

KARTLEGGING AV BIOLOGISK MANGFOLD I RAUMA KOMMUNE, MØRE OG ROMSDAL

av John Bjarne Jordal og Steinar Stueflotten

**Rauma kommune
2004**

Forfattere:

John Bjarne Jordal
6610 Øksendal
Telefon 71 69 54 45
epost: bjjordal@online.no

Steinar Stueflotten
Damenga 19
3032 Drammen
Tlf: 32 88 36 84
epost: steinarstue@c2i.net

Kan siteres fritt med henvisning til kilde.

Rapporten kan bestilles fra:

Rauma kommune
6300 Åndalsnes
Telefon 71 16 66 00

Denne rapporten kan refereres som:

Jordal, J. B. & Stueflotten, 2004: Kartlegging av biologisk mangfold i Rauma kommune, Møre og Romsdal. Rauma kommune, rapport. 192 s. + kart

ISBN 82-993488-4-6

*Forsidefoto: Jenny Borglin (over) & Bjørnar Østigård (under).
Foto: Steinar Stueflotten, John Bjarne Jordal og Jenny Borglin.
Tegninger: Dagny Tande Lid fra Lid, J & Lid, D.T., 1994 Norsk Flora, Det Norske Samlaget.*

FORORD

Som et resultat av Rio-konvensjonen fra 1992 har blant andre Norge forpliktet seg til å kjenne til og ivareta det biologiske mangfoldet. Dette blir bl.a. fulgt opp gjennom det nasjonale arbeidet med kartlegging av prioriterte naturtyper etter en håndbok som Direktoratet for Naturforvaltning har gitt ut. Norge har valgt en prosjektmodell hvor kommunene står sentralt i arbeidet. Det er ellers lagt vesentlig vekt på at de kommunale kartleggingsprosjekta skal skape lokalt engasjement, og at en i første omgang tar utgangspunkt i eksisterende data om naturen i kommunen samt lokal kunnskap og engasjement.

Opplysninger om det nasjonale prosjektet kartlegging av prioriterte naturtyper/biologisk mangfold, kan en blant annet finne på fylkesmannens hjemmeside under prosjekt og rapporter (www.fm-mr.stat.no).

Rauma kommunen har fått økonomisk støtte fra fylkesmannen og bidratt selv til gjennomføring av kartlegging av biologisk mangfold. Kommunen ansatte biolog John Bjarne Jordal som naturfaglig konsulen, som har fått stor hjelp av Steinar Stueflottens lokalkunnskap og uegennyttige innsats.

Feltbiologer som Alv Ottar Folkestad, Geir Gaarder, Hans Olsvik og Karl Johan Grimstad har gitt diverse faglige opplysninger ut over det som finnes i litteraturen. Museumsfolk og andre eksperter, som Reidar Elven, Eli Fremstad, Gro Gulden, Leif Ryvarden, Even Høgholen, Sigmund Sivertsen, Arne Garthe og Jan Wesenberg har hjulpet til med kontroll av bestemmelser. En rekke grunneiere og andre lokalkjente folk har også i større eller mindre grad bidratt med opplysninger og lokalkunnskap, ingen nevnt – ingen glemt.

Ved oppstart av prosjektet i Rauma Kommune ble det oppretta en *referansegruppe* med geografisk og yrkesmessig spredning i kommunen, som har være kartleggers lokale kontaktpersoner. Referansegruppa har bidratt med sin lokalkunnskap, ideer og innspill til prosessen underveis. Kartlegginga i Rauma ble avslutta med en åpen biologisk-geologisk-kulturhistorisk vandring i Romsdalen august 2002, som referansegruppa var med å arrangere. Referansegruppa for biologisk mangfold i Rauma har bestått av: Marit Aarset, Harry Brude, Astrid Valle Hamre, Nils Hole, Marit Kvam, Hilde Mjelva og Jostein Reiten.

Rapportforfatterne og kommunen ønsker å takke alle disse.

Åndalsnes 26. juni 2004

John Bjarne Jordal

Steinar Stueflotten

Kathrin Hofmann Aslaksby

Miljøvernleder i Rauma kommune

Solveig Brøste Sletta

Næringsetaten, Rauma kommune

Rune Horvli

Næringsetaten, Rauma kommune

INNHOOLD

FORORD	3
INNHOOLD	4
SAMMENDRAG	8
INNLEDNING	15
BAKGRUNN	15
FORMÅL	15
NOEN BEGREPER	15
METODER OG MATERIALE	17
INNSAMLING AV INFORMASJON	17
ARTSBESTEMMELSER OG DOKUMENTASJON	18
VERDSETTING OG PRIORITERING	18
PRESENTASJON	20
DATABASE	21
NATURGRUNNLAG OG NATURTYPER	22
HAVSTRAND OG KYST	22
KULTURLANDSKAP	22
FERSKVANN	22
SKOG	23
MYR	23
BERG OG RASMARK	23
FJELL	24
OMRÅDEBESKRIVELSER (FAKTAARK)	25
001 MITTET: MITTETDALEN: SKROKKENSETRA (NATURBEITEMARK)	25
002 MITTET: MITTETDALEN: N FOR SKROKKENSETRA (RIKMYR)	25
003 MITTET: SKROKKENFJELLET (RIK FJELLVEGETASJON)	26
004 MITTET: STORE BLÅTIND (RIK FJELLVEGETASJON)	26
005 MITTET: MITTETDALEN: V FOR ELLINGSETRA (RIKMYR)	27
006 HERJE/HOLM: HERJE- OG SLEMMEMYRENE (MYR)	27
007 HERJE/HOLM: HOLMSHOLMEN	28
008 HERJE/HOLM: HERJE-LANGNES (SUMPSKOG)	29
009 RØDVEN: OTTESTAD-REITSLETTA (KALKSKOG)	30
010 RØDVEN: REITSLETTA (NATURBEITEMARK)	30
011 RØDVEN: VOLLSTØLEN (NATURBEITEMARK)	31
012 RØDVEN: RØDVENDALEN ØST FOR LANDRESETRA (RIKMYR)	31
013 RØDVEN: SKREDÅ (EDELLOUVSKOG)	32
014 EID: NORVIKIA (EDELLOUVSKOG)	33
015 EID: NORVIKA (HAVSTRAND)	34
016 EID: FRISVOLLBUKTA (SVARTORSKOG, HAVSTRAND)	34
017 EID: ORAVATNET (FERSKVANN)	35
018 EID: HAMREVÅGEN (STRANDENG)	36
019 EID: GJERDSETVATNET (FERSKVANN)	37
020 EID: KLUNGNES: STORMYRA (MYR)	37
021 EID: HAUSDALEN (EDELLOUVSKOG)	38
022 EID: KLUNGNES (NATURBEITEMARK)	38
023 EID: TORVIKA (EDELLOUVSKOG)	39
024 RØDVENFJORDEN: LERHEIM (EDELLOUVSKOG)	40
025 ISFJORDEN: VIKA (SLÅTTEMARK)	40
026 ISFJORDEN: BREIVIKSTRANDA: FONNA-STRANDA (RIK EDELLOUVSKOG)	41
027 ISFJORDEN: BREIVIKSTRANDA: YTRE BREIVIK-FONNA (ARTSRIK VEGKANT)	41
028 ISFJORDEN: BREIVIKSTRANDA: YTRE BREIVIK (RIK SUMPSKOG)	42
029 ISFJORDEN: BREIVIKELVA (HAVSTRAND)	43
030 ISFJORDEN: HENSØRAN (BRAKKVANNSDDELTA)	43
031 ISFJORDEN: ISA, NEDRE DEL (MEANDRERENDE ELVEPARTI)	45
032 ISFJORDEN: GRØVDALEN: SVARTLI-EKRA (SUMPSKOG, MEANDRERENDE ELV)	46
033 ISFJORDEN: UNHJEMSLIA (EDELLOUVSKOG)	47

034 ISFJORDEN: GRØVDALEN: MIDTRE GRØVDAL (NATURBEITEMARK, HAGEMARK)	47
035 ISFJORDEN: SØREDALEN: STØLEN M.M. (NATURBEITEMARK, SKOGSBEITE)	49
036 ISFJORDEN: SØREDALEN: LOFTDALEN (EDELLAUVSKOG)	49
037 ISFJORDEN: LIABYGDA: NEDENFOR BREIDLI (RIKMYR)	50
038 ISFJORDEN: ÅSEN (LÅGURTSKOG)	50
039 ISFJORDEN: MOANEBBA (EDELLAUVSKOG, BERG)	51
040 ISFJORDEN: DALSBYGDA: DALEHAUG (SLÅTTEENG)	51
041 ISFJORDEN: ERSTADDALEN: ERSTAD (NATURBEITEMARK)	52
042 ISFJORDEN: ERSTADDALEN (RIKMYR)	53
043 ISFJORDFJELLA: KVANNDALEN (RIK FJELLVEGETASJON)	53
044 ISFJORDFJELLA: ERSTADDALEN: SAUFONNHOLET (RIK FJELLVEGETASJON)	54
045 ISFJORDFJELLA: GLUTERBENKEN (RIK FJELLVEGETASJON)	54
046 ISFJORDFJELLA: JURATIND-BAKKEVATNA (RIK FJELLVEGETASJON)	55
047 ISFJORDFJELLA: FLESKEHØIN NØ (RIK FJELLVEGETASJON)	55
048 ISFJORDFJELLA: GRØTTABOTN (RIK FJELLVEGETASJON)	56
049 VÅGSTRANDA: VÅGEN (BRAKKVANNSPOLL, UNDERVANNSENGER)	56
050 VÅGSTRANDA: LUNDSFJELLET (FURUSKOG)	58
051 VÅGSTRANDA: HELGESTØ (NATURBEITEMARK)	59
052 MÅNDALEN: VOLLABUKTA (BRAKKVANNSDDELTA)	59
053 MÅNDALEN: HOVDEKOLLEN (EDELLAUVSKOG)	60
054 MÅNDALEN: VENÅS: NYGJERDET (SLÅTTEENG)	61
055 MÅNDALEN: VENÅS (NATURBEITEMARK)	61
056 MÅNDALEN: VENÅSSETRA (NATURBEITEMARK)	62
057 MÅNDALEN: BLÅTINDANE (RIK FJELLVEGETASJON)	62
058 MÅNDALEN: KJØSA (RIK FJELLVEGETASJON)	63
059 INNFJORDEN: RØSTA (NATURBEITEMARK)	64
060 INNFJORDEN: BØSTØLEN (NATURBEITEMARK)	64
061 INNFJORDEN: BERILLSTØLEN (NATURBEITEMARK)	65
062 INNFJORDEN: DEMDALSVATNET	66
063 INNFJORDEN: NØ FOR DEMDAL (NATURBEITEMARK)	66
064 INNFJORDEN: GRÅFONNA (RASMARK)	67
065 INNFJORDEN: DAURSKARFONNA (RASMARK)	67
066 INNFJORDEN: V FOR VÅRSÆTRA (SUMPSKOG)	68
067 INNFJORDEN: VÅRSÆTRA (NATURBEITEMARK)	68
068 INNFJORDEN: MÆKJÅ (SUMPSKOG)	69
069 INNFJORDEN: ENGELIA (HAGEMARK)	70
070 INNFJORDEN: INNFJORDSELVA VED BØ (ELVESUMP)	70
071 INNFJORDEN: INNFJORDSØRA (ELVEDELTA)	71
072 INNFJORDEN: VIKDALEN: UNDER KVITHAMMAREN	72
073 INNFJORDEN: GRISSETLIA (EDELLAUVSKOG)	72
074 ISTERDALEN: TROLLSTIGEN: BISPESVINGEN (RIK FJELLVEGETASJON)	73
075 ISTERDALEN: ISTRAS VÅTMARKSSYSTEM (MEANDRERENDE ELV M.M.)	73
076 ISTERDALEN: STIGFOSSEN (FOSSESPRØYTSONE)	74
077 ISTERDALEN: ØST FOR KNUTESÆTRA (EDELLAUVSKOG)	75
078 ISTERDALEN: N FOR KNUTESÆTRA (GRÅOR-HEGGESKOG)	75
079 ISTERDALEN: VADSTADBAKKMYRA (N FOR BØSETRA)(MYR)	76
080 ISTERDALEN: ISTRAS V. SOGGESETRA (KROKSJØ)	77
081 ISTERDALEN: NØ FOR ISTERDALSSÆTRA (MYR)	77
082 ISTERDALEN: ISTRAS V. HANEKAMHAUG (KROKSJØER)	78
083 ISTERDALEN: ISTRAS SV FOR SOGGEMOEN (ELVESUMP)	79
084 ISTERDALEN: SETNESAKSLA-HANEKAMHAUG (EDELLAUVSKOG)	79
085 ISTERDALEN: BRØNNLETTA (SUMPSKOG)	80
086 ISTERDALEN: ISTRAUTLØPET (STRANDENG, MUDDERBANKER)	81
087 ISTERDALEN: ISTRAUTLØPET, KROHNBERGA (SUMPSKOG)	81
088 ROMSDALEN, NEDRE: VEBLUNGSNES (RAUMADDELTAET) (HAVSTRAND)	82
089 ROMSDALEN, NEDRE: VEBLUNGSNES: SETNESBEKKEN (VIKTIG BEKKEDRAG)	83
090 ROMSDALEN, NEDRE: ÅNDALSNES: FRYDENLUNDHOLMEN (HAVSTRAND, MUDDERBANKE)	83
091 ROMSDALEN, NEDRE: ÅNDALSNES: ELVEKROK (STRANDENG)	84
092 ROMSDALEN, NEDRE: ÅNDALSNES: BJØRMOSEN (EDELLAUVSKOG, BERG)	85

093 ROMSDALEN, NEDRE: ÅNDALSNES: HESTEBAKKEN (EDELLOUVSKOG).....	86
094 ROMSDALEN, NEDRE: MJELVA (NATURBEITEMARK)	87
095 ROMSDALEN, NEDRE: MJELVABOTN (EDELLOUVSKOG).....	87
096 ROMSDALEN, NEDRE: N FOR ÅK (EDELLOUVSKOG).....	88
097 ROMSDALEN, NEDRE: SOGGE (SUMPOMRÅDER)	89
098 ROMSDALEN, NEDRE: FRAMHALD Ø FOR SOGGEBRUA (EDELLOUVSKOG)	90
099 ROMSDALEN, NEDRE: HOLE-TOMBERG (EDELLOUVSKOG)	90
100 ROMSDALEN, NEDRE: VENJA (NATURBEITEMARK)	91
101 ROMSDALEN, NEDRE: ROMSDALSHORN: N FOR HORGHEIMSEIA (MYR).....	92
102 ROMSDALEN, NEDRE: ROMSDALSHORN: VED RIKSVEGEN (GRÅOR-HEGGESKOG)	92
103 ROMSDALEN, NEDRE: HØLJENES (MUDDERBANK)	93
104 ROMSDALEN, MIDTRE: HORGHEIM: Ø FOR SKJERVEBRUA (MUDDERBANK, ELVEKROK).....	93
105 ROMSDALEN, MIDTRE: HORGHEIM (EDELLOUVSKOG)	94
106 ROMSDALEN, MIDTRE: HORGHEIM (SUMPSKOG)	95
107 ROMSDALEN, MIDTRE: HORGHEIM (FLOMDAMMER M.M.)	95
108 ROMSDALEN, MIDTRE: MYRABØ (FLOMDAMMER M.M.)	96
109 ROMSDALEN, MIDTRE: LYGHEIMSGJERDET (FLOMDAMMER M.M.)	97
110 ROMSDALEN, MIDTRE: SELEN (RIKMYRER)	97
111 ROMSDALEN, MIDTRE: SELEN (SUMPSKOG).....	98
112 ROMSDALEN, MIDTRE: SELEN, NORDRE (SLÅTTEENG)	98
113 ROMSDALEN, MIDTRE: SELEN, SØRE (NATURBEITEMARK)	99
114 ROMSDALEN, MIDTRE: RISEN (GRÅOR-HEGGESKOG).....	100
115 ROMSDALEN, MIDTRE: HØGFONNA (BERG/RASMARK).....	100
116 ROMSDALEN, MIDTRE: MARSTEINMYRA (MYR).....	101
117 ROMSDALEN, MIDTRE: LANGODDEN-ALNES (FLOMDAMMER M.M.)	101
118 ROMSDALEN, MIDTRE: MARSTEINGJERDET (SUMPSKOG).....	102
119 ROMSDALEN, MIDTRE: MARSTEIN (EDELLOUVSKOG).....	102
120 ROMSDALEN, MIDTRE: MARSTEIN (FLOMDAMMER M.M.)	103
121 ROMSDALEN, MIDTRE: MARSTEIN STASJON (SKROTEMARK)	103
122 ROMSDALEN, MIDTRE: YTSTE MØNGE (NATURBEITEMARK)	104
123 ROMSDALEN, MIDTRE: YTSTE MØNGE (SUMPSKOG).....	104
124 ROMSDALEN, MIDTRE: REMMEM (NATURBEITEMARK)	105
125 ROMSDALEN, MIDTRE: MØNGEHAMRENE (BERG/RASMARK)	106
126 ROMSDALEN, MIDTRE: MØNGEJURA (RASMARK)	106
127 ROMSDALEN, MIDTRE: MØNGEHJELLEN (NATURBEITEMARK)	107
128 ROMSDALEN, MIDTRE: SKIRI-MØNGE (GAMMEL LAUVSKOG, LÅGURTSKOG).....	107
129 ROMSDALEN, MIDTRE: REMMEM: RYGGVATNA (GAMMELSKOG)	108
130 ROMSDALEN, MIDTRE: SKIRI (GAMMELSKOG, GROV BLOKKMARK)	109
131 ROMSDALEN, MIDTRE: SKIRI (FLOMDAM)	110
132 ROMSDALEN, MIDTRE: SKIRI (EDELLOUVSKOG)	110
133 ROMSDALEN, MIDTRE: SKIRI (GROV BLOKKMARK)	111
134 ROMSDALEN, MIDTRE: FLATMARK: FÆKJAVATNET (FERSKVANN)	112
135 ROMSDALEN, MIDTRE: FLATMARK: SØ FOR FÆKJAVATNET (STORE GAMLE TRÆR).....	112
136 ROMSDALEN, MIDTRE: FLATMARK: SØ FOR FÆKJAVATNET (GAMMEL LAUVSKOG, KALKSKOG).....	114
137 ROMSDALEN, MIDTRE: STYGGEFONNGROVA (GRÅOR-HEGGESKOG).....	115
138 ROMSDALEN, MIDTRE: GRAVDEHAUGVATNET, NORDRE (FERSKVANN)	115
139 ROMSDALEN, MIDTRE: GRAVDEHAUGVATNET, SØNDRE (FERSKVANN)	116
140 ROMSDALEN, MIDTRE: GRAVDEHAUG (SLÅTTEENG)	117
141 ROMSDALEN, MIDTRE: DØNTEFOSSEN (FOSSEENG)	117
142 ROMSDALEN, MIDTRE: N FOR FOSSBRUA (GAMMELSKOG)	118
143 ROMSDALEN, MIDTRE: SLETTVA/SÆTERBØ (EDELLOUVSKOG)	119
144 ROMSDALEN, MIDTRE: SÆTERBØ (HAGEMARK, SKOGSBEITE).....	120
145 ROMSDALEN, MIDTRE: GJERDE (SLÅTTEENG).....	120
146 ROMSDALEN, MIDTRE: GJERDE (STORE GAMLE TRÆR)	121
147 ROMSDALEN, ØVRE: VERMEDALEN: SÆTERSTØLEN (NATURBEITEMARK)	122
148 ROMSDALEN, ØVRE: VERMEDALEN: STAVEMSTØLEN (NATURBEITEMARK).....	122
149 ROMSDALEN, ØVRE: VERMEDALEN: N FOR ASPAHJELLEN (GAMMEL FURUSKOG).....	123
150 ROMSDALEN, ØVRE: VERMEDALEN: ASPAHJELLEN (GAMMEL FURUSKOG)	124
151 ROMSDALEN, ØVRE: VERMEDALEN: VEST FOR EVENSETRA (GAMMEL FURUSKOG).....	124

152 ROMSDALEN, ØVRE: VERMEDALEN: SLETTAFJELLSETRENE (NATURBEITEMARK)	125
153 ROMSDALEN, ØVRE: VERMA: SLETTALIA (NATURBEITEMARK)	126
154 ROMSDALEN, ØVRE: VERMEDALEN: MÅNASETRA (SLÅTTEENG)	126
155 ROMSDALEN, ØVRE: VERMEDALEN: MÅNASETRA (GRANSKOG).....	127
156 ROMSDALEN, ØVRE: VERMA: VERMEFOSSEN (FOSSESPRØYTSONE).....	128
157 ROMSDALEN, ØVRE: VERMA: VED VERMEFOSSEN (NATURBEITEMARK)	129
158 ROMSDALEN, ØVRE: VERMA: STOKKE (LÅGURTFURUSKOG)	130
159 ROMSDALEN, ØVRE: VERMA: LYKKJESLETT (SLÅTTEENG).....	130
160 ROMSDALEN, ØVRE: KYLLING (LÅGURTFURUSKOG)	131
161 ROMSDALEN, ØVRE: GJERDSHAUG (SLÅTTEENG)	131
162 ROMSDALEN, ØVRE: KYLLINGFOSSEN (ELVEKLØFT)	132
163 ROMSDALEN, ØVRE: SLETTAFOSSEN (BEKKEKLØFT)	133
164 ROMSDALEN, ØVRE: KYLLINGKLEIVA (KLEIVJORDET) (NATURBEITEMARK).....	133
165 ROMSDALEN, ØVRE: VERMA: SLETTA (NATURBEITEMARK)	134
166 ROMSDALEN, ØVRE: KYLLINGSETRA (NATURBEITEMARK).....	135
167 ROMSDALEN, ØVRE: RØDSTØLSETRENE (NATURBEITEMARK).....	135
168 ROMSDALEN, ØVRE: SETRA ÅMILLAN (NATURBEITEMARK)	136
169 ROMSDALEN, ØVRE: BJØRNEBERG (NATURBEITEMARK).....	137
170 ROMSDALEN, ØVRE: BRUE: JERNBANESKRÅNING (SKROTEMARK).....	137
171 ROMSDALEN, ØVRE: BRUE: NEDENFOR JERNBANEN (SLÅTTEENG).....	138
172 ROMSDALEN, ØVRE: BRUSTUA (SLÅTTEENG)	138
173 ROMSDALEN, ØVRE: BRUSTUA, NEDENFOR VEGEN (SMÅBIOTOP)	139
174 ROMSDALEN, ØVRE: BRUE: V. VEIEN SØR FOR BRUE (NATURBEITEMARK)	140
175 ROMSDALEN, ØVRE: BRUSTUA-KLEIVA (ELVEKLØFT).....	140
176 ROMSDALEN, ØVRE: KLEIVA (SLÅTTEENG)	141
177 ROMSDALEN, ØVRE: BJØNNAKLEIVA (SLÅTTEENG).....	141
178 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: BRØSTKAMPEN-BORGA (RIK FJELLVEGETASJON)	143
179 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: STAKSENGA (KULTURLANDSKAP).....	143
180 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: SJUGURGARDEN (NATURBEITEMARK).....	144
181 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: ALNESSTØLEN (NATURBEITEMARK)	145
182 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: FURUHOLEN (NATURBEITEMARK).....	146
183 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: HORGHEIMSETERMOEN (GAMMEL FURUSKOG).....	146
184 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: HORGHEIMSETRA (NATURBEITEMARK).....	147
185 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: KABBen (NATURBEITEMARK).....	148
186 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: ØVRE HORGHEIMSÆTERLIA MOT GRØNHØA (RIK FJELLVEGETASJON)	
.....	149
187 ROMSDALEN, ØVRE: BRØSTDALEN: HORGHEIMSFLYA: HEIMRE STORHØA (RIK FJELLVEGETASJON).....	150
188 ROMSDALEN, ØVRE: ULVÅDALEN: PUTTBUDALEN: NEDRE SKARDFJELLET (RIK FJELLVEGETASJON)	150
189 ROMSDALEN, ØVRE: ULVÅDALEN: TROLLSTØLEN (NATURBEITEMARK).....	151
BILDER FRA NATURTYPER I RAUMA	152
RØDLISTEARTER OG ANSVARSARTER.....	158
GENERELT.....	158
SOPP.....	158
LAV.....	159
PLANTER	159
MOSER	159
VIRVELLØSE DYR	159
FUGL.....	160
PATTEDYR.....	161
FUNNLISTE.....	162
FORVALTNING OG TILRÅDINGER.....	168
VIKTIGE NATURTYPER, LOKALITETER OG FORVALTNING AV DEM	168
KUNNSKAPSSTATUS OG BEHOV FOR VIDERE UNDERSØKELSER	168
LITTERATUR	170
LITTERATUR SOM BERØRER NATUREN I RAUMA.....	170
ANNEN LITTERATUR.....	191
KART OVER LOKALITETER.....	193

SAMMENDRAG

Bakgrunn og formål

Bakgrunnen for rapporten er tilgang på statlige tilskudd til kartlegging av biologisk mangfold, kombinert med kommunens ønske om bedre kjennskap til områder med naturverdier som bør tas hensyn til i kommunalt planarbeid. Dette er ledd i en statlig satsing for å øke kompetansen og styrke det lokale nivået i forvaltningen av det biologiske mangfoldet.

Hovedformålet med prosjektet er å gi kommunen, men også de enkelte grunneierne, et bedre naturfaglig grunnlag for den framtidige forvaltningen av naturen i kommunen, slik at en bedre kan ta hensyn til det biologiske mangfoldet i alt planarbeid.

Metodikk

Metoden går i hovedsak ut på å identifisere områder som er særlig verdifulle for det biologiske mangfoldet, fordi de er levesteder for særlig mange arter, eller for uvanlige eller kravfulle arter som har vanskelig for å finne leveområder ellers i landskapet. Hvilke naturtyper dette gjelder, er definert i håndboka i kartlegging av biologisk mangfold (Direktoratet for naturforvaltning 1999a). Denne håndboka inkluderer ikke viltområder som holmer med hekkende sjøfugl, hekkeplasser for rovfugl og andre sjeldne arter m.m. Naturen deles i 7 hovednaturtyper, og 55 undernaturtyper skal kartlegges. Av disse er 34 typer registrert i Rauma (se tabell 1).

For å få tak i eksisterende kunnskap er det brukt litteratur, Naturbasen m.m. hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal, databaser på Internett, museumssamlinger, og samtaler med fagfolk og lokalkjente folk. For å skaffe fram ny kunnskap er det satset en del på feltarbeid. Den ene av rapportforfatterne, Steinar Stueflotten, har gjennom mange år samlet mye informasjon om naturen i Rauma på frivillig basis. Informasjonen er sammenstilt og lokalitetene er prioritert etter metodene i DN-håndboka. Dette omfatter blant annet vektlegging av indikatorarter (signalarter) og rødlistearter. Informasjonen er presentert på kart, som database og som rapport.

Naturgrunnlag og naturtyper

For beskrivelser av naturgrunnlag vises til Stueflotten (2002). Dei ulike naturtypene som er registrerte i Rauma er opplistet i tabell 1.

Tabell 1. Naturtyper som er kartlagt i Rauma kommune. 55 typer er beskrevet i DN (1999a), av disse er 34 typer beskrevet fra Rauma. N=antall lokaliteter.

Hovednaturtype	Undernaturtype	N	Kommentar
Myr	Intakt lavlandsmyr	4	Myr i lavlandet som er lite påvirket av fysiske inngrep.
Myr	Intakt høgmyr	2	Nedbørsmyrer som har sitt høyeste punkt inne på myra.
Myr	Rikmyr	6	Baserike myrer.
Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark	6	Solrike berg/rasmarker med interessant flora.
Rasmark, berg og kantkratt	Andre viktige forekomster	2	Skyggerike områder i grov blokkmark med interessant lav- og moseflora, ikke i DN (1999a).
Fjell	Kalkrike områder i fjellet	15	Områder på snaufjellet med baserikt jordsmonn og kalkkrevende fjellplanter.
Kulturlandskap	Slåtteenger	16	Naturenger som fortsatt slås, lite gjødsel og lite jordarbeidet.
Kulturlandskap	Artsrike veikanter	1	Ligner naturenger, slås av vegvesenet.

Hovednaturtype	Undernaturtype	N	Kommentar
Kulturlandskap	Naturbeitemark	36	Artsrike, helst ugjødslede beitemarker med lang hevd.
Kulturlandskap	Hagemark	3	Åpen beitemark med spredte trær, særlig der det finnes styva alm.
Kulturlandskap	Småbiotop	1	Brukt om en liten lokalitet i øvre Romsdal med den eneste kjente forekomsten av flekkgrisøre i Møre og Romsdal.
Kulturlandskap	Store gamle trær	2	Områder med styvingstrær av alm er funnet flere steder.
Kulturlandskap	Skrotemark	2	Arealer med interessant flora i tilknytning til jernbanen (stasjonsområder, jernbaneskråninger).
Ferskvann/våtmark	Mudderbanker	3	Rolige steder hvor det avsettes fine sedimenter, miljø for spesialiserte og regionalt sjeldne "pusleplanter".
Ferskvann/våtmark	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	13	Områder med elvesvinger, kroksjøer og sumper med varierende vannstand. Rauma har de mest velutviklede lokalitetene av denne typen i fylkessammenheng (Istra, Isa, Rauma).
Ferskvann/våtmark	Fossesprøytoner	3	Fossesprøyt kan skape spesiell markvegetasjon, lav- og moseflora på trær og på berg.
Ferskvann/våtmark	Viktige bekkedrag	1	Bekker kan i likhet med elver danne sumpområder, flompåvirket skog og fuktig lokalklima.
Ferskvann/våtmark	Rike kulturlandskapssjøer	1	Næringsrike innsjøer i lavlandet, brukt bare om Gjerdsetvannet.
Ferskvann/våtmark	Andre viktige forekomster	5	På Vestlandet kan det være grunn til å ta med en del innsjøer/tjønner i lavlandet (ikke bare i kulturlandskapet, og ikke bare de næringsrike slik som i DN 1999a).
Skog	Rik edellauvskog	21	Skoger m. alm, hassel el. svartor, og varmekjære planter.
Skog	Gammel edellauvskog	3	Edellauvskog med en viss kontinuitet og god forekomst av død ved og arter knyttet til slike miljøer.
Skog	Kalkskog	4	Skog med gras- og urterik vegetasjon, dels med kalkkrevende planter, oftest lågurtskog (B1, Fremstad 1997).
Skog	Bjørkeskog med høgstaude	-	Bjørkeskog med god tilgang på friskt sigevann og med god næringstilgang, med mye høgstaude. Inngår i andre typer.
Skog	Gråor-heggeskog	4	Pionerskog langs vassdrag og i lisdeler med god sigevannstilgang.
Skog	Rikere sumpskog	12	Sumpskog, som oftest dominert av svartor, og med enkelte spesialiserte arter.
Skog	Gammel lauvskog	1	Lauvskog med en viss kontinuitet og god forekomst av død ved og arter knyttet til slike miljøer.
Skog	Urskog/gammelskog	7	Furuskog med en viss kontinuitet og god forekomst av død ved og arter knyttet til slike miljøer.
Skog	Bekkekløfter	3	Skog i de nærmeste timetrene over elvekløfter, med spesielle og relativt stabile fuktighetsforhold, har særlig i innlandet mange spesialiserte arter.
Skog	Andre viktige forekomster	1	Brukt om mulig utpost for naturlig granskog ved Verma.
Havstrand/kyst	Undervannseng	-	Områder med havgras eller ålegras, oftest lite tørrlagt, inngår i andre typer.
Havstrand/kyst	Strandeng og strandsump	5	Saltpåvirka enger og sumper i fjæra.
Havstrand/kyst	Brakkvannsdeltaer	4	Brukt om elveutløp (deltaområder) rundt om i kommunen.
Havstrand/kyst	Brakkvannspoller	1	Lokaliteter med en viss vannutskifting til sjø, men med nedsatt saltholdighet og vannutskifting, et miljø for enkelte spesialiserte brakkvannsarter.
Havstrand/kyst	Andre viktige forekomster	1	Det er tatt med én lokalitet med funksjon som viltområde (sjøfuglhekking), inngår ikke i DN (1999a).

Viktige lokaliteter i Rauma

Nedenfor er alle lokaliteter listet opp med prioritering: kategori A (svært viktig), B (viktig) og C (lokalt viktig). Lokalitetene er gitt nummer fra 153910001 til 153910189, men for enkelthets skyld er bare de tre siste sifrene tatt med i tabellen. Lokaliteter som er med i Naturbasen (Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga 1999) har også et nummer i denne basen, dette er i denne rapporten nevnt i parentes under områdebeskrivelsene.

Tabell 2. Oversikt over de 189 avgrensede og verdsatte lokalitetene i Rauma etter lokalitetsnummer (Nr.). Nummersettingen er forsøkt gjort slik at nærliggende lokaliteter havner sammen. A=svært viktig, B=viktig, C=lokalt viktig. Kartlegging av viltområder (f. eks. hekkeområder for sjøfugl, rovfugl, ugler, yngleområder for oter) inngår ikke i metoden som denne rapporten er utarbeidd etter (DN 1999a). Komplette lokalitetsnummer får man ved å addere 10000 til lokalitetsnummeret nedenfor og deretter sette kommunenummeret (1539) foran, dvs. fra 153910001 til 153910189.

Nr.	Lokalitet	Naturtype	Verdi
1	Skrokkensetra	Naturbeitemark	C
2	N for Skrokkensetra	Rikmyr	B
3	Skrokkenfjellet	Kalkrike områder i fjellet	B
4	Store Blåtind	Kalkrike områder i fjellet	B
5	V for Ellingsetra	Rikmyr	B
6	Herje- og Slemmemyrene	Intakt høgmyr	A
7	Holmsholmen	Andre viktige forekomster	C
8	Herje-Langnes	Rikere sumpskog	C
9	Ottestad-Reitsletta	Kalkskog	B
10	Reitsletta	Slåtteenger	B
11	Vollstølen	Naturbeitemark	C
12	Rødvendalen øst for Landresetra	Rikmyr	B
13	Skredå	Gammel edellauvskog	A
14	Norviklia	Rik edellauvskog	A
15	Norvika	Strandeng og strandsump	C
16	Frisvollbukta	Rikere sumpskog	B
17	Oravatnet	Andre viktige forekomster	C
18	Hamrevågen	Strandeng og strandsump	C
19	Gjerdsetvatnet	Rike kulturlandskapsjøer	B
20	Klungnes: Stormyra	Intakt lavlandsmyr	C
21	Hausdalen	Rik edellauvskog	B
22	Klungnes	Naturbeitemark	B
23	Torvika	Rik edellauvskog	B
24	Lerheim	Gammel edellauvskog	A
25	Vika	Slåtteenger	B
26	Fonna-Stranda	Rik edellauvskog	B
27	Ytre Breivik-Fonna	Artsrike veikanter	B
28	Ytre Breivik	Rikere sumpskog	C
29	Breivikelva	Strandeng og strandsump	C
30	Hensøran	Brakkvannsdeltaer	A
31	Isa, nedre del	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	B
32	Svartli-Ekra	Rikere sumpskog	A
33	Unhjemslia	Rik edellauvskog	A
34	Midtre Grøvdal	Hagemark	A
35	Stølen m.m.	Naturbeitemark	B
36	Loftdalen	Rik edellauvskog	B
37	Nedenfor Breidli	Rikmyr	B
38	Åsen	Kalkskog	B
39	Moanebba	Rik edellauvskog	B
40	Dalehaug	Slåtteenger	A

Nr.	Lokalitet	Naturtype	Verdi
41	Erstad	Naturbeitemark	B
42	Erstaddalen	Rikmyr	B
43	Kvann dalen	Kalkrike områder i fjellet	B
44	Saufonnhølet	Kalkrike områder i fjellet	B
45	Gluterbenken	Kalkrike områder i fjellet	B
46	Juratind-Bakkevatna	Kalkrike områder i fjellet	B
47	Fleskehøin NØ	Kalkrike områder i fjellet	A
48	Grøttabotn	Kalkrike områder i fjellet	B
49	Vågen	Brakkvannspoller	A
50	Lunds fjellet	Urskog/gammelskog	B
51	Helgestø	Naturbeitemark	C
52	Vollabukta	Brakkvannsdeltaer	C
53	Hovdekollen	Rik edellauvskog	A
54	Venås: Nygjerdet	Slåtteenger	B
55	Venås	Naturbeitemark	B
56	Venåsetra	Naturbeitemark	C
57	Blåtindane	Kalkrike områder i fjellet	B
58	Kjøsa	Kalkrike områder i fjellet	A
59	Røsta	Naturbeitemark	C
60	Bøstølen	Naturbeitemark	B
61	Berillstølen	Naturbeitemark	A
62	Demdalsvatnet	Andre viktige forekomster	C
63	NØ for Demdal	Naturbeitemark	B
64	Gråfonna	Sørvendt berg og rasmark	C
65	Daurskarfonna	Sørvendt berg og rasmark	C
66	V for Vårsætra	Rikere sumpskog	B
67	Vårsætra	Naturbeitemark	B
68	Mækjå	Rikere sumpskog	A
69	Engelia	Hagemark	B
70	Innfjordselva ved Bø	Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti	C
71	Innfjordsøra	Brakkvannsdeltaer	C
72	Vikdalen: Under Kvithammaren	Sørvendt berg og rasmark	B
73	Grisetlia	Rik edellauvskog	A
74	Trollstigen: Bispesvingen	Kalkrike områder i fjellet	B
75	Istras våtmarkssystem	Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti	A
76	Stigfossen	Fossesprøytsoner	B
77	Øst for Knutesætra	Rik edellauvskog	B
78	N for Knutesætra	Gråor-heggeskog	B
79	Vadstadbakkmyra	Intakt lavlandsmyr	B
80	Istra v. Soggesætra	Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti	A
81	NØ for Isterdalssætra	Intakt høgmyr	B
82	Istra: v. Hanekamhaug	Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti	A
83	Istra SV for Soggemoen	Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti	B
84	Setnesaksla-Hanekamhaug	Rik edellauvskog	A
85	Brønnsletta	Rikere sumpskog	B
86	Istrautløpet	Brakkvannsdeltaer	B
87	Istrautløpet, Krohnberga	Rikere sumpskog	B
88	Raumadeltaet	Strandeng og strandsump	B
89	Setnesbekken	Viktige bekke drag	B
90	Frydenlundholmen	Mudderbanker	B
91	Elvekrok v. Åndalsnes	Strandeng og strandsump	B
92	Bjørmosen	Rik edellauvskog	A
93	Hestebakken	Rik edellauvskog	C

Nr.	Lokalitet	Naturtype	Verdi
94	Mjelva	Naturbeitemark	C
95	Mjelvabotn	Rik edellauvskog	A
96	N for Åk	Rik edellauvskog	B
97	Sogge	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	A
98	Framhald Ø for Soggebrua	Rik edellauvskog	B
99	Hole-Tomberg	Rik edellauvskog	A
100	Venja	Naturbeitemark	C
101	Romsdalshorn: N for Horgheimseia	Intakt lavlandsmyr	C
102	Romsdalshorn: ved riksvegen	Gråor-heggeskog	A
103	Høljenes	Mudderbanker	B
104	Horgheim: Ø for Skjervebrua	Mudderbanker	B
105	Horgheim	Rik edellauvskog	A
106	Horgheim	Rikere sumpskog	A
107	Horgheim	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	A
108	Myrabø	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	A
109	Lyngheimsgjerdet	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	B
110	Selen	Rikmyr	B
111	Selen	Rikere sumpskog	B
112	Selen, Nordre	Slåtteenger	B
113	Selen, Søre	Naturbeitemark	B
114	Risen	Gråor-heggeskog	C
115	Høgfonna	Sørvendt berg og rasmark	B
116	Marsteinmyra	Intakt lavlandsmyr	C
117	Langodden-Alnes	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	B
118	Marsteingjerdet	Rikere sumpskog	B
119	Marstein	Rik edellauvskog	A
120	Marstein	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	B
121	Marstein stasjon	Skrotemark	B
122	Ytste Monge	Naturbeitemark	B
123	Ytste Monge	Rikere sumpskog	C
124	Remmem	Naturbeitemark	B
125	Mongehamrene	Sørvendt berg og rasmark	B
126	Mongejura	Sørvendt berg og rasmark	B
127	Mongehjellen	Naturbeitemark	B
128	Skiri-Monge	Gammel edellauvskog	B
129	Ryggvatna	Urskog/gammelskog	A
130	Skiri	Andre viktige forekomster	B
131	Skiri	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	B
132	Skiri	Rik edellauvskog	A
133	Skiri	Andre viktige forekomster	B
134	Flatmark: Fækjavatnet	Andre viktige forekomster	C
135	Flatmark: SØ for Fækjavatnet	Store gamle trær	A
136	Flatmark: SØ for Fækjavatnet	Gammel lauvskog	A
137	Styggefonngrova	Gråor-heggeskog	C
138	Gravdehaugvatnet, nordre	Andre viktige forekomster	C
139	Gravdehaugvatnet, søndre	Andre viktige forekomster	C
140	Gravdehaug	Slåtteenger	A
141	Døntefossen	Fossesprøytsoner	B
142	N for Fossbrua	Urskog/gammelskog	A
143	Slettsva/Sæterbø	Rik edellauvskog	A
144	Sæterbø	Hagemark	B
145	Gjerde	Slåtteenger	B
146	Gjerde	Store gamle trær	A

Nr.	Lokalitet	Naturtype	Verdi
147	Sæterstølen	Naturbeitemark	B
148	Stavemstølen	Naturbeitemark	B
149	N for Aspahjellen	Urskog/gammelskog	A
150	Aspahjellen	Urskog/gammelskog	A
151	Vest for Evensetra	Urskog/gammelskog	B
152	Slettafjellsetrene	Naturbeitemark	B
153	Slettalia	Naturbeitemark	B
154	Månasetra	Slåtteenger	B
155	Månasetra	Andre viktige forekomster	C
156	Vermefossen	Fossesprøytsoner	A
157	Ved Vermefossen	Naturbeitemark	B
158	Stokke	Kalkskog	B
159	Lykkjeslett	Slåtteenger	A
160	Kylling	Kalkskog	B
161	Gjerdshaug	Slåtteenger	A
162	Kyllingfossen	Bekkekløfter	B
163	Slettafossen	Bekkekløfter	A
164	Kyllingkleiva, Kleivjordet	Naturbeitemark	B
165	Verma: Sletta	Naturbeitemark	C
166	Kyllingsetra	Naturbeitemark	B
167	Rødstølsetrene	Naturbeitemark	A
168	Åmillasetra	Naturbeitemark	B
169	Bjørneberg	Naturbeitemark	B
170	Brue: jernbaneskråning	Skrotemark	B
171	Brue: nedenfor jernbanen	Slåtteenger	C
172	Brustua	Slåtteenger	B
173	Brustua, nedenfor vegen	Småbiotoper	C
174	Brue: v. veien sør for Brue	Slåtteenger	C
175	Brustua-Kleiva	Bekkekløfter	B
176	Kleiva	Slåtteenger	B
177	Bjønnakleiva	Slåtteenger	B
178	Brøstkampen-Borga	Kalkrike områder i fjellet	A
179	Staksenga	Slåtteenger	C
180	Sjugurgarden	Naturbeitemark	A
181	Alnesstølen	Naturbeitemark	C
182	Furuholen	Naturbeitemark	B
183	Horgheimsetermoen	Urskog/gammelskog	A
184	Horgheimsetra	Naturbeitemark	A
185	Kabben	Naturbeitemark	A
186	Øvre Horgheimsæterlia mot Grønhøa	Kalkrike områder i fjellet	B
187	Horgheimsflya: Heimre Storhøa	Kalkrike områder i fjellet	A
188	Puttbudalen: nedre Skardfjellet	Kalkrike områder i fjellet	B
189	Trollstølen	Naturbeitemark	B

Tabell 3. Fordeling av lokaliteter etter naturtype og verdi. A=svært viktig, B=viktig, C=lokalt viktig.

Hovednaturtype\verdi	A	B	C	SUM
Myr	1	8	3	12
Rasmark, berg og kantkratt		6	2	8
Fjell	4	11		15
Kulturlandskap	12	36	13	61
Ferskvann/våtmark	7	13	6	26
Skog	25	24	7	56
Havstrand/kyst	2	3	6	11
SUM	51	101	37	189

Rødlistearter og ansvarsarter

En *rødliste* er en liste over arter som i ulik grad er truet av menneskelig virksomhet. Det kan være ulike fysiske inngrep i form av utbygging, det kan være skogsdrift eller omlegginger i jordbruket, forurensing, samling m.m. Slike arter kalles rødlistearter, og er listet opp i en nasjonal rapport (DN 1999b).

Det er registrert 122 funn av rødlistearter av planter, moser, sopp, lav og sommerfugler i Rauma, og de som er kjent, er omtalt i et eget kapittel. Rødlistearter av virveldyr er også kort nevnt, selv om dette kommer inn under viltkartlegging (DN 1996), som ikke inngår i dette prosjektet.

Forvaltning og tilrådingar

Et eget kapittel inneholder en kort oppsummering om forvaltning og skjøtsel av de ulike viktige lokalitetene i Rauma. Det går særlig på å prøve å unngå fysiske inngrep, opprettholde tradisjonell drift som beiting m.m. i verdifullt kulturlandskap, unngå treslagskifte i verdifull skog, og unngå forurensing. Detaljer er presentert under den enkelte lokalitet.

Det er videre tatt med en kort vurdering av kunnskapsstatus etter dette prosjektet, og på hvilket område det er behov for mer kunnskap. Kunnskapen om mange organismegrupper i Rauma er svært dårlig. Når det gjelder naturtyper, er kunnskapsmangelen størst for skog, ferskvann/våtmark (elvemiljø) og kulturlandskap.

Litteratur

En egen litteraturliste er under utarbeiding over litteratur om naturen i Møre og Romsdal. Et søk på Rauma i denne basen (februar 2002) ga vel 900 treff. Her vil det forhåpentlig finnes noe som har lokal interesse, f. eks. til skolebruk.

INNLEDNING

Bakgrunn

Bakgrunnen for rapporten er tilgang på statlige tilskudd til kartlegging av biologisk mangfold, kombinert med kommunen sitt ønske om bedre kjennskap til områder med naturverdier som bør tas hensyn til i kommunalt planarbeid. Dette er ledd i en statlig satsing for å økning kompetansen og styrke det lokale nivået i forvaltningen av det biologiske mangfoldet.

Bakgrunnen fra statlig hold er Stortingsmelding nr. 58 (1996-97): "Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling. Dugnad for framtida". Denne ble vedtatt i 1998, og legger premissene for kartleggingen av alle norske kommuner. Forhistoria til dette er igjen Brundtlandkommisjonens rapport fra 1997, og "Konvensjonen om biologisk mangfold" som ble vedtatt på verdenskonferansen i Rio i 1992, ratifisert av Norge i 1993 og som trådte i kraft i 1994. Hele kartleggingsarbeidet i kommunene er planlagt ferdig innen 2004. Direktoratet for Naturforvaltning (DN) kom i 1999 med en håndbok som gir retningslinjene for hvordan arbeidet er tenkt gjennomført (DN 1999a).

Formål

Hovedformålet med prosjektet er å gi både kommunen og de enkelte grunneierne et bedre naturfaglig grunnlag for den framtidige forvaltningen av naturen i kommunen, slik at man bedre kan ta hensyn til det biologiske mangfoldet i all planlegging.

Arbeidet har gått ut på å identifisere områder som er særlig verdifulle for det biologiske mangfoldet, fordi de er levesteder for særlig mange arter, eller for uvanlige eller kravfulle arter som har vanskelig for å finne leveområder ellers i landskapet (jfr. metodikk-kapitlet).

Noen begreper

Beitemarkssopp: grasmarkstilknyttede sopparter med liten toleranse for gjødsling og jordarbeiding, og med preferanse for langvarig hevd – de har derfor tyngdepunkt i naturenger og naturbeitemarker.

Biologisk mangfold omfatter mangfold av

- naturtyper
- arter
- arvemateriale innenfor artene

Edellauvskog: skog med vesentlig innslag av de varmekjære lauvtreslagene (alm, bøk, ask, spisslønn, lind, svartor, eik og hassel). I Rauma er det alm, ask, svartor og hassel som er aktuelle. Disse treslagene krever en gjennomsnittstemperatur for perioden juni-september på 11-13 °C, mens gran og furu greier seg rundt 8-9 °C og fjellbjørk tåler helt ned i 7-7,5 °C (Hafsten 1972).

Indikatorart (signalart): en art som på grunn av strenge miljøkrav bare finnes på steder med spesielle kombinasjoner av miljøforhold. Slike arter kan dermed gi god informasjon om miljøkvalitetene der den lever. En god indikatorart er vanlig å treffe på når disse miljøkravene er tilfredsstillt. For å identifisere en verdifull naturtype bør man helst ha flere indikatorarter.

Kontinuitet: i økologien brukt om relativt stabil tilgang på bestemte habitat, substrat eller kombinasjon av bestemte miljøforhold over lang tid (ofte flere hundre år). Det kan i kulturlandskapet f. eks. dreie seg om gjentatt årlig forstyrning i form av beiting, slått eller tråkkpåvirkning. I skog kan det f. eks. dreie seg om kontinuerlig tilgang på død ved av ulik dimensjon og nedbrytingsgrad, eller et stabilt fuktig mikroklima.

Naturbeitemark: gammel beitemark med lav jordarbeidingsgrad, lav gjødslingsintensitet og langvarig hevd; begrepet er en direkte oversettelse av det svenske "naturbetesmark".

Natureng: i snever forstand gamle slåttemarkar med lav jordarbeidingsgrad, lav gjødslingsintensitet og langvarig hevd. I andre sammenhenger blir begrepet brukt i en videre betydning om gras- og urterik vegetasjon i både gamle slåttemarkar og naturbeitemarkar.

Nøkkelbiotop: en biotop (levested) som er viktig for særlig mange arter, eller arter med strenge miljøkrav som ikke så lett blir tilfredsstilt andre steder i landskapet.

Naturengplanter: planter som er knyttet til engsamfunn, og som har liten toleranse for gjødsling, jordarbeiding og gjengroing. De har derfor tyngdepunkt i naturenger og naturbeitemarkar, og er dermed en parallell til beitemarkssoppene.

Nøkkelbiotop: en biotop (levested) som er viktig for mange arter, eller for arter med strenge miljøkrav som ikke så lett blir tilfredsstilt andre steder i landskapet.

Rødliste: liste over arter som i større eller mindre grad er truet av menneskelig virksomhet (DN 1999b).

Signalart: blir i denne rapporten brukt omtrent synonymt med indikatorart. Funn av en signalart betyr at man bør lete etter flere tegn til en evt. verdifull lokalitet.

Tradisjonelt kulturlandskap: dominerende typer av jordbrukslandskap for minst 50-100 år siden, formet av slått, husdyrbeite, tråkk, krattrydding, lauving m.m. kombinert med lav gjødslingsintensitet og relativt lite jordarbeiding, med innslag av naturtyper som naturenger og naturbeitemarkar, hagemark, slåttelunder og lynghei.

Truete arter: arter som er oppførte på den norske rødlista, også kalt rødlistearter.

METODER OG MATERIALE

Innsamling av informasjon

Informasjonen kommer dels fra innsamling av eksisterende kunnskap, dels fra feltarbeid i forbindelse med dette prosjektet, i første rekke utført av forfatterne. I hovedsak kan man si at arbeidet har gått ut på å identifisere områder som er særlig verdifulle for det biologiske mangfoldet, fordi de er levesteder for særlig mange arter, eller for uvanlige eller kravfulle arter som har vanskelig for å finne leveområder ellers i landskapet. Hvilke naturtyper dette gjelder, er definert i en håndbok i kartlegging av biologisk mangfold (Direktoratet for naturforvaltning 1999a).

Eksempel:

- man registrerer ikke alle strender, men f. eks. større strandengområder
- man registrerer ikke alt kulturlandskap, men f. eks. artsrike naturbeitemarker og slåtteenger som er lite gjødslet
- man registrerer ikke alle innsjøer, men f. eks. næringsrike vann i lavlandet og artsrike sumper langs elvene
- man registrerer ikke blåbærbjørkeskog, men f. eks. rik edellauvskog med alm, ask eller hassel og mange varmekjære planter
- man registrerer ikke alle bergskrenter, men f. eks. artsrike sørvendte berg og rasmarker
- man registrerer ikke alle fjellområder, men bare de stedene som har et godt utvalg av kalkkrevende fjellplanter

Vilt- og fiskekartlegging inngår ikke i metodeopplegget, heller ikke kartlegging av marine områder.

Gangen i arbeidet er slik at man først må sette seg inn i eksisterende kunnskap, så samle inn ny kunnskap (feltarbeid), deretter systematisere materialet, prioritere lokalitetene og til slutt presentere dette på kart og i rapport eller liknende.

Litteratur

Det er lett systematisk i litteratur som kan tenkes å ha informasjon fra Rauma. Dette har blitt lettere å få oversikt over fra år 2000, da John Bjarne Jordal sammen med Geir Gaarder på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal har laget et utkast til litteraturliste over naturen i fylket. Denne databasen er søkbar på kommune, og ligger på Fylkesmannens hjemmesider på Internett. Et søk på Rauma i databasen er presentert i litteraturoversikten bakerst i rapporten. Søket ga et svært stort materiale. Rauma er en av de mest omskrevne kommunene i fylket etter Sunndal, og dette har nok å gjøre både med størrelsen, med kraftutbyggingsplanene, men også med at Romsdalen i uminnelige tider har vært en viktig ferdselsåre.

Museumssamlinger, databaser, Internett

Samlinger ved museene i Trondheim og Oslo er gjennomgått når det gjelder et utvalg arter som potensielt er funnet i Rauma. Lav- og soppdatabasene ved Universitetet i Oslo er sjekket på Internett. Funn av truede lavararter er publisert av Tønsberg m. fl. (1996), i tillegg er oppdaterte oversikter sjekket på Internett.

Innsamling fra personer

En rekke enkeltpersoner sitter på interessante opplysninger om naturen i Rauma. Vi har prøvd å samle noe av denne upubliserte informasjonen, men tida har begrenset innsatsen.

Egne registreringer av biologisk mangfold i kommunen

Den ene av forfatterne, Steinar Stueflotten, er oppvokst i Rauma, og har studert ulike sider ved naturen på frivillig basis i over 30 år. Dette har resultert i en rekke artikler og noen større rapporter om fugle- og planteliv i kommunen (se litteraturlista). Parallelt med denne rapporten blir det utgitt en oversikt over flora og vegetasjon i Rauma, som også inneholder omtale av naturgrunnlag og naturtyper (Stueflotten 2002). I 1993-1998 har John Bjarne Jordal, dels sammen med Geir Gaarder, undersøkt en del kulturlandskapsområder i kommunen (Jordal & Gaarder 1993, 1995, 1997, 1998b). I tillegg har Jordal & Gaarder (1998a) og Gaarder & Jordal (2001) samlet opplysninger om rødlistearter av planter, lav, moser, sommerfugler og sopp fra kommunen, og Gaarder m. fl. (2001) har beskrevet en rekke naturtyper i fylket, med en del referanser til erfaringer fra Rauma.

Artsbestemmelser og dokumentasjon

Artsbestemmelse av planter er gjort ved hjelp av Elven m. fl. (1994), og norske navn følger også denne utgaven.

Bestemmelse av sopp er utført ved hjelp av stereolupe, stereomikroskop og diverse litteratur. For rødskivesopp (*Entoloma*) har man brukt Noordeloos (1992, 1994). For de andre artene, har man brukt Hansen & Knudsen (1992, 1997, 2000) og Ryman & Holmåsén (1984). For vokssopp har man brukt Boertmann (1995). Norske navn på sopp følger Gulden m. fl. (1996) med senere tillegg.

Bestemmelser av lav er gjort ved hjelp av Krog m. fl. (1994), Moberg & Holmåsén (1986) og Tibell (1999).

Vitenskapelige navn følger de publikasjonene vi har brukt i arbeidet. Noen kollekter er innsendt for bestemmelse hos ulike eksperter.

Alle interessante funn av planter, sopp og lav er tatt vare på, og er eller vil bli overlatt til Botanisk Museum på Tøyen, Oslo eller Vitenskapsmuseet i Trondheim.

Navnsetting av fugl følger Gjershaug m. fl. (1994).

Verdsetting og prioritering

Generelt

Ved verdsetting av naturmiljøet blir det i praksis gjort en *innbyrdes rangering* av det biologiske mangfoldet. Det kan settes fram flere påstander som grunnlag for å verdsette enkelte naturmiljø eller arter høyere enn andre, og de to viktigste er trolig:

- Naturmiljø og arter som er sjeldne, er viktigere å ta vare på enn de som er vanlige
- Naturmiljø og arter som er i tilbakegang, er viktigere å ta vare på enn de som har stabile forekomster eller er i framgang

Kriterier og kategorier

Vi viser til verdsettungskriteriene i DN (1999a). Kategoriene her er:

- A (svært viktig)
- B (viktig)
- C (lokalt viktig)

I denne rapporten er kriteriene for naturtyper og rødlistearter innarbeidet, kriteriene fra vilthåndboka er nesten ikke brukt (DN 1996), unntatt der de direkte påvirker verdsettinga av en lokalitet som er definert ut fra andre kriterier. Verdsettingskriteriene i DN (1999a) gir helt klart rom for en del skjønn. Dessuten er kriteriene for C - "lokalt viktig" ikke presentert i håndboka. For å komme i kategori A bør en lokalitet ha særlige og uvanlige kvaliteter, f. eks. forekomst av arter som er sårbare eller truet på rødlista, eller de må være særlig velutviklete og artsrike. For å komme i kategori B blir det ikke stilt så strenge krav, men noen definerte vilkår må være oppfylt. Detaljerte kriterier for hver naturtype er presentert i DN (1999a). Registrerte lokaliteter som ikke fyller kriteriene for A eller B, er enten plassert i kategori C eller utelatt i rapporten. Man har ikke hatt mulighet til å registrere og beskrive mange lokaliteter av lav verdi, og det er relativt tilfeldig hvilke lokaliteter i kategori C som er tatt med i rapporten. Feltarbeidet har vært målrettet mot potensielt verdifulle lokaliteter, og antall undersøkte, men utelatte lokaliteter dreier seg om ca. 40-50.

Avvik fra DN-håndboka i denne rapporten

Rapportforfattere er uenig med DN-håndboka på noen punkter:

- DN-håndboka vil føre alle rike edellauvskog nord for Sogn og Fjordene til kategori A (svært viktig)
- DN-håndboka vil føre alle naturbeitemarker med rødlistearter i kategori A (svært viktig)

Disse kriteriene gjør det vanskelig å skille mellom lokaliteter som klart er helt ulike, og som bør verdsettes ulikt. Når det gjelder rik edellauvskog er man ikke uenig i at lokalitetene blir sjeldnere nordover, men grense for å føre alle lokaliteter i kategori A bør flyttes nordover, i det minste nord for Møre og Romsdal. Når det gjelder naturbeitemarker mener undertegnede at kravet for å komme i kategori A bør være noe strengere.

I denne rapporten er følgende kriterier benyttet for verdsetting av rik edellauvskog:

- A (svært viktig)** Større, velutviklet edellauvskog med mange varmekjære plantearter (bl. a. alm-lindeskog)
- B (viktig)** Mindre velutviklet edellauvskog med noen varmekjære plantearter
- C (lokalt viktig)** Mindre skogparti med spredte edellauvtrær og få varmekjære plantearter (f. eks. dårlig utviklet gråor-almeskog)

I denne rapporten er følgende kriterier brukt for verdsetting av naturbeitemarker:

- A (svært viktig)** Velutviklede lokaliteter med mange indikatorer på langvarig hevd uten gjødsling, forekomst av rødlistearter i kategori sårbar eller direkte truet
- B (viktig)** Lokaliteter med en del indikatorer på langvarig hevd uten gjødsling, ofte med forekomst av rødlistearter i kategori sjelden eller hensynskrevende
- C (lokalt viktig)** Lokaliteter som er små eller litt gjengrodde eller dårlig utvikla, og med relativt få indikatorer på langvarig hevd uten gjødsling.

Viltlokaliteter

Hekkeområder for f. eks. sjøfugl, rovfugl eller ugler er ikke prioriterte i denne rapporten. Dette er fordi prosjektet bygger på metoden i DN-håndboka om kartlegging av biologisk mangfold (DN 1999a). F. eks. er hekkeområder for sjøfugl ingen naturtype etter denne

metoden. Grunnen til dette er at alle virveldyr med unntak av fisk (dvs. pattedyr, fugl, krypdyr og amfibier) i den tradisjonelle norske naturforvaltningen har hørt inn under såkalt "viltkartlegging". DN har utarbeidet en egen håndbok i viltkartlegging (DN 1996). DN-håndboka om biologisk mangfold (DN 1999a) omfatter ikke viltkartlegging, og virveldyr vektlegges i liten grad i verdsettinga. Denne kunstige oppdelingen av det biologiske mangfoldet er i betydelig grad til hinder for å få en helhetlig naturforvaltning, både nasjonalt og lokalt. Det er grunn til å håpe at man på lokalplanet likevel kan få til å gjennomføre helhetlig planlegging og arealforvaltning.

Selv om DN (1999a) i utgangspunktet omhandler alle naturtyper og biologisk mangfold generelt, blir altså ikke alle organismegrupper vurdert, og ikke alle naturtyper verdsatt og prioritert med denne metoden. Vil vil lenge måtte slite med flere andre metodeopplegg parallelt: håndbok i viltkartlegging (DN 1996), samt handbøkene i kartlegging av ferskvann (bare på Internett) og marine miljø (DN 2001).

Bruk av rødlistearter/signalarter

Når de ulike lokalitetene er beskrevet, er det av og til oppramset mange arter som er funnet på stedet. Dette kan være for å illustrere trekk ved f. eks. vegetasjonen, og ikke alle artsfunn er like viktige for å verdsette lokaliteten. Noen arter blir lagt særlig mye vekt på i verdsettinga. Disse er:

- Rødlistearter
- Signalarter (indikatorarter)

Rødlistearter er omtalt i et eget kapittel i rapporten. Signalarter blir kort omtalt her. Nedenfor blir det oppramset en del arter som er brukt som signalarter og vektlagt i verdsettinga.

- Rikmyr: f. eks. breiull, engmarihand, stortveblad, jåblom, småsivaks, sveltull, gulstarr, fjellfrøstjerne
- Edellauvskog: f. eks. svarterteknapp, breiflangre, vårerteknapp, skogstarr, skogsvingel, sanikel
- Rik fjellvegetasjon: f. eks. reinrose, rødsildre, gulsildre, kastanjesiv, fjellsmelle, stivsildre og lapprose
- Havstrand: grusstarr, havstarr, ishavsstarr, buestarr, småhavgras
- Naturbeitemark: en rekke arter definerte som enten naturengplanter, seterplanter eller beitemarkssopp hos Jordal & Gaarder (1995).

Presentasjon

Generelt

Generell omtale av kommunens naturgrunnlag er utelatt i denne rapporten og vi viser til Stueflotten (2002). Vi har kun tatt med en kort omtale av de 7 hovednaturtypene. Registrerte lokaliteter er omtalt i et stort kapittel med faktaark. Rødlistearter er omtalt i et eget kapittel, og i tillegg har en presentert hvilke arter i Rauma som Norge har et særskilt ansvar for i internasjonal sammenheng (ansvarsarter). Siste kapitlet kommer med tilrådinge omkring framtidig forvaltning ut fra den kunnskapen som nå er samlet. Sist i rapporten er det presentert en litteraturliste.

Områdebeskrivelser

De undersøkte lokalitetene er omtalt i et avsnitt med faktaark for lokaliteter. Man har her i store trekk fulgt DN (1999a). Lokalitetsnummer i dette prosjektet er valgt fra 10001 og oppover. Nummer i Naturbasen til Fylkesmannen er, der de finnes, nevnt under områdebeskrivelsene. I dette kapitlet er områdene sorterte etter stigende lokalitetsnummer, og ikke etter naturtype. Nummersetting er forsøkt gjort slik at geografisk nærliggende lokaliteter følger etter hverandre i rapporten. Numrene starter med 1 på Mittet, går innover til og med Isfjorden, deretter følger lokalitetene fra Hjelvik/Vågstranda til og med Innfjorden og Isterdalen. Deretter følger Romsdalen fra Åndalsnes og sørøstover til fylkesgrensa og fjellet. Romsdalen har vi valgt å dele i tre på følgende måte: Romsdal, nedre: Åndalsnes-Lyngheim/Horgheim; Romsdal, midtre: Lyngheim/Horgheim-Sæterbø/Gjerde; Romsdal, øvre: Gjerde-Lesjagrensa.

Vegetasjonstyper følger Fremstad (1997), med unntak av havstrandundersøkelser gjort av Holten m. fl. (1986b), som har brukt et eget system som vi ikke har hatt kapasitet til å konvertere.

Trusler nevner ikke bare de som er aktuelle i dag, men de som kan bli aktuelle senere. F. eks. er det for naturbeitemark konsekvent ført opp gjengroing som trussel. For edellauvskog er stort sett treslagskifte ført opp selv om dagens eiere ikke har planer om noe slikt.

Artslister for enkeltlokaliteter er ikke tatt med, siden dette blir meget omfattende. Man tar sikte på at dette blir tilgjengelig på andre måter, f. eks. på Internett. Under ”artsfunn” har vi forsøkt å gi en fyldig beskrivelse av artsutvalget, både rødlistearter, signalarter og noen mer vanlige og typiske arter. *Artsnavn* er angitt bare på norsk for godt innarbeidete grupper som karplanter, makrolav, fugl og pattedyr, der det foreligger lett tilgjengelig norskspråklig litteratur med omtale og illustrasjoner. Hvis man vil finne omtale og bilde av de omtalte artene av sopp, skorpelav og moser, må man ofte ty til utenlandsk litteratur, og derfor er disse gruppene angitt med både latinske og eventuelt norske navn (der disse finnes).

Kartavgrensing

Alle nummererte lokaliteter er inntegnet på kart i målestokk 1:20 000 som er overlatt til kommunen, som så har hatt ansvaret for å digitalisere dem. Avgrensingene blir ikke så nøyaktige i denne målestokken. I tillegg er det brukt mye skjønn i avgrensinga. I mange tilfeller er det meget arbeidskrevende å få til en god avgrensing mot mindre verdifulle områder. Man ber om forståelse for at det som her presenteres, er en begynnelse og et foreløpig grunnlag å arbeide videre på. Brukerne må oppfatte avgrensingene som omtrentlige og orienterende. I tilfelle planer om nye tiltak eller inngrep bør en foreta befaring for å få en mer detaljert avgrensing og prioritering.

Database

Alle faktaark for lokaliteter er lagt inn på database. Databasen inneholder alle opplysninger om lokalitetene som er tatt med i rapportteksten. Det er Rauma kommunes oppgave å koble sammen kart og database, sørge for at dataene er tilgjengelige for brukerne og at dataene blir brukt i sammenheng med planleggingsoppgaver. Fordelen med en database er at den ikke er statisk på samme måte som en rapport, men kan oppdateres fortløpende.

NATURGRUNNLAG OG NATURTYPER

Stueflotten (2002) gir en omfattende beskrivelse av de fleste sider ved naturgrunnlaget i Rauma kommune. Dette gjelder bl.a. historikk omkring utforskninga av Rauma-naturen, geologi, landskap, klima, vegetasjons- og plantegeografisk beskrivelse og vegetasjonstyper. Vi ser derfor ikke behov for å gjenta dette her, og henviser til denne beskrivelsen. Når det gjelder hovednaturtypene i DN-håndbok nr. 13 (DN 1999a), tar vi likevel en kort oppsummering nedenfor. Hoved- og undernaturtyper er presenterte i tabell 1 i sammendraget. Bilder av ulike naturtyper i Rauma er samlet bakerst i rapporten.

Havstrand og kyst

Havstrand og kyst omfatter naturtyper som er knyttet til saltvann eller saltvannspåvirkede miljøer i strandsona. Strandsona deles normalt inn i vannstranda (hydrolittoral sone) og landstranda (geolittoral sone). Rauma har en strandlinje på til sammen 136 km som byr på et variert utvalg av strandlokaliteter. Ca 1/3 er bratte og utilgjengelige klippestrender uten vegetasjon av betydning med unntak av alger og lav. Resten av strandlinja domineres av smale stein- og blokkstrender med noen mindre strandberg og enkelte partier grus- og leirestrand innimellom. Ved elveutløpene innerst i fjordbunnene fins brakkvannsdeltaer med strandengområder. Disse utgjør sammen med brakkvannsområdet Vågen på Vågstranda de viktigste strandlokalitetene i Rauma. Truslene er i første rekke arealbruken knyttet til strandsonen, bl. a. behovet for areal til industri og næringsvirksomhet, småbåthavner, veier, idrettsanlegg osv.

Kulturlandskap

De mest verdifulle naturtypene i kulturlandskapet er naturbeitemarker og gamle, lite gjødsla slåtteenger. Slike lokaliteter forekommer spredt i kommunen, men med en særlig konsentrasjon i Øverdalen og seterområdene her og i Vermedalen, Brøstdalen og Ulvådalen. I fylkessammenheng må også fremheves innslaget av sørøstlige, kontinentale kulturmarkstyper øverst i Romsdalen med middels baserike tørrbakker. Her er det påvist flere regionalt sjeldne arter som dunkjempe, engnellik, dvergminneblom, sandarve, flekkgrisøre, storarve og takhaukeskjegg. Når det gjelder dvergminneblom og flekkgrisøre, så er dette de eneste kjente forekomstene i Møre og Romsdal. Et annet utsatt miljø er hagemarker og store gamle trær, først og fremst gamle styvingsalmer med grov, oppsprukket bark og en sjelden og spesialisert lavflora. Truslene her er i første rekke endringer i jordbruksdrifta, med intensivt jordbruk der mer ekstensive driftsformer har liten plass. Å bevare et utvalg av de verdifulle naturbeitemarkene, slåtteengene og styvingstrærne er en av de større naturforvaltningsoppgavene Rauma kommune står overfor i nært samarbeid med bøndene.

Ferskvann

Denne hovednaturtypen omfatter alle naturtyper med åpent ferskvann. Ferskvann i form av elver, bekker, tjern og innsjøer utgjør sentrale og viktige elementer i Rauma-naturen, men de fleste er næringsfattige med lite og nokså artsfattig vegetasjon (oligotrofe vatn). Kun få vatn ligger under skoggrensa. Ferskvannsvegetasjon omfatter vannkantvegetasjon med strand- og sumpplanter, vegetasjon i åpent vatn, elveøyr- og flommarksvegetasjon. Rauma har de mest velutviklede og intakte elve- og sump-miljøene i Møre og Romsdal med meanderende elver, kroksjøer, mudderbanker og elvesumper (Istra, Isa, Rauma). Dette er en naturtype som er typisk i flate distrikter på Østlandet og i Trøndelag, men ikke i Møre og Romsdal. I tilknytning til disse lokalitetene fins forekomster av flere regionalt sjeldne sørøstlige og østlige planter som langstarr, skogsivaks, vassreverumpe og pusleplanter som firling, nålesivaks og sylblad. I tilknytning til disse miljøene forekommer artsrike og spesielle

sumpskoger (se under skog). Truslene er f. eks. kanalisering og elveforbygging, veibygging, drenering av sumpområder og andre fysiske inngrep. Kraftutbygging påvirker vannstandsregimet gjennom året og påvirker særlig slike miljøer som fossesprøytsoner og mudderbanker.

Skog

Skog omfatter alle områder hvor trær dominerer naturtypen. Ca. 400 km² av Raumas areal er dekt av skog. Av dette utgjør lavlandets lauv- og barskoger ca. halvparten, resten er fjellbjørkeskog. Produktivt skogsareal utgjør 185 km², av dette er 70 km² barskog - mest furuskog, men også plantet granskog utgjør nå betydelige arealer. Det meste av produktivt skogsareal befinner seg under 500 moh. De vanligste skogstypene i lavlandet er bjørkeskog og gråorskog. Blandingsskog med bjørk og furu er vanlig over det meste av kommunen, og i lavlandet i boreonemoral og sørboreal sone fins flere områder med edellauvskog. De største furuskogsområdene i Rauma fins i Øverdalen og de ytre delene av kommunen. Her forekommer enkelte gammelskogområder med flere spesialiserte indikatorarter på gammel skog med mye død ved i ulike dimensjoner og nedbrytningsstadier. I tilknytning til Rauma i øvre del av Romsdalen (særlig fra Vermefossen til fylkesgrensa) forekommer elvekløftmiljøer som er i slekt med bekkekløftene i øvre Gudbrandsdalen. Her er det funnet sjeldne lavararter som er spesialisert til gammel skog i kontinentale bekkekløfter. I bratte dalsider dannes ofte andre, raspåvirkete skogtyper enn i flaterende lende. I Romsdalen forekommer en type raspåvirket hasselskog mange steder. Flere steder dannes også urskogslignende lauvskogsmiljøer ved at en relativt lav rasfrekvens skaper god tilgang på død ved av større dimensjoner enn ved høy rasfrekvens. Truslene mot denne naturtypen er oftest små eller fraværende. Når det gjelder edellauvskog, har Rauma noen av de største forekomstene av askeskog og svartorskog i fylket. I tillegg forekommer mange verdifulle alm- og hasseldominerte skoger, noen steder også med gammelskogpreg. Av spesiell interesse og verdi er ellers kommunens mange sumpskogsområder, for det meste i tilknytning til elvene. Truslene i naturtypen er delvis treslagskifte til gran, i gammelskogsområder også hogst.

Myr

Myr er fuktige til våte områder der det med tiden bygger seg opp et torvlag av ikke nedbrutte planter. I Rauma utgjør myr relativt små arealer, til sammen ca. 35 km² eller 2,4% av totalt landareal (Norge 6,3%). De største sammenhengende myrarealene (8-10 km²) finner vi nord i kommunen på Herje- og Slemmemyrene, 300-500 moh. I sør er det Vermedalen som har den høyeste myrfrekvensen i beltet mellom 650-900 moh. I lavlandet derimot er det relativt få større myrer. De største og mest interessante finner vi i bunnen av Isterdalen. Vanligste myrtype i Rauma er fattig bakkemyr. Intermediær myr forekommer mer spredt, mens rikmyr er mer sjeldent. I selve Romsdalen forekommer noen rike og intermediære småmyrer, særlig ved Selen. Truslene er drenering, dyrking, vei- og hyttebygging og andre fysiske inngrep.

Berg og rasmark

Berg og rasmark er en vanlig naturtype i en fjellrik kommune som Rauma. Særlig viktige er lokaliteter som har et varmere lokalklima enn omkringliggende miljøer. Sørvendte berg og rasmarker i lavlandet kan ha en rekke spesielle arter av bl. a. planter og insekter. Skrenter og hamrer kan også være av interesse som levested for en rekke lavararter og moser. Berghamrer er også viktige som hekkeområder for mange rovfugler, ravn, bergirisk og ringtrost. I hellende terreng er rasfrekvensen en sentral variabel for å forklare utvikling av vegetasjon. Rasfrekvensen er igjen avhengig av topografi og hellingsvinkel. Ved høy rasfrekvens dannes gjerne artsrike, skogløse snørasenger som kan ligne på enger i det tradisjonelle kulturlandskapet. Ved lavere rasfrekvens får skogen større sjanse (se under skog).

Fjell

Til fjell regnes her alle områdene over den klimatiske skoggrensa, som i Rauma ligger ca. 600 m.o.h. i ytre fjordstrøk og opp til 1000 – 1100 m.o.h. i indre fjellstrøk. I fjellområdene er det alpin vegetasjon med lyng- og rishei i lavalpin sone, grashei i mellomalpin sone og mest blokkmark, is og snø i høyalpin sone. Det meste av fjellvegetasjonen i Rauma er relativt triviell, men på mindre lokaliteter kan en finne rikere vegetasjon på mer kalkrik grunn. Slike rike lokaliteter er funnet spredt rundt i kommunens fjelltrakter, og dette er den eneste typen som skal registreres i henhold til DN (1999a). Av fjellfugl kan nevnes heipiplerke, lirype, fjellrype, heilo, steinskvett og snøspurv. Enkelte steder forekommer lappspurv, boltit og fjellerke. Av pattedyr forekommer villrein og jerv, inntil ca. 1995 også fjellrev. Truslene mot rik fjellvegetasjon er oftest små. Fugl og pattedyr kan sjeneres av ferdsel og forstyrrelser.

OMRÅDEBESKRIVELSER (FAKTAARK)

I det følgende er lokaliteter tilhørende naturtyper som er beskrevet i DN (1999a) og Gaarder m. fl. (2001) omtalt etter en fast mal. Materialet finnes også på database.

Følgende forkortelser er benyttet: GGa=Geir Gaarder, JBJ=John Bjarne Jordal, SSt=Steinar Stueflotten.

001 Mittet: Mittedalen: Skrokkensetra (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10001
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 385 482
Høyde over havet: 420 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 30.08.1995, 02.10.1996, 29.08.1998, JBJ (Jordal & Gaarder 1997), 31.07.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Skrokkensetra ligger omkranset av bjørkeskog under Skrokkenfjellet øverst i Mittedalen. Det går bilveg omtrent helt fram, og stedet er et utgangspunkt for turer til turisthytte Måsvassbu. Marka er basefattig og dels frisk, med både tørre og fuktige parti, med et godt mosedekke i botnen.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a).

Kulturpåvirkning: Det gikk en del sauer og beitet i området.

Artsfunn: Vegetasjonen var relativt artsfattig og triviell med 45 plantearter, av disse 10 naturengplanter, og det ble funnet seks beitemarkssopp (6 artspoeng). Mellom disse var brunfnokket vokssopp (*Hygrocybe helobia*). Det gode mosedekket gjør det trolig at setervollen kan romme flere beitemarkssopp enn det vi har funnet til nå. Fugler: Dvergfalk hekket like ved setra i 1981.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet naturbeitemark med relativt få gode signalarter.

Skjøtsel og hensyn

Området bør beites også i framtida. Det kan være behov for noe krattrydding.

002 Mittet: Mittedalen: N for Skrokkensetra (rikmyr)

Lokalitetsnummer: 1539-10002
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 38 48
Høyde over havet: 360-450 m
Hovednaturtype: Myr
Naturtype: Rikmyr
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 09.07.1997, 31.07.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Middels stor intermediær bakkemyr med rikmyrpartier ovenfor veien. Ca. 100 daa.

Vegetasjon: Intermediær fastmatte- og mykmattemyr (L2/L3), og middelsrik fastmattemyr (M2).

Kulturpåvirkning: Ingen spesiell.

Artsfunn: 39 plantearter derav bjønnbrodd, dvergjamne, engmarihand (80 eks), fjelløyentrøst, svarttopp og særbustarr.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en rikmyr som har en regionalt sjelden art.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

003 Mittet: Skrokkenfjellet (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10003

Kartblad: 1320 II Eresfjord

UTM (EUREF 89): MQ 39 48

Høyde over havet: 750 m

Hovednaturtype: Fjell

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: ingen kjente

Undersøkt/kilder: 31.07.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Vestvendt berg øverst i rasmark med baserikt sig. Skoggrensa i området går ca. 700 moh.

Vegetasjon: Rasmark, rik høgstaudeeng, fjellburkneeng, sig-vegetasjon, F1/S5c/S7/N3.

Kulturpåvirkning: Beiting av sau.

Artsfunn: 73 arter, bl.a. bergfrue, bleikvier, dvergjamne, fjelltistel, grannsildre, gullmyrklegg, gulsildre, gulstarr, hårstarr, kastanjesiv, svartstarr, svarttopp og tranestarr.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et område med middels artsrik fjellvegetasjon og et par regionalt uvanlige arter (grannsildre og kastanjesiv).

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

004 Mittet: Store Blåtind (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10004

Kartblad: 1320 II Eresfjord

UTM (EUREF 89): MQ 38-39, 46

Høyde over havet: 600-800 m

Hovednaturtype: Fjell

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: ingen kjente

Undersøkt/kilder: 30.08.1995, JIH & JBJ (Holten 1995)

Områdebeskrivelse

Generelt: J. I. Holten og J. B. Jordal fant noe rik fjellvegetasjon på NV-sida av Store Blåtind mot Svartevannet. Fuktige berghyller og rasmarker på berggrunn med noe amfibolitt.

Vegetasjon: Rasmarkrik høgstaudevegetasjon, sig-vegetasjon (F1/S7/N3).

Kulturpåvirkning: Ingen synlige.

Artsfunn: Her vokser bl.a. taggbregne, rynkevier, myrtevier, bleikvier, rødsildre, gulsildre, flekkmure, gullmyrklegg, fjellbakkestjerne, fjelltistel, trillingsiv, bergstarr, fjellstarr, svartstarr, sotstarr og hårstarr

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av en rik fjellvegetasjon for regionen.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

005 Mittet: Mittetdalen: V for Ellingsetra (rikmyr)

Lokalitetsnummer: 1539-10005

Kartblad: 1320 II Eresfjord

UTM (EUREF 89): MQ 362 492

Høyde over havet: 220 m

Hovednaturtype: myr

Naturtype: rikmyr

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep

Undersøkt/kilder: 18.07.2000, GGa & JBJ, 31.07.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lita bakkemyr i skogen nedenfor veien, ca. 1 daa.

Vegetasjon: Ekstremrik/middelsrik fastmattemyr (M2/M3).

Kulturpåvirkning: Setervei like ovenfor, ellers liten påvirkning.

Artsfunn: 47 plantearter, derav bjønnbrodd, breiull, dvergjamne, engstarr, fjellfrøstjerne, gulstarr, jåblom, marigras, myrsauløk, småshivaks, svarttopp, særbustarr.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er ei lita rikmyr, men med flere regionalt sjeldne arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep og kjøring med skogsmaskiner på tint mark.

006 Herje/Holm: Herje- og Slemmemyrene (myr)

Lokalitetsnummer: 1539-10006

Kartblad: 1320 III Åndalsnes

UTM (EUREF 89): MQ 25-31, 47-49

Høyde over havet: 350-400 m

Hovednaturtype: Myr

Naturtype: Intakt høgmyr, rikmyr

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: veg- og hyttebygging, grøfting

Undersøkt/kilder: 28.07.2000, SSt & JBJ (ufullst., jfr. Holten 1995) jfr. også Langnes (1999)

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er Raumas største myrkompleks, med 8-10 km² myr og med ulike elementer og stor variasjon. Lokaliteten ligger på grensa mellom O3 (sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon) og O2 (markert oseanisk vegetasjonsseksjon), og har mange kystplanter. Rike/intermediære myrpartier finnes primært i nordhellinga mot Herje og Holm (og trolig mot Slemma, ikke undersøkt). Innover fra kanten finnes store arealer med til dels fattige flatmyrer og bakkemyrer østover rundt Herjevatnet, og mot Skarven og Bolfjellet. Et stykke inne på plataået, på Slemmemyrene mot Lomtjønna, finnes et større ombrotroft parti som kan karakteriseres som intakt høgmyr. Sørsida av Herjevatnet er ikke undersøkt.

Vegetasjon: Intermediær fastmattemyr og løsbunnmyr (L2/L3), og mindre partier rik fastmattemyr og løsbunnmyr (M2/M4), bl. a. bra med breiull langs hele nordhellinga. Vegetasjonen har et oseanisk preg frampå kanten mot Herje og Holm med bl. a. en del heisiv. På Slemmemyrene finnes et større ombrotroft parti (J2/J3) med intakt høgmyr. Ellers er det en god del fattigmyr (K2/K3/K4).

Kulturpåvirkning: Det er bygd veg fra Holmemstranda opp til Herjevatnet, og fra Holm opp til Dugurmålshaugen. Flere setre finnes i området: Myrsetsetra, Holmshaugen, Herjesetra og Vassetra. De to førstnevnte er undersøkt, men ikke prioritert i denne rapporten. En god del hytter. Langnes (1999) skriver bl. a. om fjellslått, utmarksløer og seterdrift.

Artsfunn: Herjemyrene har trolig en av de viktigste bestandene av nøkkesiv i Møre og Romsdal, særlig frampå kanten mot Herje. Lausbotn nord for Litlevatnet (MQ 268 478) med stor forekomst av nøkkesiv. Basekrevende arter i nordhellingene: bjønnbrodd, breiull, dvergjamne, fjelløyentrøst, jåblom, myrsauløk, svarttopp og særbustarr. Totalt er 59 plantearter notert på myr. Ett funn av engmarihand nord for Herjesetra (MQ 277 482).

Fugler: heilo, vipe og rødstilk er vanlige hekkefugler, småspove og dvergfalk har hekket flere år, jordugle mer sjeldent (1988).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette store myrkomplekset har innslag av konsentrisk (hvelvet) høgmyr på over 50 dekar. De øvrige kvalitetene med rikmyr, generelt stor variasjon og stort areal understøtter dette.

Skjøtsel og hensyn

Man bør være tilbakeholden med fysiske inngrep som grøfting, hytte- og veibygging i tilknytning til myrene. Dette er det største urørte myrkomplekset i distriktet, og har som sådant stor type- og referanseverdi.

007 Herje/Holm: Holmsholmen

Lokalitetsnummer:	1539-10007
Kartblad:	1320 II Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 265-267, 508-509
Høyde over havet:	0-20 m
Hovednaturtype:	Havstrand/kyst
Naturtype:	Andre viktige forekomster
Prioritet:	C (viktig)
Mulige trusler:	Ingen kjente
Undersøkt/kilder:	Folkestad & Loen (1998), SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er en liten holme tett ved land i Langfjorden ved Holm. Holmen er dels skogkledd, dels med en tange av rullestein og strandeng, og med grunne områder mellom holmen og fastlandet. Gammelt rettersted.

Vegetasjon: En liten furuskog i østenden (tidligere med gråhegrekoloni), blandet lauvskog og noen grantrær på kollen i vest. Planteforekomster ellers er ikke kartlagt.

Kulturpåvirkning: Holmen har vært beitet av sauer. Det ligger ei hytte på holmen.

Artsfunn: Det er registrert hekking av grågås, ærfugl, fiskemåke, siland, teist, gråhegre, rødnebbterne og makrellterne. Hekkebestandene er gått mye tilbake på 1990-tallet, trolig p.g.a. mink eller andre forstyrrelser. Horndykker (jevnlige på 1980/90-tallet, maks 9 ind), gråhegre, sjøorre og ærfugl bruker området til beiting om vinteren. Smålom og storlom bruker området til beiting om våren. Gråstrupedykker er sett i området et par ganger (31.12.1991, 06.01.2002).

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (viktig) på grunn av at det er et hekkeområde for sjøfugl, som ikke er en naturtype i DN-håndbok nr. 13.

Skjøtsel og hensyn

Minst mulig ferdsel i hekkesesongen.

008 Herje/Holm: Herje-Langnes (sumpskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10008
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 251-257, 499-504
Høyde over havet: 2-5 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rikere sumpskog
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 09.07.1997, SSt, 26.07.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Liten svartor-strandskog nordøstover fra småbåthavna på Herje, nokså artsfattig/triviell, hogstpåvirket. Svartor fins spredt langs strandsona i Rødvensfjorden og Langfjorden. Bare her ved Herje og i Norvika (strand og gjengroende beitemark) i noe mer omfang. Lokaliteten har ellers noe ask, hengebjørk, bjørk, selje og rogn.

Vegetasjon: E6, svartor-strandskog.

Kulturpåvirkning: Grenser til veg, campingplass og småbåthavn. Disse har tatt noe av lokaliteten. Lokaliteten er beita.

Artsfunn: Foruten svartor er det ikke gjort spesielt interessante funn.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det her er en liten, relativt dårlig utviklet svartorskog, som knapt tilfredsstillere kriteriene til sumpskog i kategori B hos DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Man bør være varsom med hogst og fysiske inngrep.

009 Rødven: Ottestad-Reitsletta (kalkskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10009
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 211-220 459-465
Høyde over havet: 0-200 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Kalkskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 03.07.1999, SSt, 28.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er et kalkskogområde på kalsittgrunn. Det går en 5-10 meter bred kalsittåre fra kalkovn ved fjorden og opp til ca. 200 moh. Det ble her på slutten av 1800-tallet brutt kalkstein fra denne åra, dette var nesten rein kalsitt som ble brent nede ved sjøen (Meringdal, O. 1990. Romsdal sogelag. Årsskrift 1990, Stueflotten 1998).

Vegetasjon: Vegetasjonen er lågurtskog (B1). Relativ dominans av sølvbunke og kvitbladtistel.

Kulturpåvirkning: Påvirket av hyttebygging i nedre del med tilhørende veger m.m. Tidligere kalksteinsbrudd. Noe granplanting i området.

Artsfunn: Det finnes bra med stortveblad langs kalsittåra, 1 eks. av tysbast (meget langt vest, isolert forekomst), sanikel, myske, enghumleblom og firblad. I et baserikt sig nederst mot kalkovnen vokser bl.a. dvergjamne, gulsildre, gulstarr og hårstarr.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et mindre område med kalkskog med relativt få kalkkrevende arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør være forsiktig med flere tekniske inngrep i den kalkkrevende vegetasjonen.

010 Rødven: Reitsletta (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10010
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 214 462
Høyde over havet: 100-160 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark, slåtteenger
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder: 28.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Beitebakker i svak gjengroing. Lokaliteten ligger nær en kalsittåre, og vegetasjonen og jordsmonnet synes noe påvirket av dette.

Vegetasjon: Vekselfuktig, baserik eng (G11), frisk fattigeng (G4).

Kulturpåvirkning: Beiting, tidligere også slått.

Artsfunn: Det vokste en god del stortveblad i beitemarkene, jfr. lokaliteten Ottestad-Reitsletta. Ellers ble det notert kornstarr, grov nattfiol, kvitmaure og skogmarihand, totalt 29 plantearter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en mindre velutviklet beitemark, men med en regionalt uvanlig, kalkkrevende art (stortveblad). Vekselfuktig,

baserik eng er en regionalt sjelden vegetasjonstype, men utformingen på denne lokaliteten er artsfattig.

Skjøtsel og hensyn

Beitinga bør fortsette.

011 Rødven: Vollstølen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10011
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 198 438
Høyde over havet: 290 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 30.07.1993, JBJ (Jordal & Gaarder 1993)

Områdebeskrivelse

Generelt: Setergrend med flere setre og noen nyere hytter. Det finnes en god del einer, beita grasbakker, og noe blåbærmark som tyder på for lavt beitetrykk over tid.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).

Kulturpåvirkning: Området er beita av sau og storfe (1999).

Artsfunn: 46 plantearter, derav 13 naturengplanter og 2 seterplanter. Selv om det var noe for tidlig i sesongen, ble det funnet to vokssopparter, den ene var lutvokssopp.

Verdsetting: Ut fra funnene kan vi ikke si noe særlig, men lokalitetens utseende tyder på at den kan være interessant. Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en mindre naturbeitemark med et relativt beskjedent artsmangfold.

Skjøtsel og hensyn

Beitinga bør fortsette.

012 Rødven: Rødvendalen øst for Landresetra (rikmyr)

Lokalitetsnummer: 1539-10012
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 203 447
Høyde over havet: 260 m
Hovednaturtype: Myr
Naturtype: Rikmyr
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: tråkkskader
Undersøkt/kilder: 28.07.2000, SSt & JBJ, 22.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lita rik bakkemyr ovenfor setervegen i rydda beitemark (tråkkpåvirket). 1 daa.

Vegetasjon: Intermediær fastmatte- og mykmattemyr (L2/L3), og middelsrik fastmattemyr (M2).

Kulturpåvirkning: Beita av storfe.

Artsfunn: 30 plantearter, derav breiull, engstarr, fjellfrøstjerne, loppestarr, myrsaulauk, skogsiv og storblåfjør.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en mindre rikmyr med flere lokalt uvanlige arter.

Skjøtsel og hensyn

Den rike myrvegetasjonen kan ta skade av for mye tråkk.

013 Rødven: Skredå (edellauvskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10013
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 182-187, 426-441
Høyde over havet:	0-300 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammel edellauvskog, rik edellauvskog
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	hogst, treslagskifte
Undersøkt/kilder:	13.05.1999 (GGa kryssliste)

Områdebeskrivelse

Generelt: Vestvendt, bratt, boreonemoral lauvskogli ned mot Romsdalsfjorden. God tilgang på død lauvved av ulike dimensjoner. Alm er observert opp til 300 m o. h.

Vegetasjon: Vegetasjonstyper: A4 (blåbærskog), A5 (småbregneskog), C2 (høgstaudebjørkeskog), B1 (lågurtfuruskog), D2 (lågurtedellauvskog m. hassel), D4 (alm-lindeskog), D5 (gråor-almeskog), D6 (or-askeskog).

Kulturpåvirkning: Det er vanskelig å se tydelige spor etter kulturpåvirkning i dag, men indirekte viser sparsomt innslag av grove og gamle trær og lite grovt dødt trevirke i seine nedbrytningsstadier at det har vært hogd i området tidligere. Sannsynligvis har dette vært et ganske attraktivt område for vedhogst, da det har vært enkelt å få veden ned til sjøen og fraktet videre med båt. (ref. gammel historie om folk fra Vågstranda som "stjal" tømmer fra Rødvensida av fjorden).

Artsfunn: Stor artsrikdom knyttet til gammel lauvskog og rik edellauvskog ble konstatert. Forekomst av flere sjeldne og rødliste arter som indikerer skoglig kontinuitet. Den sjeldne råtevedmosen grønnsko (*Buxbaumia viridis*) (DM på den norske rødlista, V på den europeiske rødlista, "strictly protected flora species" på Bernkonvensjonens liste) ble funnet på en seljelåg (5 individ). Skorpelavartene *Pyrenula laevigata* (på hassel), og *Gyalecta flotowi* (på grov alm) er begge klare kandidater til rødliste for skorpelav (Jordal & Gaarder 1998). Pusledraugmose (*Anastrophyllum hellerianum*) (lite vanlig råtevedmose, signalart på gammel skog) ble funnet på 2 ospelæger. Det ble funnet noe skjermose (*Apometzgeria pubescens*) og kveilmose (*Pterogonium gracile*). Det ble videre funnet en rekkje signalarter på gammel lauvskog. Skrukkeøre (*Auricularia mesenterica*) ble funnet på 3-4 almer (signalart på gammel almeskog). Av lavararter kan nevnes sølvnever, lungenever, skrubbenever, kystnever, vanlig blåfjelllav, kystfjelllav, grynfilmlav, stiftfilmlav, småfilmlav, glattvrenge, grynvrenge, muslinglav, rundporelav, buktporelav, almelav (*Gyalecta ulmi*) og dverggullnål (*Chaenotheca brachypoda*). Av 105 registrerte plantearter kan nevnes fingerstarr, gulsildre, junkerbregne, kantkonvall (2 lok.), kjempesvingel, krossved, kranskonvall, kvitsoleie, lerkespore, liljekonvall, lodneperikum, myske, myskegras, nattfiol, sanikel, skoggrønnaks, skogsvingel, storklokke, strutseving, svartburkne, svarterteknapp, tannrot, trollbær, trollurt, tårnurt, vårerteknapp og vårmarihand. Det ble videre observert 3 gråspett (2 lokaliteter), 1 kvitryggspett, 1 flaggspett, 2-4 ringtrost og hørt en kattugle.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er et stort, velutviklet, boreonemoralt edellauvskogsområde, med stort arts mangfold, mange varmekjære arter, og mange kravfulle arter innen ulike artsgrupper, blant disse også en rødlistet mose og flere skorpelaver som er kandidater til rødlista.

Skjøtsel og hensyn

Det beste for naturverdiene vil være å la området få ligge urørt for inngrep, og under dagens forhold er området sannsynligvis i praksis lite truet.

014 Eid: Norviklia (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10014
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 201-215, 405-412
Høyde over havet: 50-250 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: hogst, treslagskifte
Undersøkt/kilder: 14.05.1999 (kryssliste Geir Gaarder), 10.08.1999, 31.07.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Boreonemoralt, sør- og sørvestvendt, lauvskogsli med alm og hassel ned mot Romsdalsfjorden ved Norvika.

Vegetasjon: D4 (alm-lindeskog). Lauvskogen hadde innslag av både alm, svartor, hassel og ask.

Kulturpåvirkning: Det finnes noe plantet gran nederst i lia. Området bærer preg av sterk kulturpåvirkning og deler av området har trolig vært ganske åpent tidligere. I nyere tid er påvirkningen mer marginal, men nedre deler benyttes fortsatt til storfebeite, og trolig er det interessant å bruke deler av skogen til ved o.l. På slutten av 1700-tallet ble det drevet prøvedrift på jernmalm i Norviklia (Stueflotten 1998).

Artsfunn: Forekomst av flere sjeldne arter som indikerer skoglig kontinuitet. Bleikdoggnål (*Sclerophora nivea*) ble funnet på to grove almetre. Skrukkeøre (*Auricularia mesenterica*) ble funnet på flere almer (signalart på gammel almeskog). Orekjuke (*Inonotus radiatus*) ble funnet på svartor. Av lavararter kan nevnes buktporelav, sølvnever, kystnever, lungenever, skrubbenever, blyhinnelav, flishinnelav, muslinglav, vanlig blåfiltlav og grynfiltilav. 128 registrerte plantearter. Av disse kan nevnes breiflangre, fingerstarr, jordnøtt, krossved, kranskonvall, kransmynte, lerkespore, liljekonvall, myske, myskegras, strutseving, svartburkne, svarterteknapp, svartor, taggbregne, trollbær, trollurt, villapal, vårkål, vårmarihand, ask, harematt, junkerbregne, kjempesvingel, krossved, lundgrønaks, sanikel, skogfaks, skogsvingel, storklokke, svarterteknapp. Ellers ble det funnet en ubestemt borre (trolig småborre). Fugler: grønnspett.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en stor og velutviklet edellauvskog med stor artsrikdom, mange kravfulle lavararter, og mange boreonemorale plantearter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør ikke utføre treslagskifte i edellauvskogen. Begrenset uttak av furu og lauvtrær som bjørk og gråor betyr trolig mindre for naturverdiene, hvis det hele tiden er et godt innslag av gamle trær og edellauvtrær. Det vil være en stor fordel for naturverdiene om eksisterende granplantinger fjernes. Fortsatt beite med storfe er positivt og kan gjerne utvides ytterligere.

Dette bør likevel ikke bli så intensivt at større tråkkskader oppstår på vegetasjonen. Oppgjødsling av marka som følge av tilført gjødsel eller omfattende tilleggsforing av dyrene vil også være skadelig for naturverdiene.

015 Eid: Norvika (havstrand)

Lokalitetsnummer: 1539-10015
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 209 404
Høyde over havet: 0-1 m
Hovednaturtype: Havstrand/kyst
Naturtype: Strandeng og strandsump
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: utfylling
Undersøkt/kilder: 26.06.1984 (Holten m. fl. 1986b), 03.07.1997, SSt, 28.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Bare nordsida av bukta er undersøkt, her er det mye blokkstrand; området grenser til dyrkamark/beite.

Vegetasjon: Holten m. fl. (1986b): D3e saltsiv-eng, fragment, D4 rødsvingel-eng, tørr øvre sone med vollpreg, E4 fjærestarr-eng (fragment), J3b kveke-voll, J3c strandrør-voll, J6 høgurt-flerårsvoll med mye åkerdylle. I 1997/2000 ble det observert en liten takrørsump i stranda ved nausta like ved fyllinga. Strandsump med takrør (U8d) er en sjelden naturtype i Møre og Romsdal. Vi kjenner typen ellers bare fra Aukrasanden på Aukra (sterkt redusert) og Straumen ved Kanestrøm i Tingvoll.

Kulturpåvirkning: Beiting ble notert i 1984. Steinfylling, naust.

Artsfunn: Ifølge Holten m. fl. (1986b) nokså artsfattig (41 arter). Saltstarr, havstarr, takrør finnes ved sørkanten av snuplassen i Norvika. Ellers er det funnet vasspepper. Lokaliteten har noe skrotemark på moloen, med ugrasklokke, klistersvineblom, amerikamjølke og åkersvinerot.

Verdsetting: "Nokså uinteressant vollprega strandkant" ifølge Holten m. fl. (1986b).

Takrørsumpen er meget liten. Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av denne relativt dårlig utviklede utformingen av en regionalt sjelden naturtype.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep i takrørforekomsten.

016 Eid: Frisvollbukta (svartorskog, havstrand)

Lokalitetsnummer: 1539-10016
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 23 40
Høyde over havet: 0-5 m
Hovednaturtype: Skog, havstrand/kyst
Naturtype: Rikere sumpskog, strandeng og strandsump, undervannseng
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 26.06.1984, A. A. Frisvoll (Holten m. fl. 1986b), 03.07.1997, SSt, 28.07.2000 SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Frisvollbukta er et viktig beite og raste/overvintrings-område for mange vannfugler i Rauma, bl. a. benytter flere av dem seg av undervannsenger med ålegras. I stranda finnes mindre strandengområde, og innenfor en strandskog/sumpskog med en del svartor. Andre treslag: gråor, hegg, rogn, platanlønn, plantet lerk.

Vegetasjon: Holten m. fl. (1986b), strand: D3e saltsiv-eng, D4c, rødsvingel-urte-eng, med og uten hanekam, D5, strandkryp-grusstrand, Ela fjæresevaks-eng, E3a rustsevaks-eng, E4 fjærestarr-eng, G2 småørkvein-eng, fragment, H1 taresaltgras-grusstrand fragment, J2a tangmelde-voll, J4 gåsemure-voll. Videre finnes sumpskog (E4) ovenfor, dels med bortimot 2 meter høy vegetasjon av mjøddurt, og undervannsenger med ålegras (U1) ute i bukta.

Kulturpåvirkning: Naust m.m., stedvis utfylling med stein i stranda. Beiting av storfe på sørsida. Veg i sumpskogen, noe avfall. Vegetasjonen i sumpskogen kan tyde på en del næringstilførsel (nitrofilt preg). Noe svartor er hogd.

Artsfunn: Havstrand med 88 arter, bl.a. fjørestarr, saltstarr, havstarr, jåblom, musestarr, myrsaulauk, småørkvein og strandstjerne. Fredløs i svartorskog/skrotemark, tidligere også sverdlilje. Fuglearter observert i bukta: storlom, storskarv, gråhegre, sangsvane, grågås, kanadagås, stokkand, ærfugl, havelle, svartand, sjøorre, kvinand, lappfiskand?, siland, havørn, tjeld, heilo, vipe, storspove, rødstilk, gluttsnipe, strandsnipe, hettemåke, fiskemåke, sildemåke, gråmåke, svartbak, makrellterne, alke, teist og alkekonge.

Verdsetting: Området er relativt lite og påvirket. Selve havstranda kvalifiserer til C, men når skogen inkluderes blir lokaliteten verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet svartorskog med enkelte uvanlige arter, bl. a. fredløs.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå større inngrep i lokaliteten.

017 Eid: Oravatnet (ferskvann)

Lokalitetsnummer:	1539-10017
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 23 39
Høyde over havet:	68 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Andre viktige forekomster (innsjø)
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	ingen kjente
Undersøkt/kilder:	06.07.1998, SSt, 28.07.2000, SSt & JBJ.

Områdebeskrivelse

Generelt: Oligotroft vatn i kulturlandskap, med grus og steinbotn.

Vegetasjon: Bra med svartor i kantskogen. Elvesnelle-starr-sump (O3), flytebladvegetasjon, langskuddvegetasjon. P4b, P2b (E6).

Kulturpåvirkning: Trolig noe avrenning fra jordbruksområder. Vei inntil vannet. Tidligere isdam.

Artsfunn: Stor bestand av tjønngras og botnegras langs kanten, andre arter: kantnøkkerose, tusenblad og flotgras, totalt 10 arter av vannplanter. Kysttjønnaks i veigrøft vest for vatnet. Det er funnet skjoldbærer i stranda i østenden.

Fugler: storlom (08.07.95), brunnakke (sjelden), stokkand, toppand (08.07.95), kvinand, siland, laksand, måker.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at lokaliteten ikke tilfredsstillende kriteriene til noen prioritert naturtype i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep og forurensning.

018 Eid: Hamrevågen (strandeng)

Lokalitetsnummer: 1539-10018 (Naturbasen 1539 - 28 - 0)
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 248 403
Høyde over havet: 0 m
Hovednaturtype: Havstrand/kyst
Naturtype: Strandeng og strandsump, undervannseng
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 25.6.1984, AAF (Holten m. fl. 1986b), 03.07.1997, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: En grunn poll med trangt utløp og dels grunne bukter med større tidevannssoner med mudderbunn. Stort sett omgitt av bratt berg ned i vågen, grov steinstrand opp mot dyrka mark i NV. I nord fins mer interessant havstrandsvegetasjon og strandberg som grenser mot berg og artsrik varmekjær lauvskogskant (ask, or, selje, hegg, hassel) mot vei. Det er en del ålegrasenger i vågen. Vågen har en viss betydning for andefugl evt. andre vannfugler. Området er også et viktig beiteområde for måker. Det avgrensede området omfatter bare strandenger. Vågen burde vært bedre undersøkt.

Vegetasjon: Holten m. fl. (1986b): D3a, saltsiv-eng, D4, rødsvingel-eng, D5, strandstjerne-strandkryp-grusstrand, E5, havstarr-bestand, J3a, strandrug-voll, J3b, kveke-voll, J3c, strandrør-voll, I3d, hestehavre-voll, J6, høgurt-flerårsvoll; normal-typen og mjødurtypen m strandberg.

Kulturpåvirkning: Hus langs stranda; båtfester; veifylling.

Artsfunn: Mest interessant er undervannsenger med ålegras. Når det medtas strandbergarter er området artsrikt (ca. 70 plantearter), bl.a. havstarr, kystbergknapp, småbergknapp, olavsskjegg, skogbjørnebær, strandstjerne og småsmelle. Følgende sjø/vannfuglarter er observert i vågen: storskarv, gråhegre, siland, laksand, tjeld, vipe, rødstilk, strandsnipe, fiskemåke, sildemåke, gråmåke, svartbak, makrellterne og lomvi. Med unntak av fiskeender har vågen liten betydning for andefugl. Oter besøker også vågen av og til.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av forekomsten av strandenger og ålegrasenger.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå større fyllinger i vågen i de partier hvor det finnes undervannsenger. Man bør også unngå inngrep i strandenger og strandberg.

019 Eid: Gjerdsetvatnet (ferskvann)

Lokalitetsnummer: 1539-10019
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 252-264, 385-396
Høyde over havet: 35 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Rike kulturlandskapssjøer
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: Forurensning
Undersøkt/kilder: Torleif Andersen krysslister (26.06.1961), SSt (Stueflotten 1998)

Områdebeskrivelse

Generelt: Eneste større vann i Rauma med ferskvannsvegetasjon av betydning. Mesotroft vann i kulturlandskap.

Vegetasjon: Kantskog av svartor, elvesnelle-starr-sump (O3), sjøsivaks-utforming av takrør-sivaks-sump (O5d), flytebladvegetasjon (P2), langskuddvegetasjon (P1a), kortskuddvegetasjon (P4).

Kulturpåvirkning: Trolig noe tilsig fra jordbruksområdene rundt vannet.

Artsfunn: Her vokser bl.a. mykt brasmegras og sjøsivaks, de eneste kjente forekomstene av disse artene i Rauma. I tillegg fins en del andre typiske ferskvannsplanter som kantnøkkerose, elvesnelle, evjesoleie, tjønngras, botnegras, vanlig tjønnaks og flotgras. Fugler: sangsvane (sjelden), brunnakke (sjelden), stokkand (H), kvinand (om våren), siland (H), trane (2 ind. sett på isen 29.04.88). Amfibier: trafikkdrept padde funnet på hovedveien ovenfor vannet 07.07.94.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det trolig kan regnes som en rik kulturlandskapssjø, og dermed faller inn under kriteriene til DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå forurensning og fysiske inngrep.

020 Eid: Klungnes: Stormyra (myr)

Lokalitetsnummer: 1539-10020
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 256-261, 374-380
Høyde over havet: 90 m
Hovednaturtype: Myr
Naturtype: Intakt lavlandsmyr
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: grøfting, dyrking, skogplanting
Undersøkt/kilder: 16.07.2000, JBJ, 26.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Stormyra er et større flatt myrområde som ligger på rundt 90 meter over havet ved Klungnes. Myrtypen er fattig til intermedier myr, dels åpen, dels skogmyr. Det er noe spredt furu og bjørk utover myrene.

Vegetasjon: Fattig til intermedier fastmatte- og løsbunnamyr (K3/K4; L2/L3), dels fattig skogmyr med pors (K1c).

Kulturpåvirkning: Det går en driftsvei til østlige del av myra, der noe av østlige deler er oppdyrket. En skogsbilvei går langs myrkanten i vest.

Artsfunn: Det ble funnet flere regionalt uvanlige arter, bl.a. brunmyråk, kvitmyråk, myrkråkefot, kysttjønnaks og takrør. Totalt 43 arter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en relativt velutviklet lavlandsmyr i sørboreal sone nord for 62 breddegrad. (Lavlandsmyrer sør for 62 breddegrad er høyere prioritert).

Skjøtsel og hensyn

Man bør ikke dyrke eller foreta andre inngrep i de uberørte delene av myra.

021 Eid: Hausdalen (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10021
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 247-253, 373-375
Høyde over havet: 10-200 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog, kalk(furu)skog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: 16.07.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Hausdalen er et sørvestvendt dalføre som ligger ned mot Romsdalsfjorden vest for Torvika. Av treslag kan nevnes alm, hengebjørk, hassel. I øvre deler er det tendenser til lågurtfuruskog med hassel (klassifiseres som kalkskog). Det er relativt lite alm, opp til 40 cm i stammediameter og uten observert barkgnag av hjort.

Vegetasjon: D4 (alm-lindeskog), B1 (lågurtskog).

Kulturpåvirkning: Det går en skogsvei fram til Hausdalen fra Stormyra.

Artsfunn: Det ble funnet bl. a. breiflangre, fingerstarr, haremat, hundekveke, jordnøtt, kratthumbleblom, lodneperikum, lundgrønnaks, myske og sanikel. Det ble funnet litt lungenever. Ellers ble spettmeis hørt.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en relativt velutviklet edellauvskog med innslag av lågurtfuruskog i øvre deler, med få boreonemorale arter, men med den regionalt sjeldne lodneperikum.

Skjøtsel og hensyn

Området bør ikke treslagskiftes, evt. hogst bør være plukkhogst.

022 Eid: Klungnes (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10022
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 258 368
Høyde over havet: 10-60 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: gjengroing/opphør av hevd
Undersøkt/kilder: 26.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Naturbeitemark som er litt spesiell i kommunal sammenheng med en del suboseaniske arter. Bare de nedre deler av området er undersøkt. Det er også tørrbakker og beitemarker langs skogkanten lenger oppe mot gårdene.

Vegetasjon: Frisk fattigeng, G4, noe suboseanisk preg.

Kulturpåvirkning: Beiting av sau og storfe

Artsfunn: 40 arter derav 17 naturengplanter. Dominerende arter som geitsvingel, knegras, smalkjempe, blåklokke, blåkoll, grannmarikåpe, gulaks, hundegras, prestekrage, raudkløver, ryllik og tepperot, også bra med blåknapp, gjeldkarve, englodnegras og storblåfjør. Også funn av gulmaure.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet naturbeitemark med et bra artsmangfold.

Skjøtsel og hensyn

Bruken av området bør fortsette, med beiting som det viktigste.

023 Eid: Torvika (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10023
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 275 376
Høyde over havet: 30-60 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: 28.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er et større parti med askeskog i sørvendt fjordside ned mot fjorden nedenfor Torvikgårdene. Relativt mye ask, opp til ca. 25 meter høy og med stammediameter 60 cm i brysthøyde. Askestammene har ingen registrerte beitemerker etter hjort.

Vegetasjon: D6a, gråor-askeskog. Andre treslag: hassel, selje, osp, gråor, hegg, hengebjørk.

Kulturpåvirkning: Det går en vei/sti ned til sjøen, ellers relativt liten kulturpåvirkning.

Artsfunn: 52 registrerte plantearter, bl. a. breiflangre, brunrot, jordnøtt, kratthumbleblom, krossved, myske, skogsalat. Mindre bestander med ask fins også flere steder videre vestover langs Torvikeidet.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet edellauvskog med en del ask, men uten det helt store artsmangfoldet ellers. Rauma har de viktigste naturlige askeskogene i fylket.

Skjøtsel og hensyn

Man bør være varsom med å hogge ask, det bør ikke utføres treslagskifte.

024 Rødvenfjorden: Lerheim (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10024
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 255-256 407-414
Høyde over havet: ca. 80-160 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Gammel edellauvskog, store gamle trær
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: hogst, treslagskifte
Undersøkt/kilder: 15.06.2001, JBJ, 27.06.2001 og 22.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten omfatter et belte med edellauvskog over granplantefelta nordover fra Lerheim på vestsida av Kollen.

Vegetasjon: Rik edellauvskog av alm-lindeskogstype (D4). Det ble funnet fem store styvingsalmer, noe det generelt er lite av i Rauma.

Kulturpåvirkning: Nedre deler av lia er tilplantet med gran. De mest verdifulle deler av lokaliteten ligger like ovenfor granplantingen. Her har det vært drevet styving av alm.

Artsfunn: Mest spesielt er funn av den sjeldne orkidéarten fuglereir, som her har sitt eneste kjente voksested i Rauma. Videre ble det funnet flere interessante arter på styvete almer og almelæger: soppartene skrukkeøre *Auricularia mesenterica* og rød gulfothette *Mycena acicula*, råtevedmosen fingersaftmose *Riccardia palmata* og lavartene bleikdoggnål

(*Sclerophora nivea*), grynvrenge, vanlig blåfiltlav, stiftfiltlav og skrubbenever. Lengst sør i lokaliteten er en av Raumas trolig største forekomster av junkerbregne. Her ble også rødlistearten bruntelg påvist. Av andre plantearter kan nevnes fingerstarr, hassel, hundekveke, jordnøtt, liljekonvall, maurarve, sanikel, skogkarse, skogsvingel og trollbær.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av forekomsten av flere kjempestore styvingsalmer med tilhørende epifytter, samt Raumas eneste forekomst av den sjeldne orkidéarten fuglereir, samt forekomst av rødlistearten bruntelg.

Skjøtsel og hensyn

Området over granplantefelta bør unntas fra treslagskifte. Alm er fåtallig i området og bør ikke hogges. Styvingsalmene bør få stå til de ramler av seg selv.

025 Isfjorden: Vika (slåttemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10025
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 295 384
Høyde over havet: 20-90 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtteeenger
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: gjengroing/opphørt hevd
Undersøkt/kilder: 05.07.2001, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Nedlagt gårdsbruk like vest for tunnelen gjennom Kolmanneset. De østligste delene av innmarka opp fra riksvegen er undersøkt. Lokaliteten består av gjengroende slåtteeeng/naturbeitemark med mye strø i bunnen, oppslag av buskas og høyt gras.

Vegetasjon: Frisk fattigeng i gjengroing.

Kulturpåvirkning: Tidligere slått/beiting, nå gjengroing.

Artsfunn: Det ble funnet ett stort eksemplar av marinøkkel, ellers ble det notert aurikkelsveve, grov nattfiol, jordnøtt, kjerteløyentrøst, markjordbær, prestekrage, sauesvingel og vanlig nattfiol.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at deler av det biologiske mangfoldet fra tidligere fortsatt er bevart. Gamle slåtteenger er idag en sjelden naturtype.

Skjøtsel og hensyn

Om de registrerte verdiene skal bevares bør området ryddes og skjøtselen gjenopptas. Bruket har søkt og fått midler fra miljøvernmyndighetenes tilskuddsordning (til bruk ute av drift).

026 Isfjorden: Breivikstranda: Fonna-Stranda (rik edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10026
Kartblad: 1320 II Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 322 395
Høyde over havet: 20-100 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: 04.08.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Edellauvskog med ask og hasselskog mellom Fonna og Stranda. Klar boreonemoral lokalitet. Bare nedre deler av lokaliteten er undersøkt, det er verdt å undersøke lokaliteten nærmere.

Vegetasjon: D6 or-askeskog med hassel.

Kulturpåvirkning: Relativt beskjeden.

Artsfunn: Lundgrønaks (mye), sanikel, skogbjørnebær (bra forekomst), søtkirsebær, japanberberiss (hageflyktning, ny art for Rauma), breiflangre, fagerperikum, jordnøtt, kratthumbleblom, krossved, myske, skogsalat, svartor (nederst ved gamleveien).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet boreonemoral edellauvskog.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte.

027 Isfjorden: Breivikstranda: Ytre Breivik-Fonna (artsrik vegkant)

Lokalitetsnummer: 1539-10027
Kartblad: 1320 II Åndalsnes, 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 320-348, 394-399
Høyde over havet: 5-10 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Artsrike veikanter
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: grøfterensk, endring i slåtterutiner

Undersøkt/kilder: 05.07.2001, JBJ, 26.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Strekning med artsrike veikanter som slås årlig, en erstatningsbiotop for tidligere tiders slåtteeuger. Stranda er solvendt og har varmt sommerklima.

Vegetasjon: G4, frisk fattigeng med overganger mot G7, baserik eng.

Kulturpåvirkning: Lokaliteten er i sin helhet menneskeskapt gjennom anlegg av veiskråning og veigrøft som senere er blitt slått av Statens Vegvesen.

Artsfunn: Det ble notert 136 arter på 4 km veistrekning mellom Breivika og Skorgeelva, noe som er et høyt tall. I det avgrensede området ble det funnet bl. a. brudespore, grov nattfiol, kystgrisøre, marinøkkel, prestekrage, rundskolm, storblåfjør, hårsveve, våskrinneblom, breiflangre, haremat, kransmynte, skogbjørnebær, skogmarihand og vårpengeurt.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette trolig er en av de rikeste veikantstrekningene i Rauma, selv om den er uten rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn

Årlig sen slått er viktig for å opprettholde dette artsmangfoldet.

028 Isfjorden: Breivikstranda: Ytre Breivik (rik sumpskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10028
Kartblad: 1320 II Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 348 403
Høyde over havet: ca. 110 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rikere sumpskog
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: treslagskifte, fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 04.08.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: På ei flate (trolig gammel strandlinje) ca. 110 moh ovenfor Ytre Breivik ligger denne lille svartorskogen på sumpmark med tilgrensende myr. Trolig den høyestliggende svartorskogen i kommunen.

Vegetasjon: E1b fattig sumpskog der svartor, gråor og trollhegg og litt hegg dominerer tre/busksjiktet, bjønnkam, smørtelg, bringebær og blåbær feltsjiktet.

Kulturpåvirkning: Beskjeden, noe beiting av storfe.

Artsfunn: Fuktarter: blåknapp, blåtopp, grønnstarr, sumphaukeskjegg, myrfiol, mjødur, myrtistel og krypsiv. Totalt 30 arter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er en høytliggende mindre velutviklet utforming av naturtypen.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte og fysiske inngrep. Særlig er endring av grunnvannstanden uheldig.

029 Isfjorden: Breivikelva (havstrand)

Lokalitetsnummer: 1539-10029 (Naturbasen 1539 - 435 - 0)
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 35 39
Høyde over havet: 0-1 m
Hovednaturtype: Havstrand/kyst
Naturtype: Strandeng og strandsump, brakkvannsdeltaer
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 02.07.1997, SSt, Naturbasen, 13.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Elva har et delta med en del inngrep. Det er våtmark nedenfor riksvegen. Elveosområdet er prioritert i fylkesdelplanen for elveoslandskap i Møre og Romsdal. (Godkjent i Miljøverndepartementet den 10.6.94). Mellom havna og elveutløpet er det sand/grusfjøre på 2-3 dekar, dels brukt som sitteplass for måker, videre ca. 2 dekar strandvegetasjon. På nordsida er det mindre enn 0,5 dekar strandvegetasjon.

Vegetasjon: På sørsida utgjør driftvollsamfunn (V2b) ca. 1 dekar, dominert av åkerdylle, strandrør og kveke, videre med rynkerose, mjørdurt, gåsemure, klengemaure, hestehavre og krushøymol. Videre er det på sørsida ca. 1 dekar strandenger med U5 (øvre salteng), havstarrang (U8c, ca. 5x15 meter), en del skjørbuksurt (U6b), sanddominerte partier med strandrug og strandarve, og mer engpregete partier med naturengplanter. På nordsida er det ca. 0,3 dekar dominert av rynkerose, videre noe driftvollsamfunn, litt strandrug, noe krypkveineng og nederst litt spredt strandarve og skjørbuksurt. Ute i sjøen skal det være ålegrasenger (Vannprogrammet, <http://vann.ifm.uib.no>, Stueflotten 1998).

Kulturpåvirkning: Øvre deler av deltaet er i dag riksveg. I sørøst er det anlagt småbåthavn.

Artsfunn: Se vegetasjon, mest interessant er kanskje havstarr, som har spredt forekomst i Rauma. Like i nærheten (MQ 349 399) er det funnet sverdlilje og svartor (SSt). Fugler: i tillegg til måker bruker gråhegre, stokkand, brunnakke, kvinand og siland området til beite- og hvileplass.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er små fragmenter av havstrandvegetasjon som tross alt har et visst arts mangfold som er av interesse å bevare hvis man kan unngå ytterligere inngrep.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå flere fysiske inngrep.

030 Isfjorden: Hensøran (brakkvannsdelta)

Lokalitetsnummer: 1539-10030 (Naturbasen 1539 - 20 - 0)
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 37, 38-39
Høyde over havet: 0-1 m
Hovednaturtype: Havstrand/kyst
Naturtype: Brakkvannsdeltaer, strandeng og strandsump
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep (foreslått verneområde)

Undersøkt/kilder: 26.-27.6.84, A. A. Frisvoll (Holten m. fl. 1986b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Stort intakt fjorddelta med elveløp, våtmark og strendeng. Et område på 160 da land- og 330 da sjøareal er foreslått vernet som havstrands-reservat av nasjonal verdi. Viktig område for sjøfugl (ender, vadere, måker). Lokaliteten er en mosaikk av lavtliggende brakkvannsenger langs dreneringer og avsnørte parti,- store saltenger og store vollområder både i for- og bakkant. I fronten store hydrolittorale (mellom minste vannstand og middelvannstand) enger, nesten like omfattende som de geolittorale (mellom middelvannstand og høgste vannstand) engene. Området er middels artsrikt, men med gode og nesten komplette soneringer. Området er med i forslaget til en verneplan for havstrand- og elveos for fylket. Kilde og flere opplysninger: Rapport 13/95 fra fylkesmannen.

Elveosområdet er prioritert i fylkesdelplanen for elveoslandskap i Møre og Romsdal. (Godkjend 10.06.94 i Miljøverndept.). Elvedeltaet hører med til de utvalgte som er med i et nasjonalt prosjekt der målet er å følge utviklingen i slike område samt å etablere et verktøy- og vedtaksgrunnlag for bruk i offentlig miljøforvaltning. I den sammenheng er det lagt inn kart, bilde, arealopplysninger, vassdragsdata m.v. om området på Internett. Adresse: <http://www.grida.no/ext/skmelprodukt/delta/delta.htm>.

Hensøran er det desidert beste området for vannfugl og sjeldenheter av fugl i Rauma. Svært viktig hekke-, beite- og rasteområde. Hensøran er på tross av den nye riksvei-traseén som ble lagt i ei bue inn over de indre delene av strandenga i 1984, fortsatt et av de største og best bevarte elvedeltaene i Møre og Romsdal, og er som sådan svært verneverdig.

Vegetasjon: Lokaliteten er en mosaikk av lavtliggende brakkvassenger med dreneringsløp, saltpanner og avsnørte partier, store øvre saltenger og med store vollområder både framme og i bakkant av området. Holten m. fl. (1986b): B1, saulauk-panne, B2, vasshår-pøl, B5, skjørbuksurt-forstrand, svære areal, C3, strandkjempe-panner, D3a, saltsiveng, små arealer langt inn, D4a, rødsvingel-eng, artsfattig nedre sone, D4b, rødsvingel-grusstarr-eng, panneprega, D4c, rødsvingel-tiriltunge-fjærekoll-eng, Ela, fjæresevaks-eng i dreneringsbaner og pøler, E2, krypkvein-eng, E3a, rustsevaks-eng pannepreget, E4, fjærestarr-pøl, E5, havstarr-sump, F1, pølstarr-pøl, langt inn, G3, blåtopp-prega bakre samfunn, I2, strandarve-forstrand, ytterst på sten og grov grus, uryddig suksesjonsstadium med gras og urter, J2e, tangmelde-voll, J3, kveke-hestehavre-voll, J6, høgurt-flerårsvoll i to hovedutforminger, normal-typen og mjørdurt-typen, den siste i tilknytning til J3 og med innslag av bl.a. hestehavre og engsvingel. Hensøran har også en av to naturlige forekomster av strandkratt med rukkerose (F5f) i Rauma.

Kulturpåvirkning: Holten m. fl. (1986b): "Helt til sommeren 1984 lå Hensøran som et intakt naturdokument uten sin like i fylket, og kanskje i Vest-Norge. Da ble den nye riksvei-traseén kjørt i en bue over de indre delene av enga. En del unødvendig kjøring inne på området har også forekommet. Dette inngrepet kan i dag bare beklages på det sterkeste." Glutra er kraftutbygd slik at vannføringen i osen er noe redusert.

Artsfunn: Holten m. fl. (1986b): "Middels artsrikt (57 arter), bl.a. med pølstarr (*Carex mackenzii*), grusstarr (*C. glareosa*) og dessuten med uvanlig store mengder skjørbuksurt (*Cochlearia officinalis*)." Oterhals (1996): "Området er hekke- og overvintringsområde for vannfugl. I verneplan for våtmark var området vurdert til å ha regional verneverdi, men kombinasjonen med sjøfuglkolonier og botaniske verneinteresser gjorde at en fant det rett å ta med området i denne verneplanen. Aktuelle hekkende fugl i området er stokkand, tjeld, vipe, rødstilk, strandsnipe, makrellterne, hettemåke, fiskemåke og lerke. Området er viktigst som beiteplass under trekket. Aktuelle arter er gråhegre, stokkand, brunnakke, ærfugl, svartand, sjøorre, siland, tjeld, vipe, hettemåke, sildemåke, gråmåke, svartbak og fiskemåke. Ut over

dette opptrer flere andefugler, vadere og måkefugl mer fåtallig og tilfeldig. Glutra er laks- og sjøaureførende i 11 km og Isa i 12 km."

Fugler: noen sjeldne/fåtallige arter som er observert på/utenfor øra: storlom, dvergdykker, toppskarv, knoppsvane, kortnebbgås, kvitkinngås, ringgås, gravand, snadderand, stjertand, knekkand, skjeand, toppand, bergand, praktærfugl, lappfiskand, dvergfalk, sivhøne, dvergsnipe, temmincksnipe, kvartbekkasin, lappspove, skogsnipe, grønnstilk, svømmesnipe, tyvjo, fjelljo, grønlandsmåke, polarmåke, krykkje, kaie, kornkråke, lappspurv. Dette viser noe av det rike artsmangfoldet som fins på denne lokaliteten og som er det desidert beste området for vannfugl og sjeldenheter i Rauma. Andre arter som sandlo, myrsnipe og gluttsnipe sees regelmessig på trekket, brushane mer sporadisk, småspove sjelden på vårtrekket, storspove regelmessig vår og sommer (hekker i nærheten), heilo vanlig om våren og regelmessig gjest utover sommeren, fjæreplytt sjelden om vinteren. Brunnakke (maks 42), kvinand (maks 32 ind) og siland (typ 5-10 ind, maks 30 ind 26.2.00, hekker sporadisk) er regelmessige, stokkand tallrik og kanadagås regelmessig om vinteren, sangsvane mer sporadisk. Gråhegre regelmessig utenom hekkesesongen (opptil 5-10 ind, maks 34 ind 22.12.75), storskarv regelmessig utenfor øra om vinteren, lomvi og alke mer sporadisk. Gråmåke tallrik hele året, svartbak mer fåtallig, sildemåke det samme i sommerhalvåret. Kråker, stær og en rekke spurvefugler bruker Hensøran til beiting. Andre kommentarer: krikkand hekker årlig på øra (1-3 par), ærfugl hekket i alle fall i 1976. Hettmåka har de seinere åra flyttet hekkeplassen til dokka på Øran V, Åndalsnes, men opptrer fortsatt regelmessig på Hensøran (opptil 50-100 ind på ettersommeren, store antall også etter ankomst om våren, maks 110 ind 9.4.90). Vanligste hekkefugler er: tjeld (ca.5 par), vipe (10+ par, opptil 300 ind på høsten), rødstilk (5-10 par), fiskemåke (ca.10 par), mer fåtallig makrell- og rødnebbterne (sjelden mer enn 5 par). Sanglerke hekker ikke lenger på området eller i Hen ellers for den saks skyld.

Verdsetting: Holten m. fl. (1986b): "Det er fortsatt knyttet meget store verneverdier til Hensøran. Området har nesten komplette soneringer i de øvre saltengene, brakkvannsensene og vollene, med stor variasjon innen de ulike typene. De uvanlig svære forstrendene gir videre muligheter for de geolitorale engene til å ekspandere i fronten. På nordsida av området tangerer den nye veien et dreneringsløp; det er viktig at dette holdes åpent slik at flo sjø når de bakre engene. Hvis gjenfylling har skjedd, bør det her antakelig lages en kunstig tilførselskanal så nær veien som mulig." Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et stort, velutvikla og fortsatt relativt intakt deltaområde med god artsrikdom av både planter og fugl.

Skjøtsel og hensyn

Man bør ikke foreta flere fysiske inngrep som uttak av masse eller bygging av naust i foreslått verneområde. Det anbefales innført ferdselsforbud i hekketida da økt bruk av området til rekreasjon, lufting av hunder m.m. i seinere år, har hatt negativ innvirkning på fuglelivet.

031 Isfjorden: Isa, nedre del (meandrerende elveparti)

Lokalitetsnummer: 1539-10031

Kartblad: 1320 II Eresfjord

UTM (EUREF 89): MQ 386-428, 388-393

Høyde over havet: 2-50 m

Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark, skog, myr

Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti; rikere sumpskog, myr

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep

Undersøkt/kilder: bare avstandsbetraktet, JBJ, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Det avgrensede området er Isas meanderende elveparti fra Ekra til sammenløpet med Glutra ved Hen, omgitt av gråorskog, dyrket mark og myr. Lokaltiteten inneholder også noen mer rasktflytende partier.

Vegetasjon: I selve elva er det sparsomt med vannplanter, men det finnes grusører hvor diverse landplanter spirer i perioder med lav vannstand. Spredt med høgstarrsump i rolige evjer. Elvekantskog av hovedsakelig gråor. Enkelte fattige myrpartier inntil elva.

Kulturpåvirkning: Noen inngrep som dyrking inntil elva, bruer og fyllinger.

Artsfunn: Dårlig undersøkt, relativt få registrerte arter, men potensiale for en god del spesialiserte sumpskogsarter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en meanderende elvestrekning med delvis intakt kantskog og noen inngrep, med få detaljerte biologiske data. Naturtypen er regionalt sjelden.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå videre elveforbygging og andre fysiske inngrep inntil elva. Kantskogen bør ha en bredde på minimum en trehøyde. Elvesletta med myr, sumper m.m. bør i størst mulig grad bevares.

032 Isfjorden: Grøvdalen: Svartli-Ekra (sumpskog, meanderende elv)

Lokalitetsnummer: 1539-10032

Kartblad: 1320 II Eresfjord

UTM (EUREF 89): MQ 42-43 39

Høyde over havet: 50 m

Hovednaturtype: Skog, ferskvann/våtmark

Naturtype: Rikere sumpskog, kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep, hogst

Undersøkt/kilder: 26.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Meanderende parti av Isa med flommarksskog, gjengroende kroksjø (Purkøyna).

Vegetasjon: Sumpskog med gråor og hegg (E3), kroksjøer med vannvegetasjon (bl. a. flytebladvegetasjon med flotgras og vanlig tjønnaks, P2a), sandet elveør (Q2, fattig).

Kulturpåvirkning: Det er dyrket inntil lokaliteten fra flere kanter. Selve lokaliteten er lite kulturpåvirket.

Artsfunn: Viktigste funn var en liten forekomst med langstarr (ny lokalitet i Rauma) midt i området, ved GPS-posisjon MQ 4320 3918 (ca. 10 meters nøyaktighet). Det ble talt ca. 40 tuer spredt over et område på ca. 5 x 5 meter. Det er notert 96 plantearter, bl.a. broddtelg, evjesoleie, flotgras, grov nattfiol, hassel, hundekvein, kranskonvall, krossved, liljekonvall, mannasøtgras, nattfiol, slirestarr, strutseving, sumphaukeskjegg, tjønnaks, trollhegg, turt og åkermynte. På sandet elveør ble det notert tiriltunge og småsyre.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et stort, velutviklet og intakt (lite kulturpåvirket) område med meanderende elv, kroksjøer, flomdammer og sumpskog med forekomst av en regionalt sjelden art (langstarr).

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå hogst og fysiske inngrep i sumpskogsamfunnene og elveløpet. Man vil på det sterkeste fraråde elveforbygging i den avgrensede lokaliteten.

033 Isfjorden: Unhjemslia (edellauvskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10033 (Naturbasen 1539 - 104 - 80)
Kartblad:	1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89):	MQ 41-43, 39
Høyde over havet:	75 - 620 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Rik edellauvskog
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Ingen spesielle (foreslått naturreservat)
Undersøkt/kilder:	Marker (1977), Bugge (1993), Gjærevoll (1955), Holten & Brevik (1998), Stueflotten (1998), 11.07.1998, 05.07.1999, 22.06.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Sørvendt bratt lauvskogsli i Isfjorden ved Unhjem. Hassel dominerer tresjiktet i nedre delen av lia, og med rikelig innslag av osp og dels alm. Øvre deler av lia har mest bjørk og osp, med et markert innslag av furu. Deler av lia har storsteinet ur. I nedre delen grenser skogen mot dyrka mark og veg. Kalkfjell i grunnen. Hasselforekomstene er i stor grad samlet i et band nede ved lifoten og i rasmark midt oppe i lia. Alm-hasselskog forekommer stort sett langs hele den sørvendte lia inn til Grøvdal. Verneforslag på 645 dekar.

Vegetasjon: Varmekjær hasselskog av alm-lindeskogstypen (D4). Hassel, osp og dels alm dominerer tresjiktet, med innslag av bl.a. ask, gråor, bjørk og hegg.

Kulturpåvirkning: Ikke klarlagt.

Artsfunn: 118 registrerte plantearter. Varmekjære arter som skogsvingel, kjempesvingel, skogfaks, lundgrønnaks, sanikel, myske, falkbregne, kantkonvall, skogstarr, skogbjørnebær og fingerstarr. I tillegg er en rekkje floristisk interessante arter registrert. Særlig viktig er en stor forekomst av kvit skogfrue. Ellers forekommer trollhegg, taggbregne, kransmynte, breiflangre, vanlig nattfiol, grov nattfiol, stortveblad og brudespore.

Fugler: følgende spetter er observert i området: gråspett, grønnspekk, kvitryggspett (hekker trolig), dvergspett. En kjernebiter ble sett nederst i lia 26.6.1989 (MQ4339), mulig hekkeområde (arten sees nå nesten årlig i Isfjorden).

Verdsetting: Foreslått verneområde. Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en meget stor og variert edellauvskogsli som både er meget artsrik, inneholder mange varmekjære arter, samt rødlistearten kvit skogfrue.

Skjøtsel og hensyn

Området er foreslått vernet. Man er likevel tilhenger av at det utarbeides en skjøtelsesplan for slike lokaliteter, der sammenhengen mellom dagens utseende og tidligere kulturpåvirkning vurderes opp mot målsetting for forvaltninga av området. I noen tilfeller reduseres artsmangfoldet på slike lokaliteter gradvis p.g.a. gjengroing.

034 Isfjorden: Grøvdalen: Midtre Grøvdal (naturbeitemark, hagemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10034
Kartblad:	1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89):	MQ 447 397

Høyde over havet: 60-100 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark, hagemark, store gamle trær
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 25.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er en åpen naturbeitemark ovenfor vegen i midtre Grøvdal. I kantområdene rundt og oppover i hasselskogen finnes flere gamle styvingsalmer med interessant lav- og soppflora.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a).

Kulturpåvirkning: Området er delvis i gjengroing, men den åpne beitemarka blir fortsatt beitet.

Artsfunn: Det ble funnet 53 plantearter, av disse 13 naturengplanter. Av arter kan nevnes aurikkelsveve, glattmarikåpe, grov nattfiol, kjerteløyentrøst, markjordbær, prestekrage, skogmarihand og smalkjempe. I beitemarka ble rødlistearten limvokssopp (*Hygrocybe glutinipes*) funnet. Videre ble det undersøkt lav- og soppflora på 11 styvingsalmer med stammediameter 40-80 cm i brysthøyde. På de gamle styvingsalmene vokser lav- og sopparter som er typiske og spesielle for slike trær. Det ble funnet blådoggnål (1 tre), bleikdoggnål (6 trær), almelav (1 tre) og soppen *Dendrothele acer* (ser ut som små flekker med kvit, hard kalk), som ble bestemt av Leif Ryvarden i september 2000. Særlig blådoggnål er en sjelden og kravfull knappenålslav som er sterk kandidat til rødlista for lav når skorpelav en gang blir vurdert, jfr. Gaarder & Jordal (2001). Denne arten er så spesialisert til nedbørbeskyttete voksesteder inne i grove barksprekker på alm at den i praksis bare forekommer på styvingsalmer av store dimensjoner (stammediameter >0,6 meter) i et halvåpent, men ikke for soleksponert landskap. De viktigste bestandene i Norge, og trolig i hele Europa, finnes i Eikesdalen, særlig Mardalen. I Rauma er blådoggnål funnet få steder.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av kombinasjonen av artsrik naturbeitemark, og særlig forekomsten av intakte bestander av blådoggnål på styvingsalm.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig at lokaliteten fortsatt beites. Områdene med styvet alm gror igjen med skog, og det kan være ønskelig å tynne i skogen rundt styvingsalmene. Blådoggnål er en lyskrevende art knyttet til halvåpent (ikke for soleksponert) landskap, og blir skygget ut av tett skog. Over tid vil styvingstrærne bli topptunge og ramle over ende. Man kan utsette dette ved å tynne i de tunge toppgrenene. Ideelt sett bør man skape nye styvingstrær om disse sjeldne og spesialiserte lavartene skal ha sjanse til å overleve på lang sikt. I Eikesdalen får man støtte til slike prosjekter.

035 Isfjorden: Soredalen: Stølen m.m. (naturbeitemark, skogsbeite)

Lokalitetsnummer: 1539-10035
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 485-487 377-388
Høyde over havet: 170 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 16.07.2000, JBJ, 02.08.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger ved Isa i Soredalen innenfor Grøvdal, og er et stølsområde med setrer og hytter. Innover dalen fra setrene er det skogsbeite med en sti.

Vegetasjon: Vegetasjonen er dels frisk fattigeng av engkvein-gulakstype (G4a), dels sølvbunkeeng (G3). Gråor er dominerende treslag i skogsbeitet.

Kulturpåvirkning: Området beites av sau og storfe.

Artsfunn: Det ble bl. a. funnet prestekrage, skogmarihand, kattefot og kjerteløyentrøst. Langs stien innafor setrene forekommer rødlistearten kvitkurle.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av funnet av rødlistearten kvitkurle, en orkidé som gjerne forekommer i tradisjonelt hevdet kulturlandskap.

Skjøtsel og hensyn

Beitinga bør fortsette.

036 Isfjorden: Soredalen: Loftdalen (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10036
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 493 374
Høyde over havet: 380 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 16.07.2000, JBJ, 02.08.2001 SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: På sørsida av Loftdalen finnes ei bratt, vestvendt skogli med en del alm under bratte berg (under fjellet Grøvdalsbakken).

Vegetasjon: Skogen kan betraktes som en noe utarmet utforming av gråor-almeskog (D5), og er dels raspåvirket og lysåpen, stedvis knapt å betrakte som skog. Undervegetasjonen er frodig, for det meste bregne- og høgstaudedominert.

Kulturpåvirkning: Ingen kjente, streifbeiting av sau.

Artsfunn: Det mest interessante var funn av skogstarr, en sjelden art i Rauma. Ellers ble det notert hassel, myske, skogmarihand, storklokke, skogsvinerot, skogvikke, trollbær og myskegras.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en utarmet forekomst av edellauvskog, men med en regionalt sjelden art.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle, området er trolig lite aktuelt for skogsdrift og andre aktiviteter.

037 Isfjorden: Liabygda: nedenfor Breidli (rikmyr)

Lokalitetsnummer: 1539-10037
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 396 378
Høyde over havet: 40 m
Hovednaturtype: Myr
Naturtype: Rikmyr
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 23.07.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Rik bakkemyr i skogkledd li. Ca. 1 daa.

Vegetasjon: Middelsrik fastmatte- og mykmattemyr (M2).

Kulturpåvirkning: Vei nedenfor myra, hogst

Artsfunn: 29 plantearter, dominerende: fjellfrøstjerne, skogsiv, sveltull og breiull. Andre rikmyrsarter: dvergjamne, gulsildre, gulstarr, loppestarr, myrsaulauk, svarttopp og særbustarr.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet utforming av rikmyr, med noen interessante arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep.

038 Isfjorden: Åsen (lågurtskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10038
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 417-423, 367-369
Høyde over havet: 170-250
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Kalkskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: hogst, treslagskifte
Undersøkt/kilder: 25.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er et parti med eldre furuskog med lauvtreinnslag i sør-sørvestvendt li under Moanebba. I øvre deler går furuskogen over i edellauvskog med alm og hassel (se lokalitet Moanebba).

Vegetasjon: Det finnes partier med blåbærdominans (A4), men viktigst i denne sammenheng er lågurtdominerte partier (B1).

Kulturpåvirkning: Det er bygd en skogsveg et stykke opp i lia. Noe hogst i nedre deler.

Artsfunn: Det mest interessante er hekking av to rødlistete fuglearter. Videre ble det i i lågurtdominerte partier funnet fingerstarr, firblad, hassel, hengeaks, trollhegg, kvitmaure,

liljekonvall, grov nattfiol og skogbjørnebær. Det ble også funnet fjelltistel, klokkevintergrønn, myske, nattfiol, sanikel, småtveblad og vårerteknapp.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av forekomst av lågurtfuruskog og påviste rødlistearter av fugl.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig at deler av denne eldre furuskogen blir bevart gjennom at det i partier blir unnlatt å hogge, eller at man driver forsiktig plukkhogst.

039 Isfjorden: Moanebba (edellauvskog, berg)

Lokalitetsnummer: 1539-10039
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 42 36-MQ 43 35 (artsrikt berg MQ 421 370)
Høyde over havet: 250-400 m (artsrikt berg (350-400 m))
Hovednaturtype: Skog, rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Rik edellauvskog, sørvendt berg og rasmark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: 25.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Stort sett sammenhengende alm-hasselskog øverst i rasmark langsetter fjellsida fra Åsen til Dalehaug. SV-vendt berg ved fjellfoten over bratt, alm-hasselli. Almen synes ikke å være utsatt for barknag av hjort.

Vegetasjon: Overgang mellom alm-lindeskog (D4) og lågurt-edellauvskog (D2). I øvre deler utforminger av rasmark (F1ab) og berg (F2b).

Kulturpåvirkning: Liten.

Artsfunn: Det ble notert 71 plantearter i skog nord i lia, bl.a. breiflangre, fingerstarr, grov nattfiol, myske, nattfiol, sanikel, skogfaks, skogvikke, storklokke, svarterteknapp, taggbregne, trollbær og vårerteknapp. I berget (mest MQ 420 369, 380 m o.h.) ble det notert 27 plantearter, bl.a. bergfrue, brudespore, dvergmispel, fjellarve, flekkmure, kantkonvall, kransmynte, kvitbergknapp, lodnebregne, småbergknapp, småsmelle, svartburkne og tårnurt. På mineralrik jord i bergerota ble det funnet puddertraktsopp. Det ble notert lungenever på selje.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) fordi det er en velutviklet edellauvskog med få boreonemorale arter.

Skjøtsel og hensyn

I den grad lokaliteten er truet av noe, måtte det være treslagskifte til gran, dette bør unngås.

040 Isfjorden: Dalsbygda: Dalehaug (slåtteeng)

Lokalitetsnummer: 1539-10040
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 435 349
Høyde over havet: 200-220 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtteenger
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder: 25.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dalehaug er det innerste bruket i Dalsbygda. Innmarka har betydelige arealer gammel, lite gjødselpåvirket slåtteeng.

Vegetasjon: Frisk fattigeng, vanlig utforming, frisk/tørr, middels baserik eng i låglandet (G4a, G7).

Kulturpåvirkning: Slått, trolig lite gjødsling, lang tid siden siste jordarbeiding.

Artsfunn: Relativt artsrik lokalitet, 56 noterte plantearter. Her kan nevnes aurikkelsveve, harerug, hårsveve, marinøkkel (6 individer), prestekrage, rødknapp og småengkall. Det ble videre notert limvokssopp (*Hygrocybe glutinipes*), en art som foreløpig står som sårbar på rødlista, men som kan komme til å gå ut ved neste revisjon. Det ble også funnet en rødskivesopp som ble bestemt til *Entoloma cf. pseudocoelestinum*, en sjelden beitemarkssopp.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er en større, velutviklet tradisjonell slåtteeng med et intakt arts mangfold tilknyttet slått i kombinasjon med lite gjødsling og jordarbeiding (sjelden naturtype i dag). Dette er trolig en av Raumas finere blomsterenger både ut fra estetiske og botaniske kriterier.

Skjøtsel og hensyn

Det er sterkt ønskelig at denne fine, gamle slåtteenga blir bevart gjennom fortsatt slått og uten gjødsling.

041 Isfjorden: Erstaddalen: Erstad (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10041
Kartblad:	1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89):	MQ 445-447 337-339
Høyde over havet:	200 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder:	16.07.1998, SSt, 25.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en mindre område med naturbeitemark (trolig tidligere slåtteenger) ved veien i Erstaddalen, ca. 2 km innenfor Dale.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a).

Kulturpåvirkning: Streifbeiting.

Artsfunn: 50 plantearter, bl. a. brudespore, dvergjamne, fjelltimotei, fjelltistel, harerug, kjerteløyentrøst, prestekrage, smalkjempe, småengkall og storblåfjør. 20 naturengplanter. Rødlistearten kvitkurle er tidligere påvist i området (herb. BG, Torleif Andersen, 27.06.61). Det ble videre funnet et par vanlige vokssopparter og fjellkremle (danner mykorrhiza med harerug) til tross for at det var tidlig i sesongen.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet naturbeitemark med et variert arts mangfold, bl. a. gode signalarter som storblåfjør, harerug og kjerteløyentrøst. Det er usikkert hvor kvitkurle er funnet og om den fortsatt finnes. Lokaliteten antas å ha godt potensiale for beitemarkssopp.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig at området fortsatt beites.

042 Isfjorden: Erstaddalen (rikmyr)

Lokalitetsnummer: 1539-10042
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 448 334
Høyde over havet: 210 m
Hovednaturtype: Myr
Naturtype: Rikmyr
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 16.07.1998, SSt, 25.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Intermediær flatmyr med rikmyrpartier, i dalbotn med svak helning. Ca. 2 daa.

Vegetasjon: Intermediær fastmatte- og løsbunnmyr (L2/L3), og middelsrik fastmattemyr (M2).

Kulturpåvirkning: Liten.

Artsfunn: 32 plantearter, derav breiull, gulstarr, svarttopp, bjønnbrodd, dvergjamne, myrøyentrøst, myrsnelle og særbustarr.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en liten rikmyr med et visst artsmangfold tilknyttet dette miljøet.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep.

043 Isfjordfjella: Kvanndalen (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10043
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 42, 31-32
Høyde over havet: 500-600 m
Hovednaturtype: Fjell
Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 08.08.1999, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Langs den bratte SØ-vendte lia i Kvanndalen fins artsrike engsamfunn i lavalpin sone.

Vegetasjon: Rasmark, leside- og snøleievegetasjon, F1/S/T.

Kulturpåvirkning: Beiting av sau.

Artsfunn: 135 arter er påvist i dette området, deriblant mindre vanlige arter som aurskrinneblom, fjellskrinneblom, bakkesøte, snø/fjellbakkestjerne, trillingsiv og kastanjesiv, og flere basekrevende arter som dvergjamne, taggbregne, bleikvier, fjellfrøstjerne, jåblom, brudespore, gulstarr, hårstarr og svartstarr.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en regionalt uvanlig rik fjellvegetasjon, men uten spesielle sjeldenheter.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

044 Isfjordfjella: Erstaddalen: Saufonnholet (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10044
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 449 313 - 317
Høyde over havet: 600-700 m
Hovednaturtype: Fjell
Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: Ingen spesielle.
Undersøkt/kilder: 08.07.1999, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Baserik fjellvegetasjon med reinrose i Saufonnholet. Nordvendt skar med rasmark og rabber øverst.

Vegetasjon: Reinrosehei (R3, S8).

Kulturpåvirkning: Ingen spesiell bortsett fra litt beiting og mye brukt sti.

Artsfunn: 27 arter bl. a. bjønnbrodd, brudespore, fjellarve, fjellfrøstjerne, fjellkvitkurle, fjellskrinneblom, fjellsmelle, fjelltistel, flekkmure, reinrose, grønkurle, gullmyrklegg, gulsildre, hårstarr, nattfiol, rødsildre, rynkevier, sotstarr, svartstarr, svarttopp, taggbregne (tidligere også bergstarr).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en velutviklet, middels artsrik, kalkkrevende fjellvegetasjon i en generelt kalkfattig kommune.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

045 Isfjordfjella: Gluterbenken (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10045
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 465 326
Høyde over havet: ca. 600 m
Hovednaturtype: Fjell
Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 08.07.1999, 08.08.1999, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Langstrakt berghylle kalt "Gluterbenken" (ca.100m lang og 2-10m brei) som stien passerer på.

Vegetasjon: Reinrosehei, rik høgstaudeeng R3/S7.

Kulturpåvirkning: Ingen observert bortsett fra mye brukt sti opp til fjellet

Artsfunn: 146 arter, bl.a. sjeldne arter som grannsildre, bakkesøte, grønnekurle, fjellkvitkurle, reinrose, trillingsiv, sotstarr og bergstarr, og ei lang rekke andre basekrevende arter som

dvergjamne, rynkevier, fjellarve, fjellfrøstjerne, raudsildre, gulsildre, flekkmure, gullmyrklegg, jåblom, bjønnbrodd, brudespore, gulstarr og hårstarr.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en regionalt uvanlig rik fjellvegetasjon, men uten store sjeldenheter.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

046 Isfjordfjella: Juratind-Bakkevatna (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10046
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 498-515, 351-369
Høyde over havet: 700-1000 m
Hovednaturtype: Fjell
Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 02.08.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Område med snaufjell ved Bakkevatna på vestsida av Juratind.

Vegetasjon: Snøraspåvirka engbakker, rasmark, rabber, leside og snøleievegetasjon. Rike vestvendte engbakker både nord for Haudukvatnet (81 arter MQ5135) og Ø for nedre Bakkevatnet (meget stor og slett rasmark med vierkratt ved foten av Juratind MQ5036, en av de største og fineste i hele Rauma, 108 arter).

Kulturpåvirkning: Ingen vesentlig (beiting av sau?)

Artsfunn: Mange funn av kvitkurle *Leucorchis albida ssp. albida* (rødlisteart). Ellers grønkurle, brudespore, nattfiol, taggbregne, norsk vintergrønn, og fjellengkall (MQ 502 368), høye funn av maiblom, bleikstarr, firkantperikum, vendelrot, smalsoldogg og smørtelg. På vestsida av vatna (utenfor det avgrensede området) var det fattigere natur, men fant snøleier med rypestarr, snøull og fjellbunke.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et fjellområde med noen indikatorer på baserik grunn, og forekomst av rødlistearten kvitkurle.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

047 Isfjordfjella: Fleskehøin NØ (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10047
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 47-48, 27
Høyde over havet: ca. 1080 m
Hovednaturtype: Fjell
Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: Gaare (1970), 01.08.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: NØ-vendt skrent, bratt overrislet berg og rasmark. Baserik vegetasjon, mange sildrearter.

Vegetasjon: Rasmark, rikt våtsnøleie/sigvegetasjon, F1/T9a

Kulturpåvirkning: Ingen observert.

Artsfunn: Mest interessant er funn av stivsildre i NØ-skrenten av Fleskehøin. Totalt 80 arter, bl.a: dvergjamne, polarvier, rynkevier, ullvier, fjellarve, snøarve, fjellsmelle, dvergssoleie, fjellfrøstjerne, høg fjellkarse, fjellskrinneblom, raudsildre, stivsildre, grannsildre, gulsildre, knoppsildre, bekkesildre, tuvesildre, flekkmure, gullmyrklegg, svarttopp, fjellkattefot, fjell/snøbakkestjerne, fjelltistel, bjønnbrodd, grønkurle, bergstarr, svartstarr, sotstarr, hårstarr og fjellrapp.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (viktig) på grunn av at lokaliteten huser den regionalt sjeldne stivsildra, i tillegg til et generelt høyt artsmangfold.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

048 Isfjordfjella: Grøttabotn (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10048

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 49 27

Høyde over havet: 1050-1200 m

Hovednaturtype: Fjell

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: ingen kjente

Undersøkt/kilder: Gaare (1970), 01.08.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Sørvendt li og rasmark i lavalpin sone.

Vegetasjon: Reinrosehei, sauesvingelhei, rik høgstaudeeng, div. snøleie, R3/R5/S7/T.

Kulturpåvirkning: Ingen observert.

Artsfunn: 110 arter, bl.a. basekrevende arter som marinøkkel, dvergjamne, taggbregne, rynkevier, bleikvier, fjellarve, snøarve, fjellsmelle, dvergssoleie, fjellfrøstjerne, fjellskrinneblom, rødsildre, gulsildre, tuvesildre, reinrose, flekkmure, kvitmjølke, bergveronika, gullmyrklegg, svarttopp, snøbakkestjerne, fjelltistel, bjønnbrodd, grønkurle, brudespore, kvitkurle, trillingsiv, bergstarr, svartstarr, hårstarr og fjellrapp. Høyderekord for flere arter i Rauma (bl.a. marinøkkel, fugletelg, hengeving, bjønnkam, vanleg arve, kvitsymre, tepperot, lifiol, skogstjerne, brudespore, blåtopp).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en regionalt uvanlig rik fjellvegetasjon, med funn av en rødlisteart i lav kategori (kvitkurle).

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

049 Vågstranda: Vågen (brakkvannspoll, undervannsenger)

Lokalitetsnummer: 1539-10049 (Naturbasen 1539 - 95 - 9)

Kartblad: 1320 III Åndalsnes

UTM (EUREF 89): MQ 14 42-MQ 15 41
Høyde over havet: 0-1 m
Hovednaturtype: Havstrand/kyst
Naturtype: Brakkvannspoller, undervannseng, strandeng og strandsump
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: div. fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: Holten m. fl. (1986b), 29.06.1997 SSt, 24.05.2000 Marit Aarseth & JBJ, 24.07.2000 SSt & JBJ, 07.10.2000 SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Området er en nesten avsnørt brakkvannspoll med sterk tidevannsstrøm i utløpet. Lengst nord ligger en skjermet strandflate med mye stein i strendengene. Disse er dominert av ulike salt- og brakkvannsengtyper. Innerst i pollen er utløpet av Vågselva som danner en liten vågos. Der er lokaliteten dominert av store brakkvannsenger som er delt i to av en framstikkende odde med ore/furuskog. Nordenden av vågen er middels artsrik. Området er med i framlegget til en verneplan for havstrand- og elveos for fylket (landareal 121 dekar, sjøareal 423 dekar). Området er ikke vurdert i våtmarksplanen. Et bekkedrag med stillestående dammer like innenfor bunnen av Vågen er Raumas beste paddelokalitet. Dette er en sjelden art i Romsdal.

Vegetasjon: To lokaliteter innafor det foreslåtte området er beskrevet i økoforskrappen (Holten m. fl. 1986b):

1) Nordenden av vågen er middels artsrik med innergrense for havbendel og salturt, og med interessante utforminger av bakre brakkvannsenger med bl. a. musestarr-dominerte parti. Vanligste vegetasjonstype er rustsivakseng. Av andre velutvikle samfunnstyper kan nevnes fjæresaltgraseng med salturt og havbendel, saltsiveng, rødsvingel-urteeng, fjørestarreg musestarr-bestand, pølstarr-pøl, blåtopp-hanekam, gåsemurevoll og høgurtvoll med mjødurt og hundekjeks. Lokaliteten er nær sørgrensa for pølstarr.

2) Bunnen av vågen er også middels artsrik med mye pølstarr, en god del grusstarr og saltstarr. Samfunnet her er saltsiv-eng, rødsvingeleng, fløresivaks-bestand, krypkvein-eng, rustsivaks-eng, småsivaks-eng med musestarr, fjørestarr-eng, pølstarr-pøl, småkrypkvein-eng, blåtopp-dominerte parti med hanekam, kvekevull, gåsemurevoll og høgurt-fleirårsvoll med mjødurt og sløke. Lokaliteten har uvanlig store brakkvannsenger med fine soneringer mellom samfunnstypene. I havstrandrapporten er det ikke nevnt store og velutvikle undervannsenger med småhavgras (U2a) og ålegras i indre deler av Vågen ved MQ 149 413 og MQ 153 412.

Kulturpåvirkning: I enkelte partier er stranda ryddet til beite ved at stein er kastet sammen. Idag er stranda øst for vågen beitet av sau. På deler av de indre brakkvannsene er det opparbeidd en fotballbane. Det har i perioder vært drevet mer eller mindre kommersielt yngeloppdrett av østers i Vågstrandpollen fra 1906 til 1989. I sørøst finner en rester fra tidligere østersanlegg.

Artsfunn: 78 karplantearter. Lokaliteten har her de innerst kjente forekomster av havbendel og salturt i fylket. Innerst i Vågen er ellers det eneste kjente området med småhavgras i Rauma. Spesielt rundt vågosen i bunnen av Vågen fins mye pølstarr og en god del grusstarr og saltstarr. Beste lokalitet for padde i kommunen i østligste del av Vågen, 200 padder talt i april 2000 (Marit Aarset pers. medd.). Aktuelle hekkefugl i området er fiskemåke (sildemåke enkelte år), makrellterne og tjeld på Skardholmen, og rødstilk og vipe på Øran. En kan ellers ut i fra de data som foreligger si at Vågen er en viktig beite- og hekkeplass for flere vann/sjøfugler. Vågen er sammen med Sandnes på Holmemstranda og Hensøran de viktigste områder for gjess (grågås, kanadagås) i Rauma og en viktig beite- og hvileplass for gråhegre. Vågselva har oppgang av laks og sjøaure. Vågen har naturlig reproduksjon av østers. Den er

ca. 10 m djup og har alltid hatt god næringstilgang og dermed gode forhold for stor reproduksjon av østers. Vågen blei av Nordisk Ministerråd (1984a) plukket ut som et av de 10 mest verneverdige marine områder i Møre og Romsdal. Straumen (utløpet) er beiteområde om vinteren for bl.a. siland og dvergdykker. Sangsvane observeres enkelte vintre.

Verdsetting: Formålet med verneforslaget er å sikre en brakkvannspoll, som er en sjelden naturtype i Møre og Romsdal. Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en stor og velutviklet utforming av en sjelden naturtype, og med bl. a. intakte brakkvannstilknyttete undervannsenger, strandenger, paddeforekomst m.m.

Skjøtsel og hensyn

Området er foreslått vernet. Flere fysiske inngrep bør unngås.

050 Vågstranda: Lunds fjellet (furskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10050 (Naturbasen 1539 - 95 - 7)
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 1443 - 1541
Høyde over havet:	0-290 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Urskog/gammelskog
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	ingen kjente (området er vernet som barskogsreservat)
Undersøkt/kilder:	Korsmo og Svalastog (1997), 04.06.1995, 02.07.1999, SSt, 13.09.2001, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er et område med varierte furskogstyper der alle eksposisjons-retninger er representerte med hovedvekt på sørvestlige og nordøstlige. I toppområdet er skogen lite påvirka, og viser dårlig vekst. Området er vernet gjennom verneplan for barskog i Møre og Romsdal (areal 1487 dekar).

Vegetasjon: A3-A5 (røsslyng-blokkebærskog, småbregneskog, knausskog). Vegetasjonen er for det meste fattig med noe innslag av hassel og gråor.

Kulturpåvirkning: Deler av lokaliteten er litt påvirket av hogst.

Artsfunn: 119 registrerte karplantearter. Firblad og myske finnes i feltsjiktet. Sjeldne arter som fagerperikum, sanikel og skogfredløs er påvist i området. Angivelse av smørbutikk er feilaktig (D. Svalastog pers. medd. til S. Stueflotten). Av sopp kan nevnes beltesølvpigge (*Phellodon tomentosus*) og gul korallsopp (*Ramaria flava*). Fugler: det bør nevnes stor koloni med teist i berget Lefseholet ved Helgestø (rødlisteart). Trolig rundt 15 par 4.6.1995. Skjærpiplerke (varslende) ble observert ved Helgestø samme dag. Også kvitryggspett har fast tilhold i dette området (Lunds fjellet-Nøta).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig). Dette er en furskog uten kjente signalarter på gammel skog, men med noen interessante plantearter og potensiale for sjeldne sopparter. Fuglefaunaen er også interessant.

Skjøtsel og hensyn

Området er vernet.

051 Vågstranda: Helgestø (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10051
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 158 428
Høyde over havet: 5-20 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: gjengroing/opphevet hevd
Undersøkt/kilder: 02.07.1999, SSt, 13.09.2001, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten består av deler av innmarka på et fraflyttet småbruk på nordsida av Lundsfjellet.

Vegetasjon: Vegetasjonen på de nordvestligste, minst gjødsle engene er frisk fattigeng, jordnøttutforming (G4b).

Kulturpåvirkning: Dette er gammel kulturmark der det fortsatt går noen sauer på beite.

Artsfunn: Foruten et utvalg relativt vanlige plantearter, ble det funnet tre vanlige og vidt utbredte vokssopparter (*Hygrocybe ceracea*, *H. irrigata* og *H. laeta*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av forekomst av en regionalt uvanlig vegetasjonstype (jordnøttutforming av frisk fattigeng).

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig at kulturmarka holdes i hevd, f. eks. gjennom fortsatt beiting.

052 Måndalen: Vollabukta (brakkvannsdelta)

Lokalitetsnummer: 1539-10052 (Naturbasen 1539 - 430 - 0)
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 196 351
Høyde over havet: 0-1 m
Hovednaturtype: Havstrand/kyst
Naturtype: Brakkvannsdeltaer, strandeng og strandsump
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 3.7.84, A. A. Frisvoll (Holten m. fl. 1986b), 11.07.1997, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Elva har et delta som det er gjort vesentlige inngrep i (småbåthamn, utfylling og elveforbygging), men med intakt strandområde øst for utløpet. Elveoslandskapet er prioritert i fylkesdelplanen for elveoslandskap i Møre og Romsdal (godkjend 10.06.94 i Miljøverndept.). Elvedeltaet hører med til de utvalgte som er med i et nasjonalt pionerprosjekt der målet er å følge utviklingen i slike område samt å etablere et verktøy- og vedtaksgrunnlag for bruk i offentlig miljøforvaltning. I den sammenheng er det lagt inn kart, bilde, arealopplysningar, vassdragsdata m.v. om området på Internett. Lokaliteten ligger øst for veien (E136) og sør for Måna, i en noe eksponert bukt med stedvis lav rullesteinskant ytterst og delvis lavere partier med finere materiale lenger inn; grovt materiale i elveosen. Grenser til lauv/furuskog og dyrkamark.

Vegetasjon: Holten m. fl. (1986b): B5, skjørbuksurt-forstrand, D4c, rødsvingel-tiriltunge-fjærekoll-eng, E3a, rustsevaks-eng, H1, taresaltgras-grusstrand, fragment, I2, strandarve-

grus/steinstrand, store areal i elveosen, delvis som stagnerte suksesjonsstadier mot rødsvingeleng (D4), J3a, strandrug-voll, fragment, J3b, kveke-voll, fragmentarisk, J4, gåsemure-voll, fragment, J6, høgurt-flerårsvoll, bl.a. med strandkjeks

Kulturpåvirkning: Holten m. fl. (1986b): "Deler av stranda er brukt som campingplass; tråkk og kjørespor etc; elveutløpet er kanalisert ved forbygning; lengst nord naust med båtplass. Inngrepene er store og vedvarende, og området er ødelagt som botanisk lokalitet. Tidligere ville det blitt plassert som tostjerners eller (svak) trestjerners lokalitet."

Artsfunn: Middels artsrikt (63), stort sett vanlige arter. Relativt artsfattig mht fugler, stort sett bare måker og en og annen gråhegre, tjeld, siland. Alke 4 ind 30.12.93, alkekonge: 1 ind. 29.12.87.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (viktig) på grunn av at lokaliteten bare har små rester av havstrandvegetasjon. Det er likevel ønskelig å bevare det som er igjen.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå flere fysiske inngrep.

053 Måndalen: Hovdekollen (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10053

Kartblad: 1320 III Åndalsnes

UTM (EUREF 89): MQ 216-219, 350-358

Høyde over havet: 0-200 m

Hovednaturtype: Skog, berg/rasmark

Naturtype: Rik edellauvskog, sørvendt berg og rasmark

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: Treslagskifte, spredning av platanlønn

Undersøkt/kilder: 29-30.07.1951, Johannes Lid, 13.07.1998, SSt (Stueflotten 1998), 13.09.2001, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Sørberg og rasmark med alm-hasselskog på vestsida av Hovdekollen. Bratt vestvendt berg med fjellhyller, alm-hasselskog øverst i rasmarka, noe blandet lauvskog, ur og rasmark, sigvegetasjon ved bergfoten, fuktig beite og strandsone nederst. Artsrikt basekrevende vegetasjon, både i tørrbakker i ur/berg og fuktig sigvegetasjon.

Vegetasjon: F1 (rasmark), F2 (berg), D2 (lågurdellauvskog m. hassel), D4 (alm-lindeskog), D5 (gråor-almeskog).

Kulturpåvirkning: Granskog/plantefelt og beitemark (storfe) i nedre deler.

Artsfunn: Det ble i 2001 funnet 3 rødlistete edellauvskogsarter av sopp: gulnende begersopp (*Peziza succosa*), karminslørsopp (*Cortinarius anthracinus*) og svartnende kantarell (*Cantharellus melanoxeros*). 133 plantearter er påvist, derav flere for Rauma sjeldne arter (murburkne, lodneperikum, kvitbergknapp, bergasal, tofrøvikke, krattslirekne). Ytterste funn av engtjæreblom og dvergmispel i Rauma. Mange varmekjære arter vokser her, som junkerbregne, maurarve, trollbær, bergskrinneblom, tårnurt, kratthumbleblom, skogvikke, svarterteknapp, vårerteknapp, stankstorkenebb, sanikel, myske, kransmynte, filtkongsløys, brunrot, krossved, skogsalat, kantkonvall, breiflangre, fingerstarr og bergrørkvein. Kalkrikt berg med fuktig sig gir grunnlag for flere basekrevende arter i tillegg til noen av de som allerede er nevnt ovenfor, bl.a. taggbregne, gulsildre, svarttopp, brudespore, loppestarr, hårstarr og gulstarr. Også en del typiske fjellplanter som fjellarve, fjellmarikåpe og rosenrot er funnet her. Ravn hekker i berget. Grønnspekk hekker i området (Ad m/juv 1998).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en større, velutviklet edellauvskog med stor variasjon, mange varmekjære arter og mange regionalt sjeldne arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå ytterligere treslagskifte og hogstflater. Platanlønn burde vært bekjempet.

054 Måndalen: Venås: Nygjerdet (slåtteeing)

Lokalitetsnummer: 1539-10054
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 152 322
Høyde over havet: 110 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtteeing
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder: 06.07.1999, SSt, 24.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er en tradisjonell slåtteeing i god hevd ovenfor husa mot skogkanten på Nygjerdet, Venås (Odd Venås).

Vegetasjon: Frisk fattigeng med innslag av mer kalkrik eng (G4/G7).

Kulturpåvirkning: Kantområder som ikke gjødsles, men slås årlig.

Artsfunn: 57 plantearter derav 13 naturengplanter, bl.a. brudespore, grov nattfiol (ca. 20 individer), harerug, kvitmaure, kjerteløyentrøst og småengkall. I tillegg finnes enghumbleblom, krattlodnegras og skogmarihand. Området er ikke undersøkt for beitemarkssopp.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en intakt liten slåtteeing med noen interessant plantearter, og potensiale for beitemarkssopp.

Skjøtsel og hensyn

Slåtten bør fortsette.

055 Måndalen: Venås (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10055
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 149 318
Høyde over havet: 200 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 02.08.1951, Johannes Lid (Lid 1952), 06.07.1999, SSt, 24.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er et mindre område med naturbeitemark omkranset av lauvskog og et granplantefelt like innenfor gårdene på Venås.

Vegetasjon: Beitemarka er dominert av frisk fattigeng med noen fuktige partier (G4a).

Kulturpåvirkning: Beiting (storfe 1999, hest 2000).

Artsfunn: Det mest interessante her er to tuer med rødlistearten solblom (eneste kjente lokalitet i Rauma). Solblomen ble oppdaget her i 1951 av botanikeren Johannes Lid (Lid 1952). Det er notert 40 plantearter, blant disse var bare vanlige arter som jonsokkoll, legeberonika og revebjelle. 8 naturengplanter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av sparsom forekomst av rødlistearten solblom, forøvrig en liten lokalitet med et beskjedent antall signalarter.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten bør fortsatt beites. Beiting og evt. kantrydding kan bevare den siste kjente lokaliteten av solblom i Rauma.

056 Måndalen: Venåsetra (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10056
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 127 319
Høyde over havet: 380 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 24.07.00, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er en setervoll vest for Venås i øvre del av Måndalen.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).

Kulturpåvirkning: Beiting utenfor gjerdet. Husene er inngjerdet, og det er foretatt litt slått innenfor gjerdet.

Artsfunn: Det ble notert 60 plantearter, av disse bare 11 naturengplanter. Eksempler: aurikkelsveve, bekkestjerneblom, fjelltimotei, glattmarikåpe og harerug.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en naturbeitemark i delvis hevd med noen signalarter, men uten å være spesielt interessant eller velutviklet.

Skjøtsel og hensyn

Området bør fortsatt beites.

057 Måndalen: Blåtindane (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10057
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 12 33
Høyde over havet: 600-750 m
Hovednaturtype: Fjell
Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 04.08.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Vestvendt rasmark og berg med baserikt sig flere steder. Klimatisk skoggrense i området ca.700 moh.

Vegetasjon: Rasmark, rik høgstaudeeng, F1/S7.

Kulturpåvirkning: Sauebeite. Ellers ingen observert.

Artsfunn: Artsrik vegetasjon, 125 arter, bl.a. bergveronika, bjønnbrodd, bleikvier, blå rapp, brudespore, dvergjamne, fjellbakkestjerne, fjellsmelle, fjellfrøstjerne, fjelltistel, fjelløyentrøst, flekkmure, grønnskulle, gullmyrklegg, gulsildre, gulstarr, hårstarr, jåblom, kastanjesiv, fjellrundskolm, rødsildre, sotstarr, svartstarr, svarttopp, taggbregne og trillingsiv.

Høyderecord i Rauma for flere arter som myske, skogvikke, skogsvinerot, firkantperikum, krattmjølke, vendelrot og hestehov.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av en artsrik fjellvegetasjon for regionen.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

058 Måndalen: Kjøsa (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10058

Kartblad: 1319 IV Valldal

UTM (EUREF 89): MQ 130 296

Høyde over havet: ca. 1000 m

Hovednaturtype: Fjell

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: ingen kjente

Undersøkt/kilder: 03.08.1951, Johannes Lid, Sæbø (1979a), 12.08.1999, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: På vestsida av fjellet Kjøsa vel 1000 moh. fins et lite område med løst og kalkrikt berg.

Vegetasjon: Rasmark, reinrosehei, div. baserik levegetasjon, F1/R3/S.

Kulturpåvirkning: Ingen observert.

Artsfunn: Det absolutt mest interessante er forekomst av stivsildre, dernest er det ikke mange voksesteder i Rauma av reinrose. På rabben øverst vokser det reinrose og bergstarr, og videre nedenfor i rasløpet flere kravfulle og regionalt sjeldne arter som: dvergjamne, rynkevier, ullvier, fjellarve, fjellsmelle, flekkmure, fjellfrøstjerne, fjellskrinneblom, rødsildre, stivsildre, grannsildre, gulsildre, tuesildre, bergveronika, gullmyrklegg, svarttopp, fjelltistel, snøbakkestjerne, bjønnbrodd, fjellkvitkurle og hårstarr, totalt ca.60 arter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av forekomst av den regionalt sjeldne og plantegeografisk interessante fjellplanten stivsildre, og en generelt artsrik fjellvegetasjon, som er uvanlig i distriktet.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

059 Innfjorden: Røsta (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10059
Kartblad:	1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89):	MQ 165 234
Høyde over havet:	450 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder:	22.08.1997, 29.08.1998, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Røsta er en liten seterstøl som ligger innenfor Bøstølen i Innfjordfjellet.

Vegetasjon: Stølen har et lite område av fastmarkseng, dels sølvbunkeeng (G3), men og innslag av finnskjeggen (G1c) og natureng dominert av engkvein, ryllik og følblom (G4). Nederst på vollen er det fattigmyr (K3/K4). Ellers finnes oppslag av skogburkne og bringebær, og i kantene også bjørkebusker.

Kulturpåvirkning: Området blir beita av storfe og sau. Beitetrykket er ganske bra.

Artsfunn: Det ble funnet 68 plantearter, mellom disse 12 naturengplanter (f. eks. aurikkelsveve, blåklokke, harerug, heisiv og jonsokkoll) og 3 seterplanter. Det ble funnet 18 grasmarkssopp, av disse 5 arter av beitemarkssopp (6 artspoeng). Dvergfolk er sett noen ganger i området og hekket like ved Røsta i 1981.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en liten naturbeitemark med et mindre antall signalarter.

Skjøtsel og hensyn

Området bør beites også i framtida.

060 Innfjorden: Bøstølen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10060
Kartblad:	1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89):	MQ 172 236
Høyde over havet:	420-430 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder:	22.08. og 18.09.1997, 29.08.1998, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Bøstølen ligger noe innenfor Berillstølen i Innfjordfjellet. Omgivelsene består av fjellbjørkeskog. Det finnes planta gran i seterlandskapet.

Vegetasjon: Vegetasjonen består dels av finnskjeggen (G1c), dels av gulaks- og engkvein-dominerte engsamfunn (G4a). Det finnes også noe sølvbunkeeng, fuktenger/fattigmyr (K3/K4) og litt lyngmark med blåbær eller krekling mot kantene. Rundt husa finnes en del nitrofil vegetasjon med m.a. stornesle og høymol.

Kulturpåvirkning: Det er flere setrer og et nokså stort åpent areal. Her blir det fremdeles drevet setring med ku på 2-3 setre. Området blir også beitet av sau. Hevden er god, og det er få tegn til gjengroing. Det finnes også flere hytter, dels inngjerdet med plen.

Artsfunn: Det ble funnet 67 plantearter, mellom disse 12 naturengplanter (f. eks. aurikkelsveve, harerug, heisiv og kornstarr) og 4 seterplanter (f. eks. fjelløyentrøst og trefingerurt). Det ble funnet 27 grasmarkssopp, av disse 10 arter av beitemarkssopp (11 artspong).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet naturbeitemark med en del signalarter, men uten rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn

Området bør beites også i framtida.

061 Innfjorden: Berillstølen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10061
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 196 242
Høyde over havet: 370-380 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 22.08.1997, 29.08.1998, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b), 15.06.01, JBJ.

Områdebeskrivelse

Generelt: Stølen ligger ved Berillvannet i Innfjordfjellet. Det var mest artsrikt i kantområder ovenfor setrene.

Vegetasjon: Nedenfor husa dominerer sølvbunkeeng (G3). Ellers finnes noe magrere eng med litt sølvbunke og en del finnskjegg, engkvein, gulaks og småengkall (G4).

Kulturpåvirkning: Det blir drevet seterdrift med kyr. Vollen blir noe gjødslet med litt kunstgjødsel om våren og litt naturgjødsel om høsten (kilde: landbrukskontoret). Engene mellom husa og veien er blitt slått.

Artsfunn: Det ble funnet 53 plantearter, mellom disse 12 naturengplanter (f. eks. aurikkelsveve, blåklokke, harerug, kattefot, marinøkkel og småengkall) og 4 seterplanter (bl. a. fjellmarinøkkel). Det ble funnet 13 grasmarkssopp, av disse 7 beitemarkssopp (11 artspong), og det er grunn til å tro at en del flere slike arter kan finnes. Det mest interessante var funnet av fiolett greinkøllesopp (*Clavaria zollingeri*), en sjelden og vakker art som står som sårbar på den norske rødlista.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet slåtteeing/naturbeitemark med en rødlistearter i høyere kategori, og et godt utvalg av signalarter ellers.

Skjøtsel og hensyn

Området bør fremdeles beites. Man bør unngå jordarbeiding i det mest artsrike partiet, dvs. ovenfor stølshusa.

062 Innfjorden: Demdalsvatnet

Lokalitetsnummer: 1539-10062
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 223-230, 256-262
Høyde over havet: 80 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Andre viktige forekomster
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: kraftutbygging, fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 02.10.1997, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er et vatn i Innfjordelva som er oppdemt av et gammelt ras.

Vegetasjon: Langskuddvegetasjon dominert av krypsiv (P3) og kortskuddstrand med bl.a. evjesoleie.

Kulturpåvirkning: Dyrka mark, vei, naust m.m. inntil vatnet, ny kraftstasjon i innløpselva ovenfor vatnet.

Artsfunn: I tillegg til store mengder krypsiv spesielt mot utløpet av vatnet, fins noe klovasshår og flotgras. Blant de mer interessante funnene var kransalgen mattglattkrans (*Nitella opaca*). Stokkand observeres regelmessig i vatnet, kvinand i trekketidene, laksand og fossefall mer sporadisk, toppand sjeldent (1 hann 17.05.1996). I februar 1999 holdt et sangsvane-par til i vatnet i lengre tid.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er et relativt ordinært, oligotroft vatn med et interessant artsfunn.

Skjøtsel og hensyn

Ytterligere fysiske inngrep bør unngås.

063 Innfjorden: NØ for Demdal (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10063
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 231 259
Høyde over havet: 90 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 18.09.1997, 29.08.1998, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er et raspåvirka, udyrka beite ved foten av Gråura på øversida av veggen noen hundre meter nordøst for Demdal.

Vegetasjon: Vegetasjonen var mye engkveindominert (frisk fattigeng, G4). Enkelte parti virka gjødselpåvirka og nitrofile med krypssoleie og engrapp. Andre partier virka magrere og hadde en del beitemarkssopp.

Kulturpåvirkning: Området er beitet av sau og storfe. Beitetrykket er bra.

Artsfunn: Det ble funnet 40 plantearter, mellom disse 5 naturengplanter. Det ble funnet 17 grasmarkssopp, av disse 11 arter av beitemarkssopp (13 arts-poeng). Blant disse var en hensynskrevende art.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet naturbeitemark med noen signalarter og 1 rødlisteart i lavere kategori.

Skjøtsel og hensyn

Området bør beites også i framtida.

064 Innfjorden: Gråfonna (rasmark)

Lokalitetsnummer: 1539-10064
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 23 25
Høyde over havet: 250-500 m
Hovednaturtype: Rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Sørvendt berg og rasmark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: Ingen kjente
Undersøkt/kilder: 13.08.1999, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: NV-vendt raskjedge med rasløp, grovt og finere substrat, noe baserikt, nokså urterik.

Vegetasjon: F1a, tørr gras-urterik rasmark, F1b, fuktig, gras-urterik rasmark.

Kulturpåvirkning: Ingen kjent.

Artsfunn: 91 plantearter, derav bjønnbrodd, bleikvier, brudespore, dvergjamne, fjellrundskolm, fjellsmelle, fjellveronika, fjelløyentrøst, jåblom (mye), kvitmaure, rustjerneblom og svarttopp.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en rasmark som ikke tilfredsstillter kravene til kategori B i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

065 Innfjorden: Daurskarfonna (rasmark)

Lokalitetsnummer: 1539-10065
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 24 26
Høyde over havet: 100-400 m
Hovednaturtype: Rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Sørvendt berg og rasmark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 24.06.2000, SSt.

Områdebeskrivelse

Generelt: NV-vendt snørasmark, stort sett på finere substrat, noe baserikt, nokså artsrik.

Vegetasjon: F1b, fuktig, gras-urterik rasmark.

Kulturpåvirkning: Ingen.

Artsfunn: 80 plantearter, derav bjønnbrodd, bleikvier, brudespore, firblad, (fjell)kvitkurle, fjellsmelle, fjellstisel, gulsildre, kvitmaure og svarttopp.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en rasmark som ikke tilfredsstillter kravene til kategori B i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

066 Innfjorden: V for Vårsætra (sumpskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10066
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 234 271
Høyde over havet: 30 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rikere sumpskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: grøfting, veibyging og hogst
Undersøkt/kilder: 11.07.1997, SSt, 20.06.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Mellom traktorvegen og et bekke/elvefar ligger en åpen, sumpet kildegråorskog.

Vegetasjon: E5 (varmekjær kildelausveg), skogbunnen har mye skogsnelle, krypsoleie, soleihov, mannasøtgras, sumphaukeskjegg og strutseving.

Kulturpåvirkning: En ny traktorvei er i seinere år lagt gjennom kanten av området.

Artsfunn: Det vokser bra med slakkstarr i denne skogen. Andre arter: skogkarse, enghumleblom og bekkestjerneblom. Det ble funnet litt lungenever på gråor (indikator på stabil fuktighet).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) fordi det er en velutviklet sumpskog med slakkstarr, som er en regionalt sjelden art med bare 15-20 kjente lokaliteter i fylket.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå grøfting, veibyging og hogst i sumpskogen.

067 Innfjorden: Vårsætra (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10067
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 237 273
Høyde over havet: 25 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 16.07.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Vårsætra ligger sørvest for Engan bare 25 meter over havet i nedre del av Innfjorden. Det er et frodig område i noe gjengroing.

Vegetasjon: Frisk fattigeng med gulaks og engkvein (G4a).

Kulturpåvirkning: Beiting av sau, storfe og hest.

Artsfunn: Det ble funnet 27 plantearter i naturbeitemark (ufullstendig undersøkt), av disse 7 naturengplanter. Her kan nevnes aurikkelsveve, harerug og kjerteløyentrøst. Det ble videre funnet 5 beitemarkssopp (7 artspoeng). Av disse kan nevnes de to rødlisteartene *Entoloma caesiocinctum* (hensynskrevende) og bronserødskevessopp (*Entoloma formosum*)(sjelden).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) fordi det er en intakt naturbeitemark med noen signalarter, og to rødlistearter av lavere kategori.

Skjøtsel og hensyn

Området bør beites også i framtida.

068 Innfjorden: Mækjå (sumpskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10068

Kartblad: 1319 IV Valldal

UTM (EUREF 89): MQ 238 274

Høyde over havet: 30 m

Hovednaturtype: Skog

Naturtype: Rikere sumpskog

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: grøfting, veibygging og hogst

Undersøkt/kilder: Sæbø (1979a), 11.07.1997, 11.07.1998, SSt, 20.06.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Mækjå ved Vårsætra i Innfjorden er Raumas mest eksklusive gråor-sumpskog. Meget spesielt område med flere regionalt sjeldne arter. Høy grunnvannstand med næringsrikt sigevann fra fjellet ovenfor, til dels med kildekarakter. Navnet "mækje" kommer av gammelnorsk "mækir" som betyr sverd (Sæbø 1979a). For øvrig kan en merke seg at svartor ikke er påvist her. Grunnlaget for denne unike oresumpskogen er store mengder baserikt grunnvatn som presses ut i overflata ved foten av ei bratt dalside med tykk skredjord.

Vegetasjon: E4 (rik sumpskog).

Kulturpåvirkning: I seinere år er det anlagt en traktorveg like i overkant av sumpskogen, og grøfting i forbindelse med denne kan komme til å påvirke vegetasjonen i området i tida framover.

Artsfunn: Totalt 30 plantearter. Her dominerer sverdlilje feltsjiktet i et stort område på vel 2 daa, og en regionalt sjelden art som skogsivaks er relativt vanlig her, både i selve sumpskogen og i en grøft/vegkant like ved. Andre sjeldne arter er nøstepiggknopp (Sæbø 1979a) og langstarr (SSt). Vanlige arter ellers i "Mækjå" er: mjødurt, stornesle, åkersnelle, byhøymol, tyrihjel, lyssiv, myrmaure, soleihov, myrtistel, skogmarihand, skogørkvein, strutseving og strandrør.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en meget spesiell og regionalt ytterst sjelden utforming av rik sumpskog, med flere regionalt sjeldne arter, selv om ingen av dem står på den nasjonale rødlista.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå ytterligere grøfting, veibygging og hogst i sumpskogen. En ny traktorvei er i seinere år lagt gjennom kanten av området. Man bør vurdere om det er nødvendig å restaurere området ved en tilbakeføring til naturtilstanden og omlegging av veien.

069 Innfjorden: Engelia (hagemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10069
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 239 276
Høyde over havet: 20-100 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Hagemark, store gamle trær
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 20.06.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Naturbeitemark med tresetting av bl. a. flere svært gamle styvingsalmer, de fleste fra 1,0 til 1,6 meter i stammediameter i brysthøyde.

Vegetasjon: Stort sett frisk fattigeng (G4).

Kulturpåvirkning: Dette er en hagemark i hevd som fortsatt beites av sau og storfe.

Artsfunn: Beitemarkene hadde et typisk og vanlig artsutvalg av planter. Styvingsalmene hadde bra med almelav, en art som er knyttet til meget grov og oppsprukket bark på gamle almetrær. Noe dødved av alm med skrukkeøre, en uvanlig sopp som følger alma nord til Nordmøre.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en velutviklet hagemark og naturbeitemark med forekomst av grove styvingsalmer med tilknyttete signalarter.

Skjøtsel og hensyn

Området bør beites også i framtida. Det er ønskelig å lage nye styvingsalmer.

070 Innfjorden: Innfjordselva ved Bø (elvesump)

Lokalitetsnummer: 1539-10070
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 253 299
Høyde over havet: ca. 5 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: Elveforbygging, fylling
Undersøkt/kilder: 1980-tallet, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er avgrenset på grunn av sumpvegetasjon med skogsivaks.

Vegetasjon: Vegetasjonen er O3f, sivaks-utforming av elvesnelle-starr-sump (vannkantvegetasjon).

Kulturpåvirkning: Dyrka mark går ned til elvekanten i området.

Artsfunn: Ved elvekanten 50 m ovenfor brua som krysser elva, står en liten forekomst av skogsivaks.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er en liten forekomst av en regionalt sjelden art som har bedre utviklete utforminger ellers i kommunen.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå elveforbygging og fylling.

071 Innfjorden: Innfjordsøra (elvedelta)

Lokalitetsnummer: 1539-10071 (Naturbasen 1539 - 434 - 0)
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 25 30
Høyde over havet: 0-1 m
Hovednaturtype: Havstrand/kyst
Naturtype: Brakkvannsdeltaer
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: en rekke besøk, SSt (Stueflotten 1998), 20.06.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Innfjordelva har et delta det er gjort en del inngrep i, men den undersjøiske deltaflata er hovedsakelig intakt. Elveosområdet er prioritert i fylkesdelplanen for elveoslandskap i Møre og Romsdal (godkjend 10.06.94 i Miljøverndept.). Elvedeltaet hører med til de utvalgte som er med i et nasjonalt prosjekt der målet er å følge utviklingen i slike område samt å etablere et verktøy- og vedtaksgrunnlag for bruk i offentlig miljøforvaltning. I den sammenheng er det lagt inn kart, bilde, arealopplysninger, vassdragsdata m.v. om området på Internett. Adresse: <http://www.grida.no/ext/skme/produkt/delta/delta.htm>.

Vegetasjon: Mindre strandengområder er intakte ved elveutløpet.

Kulturpåvirkning: Elveforbygging, riksveg, fyllinger.

Artsfunn: 22 noterte plantearter bl.a. jåblom, musestarr og taresaltgras. Ellers forekommer en del strandarve og strandrug. **Fugler:** utløpet av Innfjordselva er sammen med Hensøran og Raumaosen det viktigste området for vannfugl i Rauma, spesielt viktig er området som rasteplass under vårtrekket. Arter: dvergdykker (4 ind 12.4.76), toppdykker (1 ind ute i fjorden 1.7.83), storskarv, gråhegre, sangsvane, kanadagås (opptil 54 ind 22.12.85), brunnakke, krikand, stokkand (vanlig), skjeand (1 par 13.5.88), taffeland (1 hann og 2 hunner innerst i fjorden 25.3.97), toppand (1 ind sett tre ganger), ærfugl (vanlig), havelle, svartand, kvinand (vanlig), siland (vanlig), laksand, havørn (sett over området), spurvehauk, tjeld, sandlo, heilo, vipe (også sett et par ganger om vinteren), brushane (høsttrekk), enkeltbekkasin, storspove, rødstilk, gluttsnipe, strandsnipe, hettemåke, fiskemåke, sildemåke (sørlig sildemåke vanlig, nordlig sildemåke sporadisk, *L.f.graellsii* 2 ind. 15.5.88), gråmåke, grønlandsmåke (1 3K, 12-13.4.92), svartbak, krykkje (sjelden), makrellterne, rødnebbterne (hekker på jordet), lomvi og alke (sporadisk i fjorden), fossefall, sivsanger (1 syngende hann 11.7.97). Store mengder med mytende ærfugl hanner i eklipsdrakt samler seg innerst i Innfjorden i juni og kan ligge der til ut i juli/august, typisk 40-80 ind, maks 93 ind (indre deler av Innfjorden er det eneste stedet i Rauma som har slik samling av e-kaller om sommeren). Under vårtrekket kan det samle seg opptil 60 tjeld (typ. 20-40) på øra, bra med måker store deler av året.

Pattedyr: mink ad med 3 unger sett i osen 29.6.96, også sett 1 ad 10.7.93. Innfjorden er for øvrig det beste stedet for niser i Rauma, sees her ved nesten alle anledninger året rundt, ofte opp til 10-15 ind.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er liten havstrandlokalitet med en viss funksjon og et visst intakt artsmangfold.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå flere fysiske inngrep.

072 Innfjorden: Vikdalen: Under Kvithammaren

Lokalitetsnummer: 1539-10072
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 27 30
Høyde over havet: 300-400 m
Hovednaturtype: Rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Sørvendt berg og rasmark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 31.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Relativt bratt sørvest-vendt rasmark med stort berg over, skog inntil rasmarka. Tydelig kalksig i berget og flere kalkkrevende arter tyder på god berggrunn.

Vegetasjon: Innslag av edellauvskog med alm og hassel.

Kulturpåvirkning: Granplanting i sørenden av rasmarka.

Artsfunn: Blant mer spesielle arter kan nevnes bergasal, småborre, klengemaure, bakkesøte, berggull, breiflangre, brudespore, brunrot, filtkongsløys, fjellbakkestjerne, fjelltistel, fjellaugnetrøst, gulsildre, hundekveke, hårstarr, jåblom, kransmynte, kratthumbleblom, krossved, myske, sanikel, skogmarihand, skogsalat, skogsvinerot, skogvikke, storblåfjør, svarttopp, våskrinneblom og vill-løk. Kvitryggspett er observert i området (2 juv 02.07.83).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av artsutvalget av planter med flere kalkkrevende og regionalt uvanlige arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå ytterligere treslagskifte i rasmarka.

073 Innfjorden: Grisetlia (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10073
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 260-264, 329-342
Høyde over havet: 30-300 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: 28.06.1999, 18.06.2000, 25.06.01, SSt, 24.05.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Boreonemoral, vestvendt alm-hasselskog i bratt fjordside.

Vegetasjon: D4/C3 (alm-lindeskog, innslag av gråor-heggeskog).

Kulturpåvirkning: Nederst med nedlagt riksveg og gjengrodd traktorveg parallelt. Granplantefelt.

Artsfunn: 111 plantearter, bl.a. alm, breiflangre, brunrot, haremat, hassel, jordnøtt, junkerbregne, krossved, kratthumbleblom, lodneperikum, maurarve, myske, sanikel, skogfaks, skogsalat, skogsvingel, skogvikke, slakkstarr (i fuktig sig MQ 261 329), storklokke, svarterteknapp og vårerteknapp. Rødlistarten bruntelg ble også funnet her. Lungeneversamfunnet er tilstede på flere treslag.

Fugler: 42 arter er registrert i området (1986-2001), deriblant hekkende kvitryggspett og grønnspett.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en stor, velutviklet edellauvskog med stort artsmangfold, mange varmekjære arter og forekomst av rødlisteartene bruntelg og kvitryggspett.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig å unngå treslagskifte. Preget av edellauvskog bør bevares.

074 Isterdalen: Trollstigen: Bispesvingen (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10074
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 311 263
Høyde over havet: 630 m
Hovednaturtype: Fjell
Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep (vegutvidelser)
Undersøkt/kilder: Stueflotten (1998), 15.07.2000, JBJ

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Liten rabbe på ca. 1 daa, med et lite fuktig sig i midten. Rik vegetasjon finnes trolig også på nedsida av Bispesvingen, men terrenget er utilgjengelig uten klatreutstyr.

Vegetasjon: Rike sig med kalkkrevende fjellplanter. R3c

Kulturpåvirkning: Riksvei og noe avfall fra trafikk.

Artsfunn: Foruten reinrose fins bl.a.: fjellsmelle, fjellfrøstjerne, rødsildre, gulsildre, flekkmure, jåblom, kvitmjølke, gullmyrklegg, svartopp, fjellbakkestjerne, fjelltistel, grønnkurle, bjønnbrodd, brudespore, trillingsiv, bergstarr, svartstarr, sotstarr og hårstarr. Magnusson (1948) beskriver flere nye arter av skorpelav fra området ved Trollstigen, som dermed blir typelokalitet for disse. Lokalisering er ikke nøyaktig kjent.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av en rikt utviklet fjellvegetasjon for regionen.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle bortsett fra å unngå nye fysiske inngrep.

075 Isterdalen: Istras våtmarkssystem (meandrerende elv m.m.)

Lokalitetsnummer: 1539-10075
Kartblad: 1320 III Åndalsnes, 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 31-33, 26-35
Høyde over havet: 1-400 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark, skog
Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti, gråor-heggeskog, fossesprøytsoner
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep

Undersøkt/kilder: Sæther (1982), Stueflotten (1998), 26.07.2000, SSt & JBJ.

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Vi har her valgt å avgrense et større område hvor en del mindre lokaliteter er avgrenset separat i tillegg. Isterdalen har en av de mest velutviklede meandrerende elvepartiene i Møre og Romsdal, ihvertfall av de som fortsatt er intakt (Søya i Surnadal er f. eks. kanalisert og forbygd). Dette er en naturtype som er typisk i flate distrikter på Østlandet og i Trøndelag, men ikke i Møre og Romsdal. Langs elva finnes fuktige gråor-heggeskoger med frodig undervegetasjon.

Vegetasjon: Litt vannvegetasjon på beskyttede partier i flomdammer, kroksjøer og bakevjer. Fattige myrer. Gråor-heggeskog, dels med sumper ved elva. Beitepåvirket undervegetasjon med sølvbunke.

Kulturpåvirkning: Beiting, skogsveger, litt hogst.

Artsfunn: I området fins flere forekomster av regionalt sjeldne arter som langstarr og skogsivaks. Videre er det funnet sprikevasshår i elva (Sæther 1982, Stueflotten 1998).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et større og velutviklet område med meandrerende elv, kroksjøer og elvekantskog med flere regionalt sjeldne arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep. De regionalt sjeldne artene skogsivaks og langstarr er avhengig av et fuktig miljø.

076 Isterdalen: Stigfossen (fossesprøytsone)

Lokalitetsnummer: 1539-10076

Kartblad: 1319 IV Valldal

UTM (EUREF 89): MQ 315-316, 256-260

Høyde over havet: 350-500 m

Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark, fjell

Naturtype: Fossesprøytsoner, kalkrike områder i fjellet

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep

Undersøkt/kilder: 15.07.2000, JBJ

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Stigfossen er omtrent 180 m høy. Den ligger i en nordøstvendt kløft med relativt lite solpåvirkning og fuktig lokalklima.

Vegetasjon: Variert med lågurt-utforming av fosseeng (Q4b), snøleievegetasjon, og vegetasjon tilknyttet berg og rasmare. Lenger ned frodige høgstaudeenger (Q4c) langs Kløvstien. Partier med rik fjellvegetasjon.

Kulturpåvirkning: Den berømte Trollstigveien går gjennom området, noe fysisk påvirkning pga. veivedlikehold, rassikring m.m. Den gamle Kløvstien går opp langs elva på nordvestsida av fossen. Ved å følge denne går man gjennom fossesprøytsonen.

Artsfunn: I nedre deler er fossesprøytpåvirkningen begrenset, men snøråspåvirkning og sig fra berg ovenfor er med på å gi frodige høgstaudeenger med vier, kvitsoleie, skogstorkenebb, turt, sølvbunke og kvitbladtistel. I disse engene ble det også funnet en del brudespore, grønnkurle og noen eksemplarer av kvitkurle (trolig lavlandsformen). I fossesprøytsonen var det en allsidig flora med en del krevende fjellplanter som rødsildre, gulsildre, fjelltistel, svartstarr, fjellsmelle, fjellfrøstjerne, trillingsiv, gullmyrklegg, og svarttopp. Videre en del fuktighetskrevende planter som fjellsyre, gulstarr og jåblom. Mosefloraen er ikke undersøkt.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at den fossesprøytavhengige vegetasjonen har et visst areal og er relativt velutviklet. Videre er det en relativt artsrik fjellvegetasjon for regionen.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle hensyn utover å unngå unødige fysiske inngrep i denne mektige naturen.

077 Isterdalen: Øst for Knutesætra (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10077 (Naturbasen 1539 - 104 - 91)
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 313-318, 271-286
Høyde over havet: 60-400 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep, treslagskifte
Undersøkt/kilder: Korsmo (1975 s.201), Bugge (1993), 22.07.2000, SSt, 15.07.2000, JBJ

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Dette er en vestvendt skogli med markert innslag av alm i øvre del av Isterdalen, ovenfor riksveien i den første stigningen opp til de to første svingene, og rett overfor Knutesætra.

Vegetasjon: Gråor-almeskog (D5). Viktige treslag foruten alm er hassel og gråor. Det finnes også noe bjørk, selje, rogn og hegg.

Kulturpåvirkning: Tidligere vedhogst, riksvei.

Artsfunn: Ingen uvanlige arter funnet. Her kan nevnes tyrihjelmsplante (innlandsplante), trollbær, storklokke, turt, sløke, kvitsoleie, kratthumleblom, hundekveke, lundrapp, hengeaks, firblad, liljekonvall, vendelrot, kranskonvall, stornesle, myskegras, skogmarihand, brunrot, storfrytle (kystplante), trollurt og myske.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet edellauvskog, men med få varmekjære arter.

Skjøtsel og hensyn

Treslagskifte og større hogstflater bør unngås.

078 Isterdalen: N for Knutesætra (gråor-heggeskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10078
Kartblad: 1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 311-313, 279-284
Høyde over havet: 40-80 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Gråor-heggeskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep, treslagskifte
Undersøkt/kilder: 19.07.2000, GGa & JBJ

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Mesteparten av dalbunnen hvor det ikke er kulturmark eller myr, er dominert av gråor-heggeskog. Denne er oftest betydelig kulturpåvirket. Et område langs elva i indre del av Isterdalen hvor dalbunnen tar til å stige, har velutviklet flommarkskog, relativt lite påvirket.

Tydelig fuktig lokalklima. Rik lavflora av lungeneversamfunnet. Noe forekomst av gamle trær og død ved.

Vegetasjon: Området har en velutviklet gråor-heggeskog med frodig undervegetasjon (bl. a. strutseving) (C3a).

Kulturpåvirkning: Kløvstien går gjennom området, med en bru over elva. Det ble observert relativt lite hogstspor fra den senere tid.

Artsfunn: Mest interessant er lavfloraen i dette området. Det var stedvis rikelig med lungenever på trærne, ellers skrubbenever, kystårenever, glattvrenge, grynfiltlav, barkragg og stiftfiltlav. Det ble også funnet orekjuke.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet gråor-heggeskog med en del gamle trær, noe død ved og et velutviklet lungenever-samfunn på trærne.

Skjøtsel og hensyn

Skogen bør ikke utsettes for hogst eller treslagskifte nærmere enn ca. 50 meter fra elva.

079 Isterdalen: Vadstadbakkmyra (N for Bøsetra)(myr)

Lokalitetsnummer: 1539-10079 (Naturbasen 1539 - 104 - 41)

Kartblad: 1319 IV Valldal

UTM (EUREF 89): MQ 308-314, 297-303

Høyde over havet: 30 m

Hovednaturtype: Myr

Naturtype: Intakt lavlandsmyr

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep

Undersøkt/kilder: 20.08.1980 A. Moen (Sæther 1982, Moen, A. 1984), Olsvik (1997), befart 26.07.2000, SSt & JBJ

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Dette er et større myrområde mellom Isterdalssetra og Bøsetra. Stordelen av myra har svak helling med vekslende mellom tuer, matte og flarkgjøler. Hoveddelen karakteriseres som strengblandingsmyr.

Vegetasjon: Nedbørs- og fattigvegetasjon er dominerende (J3, K2, K3a, K4). Mattevegetasjon dominerer myra, dels er denne ombrotrof, dels ekstrem-fattig. Det fins dessuten vanlig fattigmyr og intermediær mattevegetasjon (L2/L3). Tuevegetasjon dekker også endel. Ganske store areal har løsbunn/åpent vann. I kantene i nord fins krattmyr.

Kulturpåvirkning: en grøft er lagt over hele myra. Dessuten er et lite parti i øst grøfta. Myra er som hovedsak likevel intakt.

Artsfunn: Floraen omfatter en del suboseaniske arter (rome, grønnstarr, knappsiv og kyststorvmose). Matteflette (*Hypnum cupressiforme*) fins i tuer (ikke vanlig). Følgende øyenstikkerarter er kjent fra myra (Olsvik 1997): vanlig blåvannymfe (*Coenagrion hastulatum*), fjelløyenstikker (*Aeshna caerulea*), vanlig øyenstikker (*Aeshna juncea*) og liten torvlibelle (*Leucorrhinia dubia*). Strand (1998) har registrert frosk på myra.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en større intakt lavlandsmyr. Rent formelt tilfredsstillende den ikke kravet til kategori B i DN (1999a), men plasseres her likevel med den begrunnelse at den tidligere er prioritert i myrundersøkelsene i fylket (Moen 1984).

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep.

080 Isterdalen: Istra v. Soggesetra (kroksjø)

Lokalitetsnummer:	1539-10080
Kartblad:	1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89):	MQ 312-313, 302-303
Høyde over havet:	ca. 25 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep (fylling, vegbygging, drenering, skogplanting)
Undersøkt/kilder:	22.07.2000, SSt, 26.07.2000, SSt & JBJ

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Meanderende elv og velutviklet kroksjøsystem med vann- og sumpvegetasjon og flommarkskog. Her blir bare det aktuelle kroksjøsystemet beskrevet. Systemet har relativt stillestående vann, men kan ha litt gjennomstrømming i flomperioder.

Vegetasjon: Kantskog av gråor og lappvier (+ plantet gran). Elvesnelle-starr-sump (O3) med mannasøtgras, flaskestarr, elvesnelle, bukkeblad, myrhatt og gråstarr. Det står hundrevis av langstarrtuer i vannkanten. Vannvegetasjon med fjellpiggeknepp og vanlig tjønnaks (P2).

Kulturpåvirkning: Litt granplanting inntil lokaliteten, dyrket og inngjerdet beiteområde inntil lokaliteten, vei fram til lokaliteten.

Artsfunn: Lokaliteten huser Raumas og dermed også Møre og Romsdals største bestand av langstarr, en regionalt sjelden art. Trolig vokser her tusenvis av individer.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er et velutviklet kroksjøsystem med rikelig forekomst av en regionalt sjelden art som er nokså eksklusivt tilknyttet dette miljøet.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå flere fysiske inngrep. Alle graner/granplanter bør fjernes i minst 20 m avstand fra vannkant/sump.

081 Isterdalen: NØ for Isterdalssetra (myr)

Lokalitetsnummer:	1539-10081 (Naturbasen 1539 - 104 - 43)
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 309-313, 308-320
Høyde over havet:	30 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Intakt lavlandsmyr, intakt høgmyr
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep (grøfting m.m.)
Undersøkt/kilder:	20.08.1980 A. Moen, Sæther (1982), Moen, A. (1984)

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Representativ myr på 100 daa foreslått vernet i forbindelse med den norske myrreservatplanen. Lokaliteten omfatter to myrkompleks:

- 80 daa nærmest Istra har sentralt en flatmyr, og denne omgis av høgmyr i alle retninger unntatt i tre dråg som drenerer flatmyr.
- 20 daa, nærmest Isterdalssetra. Størstedelen er ombrotrof, og i kantene (særlig i S) er det flatmyr.

Vegetasjon: Flatmyr og nedbørsmyr i veksling. De ombrotrofe partiene som er tuedominert og som har svak hvelving og kantskog klassifiseres som platahøgmyr (overgangstype mot planmyr)(J2). Nedbørs- og fattigvegetasjon er dominerende. Sørlike deler av minerotrof type med bl.a. sivblom i mjukmattene (K4), ellers duskull, torvull, rome og flaskestarr. Øverst og i nordenden ligger ombrotrofe, tuedominerte partier med røsslyng, rome, bjønnskjegg og torvull som dominerende arter. Videre fins dvergbjørk, kvitlyng, blokkebær, småtranebær, kvitmyrak, dystarr og sveltstarr.

Kulturpåvirkning: Det er bygd vei tvers over myra. en kraftlinje krysser myrene uten å medføre omfattende inngrep.

Artsfunn: Det er observert trane på myra, og lokaliteten vil kunne tenkes å være hekkeområde for denne. Det er hevdet fra enkelte hold at trane har hekket i Isterdalen.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) særlig på grunn av at det er en intakt høgmyr av en viss størrelse.

Skjøtsel og hensyn

Moen (1984): "Hovedmyra (lok. A) har høyest verneverdi av myrene i Isterdalen, og denne myra bør vernes som siste eksempel på en litt større, intakt myr i denne del av fylket." Man bør unngå flere fysiske inngrep i dette området.

082 Isterdalen: Istra: v. Hanekamhaug (kroksjøer)

Lokalitetsnummer: 1539-10082

Kartblad: 1320 III Åndalsnes

UTM (EUREF 89): MQ 32 32 (320 320, 322 321, 323 323)

Høyde over havet: 30 m

Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark

Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep (gjenfylling, skogsvegbygging)

Undersøkt/kilder: Sæther (1982), Stueflotten (1998), 23.08.1997, 09.07.1998, SSt, 20.06.2000, SSt & JBJ

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Området har tre kroksjøer med interessant vannvegetasjon. Den nordligste kroksjøen (MQ 323 323) og også den midtre (MQ 322 321) har en del vannplanter. Den søndre kroksjøen (MQ 320 320) er mindre interessant botanisk sett.

Vegetasjon: Vannkantvegetasjonen er dominert av elvesnelle, flaskestarr og bukkeblad (O3), flytebladvegetasjon er dominert av vanlig tjønnaks med noe flotgras og småpiggnopp (P2), langskuddsvegetasjon er dominert av krypsiv med noe sumpblærerot, gytjeblererot, småtjønnaks og rusttjønnaks i noen av dammene (P1a). Av kortskuddsplanter fins stivt brasmegras, evjesoleie, botnegras og sylblad (P4). Kroksjøene er omkranset av tette kratt med ørevier, svartvier, gråor og trollhegg (E2c, E3).

Kulturpåvirkning: Traktorvei er lagt over den midtre kroksjøen, et granplantefelt står like ved, helt inntil kanten av kroksjøen. Granplanting er utført også ved den nordre sjøen.

Artsfunn: Rundt kanten av den midtre kroksjøen, spesielt i sørenden (MQ 322 320), fins en av Raumas rikeste forekomster av den regionalt sjeldne arten langstarr (Stueflotten 1998). Det ble i 2000 konstatert minst 100 tuer.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er et velutviklet kroksjøsystem med gode bestander av en regional sjelden art.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå flere fysiske inngrep. Granplantinger inntil kroksjøene bør fjernes inntil en trehøyde fra bredden, ca. 15-20 m, dette gjelder særlig den midtre hvor grana truer med å skygge ut langstarrforekomstene.

083 Isterdalen: Istra SV for Soggemoen (elvesump)

Lokalitetsnummer: 1539-10083
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 325 328
Høyde over havet: ca. 15 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 25.06.2001, SSt.

Områdebeskrivelse

Generelt: Liten sump ved bekkeutløp i hovedelva Istra mellom Soggemoen og Hanekamhaug.

Vegetasjon: Gråor elvekantskog (E1).

Kulturpåvirkning: Det går ei kraftlinje gjennom området. Sti langs elva, litt planta gran.

Artsfunn: Lokaliteten er avgrenset på grunn av at det ble funnet ca. 15 tuer av langstarr i elvekanten, som er en regionalt sjelden sump- og sumpskogsart.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en liten, intakt elvesump med forekomst av en regionalt sjelden art.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep.

084 Isterdalen: Setnesaksla-Hanekamhaug (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10084
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 311-325, 326-354
Høyde over havet: 50-300 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: Treslagskifte, flatehogst
Undersøkt/kilder: Holten (1984a, b), Stueflotten (1998), 25.07.2001, SSt.

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Dette er en større sørøstvendt dalside under Setnesfjellet og oppover dalen, som første gang ble undersøkt av den svenske botanikeren A. E. Lindblom og senere av vår egen Axel Blytt i forrige århundre (Lindblom 1838, Blytt 1874). Lokaliteten splittes opp av mange rasløp sørover fra Setnesaksla. Partier med gråor-almeskog strekker seg langs hele lia mellom rasløpene sørover Isterdalen helt til Urdkleiva ved Isterdalssetra. Lia inneholder blandet edellauvskog, alm-hassel, gråor-ask og platanlønn (renbestand). Vi har valgt å utelate de sørligste delene av denne skoglia, da gråor-almeskogen er best utviklet i nord.

Vegetasjon: Dette er en velutviklet gråor-almeskog, det finnes også gråor-askeskog, en del hassel og platanlønn (enkelte renbestender), D2, D5, D6.

Kulturpåvirkning: Relativt lite påvirket.

Artsfunn: I sørdelen av Setnesaksla ble det funnet vårmarihand og kjempesvingel (MQ 321 347). Junkerbregne er en regionalt sjelden storbregne, med preferanse for varmekjær lauvskog i kyststrøk. Den har sin østgrense på Nordvestlandet her i nedre deler av Romsdalen. I østhellingen av Setnesaksla (MQ3234) forekommer junkerbregne i store bestander i gråoralmeskog (Holten 1984a, SSt). Flere store og gamle almer med den uvanlige knappenålslaven bleikdoggnål (*Sclerophora nivea*). Dominerende og karakteristiske arter i lia ellers: hundegras, hundekveke, kratthumleblom, myske, myskegras, skogsvinerot, skogvikke, storklokke, stornesle, strutseving, trollbær og vårerteknapp; litt kvitsoleie og turt understreker at dette kun er en sørboreal lokalitet. Bøksanger (MQ3235), grønnspekk, kvitryggspett og dvergspett er regelmessige hekkefugler i området (SSt). En kjernebiter ble sett i MQ 32 34, 23.6.95, SSt. Videre er det observert voksen kjernebiter med unge ved Hanekamhaug i juli 1997 (Harald Sletta pers. medd.). Kjernebiter synes å ha en liten bestand i Rauma, og edellauvskogslia ved Hanekamhaug er en sannsynlig hekkeplass.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at lokaliteten er en større, velutviklet edellauvskog med regionalt sjeldne plante- og fuglearter og to rødlistearter av fugl.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte og fysiske inngrep.

085 Isterdalen: Brønnsletta (sumpskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10085
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 323-325, 338-344
Høyde over havet: 5-20 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rikere sumpskog, gråor-heggeskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep (grøfting, traktorveibygging)
Undersøkt/kilder: Holten (1984a), Stueflotten (1998), befaring 26.07.2000, SSt & JBJ.

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Området ved Grytten gård og vest for boligfeltet på Brønnsletta har flere ravinedaler i finkornete elveavsetninger, en naturtype som er typisk på Østlandet, men ikke i Møre og Romsdal. Langs elva finnes fuktige gråor-heggeskoger med frodig undervegetasjon.

Vegetasjon: Gråor-heggeskog, dels med sumper ved elva (C3d, E3). Beitepåvirka undervegetasjon med sølvbunke.

Kulturpåvirkning: Beiting, skogsveger, litt hogst.

Artsfunn: I området fins et par mindre forekomster av regionalt sjeldne arter som skogsivaks og langstarr. Skogsivaks blir noe beita, men overlever, GPS-posisjon (med 10 m nøyaktighet) MQ 3245 3420. Holten (1984a) melder om langstarr i dette området, men den ble ikke gjenfunnet av oss. Det ble ellers notert dikevasshår, mannasøtgras, sumphaukeskjegg, turt, bekkeblom og krypsoleie. På gråor ble det notert lungenever, kystårenever og skrubbenever.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et større elvekantskog-område med flere regionalt sjeldne arter, men med små bestander sammenlignet med andre steder i kommunen.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep. De regionalt sjeldne artene skogsivaks og langstarr er avhengig av et fuktig miljø.

086 Isterdalen: Istrautiløpet (strandeng, mudderbanker)

Lokalitetsnummer:	1539-10086
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 331 356
Høyde over havet:	0-1 m
Hovednaturtype:	Havstrand/kyst, ferskvann/våtmark
Naturtype:	Strandeng og strandsump, brakkvannsdeltaer, mudderbanker
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	Sæther (1982), 07.07.1997, 06.10.2000, SSt, 19.06.2000, JBJ, 23. og 25.09.2001, SSt

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Området ved utløpet av Istra i Rauma er et mindre deltaområde med strandengområder som er påvirket av saltvann ved høy flo (brakkvannsdelta). Nedre deler av Rauma elv er påvirket av tidevatnet helt opp til Devoll nesten 3 km ovenfor osen. Dette er årsaken til at man kan finne typiske havstrandsplanter som fjørekoll, strandarve, gåsemure, strandkjempe, fjøresauløk, saltsiv, fjøresivaks og rustsivaks flere steder oppover langs de nedre delene av elva helt til samløpet med Istra.

Vegetasjon: Langs elvebredden er vegetasjonen natureng med gulaks, engkvein, rødsvingel, engsoleie m.m. (G4). Disse engene går gradvis over i brakkvannsenger (U7), og sand/silt-partier med kortskuddstrand (O1).

Kulturpåvirkning: Vei og bru, litt elveforbygging ved brua, endrete dreneringsforhold som følge av veien. Beiting av storfe på sørsida av Istra, tidligere også på nordsida. Bade- og rasteplass på "Krohnberga".

Artsfunn: Mest interessant var funn av pusleplantene nålesivaks, sylblad og firling. Sistnevnte sto på den forrige rødlista, men ikke på den nåværende. Den forekommer her i betydelige bestander på begge sider av elveutiløpet. Av strandplanter kan nevnes krypkvein, fjæresivaks, gåsemure, strandkjeks, fjæresauløk, fjærestarr, pølstarr, kildeurt, dikevasshår, strandarve, krypsiv og saltsiv, med innslag av fukteng/myr/sumparter som elvesnelle, bekkeblom, myrmaure, myrklegg, gulldusk, duskull, myrsauløk, musestarr og småsivaks.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at lokaliteten rommer en regionalt sjelden og velutviklet utforming av kortskuddstrand på mudderbankene her. I tillegg finnes velutviklede brakkvannsenger.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå flere fysiske inngrep.

087 Isterdalen: Istrautiløpet, Krohnberga (sumpskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10087
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 331 356
Høyde over havet:	1-3 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Rikere sumpskog
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep (veianlegg, grøfting, elveforbygging) treslagskifte

Undersøkt/kilder: Holten (1984a, b), Stølen (1986), Stueflotten (1998), 08.07.1997, SSt, 19.06.2000, JBJ

Lokalitetsbeskrivelse

Generelt: Området ved utløpet av Istra i Rauma er et mindre deltaområde med høy grunnvannstand, og gode forhold for sumpskog. På østsida av Setnesmoen ligger et stort område med gråor-heggeskog som grenser ned mot veien og sumpskogen. Dette er en av de største gråor-sumpskogene i Rauma, og er dårlig undersøkt (se avgrensing hos Holten 1984b).

Vegetasjon: Oresumpskog med betydelig innslag av svartor (E4). Dominante arter i feltsjiktet er mjødukt, sølvbunke og elvesnelle, andre fuktarter foruten langstarr er soleihov, skogkarse, myrhatt, myrmaure og lyssiv. Gråorskogene ellers i området er også av rik type, trolig forårsaket av de tykke marine sedimentene i Setnesmo-området.

Kulturpåvirkning: Veien til Brønnsletta går gjennom området og deler sumpskogen i to. Her behandles bare den delen som ligger nedenfor vegen.

Artsfunn: 28 registrerte plantearter. Forekomst av langstarr, en regionalt sjelden art i Møre og Romsdal. Det er ellers funnet gulfrøstjerne (på oversida av vegen), skogkarse og turt. Nevnes bør også den sjeldne bladmosen oremose (*Bryhnia novae-angliae*), hvis forekomst er av stor plantegeografisk interesse (Stølen (1986)).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) fordi det er en velutviklet sumpskog med flere regionalt sjeldne arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep som drenering, fylling, veiutvidelse og hogst.

088 Romsdalen, nedre: Veblungsnes (Raumadeltaet) (havstrand)

Lokalitetsnummer: 1539-10088 (Naturbasen 1539 - 104 - 47)

Kartblad: 1320 III Åndalsnes

UTM (EUREF 89): MQ 316 366

Høyde over havet: 0-1 m

Hovednaturtype: Havstrand/kyst

Naturtype: Strandeng og strandsump

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep, utbygging

Undersøkt/kilder: 11.8.1984, A. A. Frisvoll (Holten m. fl. 1986b), Stueflotten (1998), 11.07.1997, SSt, 19.06.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Rauma sitt delta, som er et av de største på Vestlandet, er i stor grad nedbygd. Den vestre elvebredden er stedvis noenlunde urørt ved Veblungsnes. En meandrerende bekk løper ut i sjøen her. Fugl hekker og overvintrer i utløpet. Landskapet rundt utløpet er et viktig friluft- og nærområde for Åndalsnes. Raumavassdraget, spesielt den nederste delen av elvestrekninga, er viktig for kulturlandskapet. Restene av dette elveoslandskapet er prioritert i fylkesdelplanen for elveoslandskap i Møre og Romsdal (godkjent 10.06.94 i Miljøverndept.). Floa går i dag rundt to kilometer opp i elva, og særlig på nordsida har det vært store grunner og flate ører. Lokaliteten nord for Grytten kirke er en flat strand delvis dannet av to mindre bekker; den grenser mot kirkegård, lauvskog og dyrkamark.

Vegetasjon: Holten m. fl. (1986b): B2, vasshår-forstrand, D3a, saltsiv-eng, D4, rødsvingel-eng, delvis med strandkjempe, Ela, fjæresevaks-eng, E2, krypkvein-eng, sone langs

dreneringen, E3a, rustsevaksv-eng i uklar mosaikk med Fl, E5, havstarr-eng lavvokst engsamfunn med andre arter, Fl, pølstarr-pøl i mosaikk med E3a, G2, småørkvein-eng, J4? gåsemure-prega brei sone som alternerer med D4, høyt homogent nivå med spredte individer av strandkjeks, J6 høgurt-flerårsvoll stedvis med dominans av mjødukt eller strandkjeks. Litt kantskog innerst. Lenger østover langs stranda finnes noe strandrugbelter.

Kulturpåvirkning: Gammel grøft ned på stredenga; litt rask og hageavfall innerst; kloakk-utløp i bekken; små fyllinger; lita hytte på påler.

Artsfunn: Relativt artsfattig (49 plantearter). Blant de mer interessante artene er havstarr og småvasshår. Ellers forekommer jåblom, myksivaks, grusstarr og pølstarr.

Verdsetting: Lokaliteten er liten og påvirket. Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet liten havstrandlokalitet med et artsmangfold som ikke er veldig spesielt.

Skjøtsel og hensyn

Flere fysiske inngrep bør unngås. Arealene med intakt vegetasjon i elveutløpet er nå minimalt, og man bør prioritere å ta vare på restene.

089 Romsdalen, nedre: Veblungsnes: Setnesbekken (viktig bekkedrag)

Lokalitetsnummer:	1539-10089
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 319 364 – MQ 318 362
Høyde over havet:	5-20 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Viktige bekkedrag
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	11.07.2001, Karl Johan Grimstad, 23.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Fuktig bekkedrag omgitt av lauvskog med bl. a. ask vest for Setnes (Veblungsnes).

Vegetasjon: Mest interessant er sumper med skogsivaks langs vestsida av bekken nederst ved riksvegen (MQ 319 364).

Kulturpåvirkning: Bebyggelse nær inntil bekkedraget. Veger krysser bekken tre steder i nedre del. Beite ned til bekken på østsida. En del avfall er tippet ned mot bekkefare.

Artsfunn: Forekomsten av skogsivaks er en av de største i Rauma. Andre fuktarter på lokaliteten: amerikamjølke, flaskestarr, gråstarr, krypkvein, krypsoleie, lyssiv, mannasøtgras, mjødukt, myrmaure, myrtistel, nyseryllik, ryllsiv, skogrørkvein og trådsiv. Storvokst askeskog med bl.a. kratthumbleblom, myske, storklokke, og turt videre oppover langs bekken til brua over til gården Setnesreitan. Urskogspreg.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et fuktig og fint bekkedrag med intakt kantskog og betydelige forekomster av en regionalt sjelden art.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep.

090 Romsdalen, nedre: Åndalsnes: Frydenlundholmen (havstrand, mudderbanke)

Lokalitetsnummer: 1539-10090 (Naturbasen 1539 - 104 - 58)
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 328-333 365-368
Høyde over havet: 0-1 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark, havstrand/kyst
Naturtype: Mudderbanker, strandeng og strandsump
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep, utbygging
Undersøkt/kilder: 11.08.1984, A. A. Frisvoll (Holten m. fl. 1986b), Stueflotten (1998)

Områdebeskrivelse

Generelt: Lav, ca. 300 m lang og 75 m brei øy på sørsida av Raumas hovedløp, kan nå tørrskodd ved fjære sjø fra sør. Substratet er mest sand med en god del finmateriale. Nedre del av Rauma inneholder en del marleiker fra elveutløpet opp til omtrent Framhald (Torgeir Sørmo pers. medd.). Slike er kjent bare fra Rauma og Sunndal her i fylket (jf. Baarli, G. G., 1981: Marleiker - hva er det? Fauna 34:30-34.). Trusler mot disse er elveforbygging og utfyllinger/veibygging.

Vegetasjon: Holten m. fl. (1986b): B2, vasshår-pøl, D3a, saltsiv-eng, D4c, rødsvingel-eng (med bl.a. tiriltunge, gåsemure og krypkvein, dominerer de indre partiene, Ela, fjæresevaks-pøl, vanligste samfunnstype, E2, krypkvein-eng, med skjørbuksurt (overgang til BS skjørbuksurt-forstrand), grissen vegetasjon, I2, strandarve-forstrand i to utforminger: som renbestand på sand, og som suksesjonsutforming, med bl.a. krypkvein, rødsvingel, strandkjempe og gåsemure, J3e strandrug-bestand, J6 strandkjeks-voll, fragmentarisk. Området har interessante brakkvannsutforminger av flere samfunn, bl.a. inngår krypkvein som viktig over hele samfunnspekteret

Kulturpåvirkning: Det urørte preget og forekomsten av ulike suksesjonsstadier, samt beliggenhet ca. 1,5 km fra Raumas utløp gjør Frydenlundholmen til en interessant botanisk lokalitet. Elvebredden er noe mer påvirket, bl. a. av campingplass og fyllinger ellers i området.

Artsfunn: Artsfattig (23 arter, Holten, m.fl. 1986b), men dette er en av få registrerte forekomster av pusleplanten firling (*Crassula aquatica*) i Møre og Romsdal (tidligere rødlistearter). Nedre del av Rauma er overvintringsplass for vannfugl. Følgende arter har hekket på Frydenlundholmen: tjeld, rødstilk, hettemåke, fiskemåke, makrellterne og rødnebbterne, trolig også vipe, men holmen er flomutsatt så resultatet blir ikke alltid vellykket. Holmen er en viktig raste og beiteplass for flere vannfuglarter utenom hekketida (sangsvane, ender, måker og vipe). Det er registrert over 20 sangsvaner vinterstid. Det var mye marleiker på det store fjæreområdet i Rauma-osen før utfyllinga til industriområde på 1970-tallet.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det fortsatt er verdifulle rester av strandenger og strandsump med et intakt mangfold, og ikke minst fordi Frydenlundholmen representerer en sjelden naturtype, en mudderbank med brakkvannspåvirkning og en sjelden og spesialisert plantearter (firling, tidligere rødlistearter). Forekomst av marleiker i elva styrker totalverdien.

Skjøtsel og hensyn

Flere fysiske inngrep bør unngås. Arealene med intakt vegetasjon i elveutløpet er nå minimalt, og man bør prioritere å ta vare på restene.

091 Romsdalen, nedre: Åndalsnes: elvekrok (strandeng)

Lokalitetsnummer: 1539-10091
Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 329 369
Høyde over havet: 0-1 m
Hovednaturtype: Havstrand/kyst
Naturtype: Strandeng og strandsump
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 11.08.1984, A. A. Frisvoll (Holten m. fl. 1986b), 13.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Delvis tørrlagt, gammel elvekrok på innside av veifylling (E136); grenser til europaveien og utfylt friområde. Lokaliteten har flere interessante samfunn, bl.a. to typer leireforstrender som ellers er sjeldne i fylket.

Vegetasjon: Holten m. fl. (1986b): B1, fjæresaulauk-forstrand, B2, vasshår-forstrand, D3a, saltsiv-eng, D4c, rødsvingel-eng (med litt grusstarr), Ela, fjæresivaks-eng, E3a, rustsivaks-eng, I2, strandarve-forstrand, urterikt suksesjonsstadium, J3a, strandrug-voll, urterik, J3b, kveke-voll, J3d, hestehavre-voll, J4, gåsemure-voll, J6, høgurt-flerårvoll, mjødurtdominert med bl.a. sløke og hundekjeks. I 2000 ble det notert noe havstarreng (U8c), saltsivenger med fjæresauløk (U5a), krypkveinenger, og bakre enger med naturengplanter som jåblom, småengkall og tiriltunge.

Kulturpåvirkning: Lokaliteten er amputert av veifylling mot elva og friområde i nord. I 2000 ble det utført gravearbeider som gjorde betydelige inngrep i resterende strandenger, samt at vannutskiftninga med elva/sjøen ble sterkt begrenset. Det ble konstatert innvandring av hagelupin i strandengene. Sammenlignet med 1984 synes det å ha foregått betydelige vegetasjonsendringer, trolig som følge av inngrep.

Artsfunn: Nokså artsfattig (45 plantearter) i 1984.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det fortsatt er en verdifull rest av strandenger og strandsump med fortsatt et viss intakt mangfold.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten synes å være presset av tettstedsutvidelser. Flere fysiske inngrep bør unngås. Arealene med intakt vegetasjon i elveutløpet er nå minimalt, og man bør prioritere å ta vare på restene.

092 Romsdalen, nedre: Åndalsnes: Bjørmosen (edellauvskog, berg)

Lokalitetsnummer: 1539-10092
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 336 368
Høyde over havet: 50-200 m
Hovednaturtype: Skog, rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Rik edellauvskog, sørvendt berg og rasmark
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: snauhogst, treslagskifte
Undersøkt/kilder: 10.07.1998, 01.07.1999, SSt, 20.06.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Boreonemoral, vestvendt fjellside/botn med edellauvskog og berg. Ask-gråorskog med sørberg øverst. Ras og steinsprang. Areal ca. 50 daa.

Vegetasjon: D6a, gråor-askeskog, F2, bergvegger.

Kulturpåvirkning: Vei, sti og vannmagasin i nedre del. Liten kulturpåvirkning oppover.

Artsfunn: Ca.190 plantearter, bl.a. ask, breiflangre, furuvintergrønn, hassel, jordnøtt, kantkonvall, loppestarr, nattfiol, myske, sanikel, skogfaks, skogsvingel, junkerbregne, lundgrønaks, snerprørkvein, taggbregne, vårerteknapp, brudespore og vårmarihand.

Dvergmispel i berget øverst.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet edellauvskog med mange boreonemorale arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte, helst bare varsom plukkhogst.

093 Romsdalen, nedre: Åndalsnes: Hestebakken (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10093 (Naturbasen 1539 - 104 - 50)

Kartblad: 1320 III Åndalsnes

UTM (EUREF 89): MQ 332 368

Høyde over havet: 5-20 m

Hovednaturtype: Skog

Naturtype: Rik edellauvskog

Prioritet: C (lokalt viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep

Undersøkt/kilder: Korsmo (1975), Bugge (1993).

Områdebeskrivelse

Generelt: Hestebakken er en liten gråor-askeskog langs Rauma ved Åndalsnes. Lokaliteten ligger på kanten av en grusterrasse mot Rauma og grenser ellers mot E136 og en planert grusflate. Feltsjiktet er frodig og variert.

Vegetasjon: D6a, gråor-askeskog. Gråor dominerer tresjiktet men med mye ask. Hegg dominerer busksjiktet, og kommer opp i tresjiktet i SV. Det er reetablering av ask i vegkanten.

Kulturpåvirkning: Etter Korsmo's registrering har lokaliteten blitt kraftig redusert pga. vegbygging, planering m.m.

Artsfunn: Av arter kan nevnes kratthumbleblom, mjørdurt, liljekonvall, firblad, skogsvinerot, jordnøtt.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en delvis intakt rest av askeskog, som er sjelden ellers i fylket, men vanligere i Rauma.

Skjøtsel og hensyn

Restene av denne skogen bør bevares.

094 Romsdalen, nedre: Mjelva (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10094
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 34 35
Høyde over havet: 50 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 27.07.00, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Tradisjonell beitemark i god hevd langs fjellfoten ved Mjelva, med store steinblokker.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a).

Kulturpåvirkning: Området beites. Den største steinblokka brukes ofte til klatretrening og kalles derfor "Klatrestein".

Artsfunn: Det ble notert 42 plantearter (bare 8 naturengplanter), deriblant aurikkelsveve, hårsveve og en ubestemt art av hårsveve-gruppa.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er ei naturbeitemark med noen signalarter, men med et beskjedent artsutvalg.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig med fortsatt beiting.

095 Romsdalen, nedre: Mjelvabotn (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10095 (Naturbasen 1539 - 104 - 59)
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 347 356
Høyde over havet: 50 - 375 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: Korsmo (1975), Holten (1984a), Bugge (1993), Stueflotten (1998), 10.07.1997, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Meget frisk boreonemoral skog dominert av ask, oppblanda med gråor, bjørk, selje og alm. Busksjiktet er dominert av ask med innslag av platanlønn. Askeskogen står på en NV-hellende grusvifte med gneis i berggrunnen. Grasdminert feltsjikt, sparsomt i slutta bestand. Sterk konkurranse mellom platanlønn og ask. En av de nordligste askeskogene på Vestlandet. Askebestandet i Mjelvabotn er kanskje et av de største i Møre og Romsdal. Lokaliteten grenser mot granplantefelt i vest, og ellers mot fjell og ur. Tiltråding om vern av området (128 dekar) ble sendt Direktoratet for naturforvaltning i 1996.

Vegetasjon: D5 (D6a). Feltsjiktets sammensetting klassifiserer denne lokaliteten til en gråor-almeskog med dominans av ask. Karakteristiske arter for or-askeskog er med unntak for gullstjerne ikke påvist. Ask dominerer i tresjiktet, og er oppblandet med gråor, bjørk, selje og alm. Også hassel når opp i tresjiktet. Innslag av platanlønn og søtkirsebær. Busksjiktet er godt utviklet der steinsprang og skred holder trea nede.

Kulturpåvirkning: Det står noe gran i nedre delen av lokaliteten, og det er tre vassuttak i dalen. Beiting og husdyrtråkk i nedre del.

Artsfunn: Mer artsrik enn alm-hasselskogene. 88 registrerte plantearter, bl. a. ask, alm, gullstjerne, hassel, jordnøtt, lerkespore, lundgrønaks, myske, skogsvingel, snerprørkvein, søtkirsebær, vårerteknapp og kratthiol. Vanlige arter ellers er kratthumbleblom, firblad, skogsvinerot, trollbær, myske, ormtelg, geittelg, krattmjølke, lundrapp, hengeaks. Markert innslag av gråor-heggeskogsarter som f. eks. sløke, skogburkne, mjødurt, skogsvinerot, skogstjerneblom, stornesle, hundekveke, tyrihjel, kvitveis, turt, lerkespore, sumphaukskjegg, kvitveis, trollurt, skogsvinerot og skogstjerneblom (dominant).

Verdsetting: Dette er en av de nordligste askeskoglokalitetene på Vestlandet. Sammen med rikt artsutvalg og små inngrep gjør dette at lokaliteten har nasjonal verneverdi. Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en stor og velutviklet edellauvskog med mye ask. Ask er regionalt sjelden som skogdannende treslag. Videre er det påvist en stor artsrikdom og mange varmekjære plantearter.

Skjøtsel og hensyn

Foreslått verneområde. Grantrærne innenfor det aktuelle verneområdet bør tas ut før de eventuelt frøer seg. Det kan være aktuelt å utarbeide skjøtelsesplan for denne lokaliteten.

096 Romsdalen, nedre: N for Åk (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10096 (Naturbasen: 1539 - 104 - 61)

Kartblad: 1320 II Eresfjord

UTM (EUREF 89): MQ 347 348

Høyde over havet: 30-150 m

Hovednaturtype: Skog

Naturtype: Rik edellauvskog

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: treslagskifte

Undersøkt/kilder: Korsmo (1975 s.201), Bugge (1993), 05.07.01, JBJ, 30.07.01 SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Et mindre område med askedominert lauvskog nordvest for Aak og ovenfor jernbanelinja. Mest gråor-askeskog i SV-vendt dalside, innslag av platanlønn og hassel, og en mindre bestand med almeskog med hassel.

Vegetasjon: D6a, gråor-askeskog, D5, gråor-almeskog.

Kulturpåvirkning: Traktorveg, granplantinger i området. Noe hogstspor. Jernbane og skogsvei i nedre del. Granplantinger SØ i området.

Artsfunn: Av registrerte arter kan nevnes trollurt, kratthumbleblom, søtkirsebær, akeleie, firblad, jordnøtt, myske, skogsalat, vanlig nattfiol, småborre og snerprørkvein. Totalt 57 arter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en mindre edellauvskog med bl.a. ask, som er regionalt sjelden som skogdannende treslag, videre få varmekjære arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte og større fysiske inngrep.

097 Romsdalen, nedre: Sogge (sumpområder)

Lokalitetsnummer:	1539-10097
Kartblad:	1320 III Åndalsnes, 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89):	MQ 339-350 338-347
Høyde over havet:	10 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	gjenfylling
Undersøkt/kilder:	Jordal (1993), (Bujakiewicz & Sivertsen 1994), Stueflotten (1998), 16.07.1998, 08.07.1999, SSt, 26.07.2000 SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten omfatter sørlig elvebredde fra Soggebrua til start av elvesving nedenfor Soggeberget, en kroksjø ved Sogge camping (dyrka mark på elveholmen regnes ikke som verdifull, men kantskogen er viktig), elveløpet med flere flomløp og sand- og grusbanker i innersvingen og en næringsrik elvesnelle-starr-sump (O3) på dyrka mark i tilknytning til elvekanten lengst nede. Elvekanten langs Sogge er viktig raste og beiteplass for andefugl, særlig på vårtrekket. Flomdammene oversvømmes periodevis, men er ofte tørrlagte på ettersommeren.

Vegetasjon: Kroksjø ved Sogge camping som har fattig utforming av kortskuddstrand (O1a), videre langskuddvegetasjon (P1). Rik elvekantvegetasjon med bl.a. sverdlilje og istervier (E3a) legst nede i området. I elvesumpen på Sogge (MQ 339 338) dominerer elvesnelle-starr-sump (O3), og det er registrert elvesnelle, flaskestarr, mjødurt, soleihov, myrmaure som dominerende arter.

Kulturpåvirkning: Området grenser til dyrket mark. Det er foretatt elveforbygging på deler av strekninga. Noen fysiske inngrep.

Artsfunn: I kroksjøen ved Sogge camping er det bl.a. notert sylblad, vassreverumpe, hesterumpe og vasshårarter. På hegg i gråorskog ved kroksjøen (MQ 346 341) er det funnet en meget sjelden sekksporesopp: *Ionomidotis fulvotingens* (12.9.1987, Sigmund Sivertsen pers. medd.; Hansen & Knudsen 2000). Dette er første og hittil eneste kjente funn i Norge. Fire rødlistede sopparter ble funnet i denne oreskogen: *Crepidotus epibryus* (R), jodoformhette *Mycena arcangeliana* (V), grønn gul vokspigg *Mycoacia uda* (DC) og rustkjuke *Phellinus ferruginosus* (DC) på hegg. Andre soppfunn i oreskogen: *Camarops microspora*, *Creopus gelatinosus* (grønnprykkpute), *Hypocrea rufa* (brun putesopp), *Neobulgaria pura* (lysfiolett gelébeger), *Polystigma fulvum*, *Rhizodiscina lignyota* og *Scutellinia crinita* (Jordal 1993). I den avsnørte elvesumpen lengre nede ved elva er det registrert fuktarter som byhøymol, kildeurt, myrhatt, myrklegg, lyssiv, stolpestarr, mannasøtgras, amerikamjølke, og mer sjeldne arter som bogeminneblom, gulldusk, andemat og kildegras. Sistnevnte er en sjelden art i fylket. Sumpen var tidligere hekkeplass for sivsanger (hekket ved sumpen flere år på 1970-80 tallet, sist observert i 1991). Artsliste fugler 1986-95: 44 arter. Ved elva like ved vokser som nevnt bl.a. sverdlilje og istervier (sistnevnte er eneste funn i Rauma).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er velutviklede sump- og sumpskogsområder med flere rødlistearter, en nasjonal sjeldenhet og flere regionalt sjeldne arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep i det avgrensede området.

098 Romsdalen, nedre: Framhald Ø for Soggebrua (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10098 (Naturbasen 1539 - 104 - 60)
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 354 341
Høyde over havet: 15 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: Korsmo (1975), Bugge (1993), 22.04.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Liten gråor-askeskog (ca. 10 dekar) mellom veien og jernbana, med sterk overvekt av ask i tresjiktet mellom jernbanen og E136, gneis i berggrunnen. Godt utviklet busksjikt med endel ask og hegg og noe platanlønn og rips. Svært frodig feltsjikt. I øst står endel råteinfisert gråor. Bestanden avgrenses i øst av høgspenlinje og dyrka mark. Gråor-askeskog er et sjeldent vegetasjonssamfunn i Møre og Romsdal.

Vegetasjon: Or-askeskog (D6a).

Kulturpåvirkning: To kjerreveger krysser skogen i øst. Det går for seg vedhogst.

Artsfunn: Av registrerte arter kan bl. a. nevnes gullstjerne, lerkespore, nyresoleie, hagerips, firblad, skogsvinerot, skogstjerneblom og mjødukt.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en mindre edellauvskog med få varmekjære arter, men med en del ask, som er regionalt sjeldent som skogdannende tre.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte, og søke å bevare preget som edellauvskog.

099 Romsdalen, nedre: Hole-Tomberg (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10099
Kartblad: 1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89): MQ 36-37, 32
Høyde over havet: 50-150 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: rydding, skogplanting, spredning av platanlønn
Undersøkt/kilder: Holten (1984a), 03.08.2000 og 30.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Stor askeskog i ravinlandskap bak gården og i den vestvendte bratte dalsida under Holstind. I den skogkledde rasmarka her er snerprørkvein en vanlig art som i deler av området er helt dominerende i feltsjiktet. Lokalitetene nederst i Romsdalen er de eneste kjente vest for hovedvannskillet. Klart den største forekomsten av denne sørøstlige arten i Rauma (og MR).

Vegetasjon: D6a, or-askeskog. Stor hasseldominert skog ved MQ 369 327, litt fattig svartor sumpskog nord for Hole gårdene (ca. MQ 367 326).

Kulturpåvirkning: Kraftlinje, traktorveier og dyrka eng nederst mot gården.

Artsfunn: Snerprørkvein er det mest interessante på stedet. Den har som skogsivaks en sørøstlig utbredelse i Norge. Ellers er lokaliteten ikke spesielt artsrik. Andre arter: blårapp, kratthumleblom, junkerbregne, myske, salatsveve, skogbjørnebær, skogmarihand, søtkirsebær, taggbregne.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en stor bestand av ask, som er regionalt sjelden som skogdannende treslag, og fordi det er den største bestanden i fylket av snerprørkvein. Dette er en verdifull lokalitet ut fra sjeldenhet og referanseverdi.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå hogst og fysiske inngrep.

100 Romsdalen, nedre: Venja (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10100

Kartblad: 1320 II Eresfjord

UTM (EUREF 89): MQ 363-367, 311-313

Høyde over havet: 20 m

Hovednaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Naturbeitemark

Prioritet: C (lokalt viktig)

Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing

Undersøkt/kilder: 15.09.1994, GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1995), 10.07.1998, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Området ligger på begge sider av riksvegen mellom Venja og Venjastua. Området er kupert og har vekslende fuktforhold i jorda, noe som avspeiler seg i vegetasjonen. På haugene finnes tørrbakkeaktige plantesamfunn, noe som tyder på et visst innlandspreg i klimaet.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a).

Kulturpåvirkning: Området ble ryddet til beite ca. 1936, før det var det noen slåtteflekker her. Området blir beita av kyr og svakt gjødslet med fullgjødsel (Hans Venge pers. medd.).

Artsfunn: Det ble funnet 10 vanlige og vidt utbreidde arter av beitemarkssopp, men ingen av disse står på den nye rødlista. Dette samsvarer godt med at området har vært ryddet for knapt 60 år sidan og at det har vært noe gjødsla. Det ble funnet 13 naturengplanter, og det kan nevnes arter som aurikkelsveve, gjeldkarve, småengkall, hårsveve og dvergjamne.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet naturbeitemark med relativt kort driftshistorie, noen signalarter, men forøvrig et relativt ordinært artsutvalg.

Skjøtsel og hensyn

Området bør fortsatt beites, minst mulig gjødsling.

101 Romsdalen, nedre: Romsdalshorn: N for Horgheimseia (myr)

Lokalitetsnummer:	1539-10101
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 361 300
Høyde over havet:	20 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Intakt lavlandsmyr
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	02.07.1998, 08.07.1998, 11.08.1999, SSt, 27.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er et flatt myrområde omgitt av skog (mest bjørk og gråor) nedenfor campingplassen ved Romsdalshorn, ca. 5 daa. Myra er dels minerotrof, men med ombrotrofe partier.

Vegetasjon: For det meste fattig til intermediær fastmattemyr (K2, K3, L2, L3) med noe pors og litt gråor i kantene, og spredte småbjørker på myra.

Kulturpåvirkning: Det går en veg forbi myra, ellers lite påvirket.

Artsfunn: Det er registrert 48 plantearter, derav bjønnbrodd, dvergjamne, hundekvein, korallrot, myrsaulauk, myrsnelle, småblærerot, sveltull, særbustarr. Eneste kjente forekomst av myggblom i Rauma.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er ei lita lavlandsmyr som ikke tilfredsstillter kravene til kategori B i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep.

102 Romsdalen, nedre: Romsdalshorn: ved riksvegen (gråor-heggeskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10102
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 362-364, 293-298
Høyde over havet:	50-100 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gråor-heggeskog
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep, treslagskifte
Undersøkt/kilder:	09.09.1987, 20.08.1991, Sigmund Sivertsen, Anna-Elise Torkelsen, A. Bujakiewicz (Bujakiewicz 1993, Jordal 1993), 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er en gråor-heggeskog på østsida av riksvegen rett overfor Trollveggen kiosk. Området er dels nesten flatt ved riksvegen, men blir etter hvert svakt hellende og gradvis brattere inn mot fjellfoten. Lokaliteten er påvirket av relativt sjeldne ras, som tillater skogen å vokse ut, men som med jevne mellomrom produserer noe død ved. Det er stedvis en del stein i skogbunnen.

Vegetasjon: Vegetasjonen er gråor-heggeskog (C3) med innslag av bjørk, rogn og selje. Nedre del er av høgstaudetype (C3a) med mange stauder (tyrihjelms, vendelrot, bringebær, kvitbladtistel, skogburkne, hundekjeks, kratthumleblom, skogstjerneblom, skogsvinerot, mjødur, sløke, geitrams, stornesle), stedvis også med mye strutseving.

Kulturpåvirkning: Lokaliteten grenser til riksvegen i vest, og det går en kraftlinje gjennom lokaliteten. Videre foregår noe hogst.

Artsfunn: Dette er en oreskog med forekomst av flere sjeldne sopparter, særlig er det grunn til å nevne kvit åmeklubbe (*Cordyceps bifusispora*), funnet her som 2. funn i verden i 1987 og 1991 (Bujakiewicz 1993, Jordal 1993). Siden er det gjort noen flere funn i Norge, bl. a. under den nordiske soppkongressen i Sogndal i 2000. Arten er opprinnelig beskrevet fra Sverige, og står som sjelden på den norske rødlista (DN1999b). Den lever som parasitt på pupper av sommarfugler, og slekta er kjent for interessante medisinske egenskaper. En annen lignende art var rød åmeklubbe (*Cordyceps militaris*). Videre ble rødlistearten prydhette (*Mycena renati*) funnet. I veikanten ved avkjørsel har det spredt seg en art som sjelden er funnet forvillet: grisnesvineblom.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (avært viktig) på grunn av at det er en gråor-heggeskog med forekomst av et par rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig å unngå snauhogst, slik at lokaliteten mest mulig har karakter av skog. Den registrerte rødlistearten indikerer ikke skoglig kontinuitet.

103 Romsdalen, nedre: Høljenes (mudderbank)

Lokalitetsnummer:	1539-10103
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 337 361
Høyde over havet:	0,5 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Mudderbanker
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	25.09.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Saltvannspåvirkete mudderområder langs elvebredden, ved utløpet av en liten bekk, nær riksvegen.

Vegetasjon: Kortsuddstrand (O1), en regionalt sjelden vegetasjonstype.

Kulturpåvirkning: Noe elveforbygging, dyrket mark inntil lokaliteten, beites av storfe.

Artsfunn: Det ble funnet betydelige mengder firling, en regionalt sjelden art.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en del av de verdifulle flommarksystemene i Rauma. Som naturtype er denne regionalt sjelden.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep utover de som er foretatt.

104 Romsdalen, midtre: Horgheim: Ø for Skjervebrua (mudderbank, elvekrok)

Lokalitetsnummer:	1539-10104
Kartblad:	1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 368 278
Høyde over havet: 60 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Mudderbanker
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: Fysiske inngrep, fylling
Undersøkt/kilder: 25.09.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: En liten mudderbank i elvekroken øst for Skjervebrua. Interessant flora.

Vegetasjon: Her finnes bl. a. kortskuddstrand (O1), en regionalt sjelden vegetasjonstype.

Kulturpåvirkning: Grenser opp til europaveg. Rasteplass like ved.

Artsfunn: Her finnes bl.a. nålesivaks, hesterumpe, rusttjønnaks og snøull.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en liten mudderbank med forekomst av en regionalt sjelden vegetasjonstype.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep.

105 Romsdalen, midtre: Horgheim (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10105
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 385 272
Høyde over havet: 70 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: Holten (1984a), 24.07.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Stor, boreonemoral askeskog (ca. 70 daa) mellom dyrka mark og rikt hasselkratt i ur/rasmark ved fjellfoten.

Vegetasjon: D6a, or-askeskog. Dessuten rik hasselskog i rasmarka ovenfor bl.a. med breiflangre og vårerteknapp.

Kulturpåvirkning: grøfting mot dyrka mark.

Artsfunn: 75 arter, bl.a. skogbjørnebær, skogfaks, skogsvingel, kratthumleblom, korsved, myske, skogvikke, storklokke og vårerteknapp. Lokalitet med skogsivaks ble funnet i grøft i askeskog (MQ 38 27, herb.TRH, Holten 1983). Det er bare kjent et par funn til i Møre og Romsdal (bl.a. i Innfjorden, Isterdalen og Veblungnes) av denne sterkt sørøstlige arten. Sennegrass vokser i sump inne i skogen. Raumas første hekkefunn av bøksanger ble gjort ved Risen i 1979. Både gråspett, grønnspekk, kvitryggspett og dvergspett er observert i området og hekker trolig (flere spettehull grå/grønnspekk funnet, tidligere store spetteskader på kraftmastene i området).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en større, velutviklet edellauvskog med noen boreonemorale arter, den regionalt sjeldne skogsivaks, og god forekomst av ask, som i Møre og Romsdal må betegnes som regionalt sjeldent skogdannende treslag, pluss flere rødlistete fuglearter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte. Evt. hogst bør være skånsom og søke å bevare skogpreget. Innslag av gamle trær er viktig.

106 Romsdalen, midtre: Horgheim (sumpskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10106 (Naturbasen 1539 - 104 - 27)
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 38, 26-27
Høyde over havet: 70 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rikere sumpskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: Hogst, grøfting, veianlegg, vassdragsregulering.
Undersøkt/kilder: Holten (1984a), Stølen (1986), Stueflotten (1998)

Områdebeskrivelse

Generelt: Svartor-sumpskog ved evje sør for Horgheim på begge sider av E 136, oversvømmes årlig i flomperioder Ca. 75 dekar. Lokaliteten er en av de to viktigste svartorlokalitetene i Romsdalen. Lokaliteten har og en viss verdi som raste- og hekkeplass for fugl. Området er en viktig del av det vakre og produktive elvelandskapet mellom Remmem og Horgheimseidet

Vegetasjon: E4, rik sumpskog.

Kulturpåvirkning: Lokaliteten grenser til dyrka mark og riksvegen.

Artsfunn: Rødlistarten morknemose (*Callicladium haldanianum*) er funnet her, dette er en sterkt østlig art som her har sin eneste forekomst på Vestlandet (Stølen 1986).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en større, velutviklet sumpskog med forekomst av en rødlistet moseart.

Skjøtsel og hensyn

Fysiske inngrep bør unngås. Ytterligere vassdragsregulering kan være uheldig. Særlig er endring av grunnvannstanden uheldig.

107 Romsdalen, midtre: Horgheim (flomdammer m.m.)

Lokalitetsnummer: 1539-10107
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 382-385, 268-269
Høyde over havet: 65 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: gjenfylling, andre fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: Stueflotten (1998), 11. og 15.08.1999, 08.10.2000, SSt, 27.07.2000, SSt & JBJ, 25.09.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Stilleflytende elvestrekning med velutviklede mudderbanker og sumper (kroksjøer, flomdammer) med et betydelig arts mangfold, et av de viktigste elvesumpområdene i Rauma, og dermed i Møre og Romsdal. Viktig område også for vannfugl, spesielt ender. Flomdammene oversvømmes periodevis, men er ofte tørrlagte på ettersommeren.

Vegetasjon: På evjebunn ved Rauma fins pusleplantесamfunn (O1). Ellers bl. a. elvesnellestarr-sump (O3a) og med grasutforming (O3g).

Kulturpåvirkning: Området grenser til dyrket mark. Det er foretatt elveforbygging på deler av strekninga.

Artsfunn: I kroksjøen på Horgheim (MQ 382 269) ble det funnet nålesivaks i 2001, dessuten: sylblad, mjuksivaks, vassreverumpe, veikveronika, tjønnaks, evjesoleie, klovasshår, sennegras, rusttjønnaks, soleihov, svartvier, ørevier, åkermynte, tusenblad, til sammen ca. 40 arter. Rusttjønnaks og klovasshår vokser også ute i Rauma elv samme sted.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av velutviklede kroksjøer og flomdammer med et betydelig artsmangfold, et av de viktigste elvesumpområdene i Rauma, og dermed i Møre og Romsdal.

Skjøtsel og hensyn

Man bør inngå fysiske inngrep.

108 Romsdalen, midtre: Myrabø (flomdammer m.m.)

Lokalitetsnummer: 1539-10108

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 386-389, 264-267

Høyde over havet: 65 m

Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark

Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti; mudderbanker

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: gjenfylling, andre fysiske inngrep

Undersøkt/kilder: Stueflotten (1998), 11. og 15.08.1999, 08.10.2000, SSt, 27.07.2000, SSt & JBJ, 25.09.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Stilleflytende elvestrekning med velutviklede mudderbanker og sumper (kroksjøer, flomdammer) med et betydelig artsmangfold, et av de viktigste elvesumpområdene i Rauma, og dermed i Møre og Romsdal. Viktig område også for vannfugl, spesielt ender.

Flomdammene oversvømmes periodevis, men er ofte tørrlagte på ettersommeren.

Vegetasjon: På evjebunn ved Rauma fins pusleplantесamfunn (O1). Ellers bl. a. elvesnellestarr-sump (O3a) og med grasutforming (O3g).

Kulturpåvirkning: Området grenser til dyrket mark. Det er foretatt elveforbygging på deler av strekninga.

Artsfunn: På evjebunn ved Rauma er det tidligere funnet stivt brasmegras, firling og nålesivaks (R. Nordhagen 18.8.48, belegg i O). Dette kan ha vært på evjeområdene i området nordvest for Myrabø; her ble det funnet veikveronika, sylblad, krypsiv og nålesivaks i 1999/2000. Rusttjønnaks og klovasshår vokser også ute i Rauma elv samme sted. Følgende vannfugl fins i området: gråhegre, stokkand (H), toppand (1 hann 7.7.87), kvinand, siland, laksand, tjeld, vipe (H), storspove, strandsnipe (H) og fossefall. Totalt 41 fuglearter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av velutviklede mudderbanker og sumper (kroksjøer, flomdammer) med et betydelig artsmangfold, et av de viktigste elvesumpområdene i Rauma, og dermed i Møre og Romsdal.

Skjøtsel og hensyn

Man bør inngå fysiske inngrep.

109 Romsdalen, midtre: Lyngheimsgjerdet (flomdammer m.m.)

Lokalitetsnummer:	1539-10109
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 382 266
Høyde over havet:	60 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	24.09.2001, JBJ & SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Flomdammer med begrenset vannutskifting mot Rauma på begge sider av gårdsveien mellom Rønningen og Lyngheimsgjerdet. Flomdammene oversvømmes periodevis, men er ofte tørrlagte på ettersommeren.

Vegetasjon: Kortskuddstrand (O1) med nålesivaks, en regionalt sjelden vegetasjonstype, videre bl. a. høgstarrsump med flaskestarr og sennegras.

Kulturpåvirkning: Dammene grenser opp mot dyrka mark, beiting. Jernbana krysser gjennom området.

Artsfunn: Det ble funnet evjesoleie, flotgras, klovasshår, krypsiv, musestarr, nålesivaks, sennegras, stolpestarr, sylblad, vassreverumpe, veikveronika og åkermynte.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en typisk utforming av en flomdam i Rauma. Som naturtype er denne regionalt sjelden.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep utover de som er foretatt.

110 Romsdalen, midtre: Selen (rikmyrer)

Lokalitetsnummer:	1539-10110
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 377 265, 380 263-264, 382 261, 384 259
Høyde over havet:	60-70 m
Hovednaturtype:	Myr
Naturtype:	Rikmyr
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	ingen kjente
Undersøkt/kilder:	Holten (1984a), Stueflotten (1998), 19.07.2000, GGa & JBJ, 24.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er et kompleks av fire rikmyrområder av oseanisk type inn mot fjellfoten ved Selen. Myrene er trolig delvis skapt/påvirket av grunnvannsframspring ved basis av rasmarkene. En av myrene er også påvirket av stadig sandtransport fra rasmarkene ovenfor, og jordsmonnet er derfor stedvis en blanding av sand og torv.

Vegetasjon: Myrene er rikmyrer av en oseanisk type med en del pors og engstarr. Intermediær fastmatte- og mykmattemyr (L2/L3), og middelsrik fastmattemyr (M2).

Kulturpåvirkning: Ingen spesiell bortsett fra streifbeiting.

Artsfunn: Myrene er relativt artsrike og varierte med bl.a. breiull, dvergjamne, engstarr, korallrot, kvitmyråk, loppestarr, myrøyentrøst, sumpkarse, svelttull, tvebostarr, sumpblærerot, bjønnbrodd, myggblom, gulsildre (på de to første myrene), gulstarr (andre myra), jåblom (siste myra), loppestarr (første myra), myrklegg, myrsaulauk, tranestarr (andre myra), sumpblærerot og småblærerot. Takrør vokste sparsomt ett sted, noe som tyder på tilførsel av kildevann. Engstarr har her sin østligste forekomst i Rauma. Pæremøkkmose (*Splachnum ampullaceum*) vokste i gammel møkk.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er velutviklete og særpregete rikmyrer med et betydelig artsmangfold.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle (unngå fysiske inngrep).

111 Romsdalen, midtre: Selen (sumpskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10111 (Naturbasen 1539 - 104 - 25)

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 38 25

Høyde over havet: 70 m

Hovednaturtype: Skog

Naturtype: Rikere sumpskog

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: fysiske inngrep, vannkraftutbygging

Undersøkt/kilder: Holten (1984a), Stølen (1986), 19.07.2000, GGa & JBJ, 24.07.2001
SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Evjer og avsnørte parti av Rauma. Fin sumpskogområde med svartor ved Søre Selen. Interessant område pga. av sjeldenhet og referanseverdi.

Vegetasjon: E4, rik sumpskog. Stor bestand av svartor med mye trollhegg og krossved i busksjiktet. Gråor, bjørk, hegg og rogn vokser spredt. Sølvbunke er en viktig vegetasjonsdanner, noe som understreker beitepreget. Sløke, blåtopp og stjernestarr er spredt dominerende. Typiske sump- og myrarter ellers er elvesnelle, myrsnelle, soleihov, myrhatt, myrfiol, myrtistel, bukkeblad, korallrot, torvull, duskullog mannasøtgras.

Kulturpåvirkning: Sumpskogen beites, beitetrykket er middels.

Artsfunn: Krysningen gråor x svartor ble funnet i 2000. Det ble funnet orekjuke på svartor.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) fordi det er en velutviklet sumpskog, men uten spesielle artsfunn.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå inngrep som hogst, grøfting og skogplanting. Særlig er endring av grunnvannstanden uheldig.

112 Romsdalen, midtre: Selen, Nordre (slåtteeng)

Lokalitetsnummer: 1539-10112

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 385 260

Høyde over havet: 70 m

Hovednaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Slåtteenger

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: opphør av slått evt. beiting
Undersøkt/kilder: 19.07.2000, GGa & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Ved husa på det fraflyttede bruket på Nordre Selen (sommerbolig) ligger en gammel slåtteeeng som ifølge eieren ikke er pløyd på minst 40 år.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a).

Kulturpåvirkning: Enga slås. Det beiter dyr i området rundt, og disse kommer av og til inn på enga.

Artsfunn: Det ble notert 32 plantearter i enga, av disse 12 naturengplanter. Her kan nevnes aurikkelsveve, gjeldkarve, harerug, kjerteløyentrøst, kvitmaure, prestekrage, smalkjempe, småengkall og sumpmaure. Det ble videre funnet en beitemarkssopp (den sårbare limvokssoppen, *Hygrocybe glutinipes*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er ei velutviklet slåtteeeng med et middels interessant artsmangfold. Limvokssopp er under vurdering på rødlista (går kanskje ut av lista), den utløser derfor ikke automatisk kategori A.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig at enga slås også i framtida. Lett beiting på sensommeren er en fordel.

113 Romsdalen, midtre: Selen, Søre (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10113
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 386 258
Høyde over havet: 70 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: opphør av beiting
Undersøkt/kilder: 19.07.2000, GGa & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Ved husa på det fraflyttede bruket på Søre Selen blir innmarka ikke lenger brukt til beite.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a) og sølvbunkeeng (G3).

Kulturpåvirkning: Beites ikke lenger.

Artsfunn: Det ble ikke tatt planteliste. Det ble funnet 4 beitemarkssopp. Disse var den sårbare limvokssoppen, *Hygrocybe glutinipes*, den hensynskrevende lillagra rødskivesopp (*Entoloma griseocyaneum*), samt vanlig jordtunge (*Geoglossum starbaeckii*) og mørktanna rødskivesopp (*Entoloma serrulatum*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er ei velutviklet natureng med et middels interessant artsmangfold. Limvokssopp er under vurdering på rødlista (går kanskje ut av lista), den utløser derfor ikke automatisk kategori A.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig at engene beites.

114 Romsdalen, midtre: Risen (gråor-heggeskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10114
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 39 26
Høyde over havet: 70 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Gråor-heggeskog
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: 07.07.1999, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Ved foten av Høgfonna øst for E136 og nord for dyrkingsfelt på restene av Marsteinsmyra. Ca. 100 daa.

Vegetasjon: C3a, frodig gråor-heggeskog med innslag av svartor, alm og ask (D6). Vanlige arter er bringebær, gaukesyre, skogburkne, skogstjerneblom strutseving og tyrihjelms.

Kulturpåvirkning: Traktorveg og sti i sør, forbygging mot flombekk fra rasmarka.

Artsfunn: Varmekjært preg med haremat, kratthumbleblom, skogsalat, skogsvinerot, skogsvingel, skogvikke og sumphaukeskjegg. Svartor er her nær innergrensa i Rauma.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er en regionalt mindre vanlig naturtype med fin utforming.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte og ytterligere fysiske ingrep. Særlig er endring av grunnvannstanden uheldig.

115 Romsdalen, midtre: Høgfonna (berg/rasmark)

Lokalitetsnummer: 1539-10115
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 39-40, 26
Høyde over havet: 140-250 m
Hovednaturtype: Rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Sørvendt berg og rasmark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 07.07.1999, SSt, 20.06.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: SV-vendt snørasmark/raskjegle, mest grovt substrat, nokså urterik, skog i nedre del, åpen rasmark i øvre del. Snøen fra rasene gikk i 2000 først ut i juni.

Vegetasjon: F1a, tørr, gras-urterik rasmark; F1b, fuktig, gras-urterik rasmark.

Kulturpåvirkning: Skogsveg i nedre del, ellers er området mest preget av naturkreftene (ras).

Artsfunn: 112 plantearter, derav aurskrinneblom, brudespore, dvergmispel, engtjæreblom, fingerstarr, fjellsmelle, fjelløyentrøst, gjeldkarve (mye), gulsildre, hårsveve, kransmynte, krossved, kvitmaure, lintorskemunn, lodnebregne, rundskolm, skogsvingel, skogvikke, småsmelle, storblåfjør, svartburkne, svartstarr, taggbregne, trollhegg, tårnurt, vårerteknapp og flere svevearter. Av sommerfugler kan nevnes flere eksemplarer av aurorasommerfugl.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet sørvendt rasmark med et betydelig artsmangfold.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

116 Romsdalen, midtre: Marsteinmyra (myr)

Lokalitetsnummer: 1539- 10116
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 39, 25-26 (dam 391 258)
Høyde over havet: 65-70 m
Hovednaturtype: Myr, ferskvann/våtmark
Naturtype: Intakt lavlandsmyr
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 10.07.1998, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Gjenværende rest av større flatmyr mellom E136 og jernbanen, ca. 100 daa. Det fins også rester av opprinnelig myrreal øst for vegen, men disse er ikke undersøkt.

Vegetasjon: Fisketom myrdam med flasketarrvegetasjon (O3b) og vanlig tjønnaks (P2c). Fattig fastmattemyr (K3a), delvis furubevokst (K1a), på restene av Marsteinmyra med pors, blåtopp og rome som dominerende arter og småbjønnskjegg, røsslyng og klokkeling mer spredt, totalt 14 arter.

Kulturpåvirkning: Jernbane på den ene siden og E136 på den andre, gårdsveg i sør.

Artsfunn: 20 plantearter i myrdam, bl. a. kvitmyrak, småblærerot, småpiggnopp, trådstarr og vanlig tjønnaks. Krikkand.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en intakt lavlandsmyr som ikke fyller kriteriene til kategori B i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå flere fysiske inngrep i myrene.

117 Romsdalen, midtre: Langodden-Alnes (flomdammer m.m.)

Lokalitetsnummer: 1539-10117
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 386-395, 245-257
Høyde over havet: ca. 65 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 24.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Relativt flatt og stilleflytende parti av hovedvassdraget Rauma med flere interessante flomdammer og bakevjer.

Vegetasjon: Kortskuddstrand (O1a), høgstarrsump (O3).

Kulturpåvirkning: Veier og dyrka mark

Artsfunn: I flomdammene ble det notert mye sylblad og evjesoleie, videre veikveronika, vassreverumpe, åkermynte og småpiggnopp. I flere høgstarrsummer ble det funnet sennegras. Det ble også funnet flere veldig fine bestander av stolpestarr, spesielt ved dammen under Langhammaren mellom Alnes-gårdene.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er bra utviklete flomdammer med en typisk vegetasjon, som er regionalt sjelden i Møre og Romsdal.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep. Ytterligere kraftutbygging i vassdraget kan få innvirkning på disse naturtypene.

118 Romsdalen, midtre: Marsteingjerdet (sumpskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10118
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 395 253
Høyde over havet: 65 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rikere sumpskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: Holten (1984b), 2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Mindre område med svartorsumpskog mellom riksvegen og elva sør for Marsteingjerdet og nordvest for Vonheim. Avgrenset etter Holten (1984b). Muligens omtalt av Stølen (1986), men dårlig stedfestet.

Vegetasjon: Sumpskog med gråor og svartor ifølge Holten (1984b) (E4).

Kulturpåvirkning: Jernbanen går gjennom lokaliteten.

Artsfunn: Lite data.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et velutviklet sumpskogsområde.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå ytterligere fysiske inngrep. Særlig er endring av grunnvannstanden uheldig.

119 Romsdalen, midtre: Marstein (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10119 (Naturbasen 1539 - 11 - 0)
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 40 24-25
Høyde over havet: 80-360 m
Hovednaturtype: skog
Naturtype: rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: Holten (1984a), 07.07.1999, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er en vestvendt alm-hasselskog med ask og med alm som dominerende treslag bak (øst for) Marsteinsgårdene. Dette er en av de største lokalitetene i sitt slag i Rauma. Spesielt interessant pga. mangfold.

Vegetasjon: Alm-lindeskog (D4).

Kulturpåvirkning: Traktorveg i nedre del, beiting, noe plantet gran.

Artsfunn: Totalt 119 plantearter, bl.a. gullstjerne, kransmynte, krattfiol, krossved, lerkespore, lodneperikum, myske, piggstarr, skogfaks, skogvikke, storklokke, vårerteknapp. Rødlisterarten bruntelg ble funnet i uret gråor-almeskog (MQ 402 255).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en stor og velutviklet edellauvskog med stor artsrikdom og flere boreonemorale arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå hogstflater og treslagskifte.

120 Romsdalen, midtre: Marstein (flomdammer m.m)

Lokalitetsnummer: 1539-10120

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 397 246

Høyde over havet: 60 m

Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark

Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: Fysiske inngrep, fylling

Undersøkt/kilder: 15.08.1999, 27.07.00, 26.09.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: En større flomdam nedenfor Marstein stasjon. Viktig område også for vannfugl, spesielt ender.

Vegetasjon: Her finnes bl. a. elvesnelle-starr-sump (O3) og kortskuddstrand (O1), sistnevnte er en regionalt sjelden vegetasjonstype.

Kulturpåvirkning: Grenser opp til dyrka mark og jernbane (i øst).

Artsfunn: Her finnes bl.a. nålesivaks, bogeminneblom, sylblad, vassreverumpe, veikveronika og åkermynte.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en flomdam med forekomst av en regionalt sjelden vegetasjonstype.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep.

121 Romsdalen, midtre: Marstein stasjon (skrotemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10121

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 398 244

Høyde over havet: 70 m

Hovednaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Skrotemark

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: ingen kjente

Undersøkt/kilder: 15.08.1999, SSt, 27.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Marstein er en nedlagt jernbanestasjon. Stasjonsområdet har en tørr grusflate og er dominert av tørre enger. Dette er det mest interessante jernbaneområdet i Rauma botanisk sett

etter at tilsvarende område på Verma stasjon ble midlertidig rasert i forbindelse med anleggsvirksomhet sommeren 2000 (på Verma ble det notert 83 plantearter, derav flere sjeldne tørrbakkearter, i juni 2000).

Vegetasjon: I2 (vegetasjon på vegkanter/skrotemark), G4a (frisk fattigeng).

Kulturpåvirkning: Området er opprinnelig anlagt som jernbanestasjon, siden delvis slått, og har i senere tid vært under gjengroing. Tørr, lett drenert mark gjør at gjengroinga skjer sakte.

Artsfunn: Innslaget av østlige tørrengarter og kulturspredte arter er betydelig. Det er funnet flere interessante arter som aksfrytle, brudespore, fjellmarikåpe, gjeldkarve, fjelløyentrøst, sandlupin, klustersvineblom, lintorskemunn, marinøkkel, sibirbjønnekjeks, skogkløver og svensk skrinneblom, totalt 68 plantearter. Svensk skrinneblom er trolig en jernbanespredd art.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en artsrik representant for "jernbanefloraen" i Romsdalen. Som sådan kan Marstein stasjon tjene som både type- og referanseområde etter at Verma stasjon midlertidig er "ødelagt".

Skjøtsel og hensyn

Det kunne være ønskelig med tiltak for å bremse den pågående gjengroinga, f. eks. sein slått. Man bør unngå sprøyting og jordarbeiding.

122 Romsdalen, midtre: Ytste Monge (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10122
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 407 235
Høyde over havet:	80 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder:	15.07.2000, JBJ, 24.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Ytste Monge er en fraflyttet gård like øst for Kors kirke.

Vegetasjon: Frisk fattigeng med mye gulaks (G4a), men innslag av dunkjempe, flekkmure og gulmaure viser overgangsform mot G7b.

Kulturpåvirkning: Innmarka har vært slått og beitet men gror nå igjen. Tykk mosematte i bunnen på grunn av opphørt hevd.

Artsfunn: Det ble notert 53 plantearter på engene, av disse var 16 naturengplanter og 1 seterplante (fjellmarikåpe). Her kan nevnes brudespore, dunkjempe, flekkmure, gjeldkarve, gulmaure, marinøkkel (1 individ), markjordbær, smalkjempe, fløyelsmarikåpe, hårsveve, kattefot, kjerteløyentrøst og lintorskemunn. Det ble observert en sommerfugl som sannsynligvis var den rødlistete stor bloddråpesvermer (*Zygaena lonicerae*) som er kjent fra Romsdalen (Aarvik m. fl. 2000).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et tradisjonelt kulturlandskap med noen interessante arter, men som nå gror igjen med den følge at verdiene reduseres og mange arter er på vei ut.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig å ta opp igjen slått eller beite for å motvirke gjengroinga.

123 Romsdalen, midtre: Ytste Monge (sumpskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10123
--------------------------	------------

Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 409 235
Høyde over havet: 90 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rikere sumpskog
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep, treslagskifte
Undersøkt/kilder: 24.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er den innerste forekomsten av svartor i Rauma, beliggende i et lite søkk like øst for den nedlagte og fraflyttede gården Ytste Monge.

Vegetasjon: E1b, fattig svartor-sumpskog

Kulturpåvirkning: Liten

Artsfunn: Ingen spesielle.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er en relativt utarmet utforming av sumpskog.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte og fysiske inngrep.

124 Romsdalen, midtre: Remmem (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10124
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 411-415, 227-230
Høyde over havet: 70 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: gjengroing, gjødsling
Undersøkt/kilder: 16.09.1994, GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1995), 13.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Remmem ligger på en lite flate i dalbotnen. De beitemarkene som her er omtalt er kupert mark med mange digre steiner og grusmasser som stammer dels fra ras fra dalsidene, dels trolig fra elva sitt arbeid i tidligere tider. Lokaliteten har vært i stor grad gjenvokst, og ryddet før og like etter 2. verdenskrigen.

Vegetasjon: Frisk fattigeng av gulaks-engkveintype (G4a).

Kulturpåvirkning: Lokaliteten beites vår og høst, og gjerne også en gang midt på sommeren. Det gjødsles svakt med litt kalksalpeter.

Artsfunn: Lokaliteten var uvanlig artsrik til å være så nær husa på en gård. Det er funnet 30 beitemarkssopp som gav 41 artspoeng. Av disse er det 4 rødlistearter, men bare fra kategorien hensynskrevende arter. Disse var: tuet køllesopp, skjelljordtunge, brunsvart jordtunge og rødskivevokssopp. Det at deler av lokaliteten har vært skog kan forklare at det ikke var flere sjeldne beitemarkssopp. Det ble funnet 12 naturengplanter, deriblant gjeldkarve, gulmaure, kjerteløyentrøst, kvitmaure og småengkall. I 2000 ble det også funnet marinøkkel og sauesvingel.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet naturbeitemark med en del signalarter, og noen rødlistearter av lav kategori.

Skjøtsel og hensyn

Drifta bør fortsette som før, med beiting og uten økning i gjødslinga.

125 Romsdalen, midtre: Mongehamrene (berg/rasmark)

Lokalitetsnummer:	1539-10125
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 415 233
Høyde over havet:	70-200 m
Hovednaturtype:	Skog, rasmark, berg og kantkratt
Naturtype:	Kalkskog (lågurtfuruskog), sørvendt berg og rasmark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	treslagskifte
Undersøkt/kilder:	13.09.2001, JBJ, 24.09.2001, JBJ & SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger på nordsida av riksveien nær avkjørselen til Remmem. Det er sørvendte berg, rasmark og furuskog med lauvtreinnslag.

Vegetasjon: Viktigste vegetasjonstyper er bergflater, rasmark og lågurtfuruskog. Skogen inneholder også lauvtrær, bl. a. hassel.

Kulturpåvirkning: Liten, spor etter hogst.

Artsfunn: Det ble funnet flere interessante plantearter: bergstarr, blå rapp, breiflangre, kantkonvall, rabbesiv, skogfaks og trollbær. Av sopp kan nevnes rødlistearten skifervokssopp (*Hygrocybe lacmus*), ellers sølvhette (*Mycena polygramma*), svovelmusserong (*Tricholoma sulphureum*) og videre en ubestemt knollslørsopp (*Cortinarius* underslekt *Phlegmacium*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av forekomsten av en rødlisteart i lav kategori, og enkelte regionalt sjeldne arter som kantkonvall.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle ut over å unnlate treslagskifte.

126 Romsdalen, midtre: Mongejura (rasmark)

Lokalitetsnummer:	1539-10126
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 421 241
Høyde over havet:	900 m
Hovednaturtype:	Rasmark, berg og kantkratt
Naturtype:	Sørvendt berg og rasmark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	ingen kjente
Undersøkt/kilder:	Gaare (1970), Stueflotten (2002)

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger i overkanten av en bratt rasmark under et 100 m høyt fjellstup oppe i sørsida av fjellet Mongejura ca.900 moh.

Vegetasjon: Ulike utforminger av bergvegg (F2), rasmark (F1) og lesidevegetasjon (bl. a. S4).

Kulturpåvirkning: Ingen.

Artsfunn: En av de mest artsrike fjellplante-områdene i Rauma. 118 arter, deriblant: bergrublom, bjønnbrodd, brudespore, engstarr x grønnstarr (hybrid), fjellarve, fjellbakkestjerne, fjellsmelle, fjelltistel, flekkmure, grønnburkne, grønnekurle, gulsildre,

gulstarr, hårstarr, jåblom, kvitkurle (herb. TRH 28.07.1967), nattfiol, rødsildre, snøbakkestjerne, svartstarr, svarttopp, taggbregne og tranestarr. Høyderecord i Rauma for arter som svartburkne, markjordbær, bringebær og jåblom.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et rikt fjellplanteområde med forekomst av en rødlisteart (kvitkurle).

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

127 Romsdalen, midtre: Mongehjellen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10127
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 428 231
Høyde over havet: 80-90 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 24.06.1997, SSt, 19.07. og 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er ei naturbeitemark, tidligere slåttemark ved riksvegen mellom Skiri og Monge. Lokalnavnet er Mongehjellen (eller Hjell-lykkja), som tidligere var husmannsplass (Andersen pers. medd.). Det åpne området er idag bare i størrelsesorden 1-2 dekar, og er under gjengroing.

Vegetasjon: Vegetasjonen er gras- og urterik, og nærmest å betegne som blanding av engkvein-gulakseng (G4b) og frisk/tørr, middels baserik eng i lavlandet (G7a/G7b).

Kulturpåvirkning: Området har vært brukt til beitemark de senere år, men det er problemer med at dyra bryter gjennom gjerdet og ut på riksvegen (Andersen pers. medd.). Nytt gjerde satt opp 2001.

Artsfunn: I enga ble det notert 38 plantearter, av disse 12 naturengplanter. Her kan nevnes dunhavre, gjeldkarve, gulmaure, harerug, hårsveve, kjerteløyentrøst, lintorskemunn, smalkjempe, sumpmaure og toppklokke. Engtjæreblom, fløyelsmarikåpe og vårpengeurt vokser i veikanten. Av beitemarkssopp ble det funnet 9 arter (11 arts-poeng), bl. a. lutvokssopp. Ingen av disse var rødlistearter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en liten, velutviklet naturbeitemark med en del signalarter.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig med fortsatt beiting.

128 Romsdalen, midtre: Skiri-Monge (gammel lauvskog, lågurtskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10128
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 435 232
Høyde over havet: 100-200 m
Hovednaturtype: Skog, rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Gammel edellauvskog, kalkskog, sørvendt berg og rasmark

Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 19.08.1983, Torfinn Rohde og Jarle Holten (herb. TRH), 02.04.1999 (GGa), 13.09.2001, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dels rasmark med gammel lauvskog, bl. a. osp, dessutan lavurtfuruskog med noe hassel og mye skogsvingel.

Vegetasjon: Trolig er det riktig å betrakte mye av furuskogen som er rik lavurtfuruskog, mens det inne blant rasmarka er høgstaudepreget lauvskog. Det er også innslag av litt fattigere blåbærfuruskog. Furuskogen må betegnes som ganske gammel med innslag av enkelte grove trær, men uten særlig dødt trevirke. Lauvskogen har varierende alder som følge av skredaktiviteten, men har stedvis en del dødt trevirke i ulike nedbrytningsstadier, også ganske grove og morkne læger. Ei alm ble også sett i området. Rikt hasselkratt i området (J. Holten).

Kulturpåvirkning: Gamle stubber vitner om tidligere hogst i furuskogen. I den rasmarkspregede lauvskogen er det vanskelig å finne spor etter menneskelige inngrep, men dette skyldes skredpåvirkningen, og helst har det også her vært tatt ut noe ved tidligere.

Artsfunn: I lågurtfuruskogen er det store mengder skogsvingel, videre firblad, liljekonvall og vårerteknapp. Det ble også notert rødtuppsopp (*Ramaria botrytis*) og svovelmusserong (*Tricholoma sulphureum*). Nede ved vegen er småborre påvist (SSSt). Det ble observert en dvergspett og en grønnspett. Videre ble det funnet flere signalarter på gammel skog, bl. a. kort trollskjegg (*Bryoria bicolor*), randkvistlav (*Hypogymnia vittata*) og skrukkelav (*Platismatia norvegica*). Området har potensiale for flere kravfulle og rødlistde arter, bl.a. av vedboende sopp og moser. Indre grense for sanikel og svarterteknapp i Rauma (rikt hasselkratt 150-170 m.o.h., herb. TRH).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en lauvskog og lågurtfuruskog med noen signalarter på gammel skog.

Skjøtsel og hensyn

Det beste for naturverdiene er å la området få ligge i fred for alle typer inngrep, inkludert hogst. Spesielt negativt for naturverdiene vil hogst av lauvtrær, flatehogst og treslagsskifte til gran være. Europavegen er planlagt lagt i tunnell forbi lokaliteten. Tunnellinnslagene kan komme i konflikt med naturverdiene i området.

129 Romsdalen, midtre: Remmem: Ryggvatna (gammelskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10129
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 435 225
Høyde over havet: 90-140 m
Hovednaturtype: Skog, rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Urskog/gammelskog, gammel lauvskog, rik edellauvskog, andre viktige forekomster (grov blokkmark)
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: hogst, treslagsskifte, veibygging (mulig ny riksvegtrasé)
Undersøkt/kilder: 14.05.1999 (GGa notatbok, pers. medd.)

Områdebeskrivelse

Generelt: Området ligger på sørsida av elva øst for Remmem og vest for Skiri, og omfatter gammel furuskog, ospeskog og almeskog, samt grov blokkmark.

Vegetasjon: Vegetasjonen varierer betydelig, fra blokkmark med mest reinlav og nesten uten karplanter, til svært frodig gråor-almeskog på finkornede løsmasser ned mot Ryggvatna. I tillegg er det en del furuskog og boreal lauvskog av varierende frodighet (både blåbærskog og høgstaudeskog bl.a.).

Kulturpåvirkning: Det fantes spor etter hogst over det meste av området. Skogen er likevel gjennomgående gammel og med spredt innslag av dødt trevirke i ulike nedbrytningsstadier. Traktorveger nord for vatna.

Artsfunn: Det ble bl.a. funnet lerkespore, myske og strutseving. Ett trommende individ av kvitryggspett ble observert. Pusledraugmose (*Anastrophyllum hellerianum*) (lite vanlig råtevedmose, signalart på gammel skog) ble funnet på en liggjende, råttentrestamme.

Rustdoggnål (*Sclerophora coniophaea*) (kandidat til rødliste for skorpelav) ble funnet på en furustokk under en steinblokk. Ryggvatna er klare, grunne og med lite vegetasjon, de er ikke nærmere undersøkt.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et ganske stort, intakt gammelskogsområde i lavlandet med innslag av flere kravfulle og dels rødlistede arter knyttet til gammel skog. Potensialet for flere slike arter er godt.

Skjøtsel og hensyn

Det beste for naturverdiene vil være å la området få ligge i fred for alle typer inngrep, inkludert hogst.

130 Romsdalen, midtre: Skiri (gammelskog, grov blokkmark)

Lokalitetsnummer:	1539-10130
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 437-442 224-226
Høyde over havet:	100 m
Hovednaturtype:	Skog, rasmark, berg og kantkratt
Naturtype:	Urskog/gammelskog, andre viktige forekomster (grov blokkmark)
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep (veibygging), skogsdrift, buldring, arbeider langs jernbanen
Undersøkt/kilder:	11.04.1999 (GGa notatbok, pers. medd.), 27.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten består av et haugete landskap med grove lausmasser mellom jernbanen og elva, til dels med grov blokkmark. Det er mest gammel furuskog, trolig med en god del trær på over 100 år.

Vegetasjon: Det er overveiende ganske fattige vegetasjonstyper, bl.a. med mye blåbærskog (A4), men det finnes også frodige partier. Foruten furu finnes det også noe lauvtrær. Det er bare sparsomt innslag av dødt trevirke, og da hovedsaklig i ferske og middels nedbrutte stadier.

Kulturpåvirkning: Stubber finnes jevnt og området har tydelig vært hogstpåvirket tidligere. Det er også lokalt innslag av nyere hogstinngrep. Området skal være et populært sted å buldre (klatring på steinblokker og små bergvegger), noe som gir noe markslitasje og fjerning av moser og lav på enkelte steinblokker. Den gamle veien går langs elva.

Artsfunn: Det ble funnet flere signalarter på gammel skog. Furustokk-kjuka (*Phellinus pini*) ble funnet på 5-10 furutre. Rutetømmersopp (*Antrodia xantha*) ble funnet på en furulåg. Gullkjuka (*Skeletocutis amorpha*) ble funnet på en furulåg. Rødrandkjuka (*Fomitopsis pinicola*) ble funnet på 3-4 furulåger. Det ble videre funnet pusledraugmose (*Anastrophyllum hellerianum*) (lite vanlig råtevedmose), kort trollskjegg (*Bryoria bicolor*), randkvistlav (*Hypogymnia vittata*), skrubbenever og skrukelav (*Platismatia norvegica*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av god forekomst av flere kravfulle lav, sopp og moser knyttet til gammelskog og bergvegger, og tilsynelatende gode forhold for å finne flere slike arter.

Skjøtsel og hensyn

Det beste for naturverdiene vil være å unngå større inngrep som hogst. Buldring kan trolig lokalt foregå uten særlig konflikter med naturverdiene, men dette forutsetter at bare enkelte steinblokker blir brukt til dette, og at buldringen ikke berører partier med kravfulle moser og lav. Det forutsetter også at området ikke forsøples eller at gammel, tørr ved under steinblokkene blir fjernet.

131 Romsdalen, midtre: Skiri (flomdam)

Lokalitetsnummer: 1539-10131
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 442 223
Høyde over havet: 95 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: Fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: 24.09.2001, JBJ & SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en flomdam ved Skiri som står i forbindelse med Rauma med et relativt smalt innløp ved lav vannstand, og som var tilnærmet tørrlagt ved vårt besøk. Flomdammen oversvømmes periodevis, men er ofte tørrlagt på ettersommeren.

Vegetasjon: Mest interessant er forekomst av kortskuddstrand (O1) på fint sediment, med betydelige mengder nålesivaks, en regionalt sjelden art. Ellers forekommer ulike utforminger av sumpvegetasjon, bl. a. høgstarrsump, foruten beita engvegetasjon på sandgrunn.

Kulturpåvirkning: Området rundt flomdammen beites av storfe.

Artsfunn: Det ble funnet evjesoleie, flotgras, nålesivaks, sennegrass, småpiggeknope, vassreverumpe, veikveronika og åkermynte.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet flomdam med et representativt artsutvalg som ikke er uvanlig langs Rauma, men som er sjelden ellers i fylket.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle ut over å unngå fysiske inngrep.

132 Romsdalen, midtre: Skiri (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10132
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 445-448 226-227
Høyde over havet: 100-300 m

Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: treslagskifte
Undersøkt/kilder: Holten (1984a), 7.7.1999, SSt, (Stueflotten 1998)

Områdebeskrivelse

Generelt: Et større område med hasselskog ved Skiri i Romsdalen. Rik lågurtskog i raskjedge med hassel og hengebjørk. Skogsvingel-lokaliteten ligger i den skogvokste raskjegla (med hengjebjørk, dunbjørk, hassel, furu, alm) ovenfor gården i MQ445226+MQ448227.

Vegetasjon: Edellauvskog med mye hassel, D2d; etter artsutvalget i bunnen kan vegetasjonen dels klassifiseres som alm-lindeskog (D4).

Kulturpåvirkning: Liten

Artsfunn: Mye myske, skogsvingel, skogfiol og skogvikke, andre varmekjære arter: piggstarr, vårerteknapp, skogfaks, skogsalat, skogsvinerot, taggbregne, kratthumbleblom, brunrot, trollbær, fingerstarr, maurarve og firblad. Dessuten brudespore og dunhavre nederst ved gården. Spesiell lokalitet pga. sjelden stor forekomst av skogsvingel. Skogsvingel er som skogfaks en varmekjær kystplante med preferanse for alm-hasselskoger i Midt-Norge.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet edellauvskog med mange varmekjære arter, og spesielt stor bestand av den regionalt uvanlige edellauvskogsarten skogsvingel.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte, og søke å bevare preget av edellauvskog.

133 Romsdalen, midtre: Skiri (grov blokkmark)

Lokalitetsnummer: 1539-10133
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 448 226
Høyde over havet: 100-300 m
Hovednaturtype: Skog, rasmark, berg og kantkratt
Naturtype: Andre viktige forekomster (grov blokkmark)
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: buldring (klatretrening på steinblokker)
Undersøkt/kilder: 19.07.2000, GGa & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger i et større område med grov blokkmark ved Skiri i Romsdalen. I dette større området er det avgrenset et lite felt hvor det ble påvist interessant lav- og moseflora på steinblokkene. Denne kryptogamfloraen er tilpasset et stabilt fuktig lokalklima uten for store fuktighetsvariasjoner og uttørking.

Vegetasjon: Bergvegger (F2), A4-A6 (div. furuskog).

Kulturpåvirkning: Liten.

Artsfunn: Av arter på stein ble det notert grynvreng, kystårenever, randkvistlav, krusfellmose (*Neckera crispa*), og videre vanlige arter som kvistlav, papirlav, bristlav og brun korall-lav. På en furustubbe mellom steinblokkene ble det funnet to knappenålslever: *Calicium trabinellum* og *Microcalicium ahlneri* (rotnål). Sistnevnte er en signalart på kontinuitetsskog, og kandidat til rødlista for skorpelav.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av forekomsten av flere sjeldne signalarter (krusfellmose og rotnål). Naturtypen er ikke beskrevet i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Ettersom klatring på steinblokker brer om seg er det ønskelig med grundigere undersøkelser av lokaliteter som klatremiljøet kan tenke seg å bruke. Denne virksomheten ønsker nemlig å fjerne alle kryptogamer som vokser på blokkene før de brukes til klatretrening. Geir Gaarder er i innledende dialog med klatremiljøet om dette. De viktigste miljøene biologisk sett oppstår der hvor flere store blokker ligger sammen, gjerne inne i skogen, og danner et vindbeskyttet lokalklima.

134 Romsdalen, midtre: Flatmark: Fækjavatnet (ferskvann)

Lokalitetsnummer: 1539-10134
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 472-479, 221-224
Høyde over havet: 130 m
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
Naturtype: Andre viktige forekomster
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: ingen kjente
Undersøkt/kilder: 09.10.2000, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Grunt vatn som ligger mellom jernbanen og fjellfoten øst for Flatmark. Varierende, flompåvirket vannstand gjennom sesongen.

Vegetasjon: Store områder med mudderbunn i sør og vest, flompåvirket ferskvannsstrand, fattig vannvegetasjon, orekratt langs kanten mot jernbana.

Kulturpåvirkning: Vatnet grenser delvis mot jernbanefyllinga. Kraftlinje gjennom lokaliteten. Traktorveg inn til vatnet i øst. Vannet har vært brukt til yngeloppdrett. Det ble notert omfattende tråkk av husdyr i vannkanten.

Artsfunn: Kortskudd-strand (O1a) med evjesoleie, krypsiv, skogsiv og snauveronika, elvesnelle-starrsump (O3) og fattig langskuddvegetasjon (P1a) med tusenblad, flotgras, krypsiv og (små)piggknopp. Fugler: fiskemåke, stokkand, laksand (bl.a. hunn m/7 pull 29.06.1990), sivspurv.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (viktig) på grunn av at dette ikke er en prioritert naturtype i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle (unngå fysiske inngrep).

135 Romsdalen, midtre: Flatmark: SØ for Fækjavatnet (store gamle trær)

Lokalitetsnummer: 1539-10135
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 480-482 217
Høyde over havet: 130-150 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Store gamle trær

Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: opphør av styving, gjengroing med skog
Undersøkt/kilder: 19.07.2000, GGa & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Sørøst for Fækjvatnet ca. 2 km sørøst for Flatmark står flere gamle styvingsalmer i skogkanten nær jernbanen. Området er i betydelig gjengroing med gråor- heggeskog m.m. Det ble studert bl. a. lav- og soppflora på tre større styvingsalmer hvorav den største var ca. 1 m i stammediameter i brysthøyde.

Vegetasjon: Vegetasjonen er i dag mest å karakterisere som gråor-heggeskog (C3), men har tidligere høyst sannsynlig vært åpent/halvåpent beite.

Kulturpåvirkning: Tidligere kulturmark som nå mer og mer ligner skog. Noe beiting av sau også i seinere år.

Artsfunn: På de gamle styvingsalmene vokser lav- og sopparter som er typiske og spesielle for slike trær. Det ble funnet bleikdoggnål (4 trær), blådoggnål (bare på det ene treet, men der bra mye) og tobakkbrottsopp. Særlig blådoggnål er en sjelden knappenålslav som er sterk kandidat til rødlista for lav når skorpelav endelig en gang blir vurdert, jfr. Gaarder & Jordal (2001). I Rauma er blådoggnål bare funnet to steder til. Denne arten er så spesialisert til nedbørbeskyttede voksesteder inne i grove barksprekker på alm at den i praksis bare forekommer på styvingsalmer av store dimensjoner (stammediameter >0,6 meter) i et halvåpent, men ikke for soleksponert landskap. De viktigste bestandene i Norge, og trolig i hele Europa, finnes i Eikesdalen, særlig Mardalen.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) så lenge det finnes intakte bestander av blådoggnål på styvingsalmene.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten gror igjen med skog, og det kan være ønskelig å tynne i skogen rundt styvingsalmene. Blådoggnål er en lyskrevende art knyttet til halvåpent (ikke for soleksponert) landskap, og blir skygget ut av tett skog. Over tid vil styvingstrærne bli topptunge og ramle over ende. Man kan utsette dette ved å tynne i de tunge toppgrenene. Ideelt sett bør man skape nye styvingstrær om disse sjeldne og spesialiserte lavartene skal ha sjanse til å overleve på lang sikt. I Eikesdalen får man støtte til slike prosjekter.

136 Romsdalen, midtre: Flatmark: SØ for Fækjavatnet (gammel lauvskog, kalkskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10136
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 480-487, 211-220
Høyde over havet:	140-240 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gammel lauvskog, kalk(furu)skog
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	hogst, treslagskifte
Undersøkt/kilder:	08.08.1983, Olav Dahle, Holten (1984b), 04. og 07.07.1999, SSt, 19.07.2000, GGa & JBJ, 26.06.2001, SSt.

Områdebeskrivelse

Generelt: Ca. 2 km sørøst for Flatmark på østsida av dalen ligger et større område med gammel skog. Denne er dels raspåvirket lauvskog (bjørk, osp, selje, en del hassel m.m.) med god tilgang på død ved i øvre deler, i nedre deler noe mer furuskog med hengebjørk og tendenser til lågurtfuruskog. Ospa var tildels grov med stammediameter noe over 50 cm, det ble også funnet selje og bjørk av samme dimensjon.

Vegetasjon: Nederst forekommer gråor-heggeskog (C3) med overgang til gråor-almeskog (D5). Litt ovenfor der forekommer lågurtfuruskog (B1) med myske, skogfiol, hengeaks, vårerteknapp, skogvikke og rustjerneblom. Øverst gammel lauvskog av høy bonitet (C1/C2).

Kulturpåvirkning: I nedre deler er det spor av hogst, i øvre deler er det få slike spor. Dette er trolig en av lauvskogene i Rauma som kan ha hatt en viss kontinuitet i død ved av ulike dimensjoner, også på grunn av en tilsynelatende lav rasfrekvens i området. Lav rasfrekvens tillater en del av skogen å bli gammel, med bidrar samtidig til en viss produksjon av død ved over tid. Sauebeiting i nedre deler.

Artsfunn: De mest interessante funnene er knyttet til død ved, særlig av osp. Første funn i Møre og Romsdal (og norsk nordgrense) av rødlistearten begerfingersopp (*Clavicornia pyxidata*) (hensynskrevende) ble gjort her (MQ 486 215, 220 m o.h.). Videre ble det på råtten ospeved også funnet storporet ospekjuka (*Oxyporus corticola*) og svart vednavlesopp (*Omphalina epichysium*), sistnevnte også ny for Møre og Romsdal. Av vedboende lav fra lungeneversamfunnet kan nevnes flishinnelav, skrubbenever, kystårenever, lungenever, olivenlav, brun blæreglye, stiftfildlav og kystvrenge. På seljelåg ble det funnet råtevedmosen pusledraugmose, videre seljekjuka. Det ble ellers observert et variert artsmangfold av råtevedmoser som ikke er bestemt. Lodden vaniljerot er en regionalt sjelden art, og en signalart på lågurtfuruskog. I lågurtfuruskogen er det videre funnet bustnype, fingerstarr, furuvintergrønn, gulskolm, hassel, hegg, hengeaks, kvitmaure, markjordbær, maurarve, myske, myskegras, skogfiol, vårerteknapp, skogvikke, taggbregne, tågebær og rustjerneblom. Under en saueheller ble det funnet gåsefot, eneste funn i Rauma. Til sammen er det registrert 156 plantearter i kilometerruta MQ 48 21. Sannsynlig hekking av gråspett (rødlisteart).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet gammel lauvskog med forekomst av rødlistearter, signalarter på gammel skog og andre sjeldne arter.

Skjøtsel og hensyn

Det er her viktig å beholde en viss kontinuitet i død ved av større dimensjoner, man bør derfor helst ikke hogge.

137 Romsdalen, midtre: Styggefonngrova (gråor-heggeskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10137 (Naturbasen 1539 - 104 - 23)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 48, 20-21
Høyde over havet:	120-220 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Gråor-heggeskog
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	treslagskifte
Undersøkt/kilder:	Korsmo (1975), Holten (1984b), Bugge (1993), Stueflotten (1998), 04.07.1999, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Nederst ved utløpet av Styggefonngrova, øst for veien og jernbanen. Representativ lokalitet for en artsrik og høyproduktiv li-gråorskog. Ca. 100 daa.

Vegetasjon: Representativ høgstaude-gråorskog (C3a) med bl.a. tyrihjelmskjold og skogstjerneblom som dominerende arter.

Kulturpåvirkning: Beitepåvirka, elfeforbygning nederst i Styggefonngrova.

Artsfunn: Totalt ca. 80 arter. Varmekjært preg med innslag av bl.a. kratthumleblom, myske, skogsalat, skogvikke og strutseving.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en velutviklet utforming av en regionalt vanlig naturtype. Området er å betrakte som et egnet type- og referanseområde.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte.

138 Romsdalen, midtre: Gravdehaugvatnet, nordre (ferskvann)

Lokalitetsnummer:	1539-10138
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 487 205
Høyde over havet:	122 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Andre viktige forekomster
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	ingen spesielle
Undersøkt/kilder:	24.08.1997, SSt, 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Det nordre Gravdehaugvatnet er mindre enn det søndre. Dette er en liten, grunn innsjø som ligger mellom jernbanen og fjellfoten nord for Gravdehaug.

Vegetasjon: Vegetasjonen i vannet er relativt artsfattig. Det finnes litt elvesnelle-starr-sump (O3) med flaskestarr i sør, og mye elvesnelle, langskuddvegetasjon med krypsiv og sumpblærerot (P1a), videre flytebladvegetasjon med flotgras (P2a). Inntil vannet vokser mannasøtgras, svartvier og ørevier (E2/E3).

Kulturpåvirkning: Vatnet grenser til jernbanefyllinga. Vannstanden er trolig påvirket av jernbanefyllinga. Utløpsosen er kanalisert.

Artsfunn: Det ble ikke notert spesielle arter med unntak av sumpblærerot. Hekkende krikand ble påvist i 2000.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at lokaliteten ikke tilfredsstillter kriteriene til noen av naturtypene i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep i vannet og de nærmeste omgivelsene.

139 Romsdalen, midtre: Gravdehaugvatnet, søndre (ferskvann)

Lokalitetsnummer:	1539-10139
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 487-489, 197-202
Høyde over havet:	122 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Andre viktige forekomster
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	ingen spesielle
Undersøkt/kilder:	01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Det søndre Gravdehaugvannet er større enn det nordre. Det er en grunn innsjø som ligger mellom jernbanen og fjellfoten like nord for Gravdehaug.

Vegetasjon: Det er en stor elvesnelle-starr-sump (O3) med flaskestarr i sør og nord, noe elvesnelle langs jernbanen.

Kulturpåvirkning: Vannet grenser til jernbanefyllinga. Vannstanden er trolig påvirket av jernbanefyllinga og det anlagte utløpet under jernbanen.

Artsfunn: Det ble notert åkermynte, klovasshår, og et ubestemt brasmegras ute i vannet (ikke nådd tak i). Fugler: 3-6 par fiskemåke hekker på steinblokker i østenden av vannet, stokkand, toppand (1 par 26.06. og 04.07.1996), laksand, strandsnipe.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at lokaliteten ikke tilfredsstillter kriteriene til noen av naturtypene i DN (1999a).

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep i vannet og de nærmeste omgivelsene.

140 Romsdalen, midtre: Gravdehaug (slåtteeng)

Lokalitetsnummer:	1539-10140
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 487-488, 195-196
Høyde over havet:	130 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Slåtteeng
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder:	15.07. og 01.09.2000, JBJ, 23.06.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger midt i Romsdalen, som en smal stripe mellom riksvegen og jernbanen på Gravdehaug (fraflyttet gård) som fortsatt høstes ved slått.

Vegetasjon: Vegetasjonen på den registrerte enga nord for gården er tilsynelatende frisk fattigeng (G4) med mye prestekrage, skogmarihand og brudespore. Sistnevnte skulle tilsi noe mer baserikt jordsmonn, men få andre ting tyder på det. I kantene mot riksvegen og jernbanen gror det igjen med høystauderike engkanter.

Kulturpåvirkning: Blir maskinslått.

Artsfunn: Det ble funnet store mengder brudespore og skogmarihand som farget enga fiolett. Det ble videre funnet 5 eks. av rødlistearten kvitkurl. 14 naturengplanter bl.a. bråtestarr, kvitmaure og småengkall. Det er funnet 4 beitemarkssopp (8 artspooeng). Viktigste var funnet av den sårbare rødne luttvokssopp (*Hygrocybe ingrata*). Det vokser parkslirekne ved husa, en innført hageplante i ukontrollert spredning mange steder.

Verdsetting: Orkidéene og prestekragen gjør at dette er en av Raumas vakreste blomsterenger, i tillegg til at det botanisk sett også er en av de fineste slåtteengene i kommunen. Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet slåtteeng med forekomst av en sårbar beitemarkssopp og en hensynskrevende orkidé kombinert med store forekomster av brudespore. I tillegg er slåtteenger av det tradisjonelle artsrike slaget generelt er en sjelden og truet naturtype.

Skjøtsel og hensyn

Det er svært viktig at slått forsetter på engene nord for husa. Det beste med tanke på å bevare orkidéene er om lokaliteten blir slått sent, sist i juli eller enda senere.

Kantvegetasjonen bør ikke spise seg lenger inn på enga, og man bør vurdere å slå kantområdene, f. eks. med ryddesag.

141 Romsdalen, midtre: Døntefossen (fosseeng)

Lokalitetsnummer:	1539-10141
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 485 192
Høyde over havet:	130-160 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark
Naturtype:	Fossesprøytsoner
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	Ingen kjente
Undersøkt/kilder:	Bare avstandsbetraktet med kikkert 2000-2001.

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en av de best utviklede fosseengene i Romsdalen.

Vegetasjon: Fosse-eng (Q4).

Kulturpåvirkning: Ikke kjent, trolig tidligere beiting.

Artsfunn: Det foreligger ikke botaniske data for lokaliteten.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en av de godt utviklede fosseengene i Rauma.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle ut over å unngå fysiske inngrep.

142 Romsdalen, midtre: N for Fossbrua (gammelskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10142
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 487 183
Høyde over havet:	120-200 m
Hovednaturtype:	Skog, berg/rasmark
Naturtype:	Urskog/gammelskog
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	hogst, innvandring av gran
Undersøkt/kilder:	11.04.1999 (GGa)

Områdebeskrivelse

Generelt: Grov blokkmark med innslag av gammel furu og osp på vestsida av Rauma.

Vegetasjon: I nedre deler er det frodig vegetasjon (trolig mye høgstaudemark) med gråor. Øvre deler har stort sett mer fattig vegetasjon, trolig med en god del blåbærmark og noe røsslyng-blokkebærskog.

Kulturpåvirkning: Kulturpåvirkningen er noe vanskelig å vurdere, men i det minste i nedre deler har denne vært betydelig, sannsynligvis bl.a. med omfattende vedhogst. I det kronglete terrenget med grov blokkmark har det sannsynligvis også vært tatt ut en del trær tidligere, men her tyder innslaget av gamle, levende trær, gadd og noe dødt trevirke på til dels ganske lav og sporadisk utnyttelse før.

Artsfunn: Det mest oppsiktsvekkende funnet var huldrenål (*Chaenotheca cinerea*) på død ved under overheng. Huldrenål er en av våre mest sjeldne lavararter. Den har ikke fått noen offisiell rødlistestatus i Norge enda, men er opplagt en truet art. Den er oppført som direkte truet i Sverige (Aronsson m.fl. 1995) og Finland (Kuusinen et al. 1995). Wirth (1995) karakteriserer arten som en av de største sjeldenhetene i Europa og kjenner bare til en forekomst i de sveitsiske Alpene. Det viktigste gjenværende leveområdet for arten er sentrale deler av Sør-Norge, der arten i tillegg til dette funnet i Rauma er kjent fra 6 områder i Oppland, Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag (Jordal & Gaarder 1998a).

Kystdoggnål (*Sclerophora peronella*) (kandidat til rødliste for skorpelav) ble funnet på 2 bjørker. Rustdoggnål (*Sclerophora coniophaea*) (kandidat til rødliste for skorpelav) ble funnet på en kvist under overheng. Dverggullnål (*Chaenotheca brachypoda*) (signalart på gammel skog) ble funnet på 2 furuer. Rustkjuke (*Phellinus ferruginosus*) (kategori DC på rødlista) ble funnet på hassel.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) særlig på grunn av forekomsten av den meget sjeldne og økologisk kresne lavarten huldrenål. Diverse andre artsfunn understreker at lokaliteten har spesielle kvaliteter.

Skjøtsel og hensyn

Siden huldrenål vokser på grove, gamle og dels døde lauvtrær, er den sterkt knyttet til lite påvirka lauvskogsmiljø og svært sårbar for alle former for hogst eller treslagsskifte til barskog. Deler av voksestedet langs Rauma ligger så utilgjengelig til at det under nåværende forhold trolig er lite truet av skogsdrift. Derimot kan innvandring av gran fra nærliggjende granplantefelt på sikt utgjøre et trussel mot arten.

143 Romsdalen, midtre: Slettsva/Sæterbø (edellauvskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10143 (Naturbasen 1539 - 104 - 5)
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 49 18 - 50 16
Høyde over havet: 130-625 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Rik edellauvskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: ingen kjente (foreslått reservat)
Undersøkt/kilder: Korsmo (1975), Holten (1984a, b), Bugge (1993), 04.07.1999, 26.06.2001 SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: VSV- vendt lisode med gneis i berggrunnen. Avgrensa av beiter i nord, fjellvegger i øst, ellers av bjørkeskog, og av E136 i nedkant. Artsrikt feltsjikt med kravfulle arter. Steinblokker og nedfalne tre gjør lokaliteten vanskelig tilgjengelig. Vinterbeiteområde for hjort. Tiltråding om vern av 1235 dekar i området ble sendt Direktoratet for naturforvaltning i 1996.

Vegetasjon: Stor almeskog med innslag av bjørk, rogn, hegg, osp og hassel. D5/D2d (gråor-almeskog, østlig utforming av rike hasselkratt). Tresjiktet er stedvis sparsomt utviklet og preget av snøskred. Det er en del hassel i busksjiktet, og innslag av bjørk og hegg. Rasmarksskog med hassel er et typisk trekk i deler av Romsdalen, hvor klimaet er godt og rashyppheten er høvelig. Myske og tyrihjelmer er dels dominerende, andre vanlige arter er ormetelg, gjerdevikke, gaukesyre, skogstorkenebb, skogfiol, tveskjeggveronika, hengeaks, lundrapp.

Kulturpåvirkning: Liten. Lokaliteten grenser mot veg, kraftline og dyrkamark i nedkant.

Artsfunn: 136 registrerte plantearter. Spesielle arter: trollbær, kratthumleblom, skogkløver, vårerteknapp, tysbast, kratffiol, kransmynte, storklokke, rødflangre, piggstarr, jordnøtt, kantkonvall, maurarve, skogvikke, dvergmispel, eplerose, korsknapp. Skogfaks er funnet ved Sæterbø (MQ 50 16). Skogfaks er en varmekjær kystplante, og voksestedet ved Sæterbø er en typisk marginalforekomst, som ligger langt innenfor andre kjente lokaliteter for arten. Spetter observert i området: gråspett, grønnspett (H), kvitryggspett (H), dvergspett (H), totalt 37 fuglearter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et stort område med betydelig innslag av edellauvskog, varmekjære arter og stor artsrikdom. Det hekker videre flere rødlistete hakkespettarter.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten er foreslått vernet.

144 Romsdalen, midtre: Sæterbø (hagemark, skogsbeite)

Lokalitetsnummer: 1539-10144
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 502 163
Høyde over havet: 130 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Hagemark, skogsbeiter, naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: opphør av beite
Undersøkt/kilder: 24.06.97, 30.06.97, 27.06.98, 18.07.98, 27.06.99, SSt, 27.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Like sørøst for bruket på Sæterbø, på østsida av riksvegen, ligger et artsrik beiteområde, dels tresatt. Området er en mosaikk av naturbeitemark, hagemark, kantkratt og beitet skog.

Vegetasjon: Dunhavreeng (G7b), kantkratt (F5d), gråor-heggeskog (C3), gråor-almeskog (D5).

Kulturpåvirkning: Beiting, det går en kraftlinje gjennom området, og lokaliteten grenser til riksvegen og dyrka mark.

Artsfunn: Det er funnet 69 plantearter. Av disse kan nevnes aurikkelsveve, dunhavre, dunkjempe, dvergmispel, eplerose (Holten 1984a, SSt, eneste funn i Rauma), fløyelsmarikåpe, gjeldkarve, gulmaure, harerug, sannsynlig setersveve (*Hieracium* cf. *scandinavicum*), humle, hårsveve, kjerteløyentrøst, korsknapp (regionalt sjelden art), krattfiol, mørkkongsllys, rødknapp, skogkløver og tysbast. Humle vokser i en gammel ruin.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet kulturmarkslokalitet med ulike naturtyper og elementer representert, og med flere regionalt sjeldne arter. Dersom setersveve er riktig bestemt, er dette en rødlisteart.

Skjøtsel og hensyn

Beitinga bør fortsette.

145 Romsdalen, midtre: Gjerde (slåtteeing)

Lokalitetsnummer: 1539-10145
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 503 158
Høyde over havet: 130-140 m
Hovednaturtype: kulturlandskap
Naturtype: slåtteeing
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder: 23.06.2000, SSt, 27.07.2000, SSt & JBJ, 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger øst for riksvegen like sør for det nedlagte bruket Gjerde. Det er en urterik tidligere slåtteeing, nå naturbeitemark.

Vegetasjon: Frisk/tørr, middels baserik eng i lavlandet, dunhavre-dunkjempe-utforming (G7b).

Kulturpåvirkning: Lokaliteten har vært slått, men beites nå.

Artsfunn: 64 plantearter, bl.a. aurikkelsveve, bitterbergknapp, dunhavre, dunkjempe, fløyelsmarikåpe (det. SSt, regionalt uvanlig, østlig art), gjeldkarve (mye), gulmaure (mye), en usikkert bestemt sveve-art av hårsveve-gruppa (*Hieracium cf. glomeratum*), marinøkkel og sølvmore. 17 naturengplanter. Det ble funnet 10 beitemarkssopp (15 artspoeng), av disse 5 rødskivesopp og 4 vokssopp-arter. Mest interessant var funnet av melrødskivesopp (*Entoloma prunuloides*), som er hensynskrevende på rødlista.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en artsrik, velutviklet lokalitet med mange signalarter og en rødlisteart i lavere kategori.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig at beitinga fortsetter.

146 Romsdalen, midtre: Gjerde (store gamle trær)

Lokalitetsnummer:	1539-10146
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 504 158
Høyde over havet:	160 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Store gamle trær
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	opphør av styving, gjengroing med skog
Undersøkt/kilder:	26.06.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Foten av stor vestvendt rasmarek sør i Slettsvaet, grensende opp mot naturbeitemark nederst ved E136.

Vegetasjon: Gråor-heggskog nederst og stor almeskog med selje oppover i rasmarka, flere gamle styvingsalmer nederst. Området er nå skogkledd, men har tidligere høyst sannsynlig vært åpent/halvåpent beite.

Kulturpåvirkning: Tidligere kulturmark som nå mer og mer ligner skog. Litt plantet gran. Noe beiting av sau også i seinere år.

Artsfunn: På de gamle styvingsalmene vokser blådoggnål (*Sclerophora farinacea*), en sjelden og meget krevende lavart knyttet til grov, oppsprukket almebark. Arten er en viktig kandidat til en framtidig rødliste for skorpelav (Gaarder & Jordal 2001). Av karplanter kan nevnes funn av fjellminneblom, korsknapp (sjelden i Rauma), kransmynte, krattfiol, kratthumleblom, maurarve, myske, piggstarr, skogsvinerot, skogvikke, tysbast og vårerteknapp. Funn av bergskrinneblom, berggull og tårnurt i ung almeskog indikerer at området er i ferd med å gro igjen. Eneste funn av trådrapp i Rauma.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) så lenge det finnes intakte bestander av blådoggnål på styvingsalmene.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten gror igjen med skog, og det kan være ønskelig å tynne i skogen rundt styvingsalmene. Blådoggnål er en lyskrevende art knyttet til halvåpent (ikke for soleksponert) landskap, og blir skygget ut av tett skog. Over tid vil styvingstrærne bli toppunge og ramle over ende. Man kan utsette dette ved å tynne i de tunge toppgrenene. Ideelt sett bør man skape nye styvingstrær om disse sjeldne og spesialiserte lavartene skal ha sjanse til å overleve på lang sikt.

147 Romsdalen, øvre: Vermedalen: Sæterstølen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10147
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 473-475, 146-147
Høyde over havet: 730-760 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 01.09.1997, JBJ, (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Stølen ligger på nordsida av vassdraget i Vermedalen, lenger oppe i dalen enn Stavemstølen. (Navnet "Vermedalssetrene" omfatter begge stølene).

Vegetasjon: Omgivelsene er dominert av fjellbjørkeskog. Vollen er dominert av relativt artsfattig finnskjeggen (G5). Vegetasjonen kan tyde på at området i perioder har vært overbeitet.

Kulturpåvirkning: Området er opprinnelig overflatedyrket og blir i dag beitet av sauer, beitetrykket er godt. Det er også utført noe nydyrking for ca. 15 år siden.

Artsfunn: Det ble funnet 42 plantearter, blant disse 11 naturengplanter (f. eks. blåklokke, gulmaure, jonsokkoll, småengkall og en ubestemt art av hårsveve-gruppa) og 4 seterplanter. Det ble ikke funnet beitemarkssopp, men sesongen var dårlig ved besøket. Av fugl kan det nevnes at det er observert sårle (SSt).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet naturbeitemark i god hevd og med en del indikatorarter.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten bør beites også i framtida.

148 Romsdalen, øvre: Vermedalen: Stavemstølen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10148
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 481-482, 143-145
Høyde over havet: 750-780 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 01.09.1997, JBJ, (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Stølen ligger på nordsida av vassdraget i Vermedalen. Området er opprinnelig overflatedyrka og blir i dag beita av sauer, beitetrykket er godt. Det åpne arealet er rundt 10 dekar og er i gjengroing med bjørk rundt kantene.

Vegetasjon: Omgivelsene er dominert av fjellbjørkeskog med innslag av rogn. Ellers finnes noe einer. Deler av vollen virket ganske tørr ved besøket. Vegetasjonen er i stor grad

dominert av finnskjegg (G5), og det har trolig vært lite gjødsling i nyere tid. Enkelte steder er det en god del stivstarr og fjellmarikåpe. I kantene finnes noe blåbærdominert vegetasjon. Det ble utført en 10x10 m ruteanalyse (Jordal & Gaarder 1998b), og her var det bl. a. 10% strø og 50% moser, noe som understreker at beitetrykket er godt. Rute var middels artsrik med 27 plantearter, 12 naturengplanter og 3 seterplanter. Dominerende arter i ruta var finnskjegg (40%), smyle (10%) og engkvein (5%).

Kulturpåvirkning: Beiting med sau.

Artsfunn: Det ble funnet 54 plantearter, mellom disse 15 naturengplanter (f. eks. aurikkelsveve, blåklokke, harerug, hårsveve, jonsokkoll, kjerteløyentrøst og småengkall) og 4 seterplanter. Av særlig interesse er at vi fant den sjeldne og beite/slåttbetingede plantearten svenskesveve (*Hieracium suecicum* eller *Pilosella floribunda*), som tilhører hårsveve-gruppa. Denne arten står på rødlista som hensynskrevende og er ellers funnet ved "Vermedalsseter" for lang tid siden (Omang 1935). I tillegg ble det funnet en ubestemt sveve-art av hårsveve-gruppa. Av beitemarkssopp ble det funnet engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*) og brunfnokket vokssopp (*Hygrocybe helobia*). Soppfloraen var dårlig utviklet ved besøket, og kan være vesentlig mer artsrik enn det som ble påvist. Av fugl kan det nevnes at det er observert sårle (1 par sett ved setrene 6.7.1976) (SSt).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velhevdet naturbeitemark med en del indikatorarter og en rødlisteart (hensynskrevende).

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten er ganske artsrik, og det er viktig at den blir beita også i framtida. Av andre verdier kan nevnes en uvanlig stor høyløe.

149 Romsdalen, øvre: Vermedalen: N for Aspahjellen (gammel furuskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10149
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 493-495, 141-152
Høyde over havet:	520-650 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Urskog/gammelskog
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	hogst, fysiske inngrep
Undersøkt:	25.06.2000, GGa

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger i det øvre skogbandet i lia mellom Vermedalen og Romsdalen og preges av glissen, gammel furuskog med mye bjørk. Det finnes en del dødt trevirke av furu i alle stadier, og under den korte befaringen ble det funnet minst 5-20 læger i hvert av de tre hovedstadiene ferske, noe nedbrutte og sterkt nedbrutte læger, totalt ca. 30-50 læger. Av disse var 10-20 ganske grove. Det ble videre registrert minst 20 furugadder og 5-10 hogstubber.

Det ble observert en del brannspor som viser at området har vært noe brannpåvirket tidligere. *Vegetasjon:* De viktigste vegetasjonstypene er røsslyng-blokkebærskog og blåbærskog, mens det også er innslag av litt høgstaueskog og småmyrer.

Kulturpåvirkning: Skogen har vært gjennomhogd tidligere og spredte stubber kan finnes over hele området.

Artsfunn: Det ble funnet svartsonekjuka (*Phellinus nigrolimitatus*, hensynskrevende, bare kjent fra en annen lokalitet i Møre og Romsdal, på 1 furulåg og 2 stokker på nedfalt løe), brun

hvitkjuke (*Antrodia albobrunnea*, rødlistearter, hensynskrevende, østlig art, ny for Møre og Romsdal, på 1 morken furulåg helt nord i området), ulvelav (hensynskrevende) på 2 levende og 2 døde furuer, gråsofbeger på 3 furuer (skorpelav, aktuell rødlistekandidat).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en gammel furuskog med et tydelig kontinuitetspreg (mange læger, gadder og høgstubber), videre flere rødlistearter, i sum trolig det mest urskogsneare furuskogsområdet som hittil er dokumentert i Rauma.

Skjøtsel og hensyn

Det er svært viktig at det ikke hogges i denne skogen, og at det ikke bygges skogsveier eller foretas andre inngrep.

150 Romsdalen, øvre: Vermedalen: Aspahjellen (gammel furuskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10150 (Naturbasen 1539-104-15)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 484-497, 126-138 (ca.)
Høyde over havet:	600-730 m
Hovednaturtype:	Skog
Naturtype:	Urskog/gammelskog
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	planer om opprusting av Verma kraftverk (mulig konflikt med området vernet som naturreservat)
Undersøkt/kilder:	Moe et al. (1992), 15.07.1990, Korsmo & Svalastog (1997)

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er 1052 daa og ligger ved munningen av Vermedalen, på nordsida av elva mellom inntaksdammen og Holmevadet/Gråtarmyra.

Vegetasjon: Øvre Aspahjellen utgjør en subkontinental type, med fattig bærlyng-kreklingfuruskog foruten fattig myr (A2, K3). Innslaget av impediment er stort i området. Det er funnet furu som er ca. 500 år, med brystdiameter ca. 1 meter.

Kulturpåvirkning: Gamle stubberester etter tidligere hogst er observert.

Artsfunn: 71 plantearter, bl.a. sivblom og skrubbær. Ulvelav (rødlistearter) ble funnet på en stor furugadd med brystdiameter 1,2 meter (Korsmo & Svalastog 1997). Fugler: Dvergfalk (1-2 par hekker), gluttsnipe (1-2 par hekker i alle fall enkelte år), tretåspett og sårle er observert i området (SSt).

Verdsetting: Lokaliteten blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et større område med en del gammel furu, og at rødlistearter ulvelav (hensynskrevende) er påvist.

Skjøtsel og hensyn

Området er vernet som naturreservat.

151 Romsdalen, øvre: Vermedalen: Vest for Evensetra (gammel furuskog)

Lokalitetsnummer:	1539-10151
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 487 123
Høyde over havet:	580-610 m
Hovednaturtype:	Skog

Naturtype:	Urskog/gammelskog
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	hogst, fysiske inngrep
Undersøkt:	25.06.2000, GGa

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger rett nedenfor skogsvegen tilknyttet noen rygger med lausmasser.

Vegetasjon: Furu er dominerende treslag, men det er også innslag av noe bjørk. Furuskogen er relativt gammel og kompakt sammenlignet med øvrig furuskog i dalføret. Det er lokalt ganske mye dødt trevirke i ulike nedbrytningsstadier av furu, men en del er ganske ferske vindfall. Enkelte læger er ganske grove og et par også ganske gamle og nedbrutte.

Kulturpåvirkning: Området er tydelig hogstpåvirket tidligere, og det forekommer en god del gamle stubber. Ellers ble det ikke påvist inngrep av betydning.

Artsfunn: Det ble funnet ulvelav på to furutrær (røddlistearter). Det ble funnet en vedboende sopp, *Skeletocutis lenis* på en grov furulåg. Denne er en god indikator på kontinuitetsskog. Den er rødlistet i våre naboland (som sårbar i Sverige), og er antagelig en aktuell rødlistekandidat også i Norge ved framtidige revisjoner av rødlista. Fugler: dvergfalk hekker i området.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av forekomst av flere kravfulle og til dels rødlistede arter knyttet til gammel furuskog, samt relativt gode konsentrasjoner av dødt trevirke.

Skjøtsel og hensyn

Området bør skånes for alle typer inngrep, deriblant hogst og vegbygging.

152 Romsdalen, øvre: Vermedalen: Slettafjellsetrene (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10152
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 499-501, 119
Høyde over havet:	620 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder:	01.09.1997, JBJ, (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Slettafjellsetrene har et stort inngjerdet område med dyrka mark som blir høstet maskinelt. Det som ble undersøkt var bare en liten flekk med naturbeitemark utenfor gjerdet ovenfor seterhusa (ved enden av vegen).

Vegetasjon: Vegetasjonen var her mager engkveindominert eng (G4/G8). I omgivelsene vokste storstammet, lysåpen og beitepåvirket bjørkeskog.

Kulturpåvirkning: Området blir beitet av sau.

Artsfunn: Det ble funnet 37 plantearter, mellom disse 7 naturengplanter (f. eks. blåklokke, dvergjamne, harerug, kjerteløyentrøst og småengkall) og 4 seterplanter. Det ble funnet 14 arter av grasmarkssopp, av disse 8 beitemarkssopp (11 artspoeng). Her kan nevnes semsket rødskivesopp (*Entoloma jubatum*), lillabrun rødskivesopp (*Entoloma porphyrophaeum*, hensynskrevende på rødlista) og brunfnokket rødskivesopp (*Hygrocybe helobia*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) fordi dette er en intakt naturbeitemark med en del indikatorarter, hvorav en er hensynskrevende.

Skjøtsel og hensyn

Beitinga opprettholder her et lite, men relativt artsrikt område av naturbeitemark. Beitinga bør fortsette.

153 Romsdalen, øvre: Verma: Slettalia (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10153
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 513 115
Høyde over havet:	400-460 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder:	01.09. og 18.09.1997, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Slettalia ligger oppe i lia sør for Sletta, omtrent rett overfor Øverdalen kirke.

Vegetasjon: Vegetasjonen på innmarka består av utmagrende sølvbunkeeng (G3) med innslag av gulaksdominert eng på de magreste plassene, f. eks. i udyrkede skråninger og kanter (G4). Rundt husa er det en del nitrofil vegetasjon med bringebær, kveke, stornesle og høymol (I5).

Kulturpåvirkning: Slettalia består av to bruk som tidligere har hatt bosetting, men som nå bare er brukt til beite for sau vår og høst. Beitetrykket er totalt sett moderat fordi graset som vokser opp om sommaren blir for gammelt til at det blir skikkelig beitet om høsten. Ved det ytterste bruket var det i 1997 i tillegg slått rundt husa.

Artsfunn: Det ble funnet 56 plantearter, mellom disse 7 naturengplanter (bl. a. blåklukke, kvitmaure, småengkall og sumpmaure) og 1 seterplante. Det ble funnet 17 arter av grasmarkssopp, av disse 10 beitemarkssopp (19 artspoeng). Mellom disse kan nevnes gulbrun narrevokssopp (*Camarophyllopsis schulzeri*), semsket rødskivesopp (*Entoloma jubatum*) og de lite kjente rødskivesoppene *Entoloma pratulense* og *E. pseudocoelestinum*.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er velutviklet naturbeitemark i kantområdene, med en del signalarter, hvorav to rødlistearter i lavere kategori.

Skjøtsel og hensyn

Sauebeitinga opprettholder et interessant mangfold av beitemarkssopp med flere sjeldne arter, og det er ønskelig at beitinga fortsetter. Det kan være aktuelt å rydde buskoppslag etter hvert.

154 Romsdalen, øvre: Vermedalen: Månasetra (slåtteeng)

Lokalitetsnummer:	1539-10154
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 503, 123-125
Høyde over havet:	500-520 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Slåtteenger
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	gjengroing
Undersøkt:	01.09.1997, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b), 25.06.2000 (GGa)

Områdebeskrivelse

Generelt: Månasetra ligger på en liten hylle nede i dalside mellom Verma og Slettafjellet. Vollen er omkranset av lauvskog (bjørk og gråor) med innslag av furu og gran.

Vegetasjon: Vegetasjonen består av sølvbunkeeng (G3), magrere eng med engkvein (G4), og finnskjeggen (G5).

Kulturpåvirkning: Vollen er inngjerdet, og har vært slått fram til nå (kilde: landbrukskontoret i Rauma 1997).

Artsfunn: Det ble funnet 62 plantearter, mellom disse 17 naturengplanter (f. eks. aurikkelsveve, harerug, hårsveve, jonsokkoll, marinøkkel, prestekrage og småengkall) og 2 seterplanter. Det ble ikke funnet beitemarkssopp, men dette skyldes nok tørken før besøket. Lokaliteten synes å passe for en del slike arter, som bare kan påvises ved flere besøk.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en intakt slåtteeing med en del indikatorarter. Lite gjødselpåvirkede slåtteeinger er regionalt sjeldne.

Skjøtsel og hensyn

Det relativt høye tallet på naturengplanter har trolig å gjøre med hevdens fram til nå. Det er ønskelig at slåtten fortsetter. Om dette ikke er råd bør gjerdet fjernes så sauene kan komme til.

155 Romsdalen, øvre: Vermedalen: Månasetra (granskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10155 (Naturbasen 1539-104-14)

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 500-504, 121-127

Høyde over havet: 460-550 m

Hovednaturtype: Skog

Naturtype: Andre viktige forekomster (utpostlokalitet av naturlig granskog?)

Prioritet: C (lokalt viktig)

Mulige trusler: hogst

Undersøkt/kilder: Moe et al. (1992), 15.07.1990, Korsmo & Svalastog (1997)

Områdebeskrivelse

Generelt: Månasetra utgjør en liten forekomst av potensielt naturlig gran på ca. 200 dekar. Plangran er en forgreiningstype som går igjen i området. Det er ikke klarlagt hvordan grana har kommet hit. Grantrærne er opptil 150 år gamle og med en stammediameter på inntil 1 meter (Moe et al. 1992).

Vegetasjon: A4/A5 (blåbærskog, småbregneskog). Det finnes hovedsakelig blåbærkreklingbjørkeskog og småbregne-bjørkeskog isprengt gran i det øvre området. På de mer optimale partiene finnes det småbregnegranskog og mager lågurtgranskog.

Kulturpåvirkning: Tynningshogst i nedre del.

Artsfunn: 82 plantearter. Ikke kjente funn av indikatorarter på kontinuitet.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) fordi gran *kan* være spontant forekommende (ikke klarlagt), og som sådan et regionalt sjeldent innslag (plantegeografisk interessant). Lokaliteten representerer ingen naturtype i DN (1999a), og kan derfor ikke få høyere verdi.

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig med en avklaring av granas alder i området. Dette er mest aktuelt å klarlegge gjennom pollenanalyse. Hvis grana er gammel i området, kan det være aktuelt å tilrå plukkhogst framfor flatehogst, for å bevare eventuelle kontinuitetskrevede mykorrhizaarter av sopp. Området bør kartlegges bedre.

156 Romsdalen, øvre: Verma: Vermefossen (fossesprøytsone)

Lokalitetsnummer:	1539-10156
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 504-506, 133-137
Høyde over havet:	140-220 m
Hovednaturtype:	Ferskvann/våtmark, skog, berg/rasmark
Naturtype:	Bekkekløfter, fossesprøytsoner, kalkskog (fragment), sørvendt berg og rasmark
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	kraftutbygging, fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	18.07.2000, GGa & JBJ, 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Raumas elvekløfter i øvre Romsdalen danner flere steder miljøer med spesielt lokalklima: kontinentalt, men samtidig stabilt fuktig. Dette miljøet ligner på bekkekløftene i Gudbrandsdalen, og en del arter er felles. Slike bekkekløfterarter ble funnet ved Vermefossen. I tillegg danner Vermefossen et lokalt meget fuktig, fosserøykbetinget miljø som i tillegg gir en rekke spesielle plante-, mose- og lavsamfunn.

Vegetasjon: På vestsida, på begge sidene av fossene, er det furuskog, mest med blåbær-småbregnevegetasjon (A4/A5), men også mer lågurtpreget (B1). Videre er det berg/rasmark ned mot elva (F1, F2) og litt fosserøykbetinget engvegetasjon inntil fossene (Q4)(sistnevnte ble ikke undersøkt). På østsida av elva, nordvestover fra kraftstasjonen, er det fosserøykbetinget engvegetasjon (Q4) langs elva i en strekning på flere hundre meter rundt et nes som elva danner ved fossene. Videre er det fosserøykbetinget lavflora på trærne og på berget. Mosefloraen ble ikke undersøkt.

Kulturpåvirkning: Det viktigste her er det forholdet at kraftutbyggingen påvirker vannføring og årsrytme i fossene, og dermed også de fosserøykbetingede miljøene.

Artsfunn: Vestsida av elva: I furuskog ved småbruket sør for fossene er det funnet olavsstake, knerot, skarp rustbrunpigg (*Hydnellum peckii*), rosaskrubb (*Leccinum percandidum*) og furufåresopp (*Albatrellus subrubescens*), sistnevnte står som hensynskrevende på rødlista og er kontrollbestemt av førstekonservator Gro Gulden. I furuskog nord for fossene er det funnet furuvintergrønn, tysbast, knerot og fingerstarr. Dette er arter som gjerne finnes i furuskog inne i landet. Fra lungeneversamfunnet er det notert på trær: filthinnelav, stiftfiltlav, skjelliglye (osp) og grynvrenge (bjørk). I berg ble det funnet bergfrue, gulsildre, fjelltistel, fjellarve og blårapp, og av lav på berg ble det notert grynvrenge, brun korallav, skrubbenever og barkragg. Fra død furu ble det notert rutetømmersopp (*Antrodia xantha*) og rødhodenål (*Calicium trabinellum*). På død furuved beskyttet under berghammer 5 m over elva ble det funnet rustdoggnål (*Sclerophora coniophaea*) og sannsynlig taiganål (*Chaenotheca laevigata*) (lavekspert Håkon Holien, Høgskolen i Nord-Trøndelag, kunne ikke bekrefte artsbestemmelsen helt sikkert, men den er sannsynlig). Sistnevnte to arter er kandidater til rødliste for skorpelav, og taiganål er ikke tidligere funnet i Møre og Romsdal. Dette er en østlig art på død barved, i Norge kjent fra Hedmark, Oppland og Finnmark, ellers kjent fra Nord-Sverige. Om funnet viser seg å være taiganål vil dette understreke det kontinentale preget i Raumas elvekløfter i øvre Romsdalen.

Østsida av elva: I fosserøykbetingede engsamfunn ble det funnet en rekke fuktkrevende arter, som skogsnelle, bekkeblom, sumphaukeskjegg, sølvbunke m. fl., torvmoser, men ingen sjeldne arter. Mest spesielt her var fosserøykbetingede lavsamfunn på furu og på berg. På furu

ble det notert skrubbenever og grynvrenge i tillegg til vanlige arter som vanlig kvistlav, kulekvistlav, bristlav og papirlav. På berg ble det funnet randkvistlav, brun korallav, papirlav, storvrenge, kystårenever og olivenlav (sjelden og fuktighetskrevende), samt olavsskjegg og labbmose. Skrubbenever ble også observert på rognkvister. Skrubbenever og grynvrenge er meget sjelden funnet på furu, noe som understreker det spesielle lokalklimaet på stedet, i likhet med kystårenever og olivenlav på berg.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av velutviklede fosserøykbetingede miljøer både på marka, på furu og på berg, i tillegg til funn av sjeldne og kravfulle lavararter tilknyttet kontinentale bekkekløfter/barskoger. I tillegg forekommer et godt utvalg av spesialiserte og dels rødlistete arter tilknyttet furuskog. Dette er dels kontinentale arter som er regionalt sjeldne.

Skjøtsel og hensyn

Kraftutbyggingen påvirker som nevnt vannføringen i fossene, og dermed også de fosserøykbetingede miljøene. Videre utbygging frarådes hvis denne vil påvirke vannføringen og årsrytmen i fossene ytterligere. Man bør unngå ytterligere fysiske inngrep i det avgrensede området.

157 Romsdalen, øvre: Verma: Ved Vermefossen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10157
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 505 133
Høyde over havet:	200-220 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	gjengroing
Undersøkt/kilder:	18.07.2000, GGa & JBJ, 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en gammel plass med noen dekar inngjerda, åpen naturbeitemark omgitt av furublandskog, beliggende nedenfor jernbanen og mellom rørgata og fossene på Verma.

Vegetasjon: Moserik fattig eng med gulaks og engkvein (G4). Innslag av mer kontinentale tørrbakkesamfunn (G7).

Kulturpåvirkning: I 2000 gikk det tre bekrer her, og lokaliteten var tilslutt ganske hardt beita.

Artsfunn: Tørrerarter: dunkjempe, dunhavre, bakkeveronika, gjeldkarve og sølvmore.

Beitemarkssopp: grønn vokssopp (*Hygrocybe psittacina*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), skjørvokssopp (*Hygrocybe ceracea*), mønjevokssopp (*Hygrocybe coccinea*), liten vokssopp (*Hygrocybe insipida*), kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*), beiterødskivesopp (*Entoloma sericeum*), lillagrå rødskivesopp (*Entoloma griseocyaneum*) (hensynskrevende), gul småfingersopp (*Clavulinopsis corniculata*), elfenbenshette (*Mycena flavoalba*), tjærerødskivesopp (*Entoloma poliopus*), blekskivet rødskivesopp (*Entoloma infula*) og rødgul småkøllesopp (*Clavulinopsis laeticolor*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet naturbeitemark med en del indikatorarter og en rødlisteart (hensynskrevende).

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten bør beites også i framtida.

158 Romsdalen, øvre: Verma: Stokke (lågurtfuruskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10158 (Naturbasen 1539 - 35 - 0)
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 508-515, 135-143
Høyde over havet: ca. 280-500 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Kalkskog
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: hogst, treslagskifte
Undersøkt/kilder: Bjørndalen og Brandrud (1989b), 13.09.2000, JBJ, 27.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Ved Øverdalen skole like nedenfor Verma fantes tidligere en bestand med høgstaudepreget furuskog. Denne lokaliteten (Bjørndalen og Brandrud 1989b) er hogd og tilplantet med gran for mange år siden. Undervegetasjonen har endret sterkt karakter. Derimot ble det i 2000-2001 funnet mer av samme skogtype lenger opp, ovenfor jernbaneundergangen for skogsvegen opp fra Øverdalen skole og ovenfor Stokke. Skogområdet strekker seg fra nedre jernbanespor til et stykke ovenfor øvre jernbanelinja mellom Løkrabekken og en ikke navngitt bekk som renner forbi Stokkesetra.

Vegetasjon: Vegetasjonen er lågurtfuruskog med en rekke urter og høgstauder (B1). Denne typen med betydelig innslag av tyrihjelmer i furuskog er ifølge Bjørndalen og Brandrud (1989b) en sjelden, kontinental type som ellers bare er kjent fra få steder i Gudbrandsdalen.

Kulturpåvirkning: En skogsveg, litt hogstspor, to jernbanespor, velbrukt sti opp til fjellet.

Artsfunn: Mest interessante plantearter var lodden vaniljerot (sjelden kalkfuruskogsart) og tysbast. I lågurtfuruskogen ble det notert skogfiol, kvitmaure, rødknapp, tveskjeggveronika, hengeaks, tyrihjelmer, tågebær, liljekonvall, bringebær, legeveronika, markjordbær, skogstorkenebb, sløke, nikkevintergrønn, trollbær, myske, vårerteknapp, hassel, kransmynte, olavsstake, taggbregne, maurarve og skogvikke (ny innergrense for de to siste), skogkløver (særlig i kanter mot jernbana). Det var generelt bra med tysbast, furuvintergrønn, gjeldkarve og krattfiol i området. Totalt 60 arter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en artsrik lokalitet med en regionalt sjelden art (loddens vaniljerot), og en sjelden utforming av vegetasjonstypen lågurtfuruskog.

Skjøtsel og hensyn

Man bør ikke utføre treslagskifte. Det er ikke påvist signalarter på kontinuitet, men skogpreget og bunnvegetasjonen bør bevares gjennom forsiktig uttak av tømmer (plukkhogst).

159 Romsdalen, øvre: Verma: Lykkjeslett (slåtteeng)

Lokalitetsnummer: 1539-10159
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 514 129
Høyde over havet: 300 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtteenger
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing, gjødsling

Undersøkt/kilder: 27.07.2000, SSt & JBJ, 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: To større slåtteenger med fin struktur i bratt bakke som fortsatt holdes i hevd.

Vegetasjon: Overganger mellom frisk fattigeng (G4) og mer baserike tørrenger (G7).

Kulturpåvirkning: Slått, vår- og høstbeiting med sau.

Artsfunn: Det ble notert 39 plantearter, hvorav 15 naturengplanter. Her nevnes aurikkelsveve, fløyelsmarikåpe (regionalt sjelden, østlig tørrengart), gjeldkarve (mye), harerug, marinøkkel (kilde: grunneier), prestekrage, rødknapp, skogkløver og småengkall (mye). Det ble videre funnet 17 beitemarkssopp (29 artspoeng) noe som er relativt bra etter ett besøk. Det er grunn til å nevne de hensynskrevende artene gulbrun narrevokssopp (*Camarophyllopsis schulzeri*) og melrødskivesopp (*Entoloma prunuloides*), videre *Entoloma pratulense* (sjelden på rødlista). I alt ble det funnet 11 rødskivesopp-arter og 5 vokssopparter. Det ble videre hørt spillende sirisser.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutvikla slåtteeng av den lite gjødselpåvirka typen (sjelden naturtype), med flere rødlistearter, og potensiale for et vesentlig større antall arter beitemarkssopp enn det som ble funnet ved dette ene besøket i soppesongen.

Skjøtsel og hensyn

Det er sterkt ønskelig at man her fortsetter slått, og at det gjødsles lite i de partiene som har vært lite gjødslet til nå.

160 Romsdalen, øvre: Kylling (lågurtfuruskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10160

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 515-522, 120-126

Høyde over havet: 350-500 m

Hovednaturtype: Skog

Naturtype: Kalkskog (lågurtfuruskog)

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: hogst, treslagskifte

Undersøkt/kilder: 27.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: VSV-vendt dalside med storvokst furuskog ovenfor Kylling i Øverdalen.

Vegetasjon: Lågurtfuruskog (B1), i hovedsak nokså tørr utforming med kontinentalt preg.

Kulturpåvirkning: Jernbanen passerer gjennom lokaliteten. Litt gran er plantet i området.

Artsfunn: Totalt 64 arter, bl.a.: bringebær, bustnype, fingerstarr, gjeldkarve, grasstjerneblom, rips, hengeaks, hundekveke, jonsokkoll, klokkevintergrønn, kransmynte, kvitmaure, legevintergrønn, markjordbær, olavsstake, rødknapp, skogkløver, stankstorkenebb, tveskjeggveronika og tysbast.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av særlig fin og representativ, storvokst furuskog med flere interessante arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå treslagskifte og større fysiske inngrep.

161 Romsdalen, øvre: Gjerdshaug (slåtteeng)

Lokalitetsnummer: 1539-10161

Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 519 118
Høyde over havet: 320 m
Hovednaturtype: kulturlandskap
Naturtype: slåtteeng
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder: 14.07. og 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en bebodd gård med en del tradisjonelt drevet tørreng (slått, lite gjødsling), særlig nedenfor husa.

Vegetasjon: G7 (frisk/tørr, middels baserik eng i lavlandet).

Kulturpåvirkning: Området blir fortsatt slått.

Artsfunn: Artsrikt, 45 noterte plantearter, bl.a. dunkjempe, marinøkkel (ca. 25 individer), gulmaure, nyresoleie, skogkløver og kvastsveve. Det er ellers funnet 13 beitemarkssopp (29 artspoeng). Av disse må særlig nevnes den direkte truede *Entoloma politoflavipes* (2. funn i Norge), videre de hensynskrevende lillabrun rødskivesopp (*Entoloma porphyrophaeum*) og melrødskivesopp (*Entoloma prunuloides*). Det ble videre funnet 5 arter av fagervokssopp (*Hygrocybe*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet, intakt slåtteeng av tørr, kontinental type med flere regionalt sjeldne arter og tre rødlistearter, særlig da den meget sjeldne beitemarkssoppen *Entoloma politoflavipes*, som står som direkte truet på rødlista.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig at området blir slått i framtida. Lokaliteten er en av de høyt prioriterte tørrbakkene i øvre Romsdalen.

162 Romsdalen, øvre: Kyllingfossen (elvekløft)

Lokalitetsnummer: 1539-10162
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 511-518, 116-127
Høyde over havet: 170-250 m
Hovednaturtype: Skog, ferskvann/våtmark
Naturtype: Bekkekløfter, fossesprøytsoner
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: fysiske inngrep
Undersøkt/kilder: Holten (1984b), 13.09.2000 (avtandsbetraktet med kikkert), JBJ.

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten strekker seg fra et stykke ovenfor Vermefossen til Larsslett, og er en del av Raumas elvekløft. Her finnes både fosserøykbetinget vegetasjon på berg og på marka, og flora som er avhengig av de stabile fuktighetsforholdene i bekkekløfter. Stedet er ikke oppsøkt for detaljundersøkelser.

Vegetasjon: (Observert med kikkert, Holten 1984b) Skogen er i betydelig grad lågurtfuruskog (B1), samt storbregne/høystaudeskog med bjørk (C1/C2). I nærheten av Kyllingfossen finnes mindre områder med fosseeng (Q4).

Kulturpåvirkning: Liten i selve elvekløfta, jernbanebru.

Artsfunn: Ikke undersøkt, antas å ha potensiale for spesialiserte arter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet elvekløft uten videre biologiske data.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep m.m. som endrer lokalklimaet og fuktighetsforholdene i de laveste timetrene over elva.

163 Romsdalen, øvre: Slettafossen (bekkekløft)

Lokalitetsnummer:	1539-10163
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 517-522 107-112
Høyde over havet:	280-300 m
Hovednaturtype:	Skog, ferskvann/våtmark
Naturtype:	Bekkekløfter, fossesprøytsoner
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	18.07.2000, GGa & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er en del av Raumas elvekløft, fra Slettafossen og noen hundre meter nordover mot Larsslett. Her finnes både fosserøykbetinget vegetasjon på berg, trær og på marka, og flora som er avhengig av de stabile fuktighetsforholdene i bekkekløfter. Det ble observert grov osp (opp til 60 cm stammediameter) og grov furu nordover mot Larsslett.

Vegetasjon: Skogen er delvis blåbærskog (A4), delvis mer høybonitet i retning lågurtskog (B1). I nærheten av Slettafossen finnes mindre områder med fosseeng av ulike utforminger (Q4), samt storbregneskog (C1) med sauetelg, strutseving, tyrihjel, hengeving, skogørkvein, vendelrot og skogsnelle.

Kulturpåvirkning: Bru over elva, kiosk, turiststier, sommerfjøs, spor etter tidligere beiting og hogst.

Artsfunn: På død bjørkeved under et overheng ble det funnet huldrenål (*Chaenotheca cinerea*), dvergullnål (*Chaenotheca brachypoda*) og fausknål (*Chaenotheca brunneola*). Huldrenål er 2. funn i Rauma av denne meget sjeldne bekkekløftarten (se Fossbrua). På berg ble funnet bl. a. pulverragg, knoppsildre, rosenrot, bergfrue og skjørløk. På trær ble det notert skrubbenever, glattvrenge, grynvrenge, lodnevrenge, lungenever og filthinnelav. Av planter i furuskogen kan nevnes rustjerneblom, krattfiol, kranskonvall, tysbast, firblad, myskegras, knerot, furuvintergrønn og olavsstake. Det ble videre observert et nyutfløyet kull med 4 spurvehaukunger.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet bekkekløft med flere interessante arter og den meget sjeldne, spesialiserte og kravfulle lavarten huldrenål.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep m.m. som endrer lokalklimaet og fuktighetsforholdene i de laveste timetrene over elva.

164 Romsdalen, øvre: Kyllingkleiva (Kleivjordet) (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10164

Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 523 110
Høyde over havet: 300-330 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 14.07.00, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en beitemark på øversida av riksvegen noen hundre meter nordvest for Kyllingkleiva. Enga har trolig vært slåtteeng, men er nå beitemark.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).

Kulturpåvirkning: Hestebeite i 2000.

Artsfunn: Dette er ei fin blomstereng med bl. a. prestekrage, hårsveve og småengkall. Det ble også funnet lillagrå rødskevessopp (*Entoloma griseocyaneum*) som er hensynskrevende på rødlista.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det ble funnet en rødlisteart i lavere kategori.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten bør slås/beites også i framtida.

165 Romsdalen, øvre: Verma: Sletta (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10165
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 507 127
Høyde over havet: 250 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: gjengroing
Undersøkt: 25.06.2000, GGa

Områdebeskrivelse

Generelt: Området ligger på vestsiden av jernbanen, i nordkant av jordbearbeidet kulturmark.

Vegetasjon: Gras- og urterik beitemark med stedvis kontinentalt tørrbakkepreg (G4, G7). Det står spredte småbusker i området, og i vestkant er det storvokst barskog.

Kulturpåvirkning: Det ble ikke observert dyr ved besøket, men området virket godt nedbeitet, trolig av sau. Det har tidligere blitt gravd litt i sørkant av lokaliteten (grøft), men området er ellers lite påvirket av nyere inngrep.

Artsfunn: Marinøkkel ble funnet flere steder på beitemarka. For øvrig forekom flere typiske naturengplanter som gjeldkarve og dunkjempe.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av god hevd, tydelig naturengpreg uten spor etter gjødsling og forekomst av flere kravfulle naturengplanter. Bedre undersøkelser, særlig av beitemarkssopp, kan resultere i funn av flere kravfulle og kanskje rødlistede arter, og tilsi at området bør verdsettes høyere.

Skjøtsel og hensyn

Området bør fortsatt beites. Busker og trær og ryddes vekk av og til for å bevare det åpne til halvåpne landskapet.

166 Romsdalen, øvre: Kyllingsetra (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10166
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 533 108
Høyde over havet: 670 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 01.09.1997, JBJ, (Jordal & Gaarder 1998b), 31.08.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Setervollen ligger ovenfor Rødstølsætra på nordøstsida av Rauma mellom Øverdalen og Brue.

Vegetasjon: Omgivelsene består av fjellbjørkeskog. Vegetasjonen er dels mager eng med engkvein, gulaks og ryllik (G4), dels finnskjøggeng (F5), og noe sølvbunkeeng (G3), med overganger mot G8 (flekkmure-sauesvingeleng).

Kulturpåvirkning: Området blir beita av sau, og ved det første besøket også av 2 hester. Området var i 1997 i god hevd bortsett fra litt buskoppslag i kantene, i 2000 var det dårlig beita, da bare av sau.

Artsfunn: Det ble funnet 64 plantearter, mellom disse 15 naturengplanter (f. eks. blåklokke, flekkmure, gulmaure, harerug, hårsveve, jonsokkoll, kjerteløyentrøst og prestekrage) og 2 seterplanter. Det ble funnet 3 vanlige arter av beitemarkssopp, men sesongen var dårleg ved begge besøk.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er ei velutvikla naturbeitemark med en del signalarter.

Skjøtsel og hensyn

Setervollen bør beites også i framtida.

167 Romsdalen, øvre: Rødstølsetrene (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10167
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 534 105
Høyde over havet: 580-640 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 01.09.1997, 18.09.1997 JBJ, (Jordal & Gaarder 1998b), 31.08.2000, JBJ, 27.07.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Rødstølsætra er et stort seterområde som ligger på nordøstsida av Rauma mellom Øverdalen og Brue.

Vegetasjon: Dominerende vegetasjon var mager gulaksdominert eng med engkvein (G4), noe sølvbunkeeng (G3), og dessuten små parti med tørrbakke/tørrberg med arter som sølvmore og småbergknapp (G8/F3c), dels også finnskjeggen (G5).

Kulturpåvirkning: Her beitet sau ved alle besøk og i 1997 fantes også spor etter hest. Hevden var ganske god i 1997, men det var litt gjengroing av busker i kantene. I 2000 ble det notert dårligere beitetrykk, og oppslag av småosp i nordlige del av vollen.

Artsfunn: Det ble funnet 85 plantearter, mellom disse 21 naturengplanter og 3 seterplanter, bl. a. aurikkelsveve (bra bestand), blåklokke, harerug, hårsveve, jonsokkoll, kjerteløyentrøst, kvitmaure, bakkesøte, dunkjempe, fjellrapp, geitsvingel, marinøkkel, småengkall og prestekrage. Det er videre funnet svenskesveve (*Hieracium suecicum*), som står som hensynskrevende på rødlista, og *Hieracium (Pilosella) vacillans*, en sjelden småart av hårsvevegruppa som er bestemt av Arne Garthe. Det ble funnet 11 arter av grasmarkssopp, av disse 7 beitemarkssopp. Mest interessant var funn av den hensynskrevende lillabrun rødskivesopp (*Entoloma porphyrophaeum*). En sjelden grasmarkssopp som ble funnet her var pukkelkragesopp (*Stropharia umbonatescens*), en art som er knyttet til møkkpåvirka steder. En grønnspett og et kull med orrfugl ble sett ved besøket i 2001.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet naturbeitemark med en del signalarter og to rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig at området blir beita også i framtida.

168 Romsdalen, øvre: Setra Åmillan (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10168
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 536 099
Høyde over havet:	600 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder:	14.07.2000, 31.08.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Åmillomætra er en liten seterstøl på ca. 2 dekar som ligger i skogen mellom to elver på nordøstsida av Rauma mellom Øverdalen og Brue, like sør for Rødstølsetrene. Deler av stølen er inngjerdet.

Vegetasjon: Vegetasjon var dels mager eng med engkvein, dels små parti med tørrbakke (G4/G8).

Kulturpåvirkning: Streifbeiting utenfor gjerdet, hest ble observert. Innenfor gjerdet litt gjengroing.

Artsfunn: Mest interessant var første funn i Rauma av den østlige naturengplanten sandfiol. Det er videre funnet svenskesveve (*Hieracium suecicum*), som står som hensynskrevende på rødlista. Det ble funnet 28 plantearter, blant disse 11 naturengplanter (f. eks. blåklokke, harerug, marinøkkel, aurikkelsveve, kattedot) og 3 seterplanter. Det ble funnet 8 arter av grasmarkssopp, av disse 6 beitemarkssopp. Blant disse var den rødlistete *Entoloma atrocoeruleum*.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av forekomster av sjeldne og dels rødlistete kulturmarksarter, selv om lokaliteten er liten.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig at området blir beita også i framtida. Gjerdet fungerer litt uheldig hvis det fører til gjengroing innenfor. Da vil f. eks. den eneste forekomsten av sandfiol i Rauma kunne utgå etter hvert, det samme gjelder de påviste rødlisteartene.

169 Romsdalen, øvre: Bjørneberg (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10169
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 532, 089-091
Høyde over havet: 370-390 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 01.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Bjørneberg er et fraflyttet bruk like nord for Brulia på vestsida av elva overfor Rødstøl og Brue i øvre Romsdal.

Vegetasjon: G4a (frisk fattigeng), G7 (tørreng), F3c (tørrberg).

Kulturpåvirkning: Området blir fortsatt beita.

Artsfunn: Det ble notert 43 plantearter, av disse kan nevnes harerug, kjerteløyentrøst, kvitmaure, prestekrage og sølvmore. Det ble videre funnet 13 arter av beitemarkssopp (17 poeng). Her kan nevnes den hensynskrevende lillabrun rødskivesopp (*Entoloma porphyrophaeum*). Eller ble det funnet fjellkremle (*Russula nana*) sammen med harerug.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er et større areal med gammel eng og tildels tradisjonell, lite gjødselpåvirka naturbeitemark i kantområdene med et visst utvalg av signalarter på gammel kulturmark, inkludert en hensynskrevende beitemarkssopp.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten bør slås også i framtida.

170 Romsdalen, øvre: Brue: jernbaneskråning (skrotemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10170
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 542 084
Høyde over havet: 460 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Skrotemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: sprøyting?
Undersøkt/kilder: Holten (1984a), 27.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Tørr SV-vendt jernbaneskråning på begge sider av undergangen nedenfor Brue-gårdene.

Vegetasjon: Jernbaneskråninga er dominert av ulike utforminger av tørre engsamfunn, stedvis med en del engsmelle, ellers med en del einer (G7, F5d).

Kulturpåvirkning: Menneskeskapt habitat (jernbaneskråning). Har likevel trolig hatt stor grad av stabilitet i flere generasjoner.

Artsfunn: 52 plantearter bl.a. bakkestjerne, engnellik (mye), fjellrapp, gjeldkarve (mye), lintorskemunn, sølvmure og vårpengurt.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er en av de mest artsrike og interessante jernbaneanrådene i Rauma, med gode forekomster av engnellik som er en regionalt sjelden art.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå sprøyting. Gjengroing kan muligens bli et problem på lengre sikt, i så fall bør man rydde manuelt.

171 Romsdalen, øvre: Brue: nedenfor jernbanen (slåtteeng)

Lokalitetsnummer:	1539-10171
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 542 084
Høyde over havet:	430 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Slåtteenger
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder:	14.07.00, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en liten natureng i et større område med dels fulldyrket mark nedenfor jernbanen ved Brue. Lokaliteten ligger like nedenfor gamleveien opp til Brue fra Brustua.

Vegetasjon: Tørre enger (G7).

Kulturpåvirkning: Slått og beiting, trolig lite gjødsling i bratte og tørre partier, som heller ikke har vært jordarbeidet på lang tid.

Artsfunn: Det ble funnet en ubestemt sveve av hårsveve-gruppa, ellers nyresoleie, lintorskemunn, bråtestarr. Det ble observert gulspurv.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er intakte tørre enger med relativt avgrenset artsutvalg.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten bør fortsatt slås.

172 Romsdalen, øvre: Brustua (slåtteeng)

Lokalitetsnummer:	1539-10172
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 540 083
Høyde over havet:	390-400 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Slåtteenger

Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder: 18.07.98, 30.06.99, 12.07.99, 21.06.00, SSt, 14.07.2000, SSt & JBJ, 31.08.2000, JBJ, 23.06.2001 SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Brustua er en fraflyttet gård som ligger like ved riksvegen nedenfor Brude. Lokaliteten er en artsrik tørrbakke på oversida av veien med bergknaus ut mot veiskjæringa. Lokaliteten er tidligere slåtteeing, men gror nå sakte igjen. Gjengroinga går seint pga. at dette er en tørrbakke.

Vegetasjon: G7b (tørring av dunhavretype), F3c (tørrberg), G4a (frisk fattigeng).

Kulturpåvirkning: Tidligere slått, nå gjengroing. Enga ved siden av blir fortsatt gjødslet og maskinslått. Grenser i nedre del til riksveien med veiskjæring.

Artsfunn: 77 plantearter, bl.a. marinøkkel, berggull, blå rapp, dunkjempe, dvergminneblom (vestligste forekomst i Rauma av denne sjeldne, østlige tørrbakkearten), engnellik, fingerstarr, flekkmure, gjeldkarve, kvit jonsokblom, pengeurt, sølv mure og vårpengeurt. 21 naturengplanter. *Hieracium (Pilosella) vacillans*, en sjelden art i hårsvevegruppa, er også funnet her. 4 vanlige arter av beitemarkssopp (4 artspoeng).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) fordi det er en velutviklet slåtteeing med mange spesialiserte tørringarter, bl.a. de regionalt sjeldne engnellik og dvergminneblom. Gjengroinga vil etter hvert redusere verdien.

Skjøtsel og hensyn

Slåtten bør gjenopptas, ellers vil lokaliteten gro sakte igjen og mange av de mest interessante artene forsvinne. Engflekken karakter krever trolig ljåslått.

173 Romsdalen, øvre: Brustua, nedenfor vegen (småbiotop)

Lokalitetsnummer: 1539-10173
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 540 083
Høyde over havet: 370 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Småbiotoper
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder: 12.07.1999, SSt, 21.06.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Brustua er en fraflyttet gård som ligger like ved riksvegen nedenfor Brue. Lokaliteten er en tørrbakke på nedsida av rasteplassen langs vegen.

Vegetasjon: Eng- og kantvegetasjon (G7), gjengroende fra tidligere mer intensiv kulturpåvirkning (trolig slått og beite).

Kulturpåvirkning: Grenser til riksvei (rasteplass), kjerrevei ned mot elva, ellers har deler av lokaliteten vært brukt til potetåker eller lignende.

Artsfunn: Liten tørrbakke på nedsida av rasteplass v/E136, med bl.a. engnellik og flekkgrisøre (eneste lokalitet med sistnevnte art i Rauma og Møre og Romsdal).

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en liten engrest hvor det interessante ligger i forekomst av to regionalt sjeldne arter, da særlig flekkgrisøre.

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten bør ikke gro igjen, men ryddes for kratt og småskog.

174 Romsdalen, øvre: Brue: v. veien sør for Brue (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1539-10174
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 545 081
Høyde over havet:	530 m
Hovednaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	slåtteeeng/naturbeitemark
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Mulige trusler:	oppjør av beite
Undersøkt/kilder:	30.06.1999, SSt, 27.07.2000, SSt & JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er ei lita tørreng og naturbeitemark nedafor gårdsvegen til Brue-gårdene (ovenfor jernbanen). Liten bekk (Skiftesbekken) renner gjennom lokaliteten.

Vegetasjon: Tørre enger og tørre berg (G7, F3c).

Kulturpåvirkning: Lokaliteten ble i 2000 beitet av kyr.

Artsfunn: Det ble notert 31 plantearter (16 naturengplanter og 4 seterplanter), blant disse var aurikkelsveve, bakkestjerne, bitterbergknapp, fjellrapp, fjelltimotei, harerug, hårsveve, kjerteløyentrøst, kvitmaure, marinøkkel (få ind.), prestekrage og sølvmore.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en liten, middels velutviklet naturbeitemark med enkelte lokalt mindre vanlige tørrengarter (særlig bakkestjerne).

Skjøtsel og hensyn

Det er ønskelig at beitinga fortsetter.

175 Romsdalen, øvre: Brustua-Kleiva (elvekløft)

Lokalitetsnummer:	1539-10175
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 537-548, 065-083
Høyde over havet:	320-460 m
Hovednaturtype:	Skog, ferskvann/våtmark
Naturtype:	Bekkekløfter, fossesprøytsoner
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	fysiske inngrep
Undersøkt/kilder:	18.07.2000 (hovedsakelig med kikkert), GGa & JBJ.

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten strekker seg fra et stykke ovenfor Brulia nesten til fylkesgrensa, og er en del av Raumas elvekløft. Her finnes fosserøykbetinget vegetasjon og flora som er avhengig av de stabile fuktighetsforholdene i bekkekløfter. Bare mindre partier ovenfor Kleiva er oppsøkt. Det ble observert partier med furulæger rundt Kleivfossen.

Vegetasjon: (Observert med kikkert) Skogen er delvis røsslyngfuruskog (A3) og noe lavfuruskog (A1), delvis mer høybonitet i retning lågurtskog med furu og bjørk (B1). I nærheten av Kleivfossen og flere småfusser ovenfor finnes fosseenger (Q4).

Kulturpåvirkning: Liten i selve elvekløfta.

Artsfunn: Dårlig undersøkt, antas å ha potensiale for spesialiserte arter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet elvekløft uten videre biologiske data.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå fysiske inngrep m.m. som endrer lokalklimaet og fuktighetsforholdene i de laveste timetrene over elva.

176 Romsdalen, øvre: Kleiva (slåtteeng)

Lokalitetsnummer: 1539-10176

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 546 073

Høyde over havet: 440 m

Hovednaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Slåtteenger

Prioritet: B (viktig)

Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing

Undersøkt/kilder: 15.07.2000, JBJ, 18.07.2000, GGa & JBJ, 31.08.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Innmarka på Kleiva ligger nedenfor E136, og består av fulldyrka mark, og dessuten kantområder med friske enger, tørrberg og tørrbakker.

Vegetasjon: Innafor husa finnes en dunhavre-eng (G7b frisk/tørr, middels baserik eng i lavlandet, dunhavre-dunkjempe-utforming), ellers overganger mot frisk fattigeng (G4) og tørrberg (F3c).

Kulturpåvirkning: Gården blir fortsatt slått, til og med i bratte naturengbakker. De interessante kantområdene blir trolig lite eller ikke gjødslet.

Artsfunn: Det er notert 59 plantearter, og det er funnet bl. a. dvergminneblom, bakkeveronika, fjellrapp, flekkmure, dunkjempe, vårskrinneblom, marinøkkel (15-20 individer), prestekrage, småbergknapp, småsmelle, sølvsmure, vårpengeurt og chilehumleblom (forvilla). Videre ble det funnet en hårsveve som trolig er svenskesveve (*Hieracium* cf. *suecicum*) og som i så fall står som hensynskrevende på rødlista. Ellers er det funnet 13 grasmarkssopp, av disse 6 beitemarkssopp (9 artspong). Her kan nevnes den hensynskrevende lillabrun rødskivesopp (*Entoloma porphyrophaeum*).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er velutvikla gamle slåtteenger som fortsatt er i hevd, med et variert artsmangfold med dels sjeldne og rødlistete arter.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig at slåttene opprettholdes i de artsrike kantområdene.

177 Romsdalen, øvre: Bjønnakleiva (slåtteeng)

Lokalitetsnummer: 1539-10177

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 547, 070-072

Høyde over havet: 460-480 m

Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtteenger
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: opphør av slått, gjengroing
Undersøkt/kilder: 25.06.2000, SSt, 15.07.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Bjønnakleiva ligger ovenfor riksveien, nær fylkesgrensa. Det som er registrert, er tørre, friske enger og tørrberg nedenfor gården.

Vegetasjon: G7 (tørreng), F3c (tørrberg).

Kulturpåvirkning: Innmarka blir slått, det gjelder også deler av de artsrike tørrengene.

Artsfunn: Det ble funnet bl. a. dvergminneblom (mye), sandarve, bitterbergknapp, fjellrapp, vårskrinneblom, fjellrapp, marinøkkel (få individer), bakkeveronika, sandløvetann. Gården har trolig de største bestandene av dvergminneblom i Rauma. Dette er en østlig tørrbakkeart som i Møre og Romsdal bare er kjent fra øvre deler av Romsdalen vest til Brustua.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av en betydelig artsriksom av tildels regionalt sjeldne arter.

Skjøtsel og hensyn

Drifta bør fortsette som før med slått også av de artsrike kantområdene. Gjengroing i kantene må bekjempes med rydding.

178 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Brøstkampen-Borga (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer:	1539-10178
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 49 07 - MQ 52 05
Høyde over havet:	1000-1570 m
Hovednaturtype:	Fjell
Naturtype:	Kalkrike områder i fjellet
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Ingen kjente.
Undersøkt/kilder:	R. Nordhagen og S. Løkken 13.08.64, Hagen og Holten (1976)

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er avgrenset som rik fjellvegetasjon på grunn av tidligere funn av lapprose. Disse funnene er meget interessante i plantegeografisk sammenheng fordi arten er meget sjelden i Sør-Norge (Nordhagen 1965, Hagen og Holten 1976) og forekomstene i Rauma ligger helt i utkanten av artens kjente utbredelsesområde. Det er kjent tre dellokaliteter med lapprose:

1. Svartknarten (Borga) MQ 497 073 ED, ca. 1300 m o.h. (R. Nordhagen og S. Løkken 13.08.64, Hagen og Holten 1976).
2. Brøstkampen 1, MQ 512 065 ED, 1240 m o.h. Andre arter: Bjønnbrodd, blokkebær, dvergbjørk, fjellkrekling, fjellpyrd, fjellsveve, geitsvingel, gullmyrklegg, harerug, mjølbær, museøre, rabbesiv, sauesvingel, stivstarr, sølvvier, tettegras, tyttebær (Hagen og Holten 1976).
3. Brøstkampen 2, MQ 522 055 ED, 1060 m o.h., (R. Nordhagen og S. Løkken 13.08.64, Hagen og Holten 1976)

Vegetasjon: Vegetasjonen er ulike utforminger av lavalpine rabb- og lesidesamfunn.

Kulturpåvirkning: Ingen spesiell.

Artsfunn: Rik lavalpin-mellomalpin fjellvegetasjon med flere for Rauma sjeldne arter, bl.a. lapprose (3 lok), snøgras (3 lok), jøkulstarr (1 lok). Andre arter i området (jfr. ovenfor): fjellkattfot, bergstarr (flere steder), tvillingsiv (flere steder), gullmyrklegg (vanlig), mjukrapp, flekkmure, ullvier, snøsildre, rødsildre, bekkesildre, fjellfrøstjerne, svartaks og fjelltjæreblom.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er et område med rik fjellvegetasjon som inkluderer den sjeldne og plantegeografisk interessante lapprosa.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

179 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Staksenga (kulturlandskap)

Lokalitetsnummer:	1539-10179
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 525 045
Høyde over havet:	700-720 m
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark, slåtteeuger

Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 02.09.1997, 13.09.2000, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en gård framme i Brøstdalen som har hatt lite drift i senere tid, men der det er interesse for fornyet drift.

Vegetasjon: Dyrkamarka består for det meste av høyvokst sølvbunkeeng (G3) med beitespor etter sau og storfe. I kantene fantes mer mager natureng (G4). I tillegg fantes tørrbakker og tørrberg med innslag av tørketålende arter som blårapp, kattedot, småbergknapp, småsmelle, stemorsblom og sølvmyr (F3c, G7).

Kulturpåvirkning: Tidligere slått og beiting. Beitetrykket har vært lavt, og grasmarkene er i gjengroing.

Artsfunn: Det ble funnet 57 plantearter, mellom disse 13 naturengplanter (m.a. bråtestarr, flekkmyr, jonsokkoll, prestekrage, småengkall og tiriltunge) og 5 seterplanter (m.a. aksfrytle, fjelltimotei og slirestarr). Det ble ikke funnet beitemarkssopp.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det finnes noen signalarter, men at lokaliteten er i gjengroing.

Skjøtsel og hensyn

Det er positivt om drifta blir tatt opp igjen. Det er ønskelig å gjødsle minst mulig på de små arealene som finnes av tørrbakker og magre kanter.

180 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Sjugurgarden (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10180
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 514 047
Høyde over havet: 720 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: Hagen & Holten (1976), 16.09.1994 (GGa & JBJ) (Jordal & Gaarder 1995), 30.06.1999, SSt, 21.06. (SSt & JBJ), 21.07.2000, SSt, 31.08. og 13.09.2000, JBJ

Områdebeskrivelse

Generelt: Ved Sjugurgarden deler vegen seg i to, og ved dette vegkrysset og bak gårdshuset finnes noen interessante tørrbakker. Slike tørrbakker som her er et klart innlandsfenomen. Her finnes en rad tørketålende og varmekrevende innlandsplanter i blanding med fjellplanter.

Vegetasjon: Vegetasjonen er mest variasjoner av flekkmyr-sauesvingeleng (G8), men også med innslag av dunhavre-dunkjempeeng (G7b).

Kulturpåvirkning: Området blir beita av sauer og storfe.

Artsfunn: 53 plantearter (18 naturengplanter og 5 seterplanter). Artsutvalget av engplanter er nokså uvanlig i fylket vårt med stort innslag av kontinentale tørrbakkeplanter som dunkjempe, engnellik og sølvmyr. Det ble også funnet bakkestjerne, bakkesøte, hårsveve, kattedot, fjellbakkestjerne, fjellmarinøkkel, marinøkkel (over 100 eks 21.06.2000), snøsøte, vill-løk, sauesvingel, flekkmyr og gulmaure. Raumas høyeste funn av prestekrage er gjort her ved

Sjugurgarden. Hagen & Holten (1976) har også botanisert her i forbindelse med kraftutbyggingsplanene, og fant i tillegg lintorskemunn og bråtestarr. Det er dermed stor likhet med plantesamfunnet i de kulturpåvirka dalene i Grøvu-vassdraget i Sunndal, og lokaliteten har et visst utvalg av kalkkrevende arter. Det er funnet 9 beitemarkssopp (13 arts-poeng). En rødlisteart: lillagrå rødskivesopp (*Entoloma griseocyaneum*, kategori sjelden). Første sikre funn i fylket av to tørreng-tilknyttede røyksopper: *Bovista aestivalis* og *Lycoperdon ericaceum* (begge bestemt av en svensk spesialist, Mikael Jeppson). *Verdsetting*: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er en meget velutviklet naturbeitemark av tørrengtype i god hevd og med en regionalt sjelden utforming (tørrbakker med mange spesielle tørrbakkearter), en rødlisteart i lav kategori, to sjeldne røyksopper og meget god bestand av marinøkkel.

Skjøtsel og hensyn

Den nåværende bruken av området bør fortsette. Tørrbakkene bør ikke gjødsles.

181 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Alnesstølen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10181
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 494 053
Høyde over havet: 720 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: C (lokalt viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 02.09.1997 og 18.09.1997, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Alnesstølen er et åpent område med utseende som en seterstøl, men uten tydelige spor etter hus.

Vegetasjon: Omgivelsene består av fjellbjørkeskog med innslag av furu. På vollen finnes noe einer og lappvier. Vegetasjonen var nokså tørkeprega, med dominans av finnskjegg eller engkvein (G4/G5).

Kulturpåvirkning: Området er beita av sau, storfe og hest. Beitetrykket er godt, men det er litt oppslag av busker i kantene.

Artsfunn: Det ble funnet 32 plantearter, mellom disse 12 naturengplanter (bl.a. aurikkelsveve, blåklokke, flekkmure, harerug, hårsveve, kjerteløyentrøst og en ubestemt art av hårsveve-gruppa) og 3 seterplanter. Det ble funnet 5 arter av grasmarkssopp, av disse 2 vanlige arter av beitemarkssopp, men sesongen var dårlig ved de to besøka.

Verdsetting: Området blir verdsatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en liten naturbeitemark med noen signalarter, men ikke spesielt artsrik.

Skjøtsel og hensyn

Området bør beites også i framtida.

182 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Furuholen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10182
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 483 060
Høyde over havet: 760-800 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 02.09.1997, 18.09.1997, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Furuholen ligger i en helling ved vegenden i vestre del av Brøstdalen.

Vegetasjon: Omgivelsene består av ulike utforminger av fjellbjørkeskog (A4c, A7, C2a). Vegetasjonen består hovedsakelig av sølvbunkeeng (G3) som enkelte steder går over i magrere natureng (G4) og fukteng med duskull, myrfiol, myrhatt, myrmjølke, slåtestarr og stjernestarr (G12?). Det finnes også innslag av mager finnskjøggeng (G5). Seterhusa er inngjerda, og noe av dette arealet blir slått. Ved husa finnes noe gras- og urterik natureng, der også de fleste beitemarkssoppene ble funnet.

Kulturpåvirkning: Området er beita av sau, storfe og hest. Beitetrykket er godt, men det er litt oppslag av busker i kantene.

Artsfunn: Det ble funnet 56 plantearter, mellom disse 13 naturengplanter (m.a. blåklokke, harerug, hårsveve, jonsokkoll, kjerteløyentrøst, småengkall og tiriltunge) og 3 seterplanter. Det ble funnet 13 arter av grasmarkssopp, av disse 5 vanlige arter av beitemarkssopp (5 artspoeng).

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at dette er et større og velutviklet område med naturbeitemark og med et visst utvalg av signalarter.

Skjøtsel og hensyn

Området bør beites også i framtida. Det inngjerda området bør ikke få gro igjen, men slå eller beites en gang imellom.

183 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Horgheimsetermoen (gammel furuskog)

Lokalitetsnummer: 1539-10183
Kartblad: 1319 I Romsdalen og 1319 II Torsvatnet
UTM (EUREF 89): MQ 470-496, 010-050
Høyde over havet: ca. 700-820 m
Hovednaturtype: Skog
Naturtype: Urskog/gammelskog
Prioritet: A (svært viktig)
Mulige trusler: Hogst (deler av skogen ble hogd rundt 1985), masseuttak. Veibygging, grøfting.
Undersøkt/kilder: 28.07.1975 (J.Holten), Årlig 1986-2000 SSt, 31.08. og 13.09.2000, JBJ, Gaarder & Jordal (2001)

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten ligger på elvesletta nordøst, øst og sør for Kabbensetrene og representerer den eneste større forekomsten av lavrik furuskog i Rauma. Det finnes fortsatt en god del grove og gamle furutrær i området, opp til 1 meter i diameter, og noen få læger og gadd.

Vegetasjon: Lavrik furuskog (A1a) med mye reinlaver i bunnen er en østlig, kontinental vegetasjonstype knyttet til områder med lav årsnedbør. Innslag av bjørk. Busksjiktet består særlig av einer og dvergbjørk. Bunnvegetasjonen består av krekling, røsslyng, mjølbær og tyttebær i tørre parti og mer blåbærdominans i friskere parti. Av kryptogamer på marka dominerer særlig lys reinlav, grå reinlav, saltlav og furumose. Ellers i fylket er denne typen kjent fra øvre deler av Sunndal (Åmotan, Lindal m.m.). Botanisk sett er dette interessant som referanse- og typeområde.

Kulturpåvirkning: Hogst (deler av skogen ble hogd rundt 1985). Det går vei gjennom området, og det er utført noe masseuttak i den forbindelse.

Artsfunn: Det mest interessante (i sørlige deler av det avgrensede området, SØ for Kabben) er tre funn av rødlistearten ulvelav, som er knyttet til gammel furu i kontinentalt klima (funnsteder MQ 478 029, MQ 477 018 og MQ 475 019, jfr. tabell 10). Her forekommer ellers eneste kjente forekomst av skogjamne i Rauma, funn i 1975 (MQ 4904, herb TRH), 1998 (MQ 48 04) og 2001 (MQ4805) - en østlig art som ellers er meget sjelden i Møre og Romsdal. Rik fukthei finnes også på Horgheimsætermoen (MQ 48-49 04) med regionalt interessante arter som bergstarr, hårstarr, tranestarr, gulstarr og gullmyrklegg og andre krevende arter som bjønnbrodd, fjellfrøstjerne, dvergjamne, fjelltistel og flekkmure. Av sopp er det funnet diverse furuskogsarter som smørsopp, sandsopp, sandkjuke, seig kusopp, furubittersopp, svillesopp, rabarbrasopp og sotvokssopp. Videre ble steinsopparten *Boletus betulicola* funnet, foruten massevis av slørsopper og kremler. Når det gjelder fauna, er det observert totalt 38 fuglearter. Det er gjennomført linjetakseringer årlig 1986-2001 (Steinar Stueflotten). Det er bl. a. påvist hekkende tretåspett ved Horgheimsetra (hekket tidligere årlig på moa, men den viktigste lokaliteten ble hogd ca. 1985, hekking ved Horgheimsetra 2000). Videre: dvergfalk 1-2 par hekker stort sett årlig på moa, gluttsnipe (minst 1 par hekket i 1999-2001), 1 haukugle sett 03.07.89, gulerle (såerle) 1 par hekket i 1988, lavskrike er sett et par ganger, men nærmeste hekkeplass antas å være i Asbjørnsdalen.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er en regionalt sjelden naturtype med god utforming, rødlistearten ulvelav, signalarten tretåspett, og potensiale for flere interessante arter.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå hogst og fysiske inngrep.

184 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Horgheimsetra (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10184

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 484 038

Høyde over havet: 710 m

Hovednaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Naturbeitemark

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing

Undersøkt/kilder: 16.09.1994, GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1995), 21.06. (SSt, JBJ), 21.07.2000, SSt, 31.08. og 13.09.2000, JBJ, 28.06.2001, SSt.

Områdebeskrivelse

Generelt: Denne setergrenda ligger på en stor, åpen slette som er treløs og kortbeita. I området rundt er det beitepåvirka fjellbjørkeskog, furuskog og et tjern. Veien går like forbi.

Vegetasjon: Vegetasjonen er mest variasjoner av flekkmure-sauesvingeleng (G8).

Kulturpåvirkning: Området beites av sau, storfe og hest, men ikke alle dyreslag hvert år.

Artsfunn: Vegetasjonen har noe av det samme preget som Sjugurgarden og Kabben, med 17 naturengplanter og 7 seterplanter. Forekomst av bakkeseite og dvergjamne tyder på et visst kalkinnslag i jordsmonnet, ellers er det notert fjellmarinøkkel (23 individer 21.06.2000), flekkmure, handmarinøkkel (rødlistearter, 6 individer 21.06.2000), høstmarinøkkel (nylig fredet art, 1 ind. 28.06.2001), gulmaure, hårsveve og marinøkkel (ca. 22 individer 21.06.2000). Det er funnet 16 arter av beitemarkssopp (24 artspong), noe som er relativt bra i fjellskogregionen. To rødlistearter: *Entoloma pratulense* og *Entoloma xanthochroum*, begge i kategori sjelden. Det har hekket såerle i nærheten av setra (1990 og 92), og gluttsnipa bruker vollen som del av sitt territorium (2 varslende 21.06.2000). Møller hekket trolig på setra i 1991.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er ei velutvikla naturbeitemark med en del gode indikatorarter og tre rødlistearter. Dette er den eneste lokaliteten i Møre og Romsdal med 4 marinøkkelarter. Bestander av handmarinøkkel er i dag regionalt svært sjeldne og verdifulle. Det er videre betydelig artsrikdom og gode bestander av regionalt uvanlige arter som marinøkkel og fjellmarinøkkel.

Skjøtsel og hensyn

Dette er et fint, artsrikt seterområde med mange beitebetingete arter. Det er meget viktig med fortsatt beiting. Man kan vurdere å rydde i kantene.

185 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Kabben (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10185

Kartblad: 1319 I Romsdalen

UTM (EUREF 89): MQ 472-473, 027-028

Høyde over havet: 740-770 m

Hovednaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Naturbeitemark

Prioritet: A (svært viktig)

Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing

Undersøkt/kilder: 16.09.1994 (GGa & JBJ) (Jordal & Gaarder 1995), 23.06.2000, SSt, 31.08.2000, JBJ, 28.06.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Dette er en setergrend i Brøstdalen på rundt 760 m o. h.

Vegetasjon: Vegetasjonen veksler mellom bjørkeskog, småmyrer og beitebakker rundt setrene. Beitemarkene har også vekslende fuktforhold fra tørrbakker til fukteng. Vegetasjonen er dels finnskjøggeng (G5), dels variasjoner av flekkmure-sauesvingeleng (G8) og dels sølvbunkeeng (G3). I bunnen finnes stedvis bl. a. putehårstjerne (*Syntrichia ruralis*) og granmose (*Abietinella abietina*) vanlig, et typisk trekk for litt tørre enger i indre deler av fylket.

Kulturpåvirkning: Det går en del sau i området om sommaren, og vegetasjonens utseende tyder på at beitetrykket er godt. Det beiter også storfe og hest.

Artsfunn: Det er særlig tre funn som skiller seg ut på denne stedet: den eksklusive naturengplanten høstmarinøkkel som i tillegg til Horgheimsetra bare er kjent fra et annen sted i fylket (Sunndal: Middagshjellen i Grøvuvassdraget, Jordal & Gaarder 1998b), videre handmarinøkkel og den sjeldne beitemarkssoppen trolljordtunge *Geoglossum simile*. Høstmarinøkkel stod tidligere på den norske rødlista, og er dessuten oppført på Bernkonvensjonens liste I over "Strictly protected flora species". Arten er nylig blitt fredet i Norge. Handmarinøkkel og trolljordtunge står som hensynskrevende på rødlista. Trolljordtunge er knyttet til fuktig beitemark, men er også funnet i rikmyr. Denne arten har aldri tidligere vært funnet så høyt over havet (780 m). Det er funnet 8 arter av beitemarkssopp (11 poeng). 43 plantearter er registrert, bl.a. marinøkkel (ca. 100 ind. i 2001), handmarinøkkel, høstmarinøkkel, dunkjempe, fjellnøkleblom, fjellrapp, kvitkløver, rødkløver, fjellarve, soleihov, fjellfiol, snøsøte og jonsokkoll.

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en naturbeitemark med sjeldne og interessante arter og noen rødlistearter i lavere kategori.

Skjøtsel og hensyn

Vi har ingen forslag til endringer i bruken av området (beiting), bortsett fra å fjerne lauvkratt langs kantene.

186 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Øvre Horgheimsæterlia mot Grønhøa (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer: 1539-10186
Kartblad: 1319 II Torsvatnet
UTM (WGS84): MQ 486 021
Høyde over havet: 1050 m
Hovednaturtype: Fjell
Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: Ingen kjente.
Undersøkt/kilder: Hagen og Holten (1976), 30.06.2001, SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Kalkrabb like over tregrensa.

Vegetasjon: Vegetasjonen er ulike utforminger av lavalpine kalkrike rabb- og lesidesamfunn med sigvegetasjon(R3/N2a).

Kulturpåvirkning: Ingen spesiell.

Artsfunn: Flere krevende og sjeldne arter, bl.a. bekkesildre, bergstarr, bjønnbrodd, blankstarr, blåmjelt (Raumas eneste), dvergssoleie, fjellfrøstjerne, fjellkvann, fjellstarr, fjelltistel, gullmyrklekk, gulsildre, myrtevier, rødsildre, setermjelt, svartstarr, svartopp, tvillingsiv, ullvier. Totalt 65 arter.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en fin utforming av rik fjellvegetasjon.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

187 Romsdalen, øvre: Brøstdalen: Horgheimsflya: Heimre Storhøa (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer:	1539-10187
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (WGS84):	(MP 483 997 ED50), MP 482 995
Høyde over havet:	1290 m
Hovednaturtype:	Fjell
Naturtype:	Kalkrike områder i fjellet
Prioritet:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Ingen spesielle.
Undersøkt/kilder:	Hagen & Holten (1976), ikke gjenfunnet 21.06.2000, SSt & JBJ, 23.06.2000 SSt

Områdebeskrivelse

Generelt: Lokaliteten er avgrenset som rik fjellvegetasjon på grunn av tidligere funn av lapprose. Dette funnet, som ligger 1290 moh, er meget interessant i plantegeografisk sammenheng fordi lapprose er meget sjelden i Sør-Norge (Nordhagen 1965, Hagen og Holten 1976) og forekomstene i Rauma ligger helt i utkanten av artens kjente utbredelsesområde.

Vegetasjon: Vegetasjonen er ulike utforminger av lavalpine rabb- og lesidesamfunn.

Kulturpåvirkning: Ingen spesiell.

Artsfunn: Tidligere funn av lapprose. Andre arter: aksfrytle, bleikmyrklegg, blokkebær, fjellarve, fjellfrøstjerne, fjellkrekling, fjellpyrd, fjellsveve, geitsvingel, gullmyrklegg, harerug, moselyng, museøre, rabbesiv, rosenrot, rypebær, rødsildre, sauesvingel, seterfrytle, stivstarr, sølvvier og tettegras. Fjellrypereir m/4egg og gammelt fjellvåkreir på lokaliteten (23.06.00).

Verdsetting: Området blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er et område med rik fjellvegetasjon som inkluderer den sjeldne og plantegeografisk interessante lapprosa.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle.

188 Romsdalen, øvre: Ulvådalen: Puttbudalen: nedre Skardfjellet (rik fjellvegetasjon)

Lokalitetsnummer:	1539-10188
Kartblad:	1319 II Torsvatnet
UTM (EUREF 89):	MQ 4097-4399
Høyde over havet:	1100-1300 m
Hovednaturtype:	Fjell
Naturtype:	Kalkrike områder i fjellet
Prioritet:	B (viktig)
Mulige trusler:	ingen kjente
Undersøkt/kilder:	Hagen & Holten (1976)

Områdebeskrivelse

Generelt: Rik fjellvegetasjon langsetter Skardfjellet 1100-1300 moh. Bl. a. rike myrer/sig der myrtevier og ullvier forekommer hyppig.

Vegetasjon: Berg og rasmark med rik fjellvegetasjon (F1/S7/N3/M1b).

Kulturpåvirkning: Ingen synlig.

Artsfunn: Bortsett fra ullvier og myrtevier finnes fjellkvann, setermjelt, svartstarr, tranestarr, tvillingsiv, gullmyrklegg, flekkmure, bleikvier, gulsildre, snøsildre, rødsildre og svartaks.
Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at lokaliteten har et visst arts mangfold tilknyttet kalkrike fjellområder.

Skjøtsel og hensyn

Ingen spesielle

189 Romsdalen, øvre: Ulvådalen: Trollstølen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer: 1539-10189
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 381 051
Høyde over havet: 880 m
Hovednaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Prioritet: B (viktig)
Mulige trusler: beiteopphør, gjengroing
Undersøkt/kilder: 02.09.1997, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdebeskrivelse

Generelt: Trollstølen ligger nokså bortgjemt i fjellbjørkeskogen ved indre del av Ulvådalsvannet. Det åpne arealet er ca. 4 dekar og er litt steinet.

Vegetasjon: Vegetasjonen består mest av engkveindominert, mager eng med innslag av ryllik og følblom (G4). Sølvbunke var det lite av (G3). Ellers finnes noe finnskjeggeng (G5).

Kulturpåvirkning: Beite trykket er godt (sau), men det er oppslag av bjørk, einer og sølvvier i kantene og langs bekken. Seterdrift med kyr varte til 1947 (kilde: landbrukskontoret). Selet var inngjerda (ca. 0,5 dekar) i 1997.

Artsfunn: Det ble funnet 43 plantearter, av disse 7 naturengplanter (m.a. flekkmure og jonsokkoll; fjellmarinøkkel ble funnet av Solveig Brøste Sletta i juni 1998) og 8 seterplanter (f. eks. fjelløyentrøst, seterarve og trefingerurt). Det ble ikke funnet beitemarkssopp, men sesongen var dårlig.

Verdsetting: Området blir verdsatt til B (viktig) på grunn av at det er en velutviklet naturbeitemark med forekomst av en noen signalarter og en regionalt sjelden art (fjellmarinøkkel).

Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten var ikke av de mest artsrike, men bør beites også i framtida.

BILDER FRA NATURTYPER I RAUMA

RØDLISTEARTER OG ANSVARSARTER

Generelt

Med truede arter menes her arter som er oppført på nasjonale rødlister. Følgende rødliste er benyttet: DN (1999b). Denne bygger på et sett av underlagsmateriale og fagrapporter, bl. a. Frisvoll & Blom (1997) (moser), Tønsberg m. fl. (1996)(lav), Bendiksen m. fl. (1997)(sopp) og Myklebust (1996)(fugl). Funn av planter, moser, kransalger, lav, sopp og sommerfugl til og med 2000 er sammenstilt for hele fylket av Gaarder & Jordal (2001).

Følgende kategorier er benyttet i rødlistene:

Ex	utdødd
E	direkte truet
V	sårbar
R	sjelden
DC	hensynskrevende
DM	bør overvåkes
K	kategori ikke vurdert (brukt om skorpelav, uoffisiell rødliste)

For mange organismegrupper har en ikke oversikt over om det er kjent funn av rødlistearter fra Rauma. Dette gjelder f. eks. de fleste grupper av virvelløse dyr. Det er heller ikke kjent rødlistete kransalger. Med større innsats i felt ville nok mange flere slike funn bli gjort.

Med *ansvarsarter* menes arter der Norge har et særlig ansvar for å ta vare på bestandene, fordi vi har en vesentlig del av totalbestandene sammenlignet med andre land. Dette kan være litt ulikt definert for de ulike organismegruppene.

Sopp

Rødlistearter

Det er kjent godt over 7000 sopparter i Norge, av disse står nå 763 på rødlista (Bendiksen m. fl. 1997). Tabell 10 viser hvilke arter og funn som er kjent fra Rauma. Flertallet av disse er knyttet til kulturlandskapet, som er best undersøkt.

I Rauma er det kjent 56 funn av 36 rødlistete sopparter.

Ansvarsarter

Av sopp er bare et utvalg beitemarkssopp vurderte i forhold til internasjonalt ansvar (Jordal 1997). Alle ansvarsartene er rødlistearter, og dette begrepet tilfører derfor her ikke noe nytt i forvaltningsmessig sammenheng.

Lav

Rødlistearter

Funn i fylket vårt av rødlistearter av lav til og med år 2000 er oppsummert av Gaarder & Jordal (2001). I tillegg er det gjort enkelte funn i 2001. Tabell 10 viser hvilke som er kjent fra Rauma.

I Rauma er det kjent 1 rødlistet lavart, men i tillegg 9 skorpelavarter som er sterke kandidater til en kommende rødliste for denne gruppa (Gaarder & Jordal 2001).

Ansvarsarter

Tabell 4. Ansvarsarter av lav (DN 1999b) i Rauma. Ansv. er ansvarskategori: AF=fennoskandisk ansvarsart, AE=europisk ansvarsart. Ingen av artene står på rødlista.

Ansv.	Latinsk navn	Norsk navn
AF	<i>Degelia plumbea</i>	Vanlig blåfiltlav
AF	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfiltlav
AF	<i>Pannaria rubiginosa</i>	Kystfiltlav
AE	<i>Lobaria amplissima</i>	Sølvnever
AF	<i>Platismatia norvegica</i>	Skrukkelav
AF	<i>Sticta fuliginosa</i>	Rundporelav
AF	<i>Sticta limbata</i>	Grynporelav
AF	<i>Sticta sylvatica</i>	Buktorelav

Planter

Rødlistearter

Funn i fylket vårt av rødlistearter av planter til og med 2000 er oppsummert av Gaarder & Jordal (2001). Det er i Møre og Romsdal kjent 26 plantearter som står på rødlista. Tabell 10 viser hvilke arter og funn som er kjent fra Rauma inklusive funn i 2001.

Ansvarsarter

Tabell 5. Ansvarsarter av planter i Rauma (DN 1999b). Ansv. er ansvarskategori: AF=fennoskandisk ansvarsart, AE=europisk ansvarsart, End=endemismen, Cites=omfatte av Cites-konvensjonen. Kat. er rødlistekategori i Norge, DC=hensynskrevende.

Ansv.	Kat.	Latinsk navn	Norsk navn
End	-	<i>Sorbus rupicola</i>	Bergasal
Cites	DC	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	Kvitkurle

Moser

Funn i fylket vårt av rødlistearter av moser er oppsummert av Gaarder & Jordal (2001). Tabell 10 viser hvilke arter og funn som er kjent fra Rauma. I Rauma er det kjent 5 funn av 3 rødlistete mosearter.

Virvelløse dyr

Når det gjelder virvelløse dyr, har vi ikke gjort sammenstillinger for andre grupper enn sommerfugl (Lepidoptera, Aarvik m. fl. 2000). Fra Rauma er bare stor bloddråpesvermer kjent.

Fugl

Fuglelivet er oppsummert av Stueflotten (1990a, 1994). Per 2000 er det observert 202 arter i Rauma, av disse er 132 arter funnet hekkende eller antatt hekkende. Kommunen er rik på fugl. Virveldyr er ikke prioritert i denne rapporten, siden metoden ikke omfatter viltkartlegging.

Røddlistearter

Av de 132 (sikkert eller sannsynlig) hekkende er det 16 røddlistearter. Røddlista gjelder hekkende arter. Bare røddlistearter med reproduserende bestander (påvist eller sannsynlige) i Rauma er tatt med nedenfor (tabell 6).

Tabell 6. Røddlistearter av fugl i Rauma. Artene er dels omtalt under den enkelte lokaliteten. Kat=røddlistekategori (se innledninga til dette hovedkapitlet). Hek=hekkestatus: H=påvist hekkende, h=sannsynlig/mulig hekkende.

Kat	Art	Hek	Kommentarar
E	åkerrikse	h	Observert noen få ganger i hekketida Torvika-Eidsbygda, seinest juni 1996.
V	hønsehauk	H	hekkesteder ikke offentlige, 2-5 par.
V	jaktfalk	H	hekkesteder ikke offentlige, 1-3 par.
V	vandrefalk	h	hekkesteder ikke offentlige
V	hubro	h	hekkesteder ikke offentlige
V	vendehals	H	Ikke påvist hekkende etter begynnelsen av 1980-tallet.
V	kvitryggspett	H	Antatt bestand: 15-30 par.
V	fjellerke	H	2-4 par hekker på Horgheimsflya og Trollkyrkjeflya
R	kongeørn	H	hekkesteder ikke offentlige, 4-6 par.
DC	smålom	(h)	Ikke lenger hekkefugl i kommunen
DC	storlom	h	1-2 par antas å hekke enkelte år.
DC	havørn	H	hekkesteder ikke offentlige, 3-5 par.
DC	gråspett	H	10-15 par
DC	dvergspett	H	10-15 par
DM	trane	h	Isterdalen
DM	teist	H	10-20 par i ytre fjordstrøk.

Ansvarsarter

Med norske ansvarsarter for fugl menes arter som har minst 25 % av den europeiske hekkebestanden i landet vårt (DN 1999b).

Tabell 7. Ansvarsarter av fugl i Rauma. Tall i parentes oppgir den prosentvise delen av hekkebestanden i Europa som hekker i Norge.

Art	Kommentarar
havørn (45%)	hekkesteder ikke offentlige
jaktfalk (38%)	hekkesteder ikke offentlige
rødstilk (35%)	hekker over alt langs strender og våtmark også i fjellet.
svarbak (31%)	vanlig hekkefugl, fåtallig i Rauma.
krykkje (40%)	Sør-Norges største koloni på Runde, har hekket noen år på Hestholmen.
skjærpiplerke (88%)	vanlig hekkefugl langs strender, holmer og skjær, fåtallig i Rauma.
bergirisk (59%)	hekkefugl i bergskrentar, ofte på næringsøk i kulturlandskapet.

Pattedyr

Det finnes ingen samlet framstilling av pattedyr for Rauma. Man må her bruke en rekke kilder for å nøste opp situasjonen. Den beste oversikten finnes registrert i Norsk PattedyrAtlas. Virveldyr er ikke prioritert i denne rapporten, siden metoden ikke omfatter viltkartlegging.

Røddlistearter

Av pattedyr som reproduserer i kommunen (i det minste en gang i blant) er det 5 røddlistearter. Bare røddlistearter med (påvist eller sannsynlig) reproduserende bestander i Rauma er tatt med nedenfor (tabell 8).

Tabell 8. Røddlistearter av pattedyr i Rauma. Kat=røddlistekategori (se innledninga til dette hovedkapitlet).

Kat	Art	Kommentarar
DM	piggsvin	Vanlig på Åndalsnes på 1950-60 tallet. Forsvant trolig etter en streng barfrostvinter. Mittet 1998.
DM	skjegg/brandt-flaggermus	Påvist ved Måndalen (Sunde & Grønningsæter 1999)
DM	dvergflaggermus	Påvist et par steder i ytre deler av Rauma (Eid/Rødven), (Olsen 1996).
DM	oter	Spredt til vanlig i fjordstrøka og langs hovedvassdrag.
DM	gaupe	Bestand i vekst.
R	jerv	Mest indre deler.

I tillegg er nise og ulike andre hvalarter oppført på en rødliste for havområdene og Svalbard.

Ansvarsarter

Med norske ansvarsarter for pattedyr menes her arter som har minst 25 % av den europeiske bestanden i landet vårt (DN 1999b: 142).

Tabell 9. Ansvarsarter av pattedyr i Rauma. Tall i parentes oppgir den prosentvise delen av hekkebestanden i Europa som hekker i Norge

Art	Kommentarar
oter	Spredt til vanlig i fjordstrøka og langs hovedvassdrag.
lemen	vanlig i store deler av Rauma i gode smågnagerår.

I tillegg er nise oppført som ansvarsart for fjordområdene (vanlig art i Rauma).

Funnlister

Tabell 10. Oversikt over funn av rødlistearter i Rauma av gruppene lav (L), sommerfugler (Lep), moser (M), planter (P), og sopp (S). Røddlistekategorier: E=direkte truet, V=sårbar, R=sjelden, DC=hensynskrevende, DM=bør overvåkes, K=kategori ikke vurdert (brukt om skorpelav, uoffisiell rødliste). AET=Anna-Elise Torkelsen, GGa=Geir Gaarder, JBJ=John Bjarne Jordal, JIH=Jarle Inge Holten, SS=Sigmund Sivertsen, SSt=Steinar Stueflotten. Totalt 122 funn.

Gr	Latinsk navn	Norsk navn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finner m.m.	UTM
L	<i>Chaenotheca cinerea</i>	huldrenål	K	Fossbrua	11.04.1999	GGa	MQ 487 183
L	<i>Chaenotheca cinerea</i>	huldrenål	K	N for Slettafossen, på bjørkeved under overheng v. elva	18.07.2000	GGa & JBJ	MQ 517 112
L	<i>Cyphelium inquinans</i>	gråsobeger	K	Vermedalen: Øst for Lomtjørn, 3 furuer	25.06.2000	GGa	MQ 495 144
L	<i>Cyphelium pinicola</i>	furusotbeger	K	Slettafjell (Middelborg & Mattsson 1987)	1904	J.J.Havaas	MQ 49-50, 11-12
L	<i>Gyalecta flotowii</i>		K	Rødven: Skredå	13.05.1999	GGa	MQ 185 432
L	<i>Letharia vulpina</i>	ulvelav	DC	Brøstdalen: SØ for Kabben	03.04.1982	S. Madsen, J. Loe	MQ 478 029
L	<i>Letharia vulpina</i>	ulvelav	DC	SØ for Kabben, på stående gadd	07.2001	Karl Johan Grimstad	MQ 477 018
L	<i>Letharia vulpina</i>	ulvelav	DC	Sør for Kabben, på tørre greiner av to furuer	07.06.2000	Asbjørn Børset	MQ 475 019
L	<i>Letharia vulpina</i>	ulvelav	DC	Verma: Slettafjell	16.07.1904	J.J.Havaas	MQ 48-50, 11-13
L	<i>Letharia vulpina</i>	ulvelav	DC	Vermedalen: Vest for Evensætra, 2 furuer	25.06.2000	GGa	MQ 486 124
L	<i>Letharia vulpina</i>	ulvelav	DC	Vermedalen: Øst for Lomtjørn, 4 furuer	25.06.2000	GGa	MQ 495 144
L	<i>Letharia vulpina</i>	ulvelav	DC	Verma: Ospahjellen	15.07.1990	Korsmo & Svalastog (1997)	MQ 494 134
L	<i>Microcalicium ahlneri</i>	rotnål	K	Skiri, furustubbe i blokkmark	19.07.2000	GGa & JBJ	MQ 448 226
L	<i>Pyrenula laevigata</i>		K	Rødven: Skredå	13.05.1999	GGa	MQ 185 432
L	<i>Sclerophora coniophaea</i>	rustdoggnål	K	Fossbrua	11.04.1999	GGa	MQ 487 183
L	<i>Sclerophora coniophaea</i>	rustdoggnål	K	Remmem: Ryggjavannet	14.05.1999	GGa	MQ 435 225
L	<i>Sclerophora coniophaea</i>	rustdoggnål	K	Ved Vermefossen, på furugren under overheng 5 m over elva	18.07.2000	GGa & JBJ	MQ 505 135
L	<i>Sclerophora farinacea</i>	blådoggnål	K	Gjerde, på styva alm	26.06.2001	SSt, det. GGa	MQ 504 158
L	<i>Sclerophora farinacea</i>	blådoggnål	K	Flatmark, på styva alm	19.07.2000	GGa, JBJ	MQ 481 218
L	<i>Sclerophora farinacea</i>	blådoggnål	K	Isfjorden: Grøvdal	25.07.2000	JBJ & SSt, det. GGa	MQ 447 397
L	<i>Sclerophora peronella</i>	kystdoggnål	K	Fossbrua	11.04.1999	GGa	MQ 487 183

Gr	Latinsk navn	Norsk navn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finner m.m.	UTM
Le p	<i>Zygaena lonicerae</i>	stor bloddråpesvermer	DC	Flatmark	?	M. Opheim	MQ 46 22
Le p	<i>Zygaena lonicerae</i>	stor bloddråpesvermer	DC	Ytste Monge, observert på blomster	15.07.2000	J. B. Jordal	MQ 407 235
M	<i>Buxbaumia viridis</i>	grønnsko	DM	Rødven: Skredå	13.05.1999	GGa	MQ 185 434
M	<i>Callicladium haldanianum</i>	morknemose	DM	Romsdalen: Horgheim, svartorskog	02.07.1983, 18.07.1984	Aud Stølen	MQ 386 267
M	<i>Orthotrichum rogeri</i>	sporebustehette	DM	Høljenes	25.07.1895	Ryan	MQ 33 35
M	<i>Orthotrichum rogeri</i>	sporebustehette	DM	Åk	12.08.1892	Kaalaas	MQ 34-35, 34
M	<i>Orthotrichum rogeri</i>	sporebustehette	DM	Veblungsnes	11.08.1892	Kaalaas	MQ 31 36
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Måndalen (Voll): Venås, engbakker i skogen V f gården 250 m	02.08.1951	J. Lid	MQ 14-15, 32
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Måndalen: Venås, hestebeite, få rosetter	06.07.1999- 24.07.2000	SSt; SSt & JBJ	MQ 150 319
P	<i>Botrychium lanceolatum</i>	handmarinøkkel	DC	Horgheimsetra, 6 ind., belegg tatt 14.07.2000 og 28.06.2001	21.06.2000, 28.06.2001	SSt & JBJ, SSt Det. E.Fremstad	MQ 483 036
P	<i>Botrychium lanceolatum</i>	handmarinøkkel	DC	Kabbensetra, 1 eks., middels utviklet Belegg tatt 28.06.2001	23.06.2000, 28.06.2001	SSt Det. E.Fremstad	MQ 474 028
P	<i>Cephalanthera longifolia</i>	kvit skogfrue	R	Isfjorden: Hen, Svartlia ved Unjem, 100-150 eks. på ca. 1 mål i steinet sørvendt lauvskog. voksested oppdaget i 1955	16.06.1961	Arne Halvorsen	MQ 41-42, 39
P	<i>Cephalanthera longifolia</i>	kvit skogfrue	R	Isfjorden: Unhjem, hasselkratt, ca. 150-200 ind. (Gjærevoll 1955) sist sett 2000 (SSt)	07.06.1962; 08.07.1962; 28.06.1995; 22.06.2000	Sverre Halvorsen; Inger Gjærevoll; J. Holten; SSt	MQ 41-43, 39
P	<i>Dryopteris expansa</i> var. <i>willeana</i>	bruntelg	DM	Innfjorden: Grisetlia	24.05.2000	BJJ	MQ 261 340
P	<i>Dryopteris expansa</i> var. <i>willeana</i>	bruntelg	DM	Kleiva (Holten 1984a)	ca. 1983	JIH	MQ 54 07
P	<i>Dryopteris expansa</i> var. <i>willeana</i>	bruntelg	DM	Marstein, uret lauvskog ved fjellfoten	07.07.1999	SSt	MQ 402 255
P	<i>Dryopteris expansa</i> var. <i>willeana</i>	bruntelg	DM	Flatmark, N for Styggfonngrova, lågurtskog	26.06.2001	SSt	MQ 485 214

Gr	Latinsk navn	Norsk navn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finner m.m.	UTM
P	<i>Dryopteris expansa</i> var. <i>willeana</i>	bruntelg	DM	Lerheim i Rødvenfjorden, edellauvskog	27.06.2001	SSt	MQ 255 408
P	<i>Dryopteris expansa</i> var. <i>willeana</i>	bruntelg	DM	Sogge, lauvskog (gråor/platanlønn) ved elva	26.07.2000	SSt & JBJ	MQ 336 337
P	<i>Hieracium peteranum</i> *	gaffelsveve	V	Verma: Ved veien til Verrmedal over Slette i Øverdal, øverst i seterregionen		Omang 1935	MQ 48-50, 11-13
P	<i>Hieracium peteranum</i> *	gaffelsveve	V	Rødven: Bakken	22.07.2001	SSt	MQ 207 448
P	<i>Hieracium peteranum</i> *	gaffelsveve	V	Rødven: øst for Bakken mot Landre	22.07.2001	SSt	MQ 21 44
P	<i>Hieracium scandinavicum</i> *	setersveve	V	Rødstølsetrene, setervoll beitet av sau	01.09.1997	JBj	MQ 534 105
P	<i>Hieracium scandinavicum</i> *	setersveve	V	Sæterbø	30.06.1997	SSt	MQ 502 163
P	<i>Hieracium scandinavicum</i> *	setersveve	V	Sæterbø, halvåpent skogsbeite	27.07.2000	SSt & JBJ	MQ 49 17
P	<i>Hieracium suecicum</i> *	svenskesveve	DC	Kors (i Romsdal)		Omang (1935)	MQ 40 23
P	<i>Hieracium suecicum</i> *	svenskesveve	DC	Stavemstølen	01.09.1997	JBj	MQ 481 143
P	<i>Hieracium suecicum</i> *	svenskesveve	DC	Åmillasetra	14.07.2000	JBj	MQ 536 099
P	<i>Hieracium suecicum</i> *	svenskesveve	DC	Verma: Vermedalsseter, Øvredal		Omang (1935)	MQ 47 14
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Grøvdal: mellom gras i stien fra Stølen til Loftdalen	16.07.2000	JBj	MQ 487 381
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Grøvdal: nederst i Loftdalen, beita skog	02.08.2001	SSt	MQ 491 325
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Isfjordfjellet: Loftdalen-Bakkevatna, snaufjell	02.08.2001	SSt	MQ 498 368
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Isfjordfjellet: Loftdalen-Bakkevatna, snaufjell	02.08.2001	SSt	MQ 499 355
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Isfjordfjellet: Loftdalen-Bakkevatna, snaufjell	02.08.2001	SSt	MQ 516 351
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Isfjordfjellet: Loftdalen-Bakkevatna, snaufjell	02.08.2001	SSt	MQ 515 353
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Isfjordfjellet: Loftdalen-Bakkevatna, snaufjell	02.08.2001	SSt	MQ 514 352
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Isfjordfjellet: Loftdalen-Bakkevatna, snaufjell	02.08.2001	SSt	MQ 503 367
P	<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	DC	Isfjordfjellet: Loftdalen-Bakkevatna, snaufjell	02.08.2001	SSt	MQ 502 369

Gr	Latinsk navn	Norsk navn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finner m.m.	UTM
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Isfjordfjellet: Grøttabotn, snaufjell	01.08.2000	SSt, det. E.Fremstad	MQ 497 274
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Hen hd. Erstadalen, innerst i dalen ml. kjerrevegen og elva, ca. 3 km fra Dale	27.06.1961	T. Endersen	MQ 44-45, 33
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Isterdalen: Kløverstien, under Stigfossen	15.07.2000	JBJ	MQ 316 263
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Måndalen: Månvassætra	18.07.1944	S. Sæbø	MQ 12 30
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Romsdal: Gravdehaug i slåtteenng	23.06.2001	S. Stueflotten	MQ 487 195
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Romsdal: Grytten, ur i Mongejuras S-side ca. 900 m o.h.	28.07.1967	Flatberg, Gaare, Gåsvik, Tveit	MQ 40-42, 23-24
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	S-vendt li like N for Mongevann 950 m o.h.	29.07.1967	Flatberg, Gaare, Gåsvik, Tveit	MQ 42 26
S	<i>Albatrellus subrubescens</i>	furufåresopp	DC	Verma, furuskog ved vannrøre til kraftstasjonen	01.09.2000	JBJ	MQ 506 132
S	<i>Antrodia albobrunnea</i>	brun hvitkjuke	DC	Vermedalen: Øst for Lomtjørn	25.06.2000	GGa	MQ 495 144
S	<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>	gulbrun narrevokssopp	DC	Romsdalen: Verma: Lykkjeslett	01.09.2000	JBJ	MQ 514 128
S	<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>	gulbrun narrevokssopp	DC	Verma: Slettaia	18.09.1997	JBJ	MQ 513 115
S	<i>Cantharellus melanoxeros</i>	svartnende kantarell	V	Måndalen: Hovdekollen, edellauvskog	13.09.2001	JBJ	MQ 218 340
S	<i>Clavaria zollingeri</i>	fiolett greinkøllesopp	V	Innfjorden: Berillstølen	29.08.1998	JBJ	MQ 196 243
S	<i>Clavicornia pyxidiata</i>	begerfingersopp	DC	Ovenfor Flatmark, lauvskog, på daud osp	19.07.2000	GGa & JBJ	MQ 486 215
S	<i>Cordyceps bifusispora</i>	kvit åmeklubbe	R	Romsdalen: i oreskog under Romsdalshorn (Bujakiewicz 1993).	09.09.1987+20.08.1991	SS & AET	MQ 36 29
S	<i>Cortinarius anthracinus</i>	karminslørsopp	R	Måndalen: Hovdekollen, edellauvskog	13.09.2001	JBJ	MQ 218 340
S	<i>Crepidotus epibryus</i>		R	Romsdalen: ved Sogge bru	20.08.1991	AET	MQ 34-35, 33-34
S	<i>Dacrymyces ovisporus</i>	rundsporetåre	R	Vågstranda på furu.	09.09.1987	AET	MQ 13-15, 40-42
S	<i>Entoloma atrocoeruleum</i>		DC	Øvre Romsdalen: Åmillasetra	31.08.2000	JBJ	MQ 536 099
S	<i>Entoloma caesiocinctum</i>		DC	Innfjorden: Vårsetra	16.07.2000	JBJ	MQ 237 273
S	<i>Entoloma caesiocinctum</i>		DC	Verma: Slettaia	18.09.1997	JBJ	MQ 513 115
S	<i>Entoloma exile</i>		DC	Romsdalen: Verma: Lykkjeslett	01.09.2000	JBJ	MQ 514 128

Gr	Latinsk navn	Norsk navn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finner m.m.	UTM
S	<i>Entoloma formosum</i>	bronserødskivesopp	R	Innfjorden: Vårsetra	16.07.2000	JBJ	MQ 237 273
S	<i>Entoloma griseocyaneum</i>	lillagrå rødskivesopp	DC	Brøstdalen: Sjugurgarden	31.08.2000	JBJ	MQ 514 047
S	<i>Entoloma griseocyaneum</i>	lillagrå rødskivesopp	DC	Romsdalen: Kyllingkleiva	14.07.2000	JBJ	MQ 523 110
S	<i>Entoloma griseocyaneum</i>	lillagrå rødskivesopp	DC	Romsdalen: Søre Selen	19.07.2000	GGa & JBJ	MQ 387 259
S	<i>Entoloma griseocyaneum</i>	lillagrå rødskivesopp	DC	Verma: småbruk v fossen	01.09.2000	JBJ	MQ 505 131
S	<i>Entoloma politoflavipes</i>		E	Romsdalen: Gjershaug	01.09.2000	JBJ	MQ 519 118
S	<i>Entoloma porphyrophaeum</i>	lillabrun rødskivesopp	DC	Romsdalen: Bjørneberg	01.09.2000	JBJ	MQ 532, 089-091
S	<i>Entoloma porphyrophaeum</i>	lillabrun rødskivesopp	DC	Romsdalen: Gjershaug	01.09.2000	JBJ	MQ 519 118
S	<i>Entoloma porphyrophaeum</i>	lillabrun rødskivesopp	DC	Romsdalen: Kleiva	31.08.2000	JBJ	MQ 546 070-072
S	<i>Entoloma porphyrophaeum</i>	lillabrun rødskivesopp	DC	Verma: Slettafjellsetrene	18.09.1997	JBJ	MQ 500 120
S	<i>Entoloma porphyrophaeum</i>	lillabrun rødskivesopp	DC	Øvre Romsdal: Rødstølsetra	31.08.2000	JBJ	MQ 534 105
S	<i>Entoloma pratulense</i>		R	Brøstdalen: Horgheimsetra	31.08.2000	JBJ	MQ 484 037
S	<i>Entoloma pratulense</i>		R	Romsdalen: Verma: Lykkjeslett	01.09.2000	JBJ	MQ 514 128
S	<i>Entoloma pratulense</i>		R	Verma: Slettalia	18.09.1997	JBJ	MQ 513 115
S	<i>Entoloma prunuloides</i>	melrødskivesopp	DC	Romsdalen: Gjerde	27.07.2000	JBJ & SSt	MQ503 158
S	<i>Entoloma prunuloides</i>	melrødskivesopp	DC	Romsdalen: Gjerdet	01.09.2000	JBJ	MQ503 158
S	<i>Entoloma prunuloides</i>	melrødskivesopp	DC	Romsdalen: Gjershaug	01.09.2000	JBJ	MQ 519 118
S	<i>Entoloma prunuloides</i>	melrødskivesopp	DC	Romsdalen: Verma: Lykkjeslett	01.09.2000	JBJ	MQ 514 128
S	<i>Entoloma xanthochroum</i>		R	Brøstdalen: Horgheimsetra	31.08.2000	JBJ	MQ 484 037
S	<i>Geoglossum fallax</i>	skjelljordtunge	DC	Romsdalen: Remmem	13.09.2000	JBJ	MQ 413 229
S	<i>Geoglossum glutinosum</i>	sleip jordtunge	DC	Innfjorden: NØ for Demdal	29.08.1998	JBJ	MQ 232 260
S	<i>Geoglossum simile</i>	trolljordtunge	DC	Brøstdalen: Kabben	16.09.1994	GGa & JBJ	MQ 473 028
S	<i>Geoglossum umbratile</i>	brunsvart jordtunge	DC	Romsdalen: Remmem	16.09.1994	GGa & JBJ	MQ 415 232
S	<i>Hygrocybe flavipes</i>	gulfovokssopp	DC	Innfjorden: Berillstølen	29.08.1998	JBJ	MQ 196 243
S	<i>Hygrocybe glutinipes</i>	limvokssopp	V	Erstaddalen: Dalehaug	25.07.2000	JBJ	MQ 435 349
S	<i>Hygrocybe glutinipes</i>	limvokssopp	V	Isfjorden: Midtre Grøvdal	25.07.2000	JBJ	MQ 447 397
S	<i>Hygrocybe glutinipes</i>	limvokssopp	V	Romsdalen: Nordre Selen	19.07.2000	GGa & JBJ	MQ 386 260
S	<i>Hygrocybe glutinipes</i>	limvokssopp	V	Romsdalen: Søre Selen	19.07.2000	GGa & JBJ	MQ 387 259

Gr	Latinsk navn	Norsk navn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finner m.m.	UTM
S	<i>Hygrocybe lacmus</i>	skifervokssopp	DC	Romsdalen: Mongehamrane, lågurtfuruskog	13.09.2001	JBJ	MQ 415 233
S	<i>Hygrocybe ingrata</i>	rødnende lutvokssopp	V	Åndalsnes: Soggeberget	19.07.2000	GGa & JBJ	MQ 343 335
S	<i>Hygrocybe ingrata</i>	rødnende lutvokssopp	V	Romsdalen: Gravdehaug	01.09.2000	JBJ	MQ 488 196
S	<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>	svartdogget vokssopp	DC	Romsdalen: Remmem	13.09.2000	JBJ	MQ 413 229
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	rødskevokssopp	DC	Romsdalen: Remmem	13.09.2000	JBJ	MQ 413 229
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	rødskevokssopp	DC	Romsdalen: Remmem	16.09.1994	GGa & JBJ	MQ 415 232
S	<i>Mycena arcangeliana</i>	jodoformhette	V	Romsdalen: Sogge, på gråor (Bujakiewicz & Sivertsen 1994)	20.08.1991	AET, SS & A. Bujakiewicz	MQ 34 34
S	<i>Mycena renati</i>	prydhetta	R	Romsdalen: under Romsdalshorn.	20.08.1991	AET	MQ 35-36, 28-29
S	<i>Mycocacia uda</i>	grønngul vokspigg	DC	Ved Sogge bru, oreskog	20.08.1991	AET	MQ 345 340
S	<i>Peziza succosa</i>	gulnende begersopp	DC	Måndalen: Hovdekollen, edellauvskog	13.09.2001	JBJ	MQ 218 340
S	<i>Phellinus ferruginosus</i>	rustkjuke	DC	Fossbrua	11.04.1999	GGa	MQ 487 183
S	<i>Phellinus ferruginosus</i>	rustkjuke	DC	Romsdalen: Sogge bru på hegg.	20.08.1991	SS	MQ 34-35, 33-34
S	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	svartsonekjuke	DC	Vermedalen: Øst for Lomtjørn	25.06.2000	GGa	MQ 495 140

FORVALTNING OG TILRÅDINGER

Viktige naturtyper, lokaliteter og forvaltning av dem

I sammendraget gis en fullstendig oversikt over kartlagte naturtyper og verdsatte lokaliteter oppsatt i tabellform (tabell 1 og 2). Lokaliteter i kategori A skal prioriteres høyest. Følgende naturtyper må sies å være viktige å ta hensyn til i kommunen, samtidig som mange av dem er i tilbakegang på grunn av menneskelige aktiviteter:

- Rikmyr og større myrområder (bl. a. Herjemyrene, Stormyra ved Klungnes, myrene i Isterdalen og småflekker i Romsdalen bl. a. ved Selen og Marstein)
- Elveosser, strandeng- og gruntvannsområder (bl.a. Hensøra, Vågen (Vågstranda) og langs Rauma elv opp til Sogge bru)
- Naturbeitemarker og slåtteenger med stor artsrikdom (en rekke lokaliteter, særlig på strekninga Verma-Brøstdalen/Ulvådalen, men forøvrig finnes verdifulle lokaliteter spredt over kommunen, intakte slåtteenger er sjeldne, fine eksempler er Gravdehaug og Dalehaug)
- Områder med gammel styva alm (Lerheim, Grøvdal, Engelia, Flatmark, Gjerde)
- Rik edellauvskog (bl. a. Unhjemsli, Skredå, Nordviklia, Griselia, Hovdekollen, og en rekke lokaliteter på solsida oppover Romsdalen)
- Gammelskog (bl. a. flere lokaliteter ved munninga av Vermedalen, ved Horgheimsetermoen, i Romsdalen i flere av grovsteinområdene, bl. a. ved Ryggvatna og nord for Fossbrua)
- Skog i elvekløfter (særlig skogen i elvekløftene fra Vermefossen til fylkesgrensa)
- Lågurtskog/kalkskog (bl. a. Ottestad og flere lokaliteter i Øverdalen)
- Stilleflytende, meandrerende elveparti og flommarkskog (bl. a. store deler av Isterdalen, betydelige deler av Isa, viktige partier av Rauma som Frydenlundholmen, Istrautiløpet, Sogge, strekninga Horgheim-Marstein og Lyngheim-Alnes, Skiri og Flatmark)
- Rik sumpskog uten tilknytning til elver (Mækjå i Innfjorden er en av de mest spesielle i fylket)

I slike områder bør hensynet til det biologiske mangfoldet prioriteres i alt planleggingsarbeid. Detaljer omkring viktige hensyn er angitt under hver enkelt lokalitet. I regional sammenheng har Rauma særlig ansvar for sine flotte meandrerende elvestrekninger og tilhørende flommarksmiljø, som det er lite av ellers i fylket. Forøvrig har Rauma mye edellauvskog, bl.a. fylkets viktigste forekomster av ask, viktige gammelskogslokaliteter, mye intakt, artsrikt kulturlandskap, og noen viktige havstrandmiljøer.

De aller fleste sårbare naturområdene er ikke med i noen verneplan. Det er derfor opp til grunneierne og kommunen å forvalte disse områdene basert på kunnskap om blant annet naturverdiene.

Kunnskapsstatus og behov for videre undersøkelser

Kartlegging av biologisk mangfold er meget krevende, og det sier seg selv at et prosjekt som dette vil fare med harelabb og grov pensel over kommunen. Med dette prosjektet er imidlertid kunnskapen om de naturtypene i Rauma som er omtalt i DN-håndbok nr. 13, systematisert og hevet en god del. Det er viktig å være klar over følgende begrensninger: marine områder har ikke vært en del av prosjektet (DN 2001), det samme gjelder fiskebiotoper i ferskvann (egen håndbok på Internett) og viltkartlegging (DN 1996).

Når det gjelder *havstrand/kyst*, har trolig de større og viktige lokalitetene kommet med, men det kan fremdeles finnes interessante områder som ikke er undersøkt.

Dekninga er dårligere enn ønskelig på *skog*. En del av de største og viktigste lokalitetene er trolig kommet med. Kommunen har mye edellauvskog, det vil si skog med varmekjære treslag som alm, ask, svartor og hassel. Det er sett en rekke slike lokaliteter som man ikke har hatt tid til å oppsøke. Vi antar videre at det finnes mer gammel skog med interessante lav-, sopp- og mose-arter, men det tar mye tid å undersøke dette. Flere gammelskogslokaliteter er trolig ikke oppdaget, og noen aktuelle steder ble det ikke tid til å undersøke. Når det gjelder flommarkskog, er disse mangelfullt undersøkt, og data for moser, lav og sopp eksisterer bare for noen tilfeldige lokaliteter. Denne typen er generelt artsrik og har stort potensiale for sjeldne og rødlistete sopparter, dels også mosearter. Dette er vist ved undersøkelser av svartorskog (Stølen 1986) og undersøkelser av soppfloraen i et par tilfeldige gråorskoger i Romsdalen (Bujakiewicz 1989, 1993, Bujakiewicz & Sivertsen 1994, S. Sivertsen pers. medd.). Gråor-heggeskog langs Rauma er detaljert inntegnet på vegetasjonskart av Holten (1984), og dette kartet kan brukes i tillegg til denne rapporten.

Rauma har mye interessant når det gjelder *ferskvann/våtmark*. Særlig viktig er det å understreke betydninga av stilleflytende elver med tilhørende meandere, flomdammer, kroksjøer, mudderbanker og flommarkskog. Det finnes fortsatt også flere ikke undersøkte fossesprøytoner. De viktigste kunnskapshullene er knyttet til de meandrerende elvepartiene i nedre deler av Romsdalen, Isfjorden og Isterdalen.

Når det gjelder *kulturlandskap*, er lokalitetene ofte små, og det finnes fremdeles en hel del lokaliteter som ikke er oppdaget eller undersøkt. Her er det fortsatt mange kunnskapshull. Insektfaunaen i kulturlandskapet er trolig interessant, men ikke undersøkt.

Rauma er ingen stor *myrkommune*, men det kan fremdeles finnes en del mindre, interessante myrer enn de som er funnet til nå, særlig i høyere liggende områder.

Rasmark og berg er noe Rauma har mye av, og denne naturtypen er prioritert relativt lavt i prosjektet på grunn av et beskjedent trusselbilde. Her er det fortsatt mange dårlig kjente områder. Trolig finnes en del sjeldne insektarter i de varmeste rasmarkene.

Fjell har Rauma også mye av. Man antar at en del av de viktigere kalkrike områdene er oppdaget, men det vil fortsatt finnes en del kunnskapshull. Naturtypen har vært lavt prioritert på grunn av små trusler.

Behovet for videre undersøkelser er størst når det gjelder *skog*, *ferskvann/våtmark* og *kulturlandskap*. Også i de fleste andre naturtyper vil det finnes en god del mer enn det som er kartlagt.

Når det gjeld kunnskap om *arts mangfoldet* i Rauma, er det utrolig mye å hente, særlig innenfor lite studerte organismegrupper som virvelløse dyr, moser, sopp og lav. Også småpattedyr som smågnagere, spissmus og flaggermus er fremdeles utilstrekkelig kjent.

LITTERATUR

Litteratur som berører naturen i Rauma

Liste nedenfor er et resultat av søk på kommunenavnet "Rauma" i litteraturlisten for naturen i Møre og Romsdal (utarbeidet av J. B. Jordal & G. Gaarder) i februar 2002, noe som gav 916 treff. Dette er dermed en liste over litteratur som omhandler et eller annet forhold som har med naturen i Rauma å gjøre. Bare en del av titlene er siterte i rapporten.

- Ahlmann, H. W., 1919: Geomorphological studies in Norway. Geogr. Ann. 1.
- Ahlner S., 1948: Utbredningstyper bland nordiska barrträds-lavar. Acta Phytogeographica Suecica 22: 1-257.
- Aksdal, S., 1994: Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 6 - 1994. 125 s.
- Amdam, J., 1976: Samordna plan for Rauma/Ulvåa-området: utkast til samla plan. Rapport Raumaprojektet nr. 7. Møre og Romsdal distriktshøgskole.
- Amdam, J., 1976: Samordna plan for Rauma/Ulvåa-området: behovsanalyser og vurderingar. Rapport Raumaprojektet 8. Møre og Romsdal distriktshøgskole. 154 s.
- Amdam, J., 1976: Samordna plan for Rauma/Ulvåa-området. Konsekvensvurdering av verneplan og vasskraftutbygging: konsekvensar for Rauma-området. Førebels utg. Rapport Raumaprojektet 6. Studiesenteret i Volda, Møre og Romsdal distriktshøgskole. 118 s.
- Amdam, J., 1977: Samordna plan for Rauma/Ulvåa-området: Sluttrapport. Møre og Romsdal distriktshøgskole. 154 s.
- Amdam, J., 1977: Rauma og kraftutbyggingsplanene. Den norske turistforening. Årbok 1977:146-155.
- Anda, E., 1995: Romsdalen og Romsdalsfjorden, hovedtrekkene i landskapet. Romsdalsmuseets årbok, s. 14-34.
- Andersen, J., 1955: Nye billefunn i Trøndelag, Oppland, Møre og Romsdal. Det Kongelige norske Videnskapers Selskaps Årbok 1955.
- Andersen, J. & Hanssen, O., 1993: Geographical distribution of the riparian species of the tribe Bembidiini (Col., Carabidae) in south and central Norway. Fauna norv. Ser. B. Norw. J. Ent. 40:59-69.
- Andersen, R. & Jordhøy, P., 1984: Forundersøkelse av hjortevilt-, rovvilt- og jaktinteressene i Raumas nedbørfelt, Oppland og Møre og Romsdal fylker. DVF - RU Rapport 1-1984. 72 s.
- Andersen, T., 1983: Towards an ecological explanation of the geographical distribution of riparian beetles in western Europe. J. Biogeography 10: 421-435.
- Anonym, 1976: Samordna plan for Rauma/Ulvåa-området. Naturvern og friluftsliv: (delrapport). Fagrapport Raumaprojektet nr 4. Volda off. lærarskole, Møre og Romsdal distriktshøgskole 1976. 26 s.
- Anonym, 1980: Utbygging av Rauma/Ulvåavassdraget? Studentoppgave - naturvern H 113. Telemark distriktshøgskole. 32 s., 2 kart.
- Arnekleiv, J. V., 1997: Rotenonbehandlingens effekt på bunndyr i Rauma- og Hensvassdraget, Møre & Romsdal. Del 1: kvalitative undersøkelser. Rapport NTNU, Vitenskapsmuseet. Zoologisk serie 1997-8. Laboratoriet for ferskvannøkologi og innlandsfiske nr. 108. 48 s.
- Arnekleiv, J. V. & Koksvik, J. I., 1985: Fiskeribiologiske undersøkelser i Raumavassdraget med konsekvensvurderinger av planlagt vannkraftutbygging. Det Kgl. norske videnskapers selskab, Museet. Zoologisk serie, rapport 1985-1. 68 s.
- Arnekleiv, J. V., Dolmen, D., Aagaard, K., Bongard, T. & Hanssen, O., 1997: Rotenonbehandlingens effekt på bunndyr i Rauma- og Hensvassdraget, Møre og Romsdal. Del 1: Kvalitative undersøkelser. Univ. i Trondheim, Vitenskapsmuseet, rapport Zoologisk serie 1997-8.
- Arnesen, L., 1986: Akustiske og sedimentologiske undersøkelser i noen fjorder på Nordvestlandet: Romsdalsfjorden, Norddalsfjorden og Sunnylvsfjorden. Hovedfagsoppgave, Universitetet i Bergen. 99 s.
- Aspås, H., 1994: Rotenonbehandling av Raumavassdragene 1993. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 8-1994. 21 s.
- Aspås, H., 1997: Rotenon Rauma. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1997. 33 s.
- Aspås, H. & Bruun, P., 1993: Gjennomførte tiltak mot lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. Rapport 1993-7. 25 s.
- Aspås, H. & Bruun, P., 1994: Gjennomførte tiltak mot lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i Møre og Romsdal pr april 1994. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 5-1994. 31 s.
- Aune, B. 1993: Årstider og vekstsesong 1:7 mill. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.7. Statens kartverk.
- Aune, B. 1993: Månedstemperatur 1:7 mill. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.6. Statens kartverk.
- Aune, E. I., 1969: Vegetasjon og flora i Hemne og Snillfjord, Sør-Trøndelag. Blyttia 27:194-202.
- Aune, O. A. & Myrberget, S. 1969: Grevlingens, Meles meles, nåværende utbredelse i Norge. Fauna 22:27-33.
- Austigard, B., 1980: Ore som nyttevekst. Ei undersøking frå Romsdal. Romsdalsmuseet Årbok 1901: 29-40.
- Austigard, B., 1981: Utløer og høystakkar i Romsdal. Romsdalsmuseets Årbok 1981:22-47.
- Bakke, A., 1961: En oversikt over vårt kjennskap til Norges insektfauna. Fauna 14:41-62.
- Balle, O., 1990: Vegetasjonskartlegging i Norge. Kartlegginger fordelt på fylke/kommune. Norsk Institutt for Jord- og Skogkartlegging.
- Balle, O., 2000: Vegetasjonskartlegginger i Norge. Kartlegginger fordelt på fylke/kommune. 5. utgave. NIJOS-rapport 15/2000. 68 s.

- Bendiksen, E., Høiland, K., Brandrud, T. E. & Jordal, J. B., 1997: Truete og sårbare sopparter i Norge - en kommentert rødliste. *Fungiflora*. 221 s.
- Berg, R. Y., 1962: Nye utbredelsesdata for norske karplanter. *Blyttia* 20:49-82.
- Berg, R. Y., 1963: Disjunksjoner i Norges fjellflora og de teorier som er framsatt til forklaring av dem. *Blyttia* 21:133-177.
- Berge, D. & Molvær, J., 2000: Forslag til fremtidig organisering av regional vannovervåking i Møre og Romsdal. NIVA-rapport O-99208, E-20480, 30 s.
- Berland, B., 1968: Vår eneste landplanarie, *Rhynchodemus terrestris* (O. F. Müller), og dens utbredelse i Norge. *Fauna* 21:91-97.
- Bersås, P. K., 1995: Jordbruk og bosetting på Flatmark i forrige århundre. *Romsdalsmuseets årbok*, s. 84-94.
- Betten, O., 1998: Villrein, inngrep og forstyringer i Ottadalen villreinområde. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1998. 120 s. + kart.
- Bevanger, K., 1981: Fuglefaunaen i Istras nedbørfelt, Rauma kommune, Møre og Romsdal. DKNVS Mus. Rapport Zool. Ser. 1981-1. 37 s.
- Bevanger, K., 1986: Number of bird species used for selection of protected areas. *Fauna norv.* Ser C, *Cinclus* 9:45-52.
- Bevanger, K., 1993: Grevlingens status i Norge 1992. NINA Oppdragsmelding 197: 1-23.
- Bevanger, K. & Ålbu, Ø., 1986: Minken *Mustela vison* i Norge. *Økoforsk utredning* 1986:6: 1-73.
- Bevanger, K. & Ålbu, Ø., 1987: Distributional history and population development of the feral mink *Mustela vison* Schreber, 1777 in Norway. *Meddelelser fra norsk viltforskning* 3. serie nr. 18. 22 s.
- Bevanger, K., Rofstad, G. & Ålbu, Ø., 1983: Vurdering av ornitologiske verneinteresser og konsekvenser for fuglelivet ved eventuell kraftutbygging i Rauma/Ulvåa, Møre og Romsdal. DKNVS Mus. Rapport Zool. Ser. 1981-5. 97 s.
- Beyer, M. & Ålbu, Ø. 1984: Haukugleinvasjonen 1983/84. *Rallus* 14: 82-85.
- Bjelland, T., 2001: Comparative studies of the distribution and ecology of some oceanic species in the genus *Leptogium* (Lecanorales, Ascomycotina) in Norway. *Nova Hedwigia* 72: 1-44.
- Bjørnbæk, G. 1993: Snø 1:7 mill. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.4. Statens kartverk.
- Bjørlykke, H., 1940: Utsyn over Norges jord og jordsmonn. Med oversiktskarter av jordbunnsforholdene i Norge i to blader: Sør-Norge og Nord-Norge. 1:2 000 000. NGU skrifter nr. 156.
- Bjørndalen, J. E. & Brandrud, T. E. 1989a: Verneverdige kalkfurusleger. Direktoratet for naturforvaltning, rapport nr. 10-1989:1-148.
- Bjørndalen, J. E. & Brandrud, T. E. 1989b: Landsplan for verneverdige kalkfurusleger og beslektede skogstyper i Norge. III. Lokalteter på Vestlandet. Direktoratet for naturforvaltning, rapport.
- Bjørnstad, O., Klungnes, E., Skomsø, P. A., Straume, K. J. & Sjøvik, P. J. (red.): Ei bok om Rauma. 54 artikler om Rauma kommune. 253 s.
- Bjørn, B., 1996: Fiskeribiologiske undersøkingar i regulerte vassdrag i Sunndal, Rauma og Nesset. *Reguleringsmagasin*, Statkraft. Holbuvatnet, Reinsvatnet, Osbuvatnet, Eikesdalsvatnet, Store Sandgrovatnet, Nedre Sandgrovatnet, Glutervatnet, Mongevatnet, Rangåvatnet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 4-1996. 42 s.
- Bjørn, B., 1996: Fiskeribiologiske undersøkingar i regulerte vassdrag: Ångårdsvatnet, Tovatna, Vermevatnet, Berildvatnet, Langfjelldalelva. Rapport Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga 7-1996. 31 s.
- Bjørn, B. & Eklo, M., 1995: Fiskeribiologiske undersøkelser i regulerte vassdrag i Møre og Romsdal: Vatnevatnet og Årdalselva i Ørstavassdraget i Ørsta kommune, Sjøbolvatnet og Taskedalsvatnet i Innfjordvassdraget i Rauma kommune, Nysætervatnet i Fausavassdraget i Sykkylven og Stranda kommune, Myrvatnet og Hafstadvatnet i Skardvassdraget i Tingvoll kommune, Engeliwatnet i Grytåvassdraget i Halså kommune. Rapport Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga 7-1995. 58 s.
- Blankenborg, H., Haarstad, R. Q. & Rønningen, B., 1993: Innst. S. nr. 114. Innstilling fra kommunal- og miljøvernkomiteen om Samlet plan for vassdrag. (St. meld. nr. 60 for 1991-92). 32 s.
- Blytt, A., 1874: Norges Flora eller Beskrivelser over de i Norge vildtvoxende Karplanter tilligemed Angivelser af de geografiske Forholde, under hvilke de forekomme. 2. s. 387-855. Christiania.
- Blytt, A., 1876: Norges Flora eller Beskrivelser over de i Norge vildtvoxende Karplanter tilligemed Angivelser af de geografiske Forholde, under hvilke de forekomme. 3. s. 857-1348. Christiania.
- Blytt, M. N., 1861: Norges Flora eller Beskrivelser over de i Norge vildtvoxende Karplanter tilligemed Angivelser af de geografiske Forholde, under hvilke de forekomme. 1. Christiania. 386 s.
- Born, P., 1930: Die Carabenfauna Norwegens. *Norsk entomologisk tidsskrift* II:57-76.
- Brattgard, T. & Holthe, T. (red.), 1995: Kartlegging av egnede marine verneområder i Norge. Tilråding fra et rådgivende utvalg. Utredning for Direktoratet for naturforvaltning (DN) 1995, nr. 3:1-179.
- Brekke, R., 1940: The norwegian mayflies (Ephemeroptera). *Norsk entomologisk tidsskrift* V:55-73.
- Broch, E. & Dahl, R. W., 1976: Ingeniørgeologiske vurderinger vedrørende Rauma Kraftverk. Geol. Inst. NTH, rapport. 12 s.
- Bruaset, J. A., 1965: Voll: Natur- og kulturgeografiske drag. Hovedfagsoppgave i geografi Universitetet i Oslo. 2 bd. + kart.
- Brun, P. F., 1985: Program for overvåking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1984-88. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 1-1985. 124 s.
- Brun, P. F., 1986: Overvåking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1983-85. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport 7/86. 91 s.
- Brun, P. F., 1992: Overvåking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1989-91. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport 9/92. 92 s.
- Brun, P. F. & Haugen, T., 1990: Overvåking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1986-88. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport 2/90. 101 s.
- Bruun, P., 1992: Prøvefiske i Gjerdsetvatnet i Rauma kommune 1992. Notat, 7 s.

- Bruun, P., 2000: Fiskeribiologiske undersøkelser i Innfjordsfjellet høsten 2000. Rapport Asplan Viak, 14 s.
- Bruun, P. & Eide, O., 1999: Status for lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal i 1998. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1999. 186 s.
- Bruun, P., Asplan Viak Sør A/S, Aspås, H., Eide, O. & Sættem, L. M., 1999: Kultiveringsplan for anadrom laksefisk og innlandsfisk i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 3-1999. 161 s.
- Bruun, P., Aspås, H. & Eide, O., 1995: Forslag til kultiveringsplan for ferskvannsfisk i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 8-1995. 156 s.
- Bruun, P., Aspås, H., Eide, O. & Sættem, L. M., 1999: Kultiveringsplan for ferskvannsfisk i Møre og Romsdal. Status og framtidig strategi. Høringsutkast, januar 1999. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 8-1995. 156 s.
- Bryhni, I., 1964: Fjellgrunnen i Romsdal. Molde og Romsdal turistforening 75 år (1889-1964). Molde. s. 28-39.
- Bryhni, I., 1977: Geologi med store kontrastar. I: Møre og Romsdal, serien Bygd og by i Norge. s. 74-103.
- Brøste, O., 1987: Ottadalen, driftsformer innenfor villreinområdet. Villreinen 1987:24-25.
- Braadlie, O., 1932: Sammensetning av elvevatnet i Rauma. Det kgl. norske vidensk. selsk. forh. nr. 38:137-150.
- Braadlie, O., 1932: Sammensetning av elvevatnet i Rauma. Kgl. Norske vidensk. Selsk. Forh. 1932-28:147-150.
- Braarud, T. & Klem, A., 1931: Hydrographical and chemical investigations in the coastal waters off Møre and in the Romsdalsfjord. Hvalrådets skrifter 1931:1-88.
- Buen, H., 1958: Sphagnum lindbergii in Norway. Nytt Mag. Bot. 6:129-134.
- Bugge, O.-A., 1993: Utkast til verneplan for edellauvskog i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 10-1992: 117 s.
- Bugge, O.-A., 1995: Romsdalen landskapsvernområde. Romsdalsmuseets årbok 1995:123-128.
- Bugge-Høyer, R., 1926: Vernskogen i Møre. Tidsskr. skogbr. 34:558-564.
- Bujakiewicz, M. 1989: Macrofungi in the alder and alluvial forests in various parts of Europe and North America. Opera Bot. 100: 29-41.
- Bujakiewicz, M., 1993: General remarks on macrofungi occurring in boreal and temperate grey alder forests. Blyttia 51: 99-110.
- Bujakiewicz, M. & Sivertsen, S., 1994: Disjunkte sopparter i nordnorske oreskoger. Blekksoppen 22 (64): 18-22.
- Bygdeboknemnda for Voll, 1979: Bygdaboka for Voll I. 683 s.
- Byrkjeland, S., 1996: Låvesvale-prosjektet fortsetter. Vår fuglefauna 19:74-75.
- Bø, I. L., 1973: Seterdrift og seterliv i Innfjorden rundt 1920. Åndalsnes.
- Børset A., Lucassen, U. & Strøm, A. M. 1990: Spørreundersøkelse blant jegere i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. Rapport nr. 8-1990. 64 s. + vedlegg.
- Børset, A., 1995: Forvaltning av freda rovvilt i Møre og Romsdal 1991-94. Forvaltningstiltak, bestandsregistrering, førebyggjande tiltak, skadedokumentasjon og erstatningar. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 10/1995. 45 s. + vedlegg.
- Baarli, G. G., 1981: Marleiker - hva er det? Fauna 34:30-34.
- Cajander, A., 1935: Über die Fennoskandischen formen der kollektivart Carex polygama Schkuhr. Ann. Bot. Soc. Zoo-bot. Fennicæ Vanamo Tom. 5. No. 5: 1-117.
- Carlson, A. B., Sollid, J. L. & Torp, B., 1983: Valldal, kvartærgeologi og geomorfologi 1:50 000, kartblad 1319 IV. Geografisk institutt, Universitetet i Oslo.
- Christensen, H., 1995: Determinants of otter *Lutra lutra*. Distribution in Norway. Effects of harvest, PCBs, human population density and competition with mink *Mustela vison*. Dr. scient-avhandling, Univ. i Trondheim, Zool. inst.
- Collett, R., 1876: Oversigt over Norges Araneida I. Forh. Vidensk.Selsk. Krist. 1875:225-259.
- Collett, R., 1898: Bemærkninger vedrørende Norges Pattedyrfauna, 3die Række (1882-1897). Nyt Mag. Naturv. 36:264-374.
- Dahl, B., 1892: Molde og Romsdalen. En reisehåndbok udg. af Molde og Romsdals turistforening. Kristiania. 1-319, kart.
- Dahl, E., Elven, R., Moen, A. & Skogen, A., 1986: Vegetasjonsregionkart over Norge 1: 1 500 000. Nasjonalatlas for Norge, Hovedtema 4: Vegetasjon og dyreliv, kartblad 4.1.1. Statens Kartverk.
- Dahl, O., 1893: Botaniske undersøkelser i Romsdals amt med tilstøtende fjelltrakter. Christiania Vidensk. Selsk. Forh.1893 No. 21:1-32.
- Dahl, O., 1894: Biskop Gunnerus' virksomhed fornemmelig som botaniker tilligemed en oversigt over botanikens tilstand i Danmark og Norge indtil hans død. E. Visitasreisen i 1768 i Romsdals amt og de derfra opgivne planter. Det Kongelige norske Videnskabers Selskabs Skrifter 1893:22-41.
- Dahl, O., 1895: Plantegeografiske undersøkelser i det indre av Romsdals amt med tilstøtende fjelltrakter. II. Kgl. norske vidensk. selsk. skr. 1894:1-28.
- Danielsen, A., 1970: Nye funn av norske karplanter (Bergen-herbariet). Blyttia 28:205-228.
- Degelius, G., 1954: The lichen genus *Collema* in Europe. Symb. Bot. Upsalienses XIII:2. 499 s.
- Deinboll, P. V., 1846: Om Jorddyrkingen i Romsdal Fogderie. Oeconomiske Samlinger. Udgivne af Romsdals Amts Landhuusholdnings-Selskab, no 21. s. 161-167.
- Det norske meteorologiske institutt, 1993: Nasjonalatlas for Norge. Hovedtema 3: Luft og vann. Kartblad 3.1.1. - 3.1.7. Statens kartverk.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1986: Handlingsplan for tiltak mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* for 10-årsperioden 1987-1996. Direktoratet for naturforvaltning, fiskekontoret. Rapport 42 s. + vedlegg.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1988: Revidert handlingsplan for tiltak mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Direktoratet for naturforvaltning, fiskekontoret. Rapport 39 s.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1992: *Gyrodactylus salaris* - forvaltningens arbeid for å bekjempe lakseparasitten. DN vassøkologisk avd., rapport. 26 s.

- Direktoratet for naturforvaltning, 1994: Oversikt over norske vassdrag med anadrome laksefisk pr. 01.01.1994. Utskrift fra lakseregisteret.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1995: Oversikt over norske vassdrag med laks, sjøaure og sjørøye pr. 1. januar 1995. Utskrift fra lakseregisteret. DN-notat 1995-1.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1995: Forslag til handlingsplan for tiltak mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* for perioden 1995-1999. Utredning for DN 1995-2. 96 s.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1996: Videreutvikling av fangststatistikken for anadrome laksefisk. Del 2. Fangstrapportering og fangststatistikk. Utredning til DN 1996-6. 50 s.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1996: Handlingsplan for forvaltning av gjess. DN-rapport 1996-2. 79 s.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1996: Bestandssituasjonen i norske vassdrag med laks, sjøaure og sjørøye pr. 1. januar 1996. Utskrift fra lakseregisteret. 13 + 38 s.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1996: Tiltak mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* for perioden 1996-2000. Handlingsplan. DN - rapport 1996-8. 36 s.
- Dolmen, D., 1991: Ferskvannsbiologiske og hydrografiske undersøkelser av 20 vassdrag i Møre og Romsdal 1988 (Verneplan IV). Universitetet i Trondheim. Videnskapsmuseet. Rapport zool. ser. 1989-3.
- Dolmen, D. & Strand, L. Å., 1997: Preliminært amfibieatlas med fylkesvis statuskommentar. Vitenskapsmuseet Zoologisk Notat 1997, 8: 27 s. + vedlegg
- Due, R., Langlo, O. & Norwich, A., 1983: Innst. S. nr. 124 (1982-83). Innstilling fra energi- og industrikomiteen om kraftdekningen i 1980-årene og forholdet til samlet plan for vassdrag (St. prp. nr. 130 for 1981-82.) 9 s.
- Dyrendal, H. A., 1996: Livshistorie hos sjørørret (*Salmo trutta*) fra fem elveavsnitt i Rauma, Møre og Romsdal fylke. Hovedfagsoppgave (Cand. scient.) i ferskvannsekologi, zoologisk institutt, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. upubl. 41 s.
- Dyring, T., Helland, S. & Løbak, H., 1973: Innst. S. nr. 207 (1972-73). Innstilling fra industrikomiteen om verneplan for vassdrag. (St. prp. nr. 4). s. 583-605.
- Eckblad, F.-E., 1963: Contributions to the Geoglossaceae of Norway. *Nytt Mag. Bot.* 10: 137-158.
- Eckblad, F.-E., 1981: Bidrag til Vestlandets soppflora II. *Blyttia* 39: 125-135.
- Eckblad, F.-E., 1981: Soppgeografi. Universitetsforlaget, 168 s.
- Eckblad, F.-E. & Granmo, A., 1978: The genus *Nummularia* (Ascomycetes) in Norway. *Norw. J. Bot.* 25: 69-75.
- Eckblad, F.-E. & Torkelsen, A.-E., 1986: The genera *Rhytisma* and *Placuntium* in Norway. *Agarica* 7 (14): 60-73.
- Eide, O., 1990: Prøvefiske i inste og søre Glupvatn: Rauma kommune 1988. Rapport Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga 1-1990. 13 s.
- Eide, O., 1994: Undersøkelser vedrørende lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal 1993. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 3-1994. 210 s.
- Eide, O., 1995: Undersøkelser vedr. lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal 1994. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 6-1995. 271 s.
- Eide, O., 1996: Undersøkelser vedr. lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal 1995. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 3-1996. 278 s.
- Eide, O., 1997: Undersøkelser vedr. lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal 1996. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 1-1997. 233 s.
- Eide, O., 1998: Undersøkelser vedr. lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal 1997. Fangststatistikk for laks og aure 1970-1997. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 1-1998. 255 s.
- Eide, O., 2000: Status for lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal i 1999. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 1-2000. 175 s.
- Eide, O., Bruun, P. & Haukebø, T., 1992: Undersøkelser vedrørende lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal i 1988, 1989, 1990 og 1991. Del Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Rapport nr. 1-1992. 218 s.
- Eide, O., Bruun, P. & Haukebø, T., 1993: Undersøkelser vedrørende lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal 1992 - Del Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Rapport nr. 5-1993.
- Eide, P. & Ottesen, J., 1997: Romsdal sett frå lufta. 93 s. + kart.
- Eikeland, J. I., 1993: Oppdrett av laks i opne merdanlegg - effektar av sikringssoner for laksefisk for å redusere skader på anadrom laksefisk. I: Sivertsen, A., Walsø, Ø. & Venås, W.: Fagseminar om lakselus og tiltaksstrategier. DN-notat 1993-3. 205 s.
- Einvik, K. 1982: Fiskeriundersøkelser i 10 års vernede vassdrag. Sluttrapport. Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Rapport 206 s.
- Ekker, M., 1990: Verneplan IV - vilt. Møre og Romsdal. Direktoratet for naturforvaltning. 11s.
- Eklo, M., 1993: Naturfaglige konsesjonsvilkår knyttet til vasskraftutbygging i Møre og Romsdal. En oversikt over regulerte vassdrag. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. Rapport nr. 3-1993. 251 s.
- Ellefsen, S., 1980: Jerv, ulv og gaupe i Norge. Viltrapport 14. 94 s.
- Ellingsen, E., 1897: Mere om norske Myriopoder. *Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandling* 1896 No. 4: 1-11.
- Elven, R. & Fremstad, E., 2000: Fremmede planter i Norge. Flerårige arter av slekten lupin *Lupinus* L. *Blyttia* 58:10-22.
- Elven, R. (red.), Lid, J. & Lid, D. T., 1994: Norsk flora. 6. utgåve. Det Norske Samlaget, Oslo. 1014 s.
- Elven, R., Fremstad, E., Hegre, H., Nilsen, L. & Solstad, H., 1996: Botaniske verdier i Dovrefjell-området. NTNU Vitenskapsmuseet. Rapport botanisk serie 1996-3. 151 s.
- Engdal, J. & Zachariassen, K. E., 1979: New records of Coleoptera in Norway. *Fauna Norv. Ser. B* 26:5-7.
- Fiske, P., 1985: Kvitryggspett *Dendrocopus leucotos* i Møre og Romsdal. *Rallus* 15: 76-82.
- Fladset, P. O., 1992: Skjøtselsplan for *Slettaia*, Verma i Møre og Romsdal. Hovedoppgave ved institutt for skogfag. Norges Landbrukshøgskole.

- Flatberg, K. I., 1986: Taxonomy, morphovariation, distribution and ecology of the *Sphagnum imbricatum* complex with main reference to Norway. *Gunneria* 54:1-118.
- Flatberg, K. I., Frisvoll, A. A. & Jørgensen, P. M., 1975: Bidrag til Trøndelags lavflora. *Blyttia* 33:235-244.
- Flatberg, K.I., 1992: The European taxa in the *Sphagnum recurvum* complex. 2. Amended species of *Sphagnum brevifolium* and *S. fallax*. *Lindbergia* 17:96-110.
- Folden, H., 1992: Til fjells i fortidens fotefar. Gyldendal Norsk Forlag. 138 s.
- Folkestad, A. O., 1976: Faunaregistreringar i Øvre Rauma 1975: rapport frå undersøkingar av det høgare dyrelivet. Rapport til Møre og Romsdal Kraftselskap. 30 s. + kart
- Folkestad, A. O., 1976: Generell del. Registrering av område som er av verdi for friluftsliv og naturvern i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavd. 57 s. + vedlegg.
- Folkestad, A. O., 1976: Rauma kommune. Friluftsliv og naturvern i Møre og Romsdal, spesiell del: 15. Møre og Romsdal fylke. Plan- og utbyggingsavdelinga.
- Folkestad, A. O., 1977: Dvergdykkeren som norsk hekkefugl. *Sterna* 16:242-262.
- Folkestad, A. O., 1977: Registrering av ornitologisk viktige våtmarker i Norge. Stensilert rapport til Miljøverndepartementet. 512 s.
- Folkestad, A. O., 1978: Fylkesvis oversikt over ornitologisk viktige våtmarksområder i Norge. Møre og Romsdal. Miljøverndepartementet, rapport. 13 s. + stort upaginert vedlegg.
- Folkestad, A. O., 1983: Sjøfuglreservatplan for Møre og Romsdal. *Rallus* 13:121-123.
- Folkestad, A. O., 1996: Registrering av hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal 1994-95. Områda sør for Hustadvika - kommunane frå Vanylven til Fræna. Norsk Ornitologisk forening avdeling Møre og Romsdal. Ornitologiske undersøkingar Møre og Romsdal. Rapport. 130 s.
- Folkestad, A. O. & Follestad, A., 1973: Oversikt over interessante observasjonar på Nordvestlandet 1971-1972. *Rallus* 3(3):17-20.
- Folkestad, A. O. & Follestad, A., 1974: Ornitologiske notatar frå Nordvestlandet 1971-72. *Sterna* 13:273-278.
- Folkestad, A. O. & Loen, J., 1998: Hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal - ein statusrapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 4-1998. 125 s.
- Follestad, A., 1979: Atlasnytt. *Rallus* 9:92-95.
- Follestad, A., 1979: Atlas-nytt om bøksongaren. *Rallus* 9:108.
- Follestad, A., 1981: Rapport fra LRSK. *Rallus* 11:14-16.
- Follestad, A., 1981: Faunistisk rapport for Møre og Romsdal 1975-1979. *Vår fuglefauna* 4:177-185.
- Follestad, A., 1993: Sjøfuglkartverket. Dekningsgrad og alder på dataene i kystdata-basen. NINA Oppdragsmelding 237: 1-50.
- Follestad, A. & Ålbu, T., 1983: Atlasprosjektet. *Rallus* 13:40-85.
- Follestad, B. A., Larsen, E., Blikra, H., Longva, O., Anda, E., Sønstegeard, E. & Reite, A. Aa, 1994: Løsmassekart over Møre og Romsdal fylke. Beskrivelse. Kartvedlegg: Løsmassekart M 1:250 000. Norges geologiske undersøkelse skrifter 112. 52 s.
- Follestad, B. A., 1995: Møre og Romsdal fylke - kvartærgeologisk kart 1:250 000. Norges geologiske undersøkelse. 1 kart.
- Folvik, A. & Øien, I. J., 1996: Åkerriksa i Norge 1996. Bestandsstatus og tiltaksplan. Norsk Ornitologisk Forening. Rapport nr. 6-1996. 19 s. + vedlegg.
- Fox, H.F. & Scannell, M.J.P., 2000: Isaac Carroll (1828-1880): a catalogue of lichens collected in Scandinavia in 1863 housed in the Herbarium, National Botanic Gardens, Dublin. *Glasra* 4: 63-84.
- Frafjord, K., 1988: Betrakninger omkring fjellrevbestanden i Sør-Norge i perioden 1981-1985. *Fauna* 41:35-39.
- Fremming, O. R., 1984: Viktige truede og sårbare fuglearter i kulturlandskap i Norge. Miljøverndepartementet, Rapport T-587. Biologisk institutt, avd. zoologi, Univ. i Oslo. 73 s.
- Fremstad, E., 1979: Distribution and ecology of *Bryhnia novae-angliae* in Norway. *Lindbergia* 5:131-134.
- Fremstad, E., 1982: Svartorens (*Alnus glutinosos*) rolle i det vestnorske vegetasjonsbildet. Det kgl. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport botanisk serie 1982-8:134-153.
- Fremstad, E., 1983: Role of black alder (*Alnus glutinosa*) in vegetation dynamics in West Norway. *Nordic journal of botany* 3:393-410.
- Fremstad, E. & Kvenild, L., 1993: Fattig heivevegetasjon i Norge; utbredelseskart. NINA Oppdragsmelding 188: 1-17.
- Frilund, P. H., 1994: Mye skrik og lite fjær. *Rallus* 24:98-99.
- Frisvoll, A. A. & Blom, H. H. 1992: Trua moser i Norge med Svalbard, raud liste. NINA Utredning 042: 55 s.
- Frisvoll, A. A. & Blom, H. H. 1997: Trua mosar i Noreg med Svalbard. Førebelse faktaark. NTNU Vitenskapsmuseet Botanisk Notat 3: 170 s.
- Frostad, O., 1942: Vermadal - Midtbotn - området: undersøkelser spesielt over siste istids senglaciale avsetningsforløp ved å følge utviklingen av de i dette tidsrum opp stätte brerandsjøer og bredemte sjøer. Hovedoppgave i geografi. Universitetet i Oslo. 184 s.
- Fylkesmannen i Hedmark, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkesmannen i Oppland & Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, 1998: Verneplan for Dovrefjellområdet. Høringsutkast. 117 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 1999: Kartlegging av biologisk mangfald i Møre og Romsdal. Samandrag av konferanseinnlegg Molde 15.12.99.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal Fylkeskommune, 1994: Fylkesdelplan for elveoslandskap i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal fylkeskommune, nærings- og miljøavdelinga. 1-31 + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. & Miljøvernavd., 1999: Område som er med i ei nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal, biologiske registreringar i kulturlandskapet. Temakart 1:250 000. Statens kartverk, Møre og Romsdal.

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, landbruksavdelinga, miljøvernavdelinga, 1995: Rapport om prosjektet "Utvida miljøvernengasjement for jordbruksetaten i Møre og Romsdal - sluttrapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 5-1995. 27 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, udatert: Utkast til verneplan for barskog i Vest-Norge. Tilråding frå miljøvernnavdelinga, Fylkesmannen i Møre og Romsdal. 39 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1982: Utkast til verneplan for våtmarksområde i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga. 224 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1985: Årsmelding for miljøvernnavdelinga 1984. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 4-1985. 36 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1985: Mellombels utkast til verneplan for myrar, Møre og Romsdal fylke. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport nr. 8-85. 103 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1986: Myrområde med regional og lokal verneverdi. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport nr. 1-1986. 79 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1986: Årsmelding for miljøvernnavdelinga 1985. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 3-1986. 52 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1987: Årsmelding for miljøvernnavdelinga 1986. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 3-1987. 44 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1988: Årsmelding for miljøvernnavdelinga 1987. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 9-1988. 51 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1990: Fiskeforholda i vassdrag i verneplan IV. Notat. 19s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1990: Årsmelding for miljøvernnavdelinga 1988 og 1989. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 3-1990. 32 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1991: Registrerte verneverdige barskogsområder i Møre og Romsdal (Registreringer utført av NINA). Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga. Rapport utenom serie.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1991: Årsmelding for miljøvernnavdelinga 1990. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 2-1991. 48 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1991: Forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 3-1991. 14 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1991: Verneverdig edellauvskog i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport nr. 5-1991. 101 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1992: Rapport sysselsetting - miljø. Arbeid for trygd i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 2-1992. 43 s. + vedlegg
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1992: Årsmelding for miljøvernnavdelinga 1991. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 4-1992. 65 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1993: Statusrapport verna områder og aktuelle verneområder i Møre og Romsdal 1993. Tabell. Rapport. 8 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1994: Årsmelding 1993. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 1-1994. 21 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1995: Årsmelding 1994. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport 4-1995. 11 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1996: Utkast til verneplan for edellauvskog i Møre og Romsdal. Tilråding. 161 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1996: Miljøtilstanden i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport nr. 6/1996. 39 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1997: Utkast til verneplan for havstrand og elveos i Møre og Romsdal. Tilråding. 174 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1997: Reinheimen - melding om oppstart av verneplanarbeid og konsekvensutgreiingar. Brosjyre, 8 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1997: Møre og Romsdal fylke. Naturatlas. Tema: Naturvern. Kart 1:650 000
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, 1998: Nasjonal inndeling i landskapregioner (kart). Statens kartverk, Møre og Romsdal 1998.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga. 1998: Naturgeografiske regionar i Møre og Romsdal (kart). Statens kartverk, Møre og Romsdal 1998.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1998: Røddlistearter i Møre og Romsdal. Planter, sopp og lav. Temakart 1:250 000. Statens kartverk, Møre og Romsdal.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 1999: Naturbasen. Naturatlas for Møre og Romsdal. Databaseutskrift.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, 2000: Utskrift fra Naturbasen for Rauma kommune. Kart + lokalitetsbeskrivelser.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 1996: Strategidokument for forvaltningen av det sørnorske kjerneområdet for jerv. 52 s. + vedlegg.
- Fægri K. & Danielsen, A. 1996: Maps of distribution of Norwegian vascular plants. Volume III. The southeastern element. Fagbokforlaget, Bergen. 129 pp. + maps.
- Fægri, K., 1960: The coast plants. Fægri, K. et al. (eds.): Maps of distribution of Norwegian plants. I. Univ. i Bergen skr. nr. 26. 134 s. + 54 pl.

- Førland, E., 1993: Årsnedbør 1961-1990. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.1. Statens kartverk.
- Førland, E., 1993: Nedbørhyppighet. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.3. Statens kartverk.
- Førland, E. & Det norske meteorologiske institutt, 1993: Månedsnedbør 1:7 mill. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.2, Statens kartverk.
- Gammelsrud, S., 1990: Fiskeribiologiske undersøkelser i Mongevatn, Rauma kommune, august, 1990. Statkraft, rapport, 9 s.
- Gammelsæter, M. & Dønnum, B. O., 1994: Varig bestand av regnbueørret påvist i Setervatna ved Åndalsnes. Fauna 47: 290-298.
- Gjelstenli, I., 1997: Fra topp til topp i Romsdal. EKH-trykk as, Molde.
- Gjendem, O., 1979: Romsdal svart på hvitt. En bibliografi. Romsdal Sogelag. 260 s.
- Gjerde, L., 1995: Status on Norwegian bats. Nordre Øyeren Biological Station. NØBI Report 15.
- Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.), 1994: Norsk fugleatlas. Hekkefuglenes utbredelse og bestandsstatus i Norge. Norsk Ornitologisk Forening. Klæbu. 552 s.
- Gjessing, J., 1967: Norways paleic surface. Norsk Geografisk Tidsskrift 21.
- Gjærevoll, O., 1955: Frå floraen i Trøndelag IV. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Årbok 1954:69-75.
- Gjærevoll, O., 1962: Frå floraen i Trøndelag VI. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Årbok 1962:75-78.
- Gjærevoll, O., 1977: Plantelivet i Møre og Romsdal. I: Larsen, P. (red.): Bygd og by i Norge: Møre og Romsdal: 115-132.
- Gjærevoll, O., 1990: Alpine plants. Berg, R. et al. (eds.): Maps of distribution of Norwegian vascular plants. Vol. II. Tapir, Trondheim. 126 s. + 37 pl.
- Gjærevoll, O. & Sørensen, N. A., 1954: Plantegeografiske problemer i Oppdalsfjellene. Blyttia 12:117-152.
- Gjærum, H. B., 1964: The genus *Taphrina* Fr. in Norway. Nytt Mag. Bot. 11: 5-26.
- Gjærum, H. B., 1967: *Ramularia epishaeria* (Desm.) Gunnerb. and *R. albo-rosella* (Desm.) n. comb. Nytt mag. bot. 14:115-124.
- Gjærum, H. B., 1974: Nordens rustsopper. Fungiflora, Oslo 321 s.
- Godø, G., 1987: Nye nasjonalparker. Rallus 17:13-17.
- Granmo, A., Hammelev, D., Knudsen, H., Læssøe, T., Sasa, M. & Whalley, A., 1989: The genera *Biscogniauxia* and *Hypoxyylon* (Sphaeriales) in the Nordic countries. Opera Bot. 100: 59-84.
- Greve, L. & Nielsen, T. R., 1991: A survey of the family Micropezidae in Norway. Fauna norv. Ser. B. Norw. J. Ent. 38:77-87.
- Greve, L. & Skartveit, J., 2001: The genus *Loxocera* (Diptera, Psilidae) in Norway. Norw. J. Ent. 48:329-334.
- Grimeland, B. A. (red.), 1925: Romsdal og Molde. Turistruter, naturforhold, næringsliv, historie og kulturminner. Kjenn ditt land IV. Oslo. 1-128, kart.
- Grüner, O. R., 1954: Sagbruksvirksomhet og trelast i Romsdal fra 1600-tallet. Hovedfagsoppgave i historie. Universitetet i Oslo. Upubl.
- Grüner, O. R., 1972: Hollendertida i Romsdal. Sagbruk og trelasthandel på 1600-tallet. Trondheim. 1-173, ill.
- Grønningseter, B. I., 1944: Om floraen på Pyttegga og Hanadalen. Blyttia 2:48.
- Grøtta, M., 2000: Kort om litt av kvart i kulturlandskapet. s. 52-53 I: Gunnerød, G. & Heggset, S.: Kulturlandskap. Haustskriv 2000. Forsøksringane i Møre og Romsdal.
- Gulden, G. 1999: Slekten *Narrevokssopp* (*Camarophylloopsis* Herink) i Norge. Blekksoppen 27 (78):3-16.
- Gulden, G. & Hanssen, E. W., 1992: Distribution and ecology of stipitate hydneous fungi in Norway, with special reference to the question of decline. Sommerfeltia 13: 1-58.
- Gustad, J. R., 1990: Tornskatehekking på Averøy i M&R. Rallus 20:98-103.
- Gustad, J. R., 1992: Fugler i Norge 1991. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Vår fuglefauna 15:209-226.
- Gaarder, G., 2001: Doggnål (*Sclerophora*) i Møre og Romsdal. Rallus 30:76-84.
- Gaarder, G. & Jordal, J. B., 2000: Røddlistearter i Møre og Romsdal - planter, sopp og lav. Rallus 29:102-133.
- Gaarder, G. & Jordal, J. B., 2001: Røddlistearter i Møre og Romsdal 2001. Planter, moser, kransalger, sopp, lav og sommerfugler. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 1-2001. 88 ss.
- Gaarder, G., Holtan, D. & Jordal, J. B., 2001: Kartlegging av naturtyper. Fylkestilpassede faktaark for Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 2-2001. 64 s.
- Gaarder, T. & Bjerkan, P., 1934: Østers og østerskultur i Norge. A.s. John Griegs Boktrykkeri, Bergen. 96 s.
- Gaare, E., 1970: Rapport fra botanisk inventering i Eikesdal/Grytten reguleringsområder. Med et tillegg: Noen viktige vegetasjonstyper i surbergsområder i Norge. Trondheim. DKNVS Museet. Upubl. rapport 28 s.
- Gaare, E., 1978: Beiting av rein i sentrale og vestlige deler av Snøhettaområdet fra 1970-1977. DVF Viltforskningen. Rapport. 9 s.
- Haftorn, S., 1971: Norges fugler. Universitetsforlaget. 862 s.
- Hagen, A., 1941: Notes on Norwegian Uredinae. Nytt mag. naturv. 82:123-140.
- Hagen, D. & Nilsen, T., 1992: Arealbruk i elvedelta. Statusbeskrivelse og utviklingstrekk for et utvalg elvedelta i Trøndelag, Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Et forprosjekt. UNIT senter for miljø og utvikling, medd. nr. 1/92. 32 s.
- Hagen, E., 1973: Edellauskogin inventering i Møre og Romsdal. Landsplan for verneverdige områder/forekomster, Miljøverndepartementet. Bot. nr. 66.2. Upubl. rapport. 6 s.
- Hagen, I., 1907: Fra E. Ryans mosherbarium. 7. Romsdals amt. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1907, 1: 19-21.
- Hagen, I., 1908: Forarbejder til en norsk løvmosflora. I. Orthotrichaceae. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1907, 13: 1-100.
- Hagen, I., 1909: Forarbejder til en norsk løvmosflora. II Meeseaceae. III. Georgiaceae. IV Disceliaceae. V Neckeraceae. VI. Pseudoleskeaceae. VII. Thuidiaceae. VIII. Leskeaceae. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1908, 9:1-122.
- Hagen, I., 1909: Forarbejder til en norsk løvmosflora. IX. Grimmiaceae. X. Timmiaceae. XI. Schistostegaceae. XII. Hedwigiaceae. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1909, 5:1-105.

- Hagen, I., 1910: Forarbejder til en norsk løvmosflora. XIII. Splachnaceae. XIV. Oedipodiaceae. XV. Leucodontiaceae. XVI. Ceratodontaceae. XVII. Encalyptaceae. XVIII. Seligeraceae. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1910, 1:1-108.
- Hagen, I., 1914: Forarbejder til en norsk løvmosflora. XIX. Polytrichaceae. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1913, 1:1-77.
- Hagen, I., 1915: Forarbejder til en norsk løvmosflora. XX. Dicranaceae. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1914, 1:1-192.
- Hagen, I., 1929: Forarbejder til en norsk løvmosflora. XXI. Pottiaceae. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr. 1928, 3:1-96.
- Hagen, M. & Holten, J. I. 1976: Undersøkelser av flora og vegetasjon i et subalpint område, Rauma kommune, Møre og Romsdal. Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Rapp. Bot ser. 1976-6. 82 s.
- Halle, O., 1985: Silokontrollen 1984. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 5-1985. 8 s. + vedlegg
- Hansen, I., 1987: Snøhattastammen - villreinforvaltning fram til 1970. Villreinen 1987: 39-40.
- Hansen, L. & Knudsen, H. (ed.), 2000: Nordic Macromycetes Vol. 1. Ascomycetes. Nordsvamp, København, 309 s.
- Hansen, L. O., 1998: Vanlig rutevinge (*Melitaea athalia*). Insekt-Nytt 23: 3-4.
- Hansen, L. O. & Aarvik, L., 2000: Sjeldne insekter i Norge 3. Sommerfugler (Lepidoptera). NINA Fagrapport 038. 145 s.
- Hanssen, H. K., 1937: *Datomicra* og *Microdota* Muls. & Rey. De nordiske arter. Norsk entomologisk tidsskrift IV:31-53.
- Hanssen, O., 1932: Det fyrste utkast til flora yver Nordmøre. Nordmøre Historielag, Årsskr. 1932:6-27.
- Harstveit, K., 1978: Vindforholdene i indre Romsdalsfjord og deres relasjon til den alminnelige versituasjon. Hovudfagsoppgåve Universitetet i Bergen.
- Hartvigsen, R. (red.), 1997: Effektene av rotenon på faunaen i norske laksevassdrag: Rapport fra konsensus-møtet. NINA Oppdragsmelding 497: 30 s.
- Hassel, K. & Gaarder, G., 1999: Grønnsko *Buxbaumia viridis*: nyfunn, utbredelse og status i Norge. Blyttia 57:173-180.
- Hatlen, H., 2001: Stor humleflue (*Bombylius major*)(Diptera, Bombyliidae) på Nordvestlandet. Insektnytt 24(4):16.
- Hatlen, H., 2001: Hornsikade (*Centrotus cornutus*) på Nordvestlandet. Insektnytt 24(4):29-30.
- Haugen, I., 1992: Barskog i Vest-Norge. Utkast til verneplan. DN-rapport 1992-9. 115.
- Haukebø, T., 1983: Lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Planer om tiltak for bekjempelse av parasitten i elvene rundt Isfjorden, Rauma kommune. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernadv. Notat. 14 s.
- Haukebø, T. & Eide, O., 1987: Undersøkelser vedrørende lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal i 1983, 1984 og 1985. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1987. 349 s.
- Haukebø, T. & Eide, O., 1989: Undersøkelser vedrørende lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal i 1986 og 1987. Del Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Rapport nr. 4-1989. 169 s.
- Haukebø, T. & Skiri, V., 1988: Handlingsplan for tiltak i *Gyrodactylus salaris*-infiltrerte vassdrag i Indre Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 6-1988. 32 s. + vedlegg.
- Havaas, J. J. 1910: Beiträge zur Kenntnis der westnorwegischen Flechtenflora. I. Bergen mus. årbok 1909 No. 1: 1-36.
- Heen, A. R., 1959: Herbør og dyregreaver omkring i Romsdal. Molde og Romsdal Turistforening Årbok 1959, s. 87-96.
- Heggberget, T. M. & Myrberget, S., 1979: Den norske bestand av oter 1971-1977. Fauna 32:89-95.
- Heggberget, T. M. & Myrberget, S., 1980: Bestanden av jerv i Norge i 1970-åra. Fauna 33:52-55.
- Heggertveit, J., 1998: Råte i gran registrert på stubber i kommunene Molde, Nesset og Rauma. Hovedoppgave i Skogfag - Norges landbrukshøgskole.
- Heggertveit, J. & Solheim, H., 1998: Stubberegistrering av råte i gran etter hogst i kommunene Molde, Nesset og Rauma. Rapport fra skogforskningen 16/98. 15 s.
- Heitkøtter, O., 1975: Uttalelse om Raumaautbyggingens innvirkning for villreinen. 10 s.
- Heitkøtter, O., 1995: Vernetanker i vassdragsnatur. Snøhetta forlag. 144 s.
- Helberg, C., 1988: Christen Smiths fjellvandring. Den norske turistforenings årbok 1988:58-67.
- Helland, A., 1911: Topografisk-statistisk beskrivelse over Romsdals Amt Del 1 Den almindelige del. 1400 s. Del 2 Byerne og herredene. 1418 s. Norges land og folk 15, Kristiania 1911 2b Bl. XII, 1400 s. kart. B2 VI, 1418 s. kart.
- Helleberg, H. & Brun, P., 1993: Helsestatus i lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal. Fiskesykdommer og parasitter, smitteforebyggende tiltak. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga & Fylkesveterinæren for Møre og Romsdal. Rapport nr. 8-1993. 20 s. + vedlegg.
- Hendset, S. A., 1977: Møte med tretåspett. Rallus 7:111.
- Hendset, S. A., 1984: Tidlig grågåstrekk. Rallus 14:79.
- Hendset, S. A., 1986: Hekkande hornugler i Rauma. Rallus 16:24-25.
- Hendset, S. A., 1987: Hønehaukreiret. Rallus 17:30-31.
- Hendset, S. A., 1990: Publikasjoner. Rallus 20:51.
- Henriksen, A., Lien, L. & Traaen, T. & Sevaldrud, I. H., 1987: 1000 sjøers undersøkelse. Rapport 282/87. Statlig program for forenensingsovervåking 1987.
- Hesthagen, T. & Sandlund, O. T., 1997: Endringer i utbredelse av ørekyte i Norge: årsaker og effekter. NINA Fagrapport 013: 1-16.
- Hindar, K., Fleming, I. A., Jonsson, N., Breistein, J., Sægvog, H., Karlsbakk, E., Gammelsæter, M. & Dønnum, B. O., 1996: Regnbueørret i Norge: forekomst, reproduksjon og etablering. NINA Oppdragsmelding 454: 1-32.
- Hjelset, S. & Toft, S., 1992: Landskapsvern i Romsdalen? Bruks- og verneinteresser, forslag til skjøtselsplan. Hovedoppgave ved institutt for biologi og naturforvaltning, Norges Landbrukshøgskole. Upubl. 127 s. + 10 vedlegg.
- Hogstad, O. & Moksnes, A., 1986: Expansion and present status of the Wood Warbler *Phylloscopus sibilatrix* in Central Norway. Fauna norv. Ser C, *Cinclus* 9:49-54.
- Hogstad, O. & Stenberg, I., 1994: Structure of Norwegian breeding passerine communities in coastal deciduous forests. Fauna norv. Ser. C, *Cinclus* 17: 75-94.
- Hokstad, O. & Skurdal, J., 1996: Spredning av ferskvannsorganismer. Fauna 49:10-19.
- Holgensen, H., 1944: Norske sikader I. Nytt mag. naturv. 84:205-218.

- Holgerson, H. 1946: Norske sikader (Homoptera cicadina) II Underfam. Tettigoninae, Acocephalinae, Bythoscopinae, (excl. Macropsis). Bergen mus. årbok 1944 Nr. 6: 1-37.
- Holgerson, H., 1971: Stavanger museums gjenfunn 1969-1970. *Sterna* 10:175-224.
- Holien, H., 2001: Additions to the Norwegian flora of lichens and lichenicolous fungi II - with some further distributional notes on Norwegian Caliciales. *Graphis Scripta* 12:51-58.
- Holmboe, J., 1900: Nogle ugræsplanters indvandring i Norge. *Nytt mag. naturv.* 38:129-262.
- Holmboe, J., 1905: Studier over norske planters historie. I *Gentiana purpurea* L. *Nytt mag. naturv.* 43:33-51.
- Holmboe, J., 1920: Bergfletten i Norge som vild og plantet. Bergen mus. årbok 1918-19 *Naturv. rk.* 1.
- Holmboe, J., 1928: Rævebjelden (*Digitalis purpurea* L.) og dens rolle i norsk natur og folkeliv. *Nyt mag. naturv.* 66: 193-248 + utbredelseskart
- Holmboe, J., 1930: Spredte bidrag til Norges flora. I. *Nytt mag. naturv.* 68:119-152.
- Holmboe, J., 1936: Om "Hærbua" og dens forekomst ved elvene i Trøndelag i sagatiden. *Svensk Bot. Tidskr.* 30: 551-564.
- Holmsen, P., 1972: Nyttbare sand- og grusforekomster i Syd-Norge. Del II: Grustakenes art og beliggenhet. *NGU skrifter nr.* 271.
- Holtan, D., 2001: Dvergdykkerens status i Norge. *Vår Fuglefauna* 24:100-108.
- Holtedahl, O., 1933: Noen istidsdannelser fra Romsdalen. *Den Norske Turistforenings Årbok* 1933:60-62.
- Holtedahl, O. (ed.), 1969: *Geology of Norway. Norges geol. Unders.* 208:1-540.
- Holtedahl, O. & Dons, J. A. 1953: *Berggrunnskart over Norge. Norges Geol. Unders.*
- Holtedahl, O. & Dons, J. A. 1960: *Geologisk kart over Norge. Berggrunnskart. Vedlegg til Norges Geol. Unders.* 208.
- Holten, J. I., 1979: Ulvådalen-Brøstdalen. *Vegetasjonskart 1:20 000. Rauma, Møre og Romsdal.* 1 kart.
- Holten, J. I., 1980: Utbredelse og økologi for *Brachypodium sylvaticum*, *Bromus benekeni* og *Festuca altissima* i Midt-Norge. *Blyttia* 38:137-144.
- Holten, J. I., 1984a: Flora- og vegetasjonsundersøkelser i Raumavassdraget, med vegetasjonskart i M 1:50 000 og 1:150 000. *DKNVSM rapport, Botanisk Serie 1984-4:* 141 s.
- Holten, J. I., 1984b: *Vegetasjonskart Romsdalen. 1:50 000. 1 kart. I: Holten, J. I.: Flora- og vegetasjonsundersøkelser i Raumavassdraget. DKNVSM rapport, Botanisk Serie 1984-4.*
- Holten, J. I., 1984c: *Naturtypekart Raumas nedbørfelt. 1:150 000. 1 kart. I: Holten, J. I.: Flora- og vegetasjonsundersøkelser i Raumavassdraget. DKNVSM rapport, Botanisk Serie 1984-4.*
- Holten, J. I., 1990: Potensielle vegetasjonsregioner for Norge 1:3 mill. *Vegetasjonsregionkart. Vedlegg til: NINA Utredning 011.*
- Holten, J. I., 1995: Botaniske befaringer i fjellområder i Rauma og Nesset kommuner i forbindelse med utvidelse av Dovrefjell nasjonalpark. *NINA, Trondheim. 8s. + 5 krysslister. upubl.*
- Holten, J. I. & Brevik, Ø., 1998: *Edellauvskog i Midt-Norge - biologisk mangfold, skjøtsel og forvaltning. Terrestrisk Miljøforskning, rapport. 144 s. + vedlegg.*
- Holten, J. I., Frisvoll, A. A. & Aune, E. I., 1986a: *Havstrand i Møre og Romsdal. Flora, vegetasjon og verneverdier. Økoforsk rapport 1986:3A:1-253.*
- Holten, J. I., Frisvoll, A. A. & Aune, E. I., 1986b: *Havstrand i Møre og Romsdal. Lokalitetsbeskrivelser. Økoforsk rapport 1986:3B: 184 s.*
- Holthe, V., 1977: *Villreinområder i Sør-Norge. DVF upubl. rapport. 45 s.*
- Horion, A., 1967: *Faunistik der Mitteleuropäischen Käfer. Überlingen - Bodensee. 419 pp.*
- Hovde, A., 1974: *Dale Nedre, Rauma kommune. Rapport fra Det norske myrselskap 11 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1980: *Innfjorden, Rauma kommune. Det norske jord- og myrselskap. 31 s. + vedlegg og kart.*
- Hovde, A., 1980: *Innfjorden Rauma kommune. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap 31 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1981: *Øvre Hovde, Hovdemyra og Innlegan, Rauma kommune. Rapport fra Det norske jord- og myrselakap 7 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1981: *Brumyrane, gnr78, bnr 2, Rauma kommune. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap 3 s.*
- Hovde, A., 1982: *Rauma-utbyggingen, området Horgjem-Gravdehaug. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 15 s.*
- Hovde, A., 1982: *Herjeelva - Bollfjellet, Rauma kommune. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap 6 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1983: *Rauma - utbyggingen området Grøttøra Horgjem. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 6 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1983: *Isterdalen til Veblungsnes (Grytten Bondelag) Rapport fra Det norske jord- og myrselskap 24 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1983: *Dale og Staurset utmark, Rauma kommune. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 6 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1985: *Skorgedalen/ Ljøsådalen (Grytten bondelag) Rauma kommune. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap 7 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1986: *Raumautbyggingen Alt. F, F1, og F2. (Konsekvenser for landbruket) Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 13 s. + vedlegg.*
- Hovde, A., 1995: *Beiteundersøkelser på Dale og Gyldenskog gnr 55, 56, 57 og 58 i Rauma kommune. Jordforsk Rapp. 20/95: 14 s + vedlegg.*
- Hovde, A., 1995: *Beiteundersøkelser på Grøtta og Moa gnr 52 og 53 i Rauma kommune. Jordforsk Rapp. 21/95: 12 s + vedlegg.*
- Hovde, O., 1952: *Myrene i Nesset og en del av Veøy herred. Meddelelser fra det Norske Myrselskap 1952:123-129.*
- Hovde, O., 1954: *Myrene i Eid og Veøy herred, Møre og Romsdal. Meddelelser fra det Norske Myrselskap 1954:1-9.*
- Hovde, O., 1977: *Holmemdalen, Rauma kommune. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap 8 sider + vedlegg.*
- Hovde, O., 1983: *Seterferd på Hovde. Romsdal sogelag. Årsskrift 1983:63-70.*
- Hovde, O., 1990: *Støsliv og seterstell. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 200-203.*
- Hultén, E., 1971: *Atlas över växternas utbredning i Norden. Stockholm.*

- Husby, M., 1997: Norsk Hekkefugltaksering. Årsrapport for 1996. Norsk Ornitologisk Forening Rapport nr. 3-1997.
- Husby, M., 1998: Norsk Hekkefugltaksering. Årsrapport for 1997. Norsk Ornitologisk Forening Rapport nr. 1-1998. 28 s.
- Husby, M., Stueflotten, S. & Værnesbranden, P. I. 1999: Norsk Hekkefugltaksering. Årsrapport for 1998. Norsk Ornitologisk Forening Rapport nr. 4-1999. 22 s. + vedlegg.
- Hvidsten, N. A., 1980: 10-års vern av vassdrag, fiskeribiologisk undersøkelse av vassdrag nr. 432 Istra, somrene 1978 og 1979. Fagsekretæren for ferskvannsfiske i Møre og Romsdal. Rapport.
- Hvidsten, N. A., 1981: Fiskeribiologiske undersøkelser i Rauma kommune, sommeren 1981.
- Hvidsten, N. A., 1981: Ungfiskundersøkelser av laks og aure fra 34 vassdrag i Møre og Romsdal i tiden 1979-81. Fylkeslandbrukskontoret i Møre og Romsdal, fagsekretæren for ferskvannsfiske i Møre og Romsdal. Molde. Rapport. 70 s. + 15 vedlegg.
- Hvidsten, N. A., 1981: Fiskeribiologisk undersøkelse i Stavvatn og Gjerdsetvatn i Rauma kommune, og Gravdalsvatn i Nesset kommune. Fagsekretæren for ferskvannsfiske i Møre og Romsdal, Fylkeslandbrukskontoret i Møre og Romsdal, Jordbruksetaten. Rapport, 21 s.
- Hvidsten, N. A., 1982: Fiskeribiologiske undersøkelser i Ulvådalvatnet, Sjøbolet, Taskedalsvatnet, Litlevatn, Brynbolvatn og Månvatn i Rauma kommune 1981. Fagsekretæren for ferskvannsfisk i Møre og Romsdal, og direktoratet for vilt og ferskvannsfisk, rapport 48 s.
- Høeg, O. A., 1950: Norske plantenavn hos nordmørepresten Eilert Hagerup Kjempe. Blyttia 8:99-114.
- Høeg, O. A., 1955: Litt om norske plantenavn. Med 5 karter. Blyttia 13:101-108.
- Ihlen, P. G. 1997: Contribution to the Norwegian flora of lichens and lichenicolous fungi. Graphis Scripta 8: 33-39.
- Ihlen, P. G. 1998: The lichenicolous fungi on species of the genera Baeomyces, Dibaeis, and Icmadophila in Norway. Lichenologist 30: 27-57.
- Ihlen, P.G., 1998: The lichenicolous fungi on species of the genera Baeomyces, Dibaeis, and Icmadophila in Norway. Lichenologist 30 (1): 27-57.
- Isaksen, K., Syvertsen, P. O., Kooij, J. van der & Rinden, H. (red.), 1998: Truete pattedyr i Norge: Faktaark og forslag til rødliste. Norsk Zoologisk Forening. Rapport 5: 182 s.
- Iversen m.fl. 1994: Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Del 4. Sluttrapport fra det sentrale utvalget for registrering av verdifulle kulturlandskap. 117 s.
- Jebe, F., 1926: Norske Rosa-arter. Nytt mag. naturv. 64:1-108, pl. I-VII.
- Jensen, J. W., 1990: Diversity of Ephemeroptera and Plecoptera relative to size and qualities of catchment area. Fauna norv. Ser. B. Norw. J. Ent. 37:67-82.
- Jensen, K. W., 1968: Seatrout of the river Istra, Western Norway. Rep. Inst. Freshw. Res. Drottningholm 48:187-213.
- Jensås, J., 1985: Åkerrikse *Crex crex* i Møre og Romsdal. Rallus 15:96-100.
- Jensås, J., 1988: Åkerrikse i Møre og Romsdal. Rallus 18: 150-154.
- Johansen, O., 1973: Ornitologisk stasjon Vigra - Årsrapport 1972. Rallus 3(2):21-58.
- Johansen, O., 1975: Faunistisk rapport fra Møre og Romsdal 1973-74. Sterna 14:135-145.
- Johnsen, A.-K., Jørgenvåg, J., Schjetne, S. & Helgestad, A. K., 1994: Veg og strandsoner. DN, NVE, Statens Vegvesen. 93 s.
- Johnsen, B. O. & Jensen, A. J., 1985: Parasitten *Gyrodactylus salaris* på laksunger i norske vassdrag, statusrapport. DVF Reguleringsundersøkelsene, rapport 12-1985. 145 s.
- Johnsen, B. O. & Jensen, A. J., 1986: Infestations of atlantic salmon, *Salmo salar*, by *Gyrodactylus salaris* in Norwegian rivers. J. Fish Biol. 29:233-241.
- Johnsen, B. O. & Jensen, A. J., 1991: *Gyrodactylus* 1975-1990. Resultater fra undersøkelser av *G. salaris* i laksepopulasjoner. Fagseminar om *Gyrodactylus salaris* og sykdoms-/rømmingsproblematikken. 15-17. april 1991. s. 5-23.
- Johnsen, B. O., Møkkelgjerd, P. I. & Jensen, A. J., 1993: Furunkulose i norske vassdrag - Statusrapport. NINA forskningsrapport 038.
- Johnsen, B. O., Møkkelgjerd, P. I. & Jensen, A. J., 1999: Parasitten *Gyrodactylus salaris* på laks i norske vassdrag, statusrapport ved inngangen til år 2000. NINA Oppdragsmelding 617. 129 s.
- Johnsen, S., 1957: Grevlingen. I: Føyn & Huus: Norges Dyreliv I. 2. utgave. s. 338-346.
- Johnsen, S., Korsæth, K., Fostervoll, A. J. & Rundberget, A., 1998: Verneplan for Dovrefjellområdet. Forslag til utvidelse av Dovrefjell nasjonalpark og Fokstumyra naturreservat, og opprettelse av tilgrensende landskapsvernområder og biotopvernområder. Fylkesmannen i Hedmark, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkesmannen i Oppland og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Høringsutkast.
- Jonson, N. & Blakar, I. A., 1987: Kjemisk overvåking av norske vassdrag 1986. Direktoratet for naturforvaltning, rapport fra fiskeforskningen. 1987-No.1.
- Jonson, N. & Blakar, I. A., 1988: Kjemisk overvåking av norske vassdrag 1987. Direktoratet for naturforvaltning, rapport fra fiskeforskningen. 1988-No.3.
- Jordal, J. B., 1993: Soppfloraen i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport nr. 2 1993. 189 s.
- Jordal, J. B., 1997: Sopp i naturbeitemarker i Norge. En kunnskapsstatus over utbredelse, økologi, indikatorverdi og trusler i et europeisk perspektiv. Direktoratet for Naturforvaltning, Utredning for DN nr. 6- 1997. 112 s. TE 753.
- Jordal, J. B., 2000: Biologisk mangfold. s. 13-16 I: Gunnerød, G. & Heggset, S.: Kulturlandskap. Haustskriv 2000. Forsøksringane i Møre og Romsdal.
- Jordal, J. B., 2000: Rallus-artiklar 1971-1999. Litteraturliste med tilføyning av stikkord. Rallus 29:22-60.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1993: Soppfloraen i en del naturbeitemarker og naturenger i Møre og Romsdal og Trøndelag. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga rapport nr. 9-1993. 76 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1995: Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1994. Beitemarkssopp og planter i naturenger og naturbeitemarker. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport 2-1995. 95 s.

- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1997: Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1995-1996. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 97. 178 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998a: Rødlistearter i Møre og Romsdal - planter, sopp og lav. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 3/98. 109 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998b: Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1997-98. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 2 - 98. 117 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998c: Noen soppfunn i ugjødsle beite- og slåttemarkar III. *Agarica* 15 (24/25):29-58.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1999: Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal 1992-98. Samlerapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 99: 278 s. + kart.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 2001: På jakt etter stivsildre i Geirangerfjella (Stranda kommune, Møre og Romsdal). *Blyttia* 59:77-79.
- Jorddirektoratet, 1992: Oversiktskart produksjonsgrunnlaget for landbruket i Møre og Romsdal. 1:250 000.
- Jordhøy, P., 1987: Reinheimen. Unikt referanseområde i global målestokk. *Villreinen* 1987:3, 16-17.
- Jordhøy, P., 1988: Snøhettastammen anno 1987. Noen resultater fra diverse tellinger 1987. *Villreinen* 1988: 4.
- Jordhøy, P., 1994: Naturarv i faresonen, men god utvikling hos Snøhettareinen. *Villreinen* 1994:34-36.
- Jordhøy, P., 1995: Snøhetta Vestområde - utsatt villreinterreng med spennende fortid. *Villreinen* 1995:30-33.
- Jordhøy, P., Strand, O. & Landa, A., 1997: *Villreinen i Dovre-Rondane*. NINA Oppdragsmelding 493. 26 s. + figurer og kart.
- Jæger, Ø., Elvebakk, H. & Danielsen, E., 1998: Grunnvannsundersøkelser i løsmasser for Rødven vassverk i Rauma kommune, Møre og Romsdal fylke. NGU rapport 98.056. Prosjektnr: 2713.15.
- Jørgensen, E., 1919: Lidt om utbredelsen af nogle af vore sjældneste vestlandske levermoser. *Bergen mus. årbok* 1916-17 Nr. 5: 1-337.
- Jørgensen, E., 1934: Norges levermoser. *Bergens Mus. Skr.* 16.
- Jørgensen, P. M. & Ryvarden, L., 1970: Contribution to the lichen flora of Norway. *Årbok for Univ. Bergen, mat.-nat. serie* 1969 No 10: 1-24.
- Jørstad, I., 1943: The ustilagineous genus *Tubercinia* in Norway. *Nytt Mag. Naturv.* 83: 231-246.
- Jørstad, I., 1948: Microcyclic Uredineae on *Geranium* and *Solidago*. *Nytt Mag. Naturv.* 86: 1-30.
- Jørstad, I., 1962: Distribution of the Uredinales within Norway. *Nytt Mag. Bot.* 9: 61-134.
- Jørstad, I., 1963: Ustilaginales of Norway. *Nytt Mag. Bot.* 10: 85-130.
- Jørstad, I., 1964: The Phycomyces Genera *Albugo*, *Bremia*, *Plasmopara* and *Pseudoperonospora* in Norway, with an appendix containing unpublished finds of *Peronospora*. *Nytt Mag. Bot.* 11: 47-82.
- Kaldhol, O. & Kallestad, R. S., 1994: Utvida miljøvernengasjement for jordbruksetaten i Møre og Romsdal. 17 s. + vedlegg.
- Kanavin, E., 1974: Hydrologiske forhold i Rauma. NVE. 90 s.
- Kanavin, E. V., 1977: Hydrologiske forhold i Rauma om vinteren. Vurdering av de endringer man kan vente i vanntemperatur og isforhold ved den planlagte regulering og utbygging av vassdraget. Oslo. Rapport, 136 s.
- Kartlegging av storsopper i Norge, 1995: Jens Stordals atlas over storsopper i Norge. Utgitt av prosjektet "Kartlegging av storsopper i Norge".
- Killingbergtrø, E., 1965: Melding om fiskeribiologiske undersøkelser i Møre og Romsdal 1965. *Fiskevatn i Rauma kommune*. Rapport 32 s.
- Killingbergtrø, E., 1966: Melding om fiskeribiologiske granskningar i Møre og Romsdal 1966. *Fiskevatn i Rauma kommune*. Rapport 16 s.
- Kjernsli, B. & Korbøl, B., 1973: Raumaskjønnet. Undersøkelse av erosjonsforhold langs Rauma. Norges geotekniske institutt, rapport. 26 s. + kart.
- Klaveness, D. & Johansen, S. W., 1990: Østerspollene langs norskekysten: Særegne biotoper for marine alger. *Blyttia* 48: 27-31.
- Klemetsen, A., 1967: Kort summarisk rapport fra fiskeribiologiske undersøkelser i Romsdalsfjellene 1967 (Eikesdal/Grytten-anleggene). Konsulenten for ferskvannsfiske i Vest-Norge. Rapport 12 s. + vedlegg.
- Knaben, N., 1976: The *Eupitheca* group (Lep., Geometridae) in Norway. *Norw. J. Ent.* 24: 43-82.
- Knutsson, L. V. & Berg, C. O., 1971: The malacophagous flies of Norway (Diptera, Sciomyzidae). *Norsk ent. Tidsskr.* 18:119-134.
- Kolstad, M., Kvam, T., Mysterud, I., Sørensen, O. J. & Wikan, S., 1984: Bjørnen i Norge 1978-1982. *Viltrapport* 31. 68 s.
- Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Universitetet i Oslo ved Abrahamsen, A., 1970: Foreløpig innstilling om naturvitenskapelige interesser ved vassdragsreguleringer fra Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Universitetet i Oslo 1970. s. 1414-200 I: Rapport fra Kontaktutvalget Kraftutbygging - naturvern om vassdrag som bør vernes mot kraftutbygging. Bergen. 203 s.
- Korsmo, H., 1975: Naturvernrådets landsplan for edellauvskogsreservater i Norge. IV. Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Botanisk institutt, Ås-NLH. 204 s.
- Korsmo, H. & Svalastog, D., 1997: Inventering av verneverdig barskog i Møre og Romsdal. NINA oppdragsmelding 427. 106 s.
- Korsvold, H. (red.), 1984: Oppland fylke Lesja kommune: Asbjørnå 432 Rauma, prosjekt 05 Asbjørnåi. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN: 82-7243-229-3.
- Korsvold, H. (red.), 1984: Oppland fylke Lesja kommune Møre og Romsdal fylke Rauma kommune: Bøvri 432 Rauma, 01 Bøvri kraftverk. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN: 82-7243-230-7.
- Krafft, A., 1981: *Villrein i Norge*. *Viltrapport* 18. 92 s.
- Kristensen, F., Vigestad, O. & Hellem, R., 1980: Innst. S. nr. 10 (1980-81). Innstilling fra industrikomiteen om Verneplan II for vassdrag. (St. prp. nr. 77 for 1979-80). 11 s.

- Kristiansen, J. N., 1982: Strandvegetasjon på Batnfjordsøra, Gjemnes kommune, Møre og Romsdal. Univ. i Trondheim, Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Upubl. rapp. 32 s + 1 vegetasjonskart.
- Krístjansson, L. T., 1996: Bette bruk av fiskeressursane i regulerte vassdrag i Møre og Romsdal. Sluttrapport. Samlerapport i prosjektet "Bette bruk av fiskeressursane i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport utanom serie. 47 s.
- Krog, H., 1971: En lavekskursjon til Rogaland. Blyttia 29:161-168.
- Krogh, R. M., 1980: Grunnvannundersøkelser i Romsdal og Lesja. Oppdragsrapport Norges vassdrags- og elektrisitetvesen, Vassdragsdirektoratet, Hydrologisk avdeling 1-80. 75 s.
- Krokan, P. S. & Mørkved, O. J., 1994: Nytte-kostnadsanalyse av innsatsen for å beskjempe lakseparasitten Gyrodactylus salaris i perioden 1981-1998. Utredning for DN 1994-4. 53 s.
- Kroken, J. E., 1987: Villrein og inngrep i Snøhetta. Fylkesmannen i Oppland, Miljøvernavdelingen, rapport 15, 1987. 74 s. + 4 kart (arealbruk/inngrep).
- Kroken, J. E., 1987: Villrein og inngrep i Snøhetta. Arealbruk/inngrep kart vinter, vår, sommer, høst. Vedlegg til Fylkesmannen i Oppland, Miljøvernavdelingen, rapport 15, 1987.
- Krovoll, A. & Nettelblatt, M., 1985: Catalogue of the J. E. Gunnerus herbarium. Gunneria 52: 171 s.
- Kvam, T., Overskaug, K. & Sørensen, O. J., 1984: Jerven (*Gulo gulo* L.) i Norge. Utbredelse og bestand 1978-1983. Viltrapport 32. 76 s. + kart.
- Kvam, T., Sørensen, O. J., 1981: Jerven i Snøhetta/Rondane 1981. Viltrapport 19. 29 s.
- Kvamme, T., 1981: The red Apion species in Norway (Col. Apionidae). Fauna norv. ser. B 28:35-38.
- Kvamme, T., 1982: New records of Norwegian coleoptera I: Species new to the fauna. Fauna norv. ser. B 29:34-35.
- Køhn, F., 1990: Skogbruk. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 95-112.
- Køhn, F., 1990: Om skogen og skogbruket i det foreslåtte Romsdalen landskapsvernområde. Notat. 9 s.
- Kaalaas, B., 1893: Levermosernes udbredelse i Norge. Nytt mag. naturv. 33:1-490.
- Kaalaas, B., 1911: Untersuchungen über die Bryophyten in Romsdals Amt. K. norske Vidensk. Selsk. Skr. 1910, 7: 1-91.
- Kålås, J. A. & Lierhagen, S., 1992: Terrestrisk naturovervåking. Metallbelastning i lever fra hare, orrfugl og lirype i Norge. NINA Oppdragsmelding 137. 72 s.
- L'Abée-Lund, J. H., 1996: Ørretbestandene i Isa og Glutra høsten 1993. Notat 3 s.
- Lackschewitz, 1935: Revision der in Siebke's Catalogus Dipterorum angeführten Tipuliden. Norsk entomologisk tidsskrift III:238-255.
- Landa, A., Krogstad, S. & Tømmerås, B. Å., 1996: Jervpredasjon på sau. Storskalaforsøk med lukt- og smaksrepellenter 1996. NINA Oppdragsmelding 451. 11 s.
- Landre, I. O., 1950: (Setrar i) Rødven. Romsdal Sogelags Årsskrift 1950:31-32.
- Langnes, M., 1950: Holmsetra. Romsdal Sogelags Årsskrift 1950:35.
- Langnes, M., 1999: Setrane på Holm. Romsdalsmuseet Årbok 1999: 147-165.
- Larsen, B. & Larsen, O., 1990: Siste Nytt. Rallus 20:90-91.
- Larsen, B. & Larsen, O., 1991: Siste Nytt. Rallus 21:69-71.
- Larsen, B. M. & Schartau, A. K. L., 1994: Kjemisk overvåking av vann og vassdrag. Elveserien - dataoversikt 1965-93. NINA oppdragsmelding 238:1-31.
- Larsen, E., 1987: Refleksjonsseismiske undersøkelser i Isfjorden og Innfjorden (Åndalsnes), Møre og Romsdal. NGU-rapport 87.054.
- Larsen, E. & Olsen, H. A., 1988: Refleksjonsseismiske undersøkelser i Ytre Langfjorden, Møre og Romsdal. NGU-rapport 88.152.
- Larsson, G., 1964: Geomorfologiska undersökningar rörande slutningsprocesser initierade av extrem nederbörd inom Ulvådalen, Romsdal, Norge. Lic. Avh. Naturgeogr. Inst. Universitetet i Uppsala. 124 s.
- Lauritsen, T., 1998: Georadarmålinger i Isterdalen, Rauma kommune, Møre og Romsdal, 1997. NGU rapport 98.099.
- Lekander, B., Bejer-Petersen, B., Kangas, E. & Bakke, A., 1977: The distribution of bark beetles in the nordic countries. Acta Entomologica Fennica 32. 37 s. + kart.
- Lid, J., 1925: An account of the cymbifolia group of the Sphagna of Norway. Nyt mag. Naturv. 63:224-259.
- Lid, J., 1952: Nye plantefunn 1950-1951. Blyttia 10:95-105.
- Lid, J., 1960: Nye plantefunn 1958-1959. Blyttia 18:77-98.
- Lid, J. & Zachau, A. R., 1928: Utbredningen av *Viscaria alpina* (L.) G. Don, *Alchemilla alpina* L. och *Rhodiola rosea* L. i Skandinavien. Med. Från Göteborgs Bot. Trädgård IV: 69-144.
- Lien, I. K., 1990: Verneplan IV - fisk. Møre og Romsdal. Direktoratet for naturforvaltning. 18 s.
- Lien, L., 1973: Project Aqua IBP/PF. Fauna 26:104-111.
- Lillehammer, A., 1974: Norwegian stoneflies. II. Distribution and relationship to the environment. Norsk ent. Tidsskr. 21:195-250.
- Lindblom, A. E., 1838: Fragmenter af en resa i Norge år 1837. 1. Anteckning rörande Dovrefjeld. 2. Ett besök i Romsdalen. Physiografiska Sällskapet Tidskrift, Lund:223-282.
- Lindstrøm, E.-A., 1992: En vurdering av fastsittende alger. I: Selvig, E.: Verdien av norskvassdragsnatur i internasjonal sammenheng. Senter for utvikling og miljø, Universitetet i Oslo. s. 123-128
- Lindstrøm, E.-A. & Relling, B., 1994: Overvåking av små og mellomstore landbruksforurensede vassdrag i Møre og Romsdal. Undersøkelser i 1992 og 1993. NIVA rapport O-94117: 1-20 + vedlegg.
- Lingsten, L., 1976: Raumavassdraget: behov for undersøkelser i forbindelse med eventuelle vassdragsreguleringer. NIVA rapport, O-75123. 18 s.
- Lingsten, L. & Lindstrøm, E. A., 1989: Raumavassdraget. Oppdatering og tilpassing av rapport vedrørende vannkvalitet. NIVA rapport O-86163. 36 s.

- Lingsten, L., Løvik, J. E., Malme, L. & Tjomsland, T., 1979: Raumavassdraget: undersøkelser i samband med plan om kraftverksutbygging. NIVA rapport, O 75123-02. 89 s.
- Linnaniemi, W. M., 1912: Zur Kenntnis der Apterygotenfauna Norwegens. Bergens Museum Aarbok 1911. Nr. 1: 1-28.
- Linnell, J.D.C., Strand, O., Loison, A., Solberg, E.J. & Jordhøy, P., 1999: Har fjellreven en framtid i Norge? Statusrapport og forslag til forvaltningsplan. NINA Oppdragsmelding 575: 1-37.
- Loen, J., 1990: Vassdrag og verneplanar i Møre og Romsdal. Del 2. Rallus 20:16-20.
- Loen, J., 1991: Ornitologiske feltregistreringar. Verneplan IV for vassdrag, Møre og Romsdal fylke. Direktoratet for naturforvaltning, DN-notat 1991-11. 104 s.
- Lucasen, U. & Løfall, B. P., 1990: Store rovdyr og rovviltskade. Registrering av jerv, bjørn, gaupe og ulv og skade som freda rovvilt gjør på bufe i Møre og Romsdal 1987-1989. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 7-1990. 55 s.
- Lund, R. A. & Haukebø, T., 1985: Særlige reguleringer av laksefisket i Møre og Romsdal i 1984 og 1985. Erfaringer av reguleringene i 1984. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 7-1985. 59 s.
- Lund, R. A. & Haukebø, T., 1986: Laks- og sjøørretfisket med faststående redskap og dorg i Møre og Romsdal. En fangstdagbokundersøkelse i 1984 og 1985. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 4-1986. 43 s.
- Lund, R. A. & Haukebø, T., 1986: Særlige reguleringer av laksefisket i Møre og Romsdal i 1984 og 1985. Sluttrapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 6-1986. 58 s. + vedlegg
- Lutro, O., Thorsnes, T. & Tveten, E., 1998: Utgreiing om geologisk kart over Noreg- 1:250 000 Ålesund. Norges geologiske undersøkelse.
- Lyftingsmo, E., 1972: Brøstdalen og Ulvådalen. Rapport frå beitekonsulent Erling Lyftingsmo. Mosjøen, 5 s.
- Lyng, B., 1910: Om utbredelsen af en del traad- og busklaver i Norge. Botaniska notiser för år 1910. Utgifne af C.F.O. Nordstedt, Lund. 16 s.
- Lyng, B., 1921: Studies on the lichen flora of Norway. Skr. VidenskSelsk. Kristiania mat.-naturvid. Klasse 1921: 7:1-252.
- Løken, A., 1973: Studies on Scandinavian bumble bees (Hymenoptera, Apidae). Norsk Entomol. Tidsskr. 20: 1-218.
- Løkken, S., 1968: *Polystichum braunii* - en oseanisk art funnet i den kontinentale Gudbrandsdalen. Blyttia 26:125-136.
- Løvhøiden, F., 1993: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - elveserien 1988-90. NINA oppdragsmelding 156:1-58 + vedlegg.
- Løvik, J. E., 1979: Bunnfaunaen i Rauma. I: Lingsten, L. et al.: Raumavassdraget: undersøkelser i samband med plan om kraftverksutbygging. NIVA rapport, O 75123-02.
- Magnusson, A. H., 1948: Lichens from Møre fylke in western Norway. Ark Bot. 33A. No. 16. Sth. 36 pp.
- Malme, L., 1969: Frå floraen på Talstadhesten. Blyttia 27:226-237.
- Malme, L., 1971: Bidrag til floraen i Fræna. Blyttia 29:149-155.
- Malme, L., 1974: Bidrag til mosefloraen i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Blyttia 32:11-14.
- Malme, L., 1975: En plantesosiologisk undersøkelse av vann- og sumpvegetasjonen i Møre og Romsdal. Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Miscell. 22:1-44.
- Malme, L., 1979: Bidrag til mosefloraen i Møre og Romsdal. Blyttia 37:11-14.
- Malme, L., 1979: Begroing av moser og høyere vegetasjon i Rauma. I: Lingsten, L. et al.: Raumavassdraget: undersøkelser i samband med plan om kraftverksutbygging. NIVA rapport, O 75123-02.
- Malones, S. jr., 1980: Kråketrekk i Romsdal. Rallus 10:103.
- Marker, E., 1977: Landsplan for verneverdige områder og forekomster. Miljøverndepartementet.
- Mathiassen, G., 1985: *Pyrenomyces* (Ascomycetes) på *Salix* i Troms. Hovedfagsopp. Universitetet i Tromsø, 179 s. (Upubl.)
- Mathiassen, G., 1989: Some corticolous and lignicolous *Pyrenomyces* s. lat. (Ascomycetes) on *Salix* in Troms, N Norway. *Sommerfeltia* 9: 1-100.
- Mehl, R., 1972: Ektoparasitter på grevling i Norge. *Fauna* 25:265-274.
- Mehl, R., 1983: The distribution and host relations of Norwegian ticks (Acari, Ixodidae). *Fauna norv. ser. B* 30:46-51.
- Meidell, B. A., 1970: On the distribution, sex ratio, and development of *Polyxenus lagurus* (L.) (Diplopoda) in Norway. *Norsk ent. Tidsskr.* 17:147-152.
- Melby, M.W. & Gaarder, G., 2001: Vassdragsrapport 103/3 Rauma (Verma), Møre og Romsdal fylke. Miljøfaglig Utredning rapport 2001:3. 41s + Vedlegg.
- Melby, M. W. & Jordal, J. B., 2001: Vassdragsrapport 103/3 Rauma (Istra), Møre og Romsdal fylke. Miljøfaglig Utredning rapport 2001:4. 45s + Vedlegg.
- Meli, J. S., 1991: Snøhetta villreinområde - først ute med villreintvalg i Norge. *Villreinen* 1991:6-12.
- Meringdal, O., 1974: Fiva, Bromley Davenport's eldorado siden 1849. Åndalsnes Avis' trykkeri.
- Michaelsen, T. C., 2001: Diett hos ugler og dagrovfugler i Møre og Romsdal - analyse av gulpeboller. *Rallus* 30:26-30.
- Middelborg, J. & Mattsson, J., 1987: Crustaceous lichenized species of the Caliciales in Norway. *Sommerfeltia* 5: 71 pp.
- Miljøverndepartementet, 1984: Samlet plan for vassdrag. Hovedrapport. Miljøverndepartementet. 219 s. + vedlegg.
- Miljøverndepartementet, 1985: Samlet plan for vassdrag. Utbygd og nyttbar vasskraft, vernede vassdrag. Bilagskart til St. meld. nr. 63 (1984-85). Om Samlet plan for vassdrag. Miljøverndepartementet. Målestokk 1:10000000.
- Miljøverndepartementet, 1992: Samlet plan for vassdrag. Bilagskart til St. meld. nr. 60 (1991-92). Om Samlet plan for vassdrag. Miljøverndepartementet.
- Mo, T. A., 1987: Taksonomiske og biologiske undersøkelser. Virksomheten i 1986 og forslag til virksomhet i 1987. Gyrodactylusundersøkelsene ved Zoologisk museum, Universitetet i Oslo. Rapport nr. 2. 69 s.
- Mo, T. A., Appleby, C., Jansen, P. A. & Johnsen, B. O., 1997: Mulige smittekilder og spredningsveier for *Gyrodactylus salaris* til elvene Rauma og Lærdalselva. Rapport fra ekspertgruppen nedsatt av Statens Dyrehelsetilsyn.

- Moe, B., Korsmo, H. & Svalastog, D., 1992: Verneplan for barskog. Regionrapport for Vest-Norge. NINA utredning 031:1-114.
- Moe, D., 1984: The late quaternary history of *Rhamnus frangula* in Norway. *Nordic Journal of Botany* 4:655-660.
- Moe, S. A. & Heggem, J. M., 1999: Hvordan stiller grunneierne i Raumavassdraget og Steinkjervassdraga seg til en ny rotenotbehandling av vassdraga? Høgskolen i Nord-Trøndelag, avdeling for naturbruk, miljø- og ressursfag. Kandidatoppgave 3-årig studium i miljø- og ressursfag. 38 s.
- Moen, A., 1984: Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Rapp. Bot. ser.* 1984-5.
- Moen, A., 1987: The regional vegetation of Norway, that of Central Norway in particular. *Norsk geogr. Tidsskr.* 41:179-226.
- Moen, A., 1988: Vegetasjonsregioner i Midt-Norge. Fins "limes norrlandicus"? *Blyttia* 46:53-64.
- Moen, A., 1994: Årsmeldinger 1987-1992 for Botanisk avdeling med Ringve botaniske hage. *Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Botanisk notat* 1994: 4. 112 s.
- Moen, A., 1995: The norwegian national plan for mire nature reserves: method, criteria and results. pp. 159-176 In: Moen, A. (ed.): Regional variation and conservation of mire ecosystems. *Gunneria* 70.
- Moen, A. (ed.), 1995: Regional variation and conservation of mire ecosystems. *Gunneria* 70.
- Moen, A., 1998: Vegetasjon. *Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk, Hønefoss.* 199 s.
- Moen, A. & Odland, A., 1993: Vegetasjonsseksjoner i Norge. *Univ. Trondheim Vitensk. mus. Rapp. Bot. Ser.* 1993-2: 37-53.
- Moen, A., Elven, R. & Odland, A. 1998: Vegetasjonsseksjonskart over Norge. *Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk, Hønefoss.*
- Moen, E. & Vistad, O. I., 1992: Verneplan I og II for vassdrag. En oversikt over kunnskapsnivået innenfor naturfag og friluftsliv. Verneplanens regionvise dekning. DN-rapport 1992-7. 192 s.
- Moen, O. (red.), 1984: Møre og Romsdal fylke. Rauma kommune: 433 Glutra, 01 Glutra kraftverk. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN: 82-7243-383-4.
- Moen, O. (red.), 1984: Møre og Romsdal fylke. Rauma kommune: Herjevattn 434 Skorgeelva, 435 Herjeelva, 01 Herjevattn kraftverk. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN: 82-7243-385-0.
- Moen, O. (red.), 1984: Møre og Romsdal fylke Rauma kommune Oppland fylke Lesja kommune: 432 Rauma, 01A Rømmem kraftverk, 01B Rømmem kraftverk, 02B Vernevattn kraftverk, 02C Stavem kraftverk, 03C Rauma kraftverk, 04C Verma kraftverk, 02D Løkra kraftverk, 03D Verma kraftverk. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN: 82-7243-382-6.
- Moen, O. (red.), 1984: Møre og Romsdal fylke. Rauma kommune: 429 Måna, 01 Blåstolen kraftverk, 02 Skåre kraftverk. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN: 82-7243-381-8.
- Moen, O. (red.), 1984: Møre og Romsdal fylke. Rauma kommune: 431 Innfjordelva, 01 Berillfoss kraftverk, 02 Sjøbolet kraftverk. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN: 82-7243-382-6.
- Moen, O. (red.), 1984: Møre og Romsdal fylke. Rauma kommune: 433 Isa, 02 Isa kraftverk. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN: 82-7243-384-2.
- Moen, O. (red.), 1985: Temahefte nr. 1. Naturvern og friluftsliv. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport, Møre og Romsdal Fylke, Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- Moen, O. (red.), 1985: Temahefte nr. 2, vilt og fisk, Møre og Romsdal fylke. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport, Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- Moen, O. (red.), 1986: Møre og Romsdal fylke, Rauma kommune Oppland fylke Lesja kommune: 432 - Rauma. 02E Stavem kraftverk 03E Rauma pumpekraftverk 04E Verma pumpekraftverk, 02F1 Stavem kraftverk 04F1 Verma pumpekraftverk, 02F2 Stavem kraftverk 04F2 Verma pumpekraftverk, 01G Rømmem kraftverk 04G Verma pumpekraftverk. Videreføringsprosjekt for 432 Rauma. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN 82-7243-678-7.
- Moen, O. (red.), 1991: Møre og Romsdal fylke, Rauma kommune, Oppland fylke Lesja kommune: Videreføringsprosjekt for 432 Rauma, videreføring: modifisert alternativ F1 alternativ Vermåa - Ulvåa, 01 Stavem kraftverk, 08 Verma pumpekraftverk. Samla Plan for vassdrag. Miljøverndepartementet, vassdragsrapport. ISBN 82-7243-795-3. T789.
- Molde og Romsdal Turistforening, 1964: Fortegnelse over noen fredete områder og forekomster i Romsdal. Molde og Romsdal Turistforening Årbok 1964, s. 152.
- Moldsvor, J., 1984: Tårnseglar "mata" taksvaleungar. *Rallus* 14:63.
- Moldsvor, J., 1985: Fossekall og gråspurv. *Rallus* 15:26.
- Moldsvor, J., 1985: Lydar hos dvergfolk. *Rallus* 15:87.
- Moltu, K., 1949: Trekk av Isfjordens kvartærgeologi. Hovedfagsoppgave i geografi. Universitetet i Oslo. 68 s. + 10 flyfoto.
- Mork, K., 1988: Hareid ringmerkingsgruppe 1986-1987. *Rallus* 18:83-97.
- Mork, K., 1996: Hekkestatus for hønehaugen (*Accipiter gentilis*) i Møre og Romsdal i 1995. *Rallus* 26:46-51.
- Mork, O., 1950: Morksetra. Romsdal Sogelags Årsskrift 1950:31-32.
- Morstøl, J., 1950: Morstølsetra. Jøssadalen. Romsdal Sogelags Årsskrift 1950:27-31.
- Moss, L., 1979: Deglasiasjonsforløpet i områdene mellom Romsdalen og Aursjøen-Litledalen, Nordmøre. Hovedfagsoppgave i geografi. Universitetet i Oslo.
- Mossberg, B., 1992: Den nordiska floran. Wahlström & Widstrand. 696 s.
- Mossberg, B. & Stenberg, L., 1995: Gyldendals store nordiske flora. Gyldendal Norsk forlag. 695 s.
- Munster, T., 1927: To bidrag til Norges koleopterfauna. *Nytt mag. naturv.* 65:275-306.
- Munster, T., 1930: Tillæg og bemerkninger til Norges koleopterfauna. *Norsk entomologisk tidsskrift* II:158-200, 262-298.
- Munster, T., 1930: Bidrag til kjennskapen om slekten *Atheta* Thoms. (Col., Staph.). 3. Den mikroskopiske overflatestruktur. *Norsk entomologisk tidsskrift* II:5-30.
- Munster, T., 1937: Some Norwegian *Phytonomus* (Col., Curc.). *Norsk entomologisk tidsskrift* IV:17-21.

- Muret, G., 1959: Partie S.E. De la culmination du Romsdal, Chaîne Caledonienne, Norvège. Rep. 21 Sess. Norden 1960 Part XIX, Int. Geol. Congr., 28-32.
- Myhren, W. Aa., 1994: Sau og jerv i Ulvådalen. Nord-Trøndelag Distriktshøgskole, avd. Finsås. Prosjektoppgåve. 29 s. + 2 kart.
- Myklebost, H. E., 1994: Miljø- og sysselsetjing 1993. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1994. 72 s.
- Myklebust, J. O., 1977: Vett mot watt: kampen om Rauma-vassdraget. Det norske samlaget. 140 s.
- Myklebust, M., Husby, M., Størkersen, Ø. R. & Værnesbranden, P. I., 2000: Fugler i Norge 1996. Vår Fuglefauna Supplement 3:25-49.
- Myklebust, O. (red.), 1945: Heimbygdsalbum. Straume skule, Vågstranda (Romsdalsmuseets arkiv).
- Myrberget, S. & Frøiland, Ø. 1972: Oteren i Norge omkring 1970. Fauna 25:149-159.
- Myskja, K., 1987: Bygdebok for Eid. Rauma kulturstyre. 517 s.
- Møkkelgjerd, P. I., Johnsen, B. O. & Jensen, A. J., 1994: Furunkulose og midlertidige sikringssoner for laksefisk. NINA Utredning 059: 1-29.
- Møllebakk, T. (red.), 1990: Nordvestlandets fjellverden. Fotturer i Møre og Romsdal. Gyldendal norsk forlag. Oslo. 224 s.
- Mølmen, Ø., 1975: Viltbiologiske forundersøkelser i Jotunheimen/Breheimen: felt 8: en registrering av fornminner og andre opplysninger fra fangst og jakt på villrein i områdene mellom Tafjord, Valldal, Romsdalen, Lesja og Skjåk. Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen. Rapport.
- Mølmen, Ø., 1978: Villreinen i Snøhettafeltet. Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk, Viltforskningen. Stens. rapp. 497 s.
- Mølmen, Ø., 1987: Fra dyregraver til geværjakt i Rauma. Rauma kommune ved kulturstyret. 215 s.
- Mølmen, Ø., 1987: Den gamle fangstkulturen i Snøhettaområdet. Villreinen 1:44-47.
- Mølmen, Ø., 1990: Ottadalen villreinområde. Villreinen 1991:16-20.
- Mølmen, Ø., 1990: Fangst i fjellet. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 41-45.
- Mølmen, Ø., 1993: Glimt fra Ottadalsområdet. Villreinen 1993:46-49.
- Mølmen, Ø., 1995: Fra dyregraver til geværjakt i Rauma.
- Mølmen, Ø., 1997: Er vi på spor etter istidens reinsdyrjegere? Villreinen 1997:20-21.
- Møre og Romsdal fylkeskommune, 1998: Fylkesdelplan for inngrepsfrie naturområde. Høringsutkast. Målestokk 1:2 000 000. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging.
- Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Møre og Romsdal Forfatterlag & Leren, Ø., 1992: Fjell stig av hav. KOM-forlag. 152 s.
- Natvig, L. R., 1948: Contributions to the knowledge of the Danish and Fennoscandian mosquitoes. Culicini. Norsk Entomol. Tidsskr. Suppl. I: 1-567, 12pl.
- Nesje, L., 1990: Jordbruk. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 92-94.
- Nielsen, P. S., 1985: Fiskeribiologiske undersøkelser i Sandgrovatna, Møre og Romsdal. Rapport Laboratorium for ferskvannøkologi og innlandsfiske, Zoologisk museum, Universitetet i Oslo nr. 76. 34 s.
- NIJOS, 1993: Landskapsregioner i Norge. NIJOS, rapport. 51 s.
- Nilsen, M., 1981: 10-års verna vassdrag i Vest-Norge. Stordalsvassdraget. DVF Fiskerikonsulenten i Vest-Norge, rapport, 15 s.
- Nisja, E. G., 1988: Verneplan IV for vassdrag. Fagrapport botanikk, Møre og Romsdal. Direktoratet for naturforvaltning.
- Nordal, I. & Wischmann, F., 1986: Hvit skogfrue (*Cephalanthera longifolia*) i Norge. Blyttia 44:10-14.
- Nordal, I. & Wischmann, F., 1987: Nye norske høydegrensener for en del kystplanter i Hjartdal (Telemark). Blyttia 45:59-64.
- Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.
- Nordhagen, R., 1943: Axel Blytt. En norsk og internasjonal forskerprofil (1843-1898). Blyttia 1:21-83.
- Nordhagen, R., 1964: Valmuene i Varanger og lapprosen i Romsdalsfjellene. Dagbladet 15/9 1964.
- Nordhagen, R., 1965: Om vestgrensen for *Rhododendron lapponicum* (L.) Wg. i Syd-Norge. Norske vidensk.-akad. i Oslo avh.I. Mat. nat. kl. Ny ser. 6:1-35.
- Nordhagen, R., 1968: Lauparens botaniske hemmeligheter. Fjellposten, Ålesund og Sunnmøre Turistforening, mars 1968:4-9.
- Nordhagen, R., 1976: Botaniske undersøkelser i Tresfjord og de tilgrensende herreder Ørskog og Stordal i Møre og Romsdal fylke. Plantegeografiske fakta og teorier. I. Blyttia 34:67-97.
- Nordisk Ministerråd, 1977: Naturgeografisk regioninndeling av Norden. Nordisk utredningsserie B 1977: 34. 137 s.
- Nordisk Ministerråd, 1984a: Marina reservat i Norden. Rapport från arbetsgrupp inom Nordiska Ministerrådet.
- Nordisk Ministerråd, 1984b: Naturgeografisk regioninndeling av Norden. Nordiska ministerrådet. 274 s. + vedlegg.
- Nordisk ministerråd, 1990: Nordiske vassdrag - vern og inngrep. Nordisk Ministerråd, Miljørapport 1990:11. 143 s.
- Nordland, J., 1981: 10-års verna vassdrag i Vest-Norge. Samlerapport. DVF Fiskerikonsulenten i Vest-Norge, rapport.
- Nordseth, K., 1984: Raumavassdraget, befarings av hydrologiske og fluvialgeomorfologiske interesser i vassdraget. Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Universitetet i Oslo. Rapport 84/03:1-27.
- Nordström, F., Kaaber, S., Opheim, M. & Sotavalta, O., 1961: De Fennoskandiska svärmarnas och spinnarnas utbredning. Lunds Universitets Årsskrift. N. F. avd. 2 Bd. 51. Nr. 1.
- Norges geologiske undersøkelse, 1995: Kvartærgeologisk kart 1:50 000, kartblad 1320 II Eresfjord.
- Norges Offentlige Utredninger (NOU) 1983: Verneplan for vassdrag III. NOU 1983-41. Universitetsforlaget, Oslo. 192 s.
- Norges Offentlige Utredninger (NOU) 1991: Verneplan for vassdrag IV. NOU 1991-12B. 373 s.
- Norges Offentlige Utredninger (NOU) 1991: Verneplan for vassdrag IV. NOU 1991-12B. 373 s.
- Norges Offentlige Utredninger (NOU) 1986: Ny landsplan for nasjonalparker. NOU 1986:13. 103 s.

- NVE, hovedstyret, 1971: Innstilling om vassdrag som bør unntas fra kraftutbyggingen. Avgitt til Industridepartementet av Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen. 39 s. + 3kart.
- Norges vassdrags- og energiverk, iskontoret, 1973: Vanntemperatur og isforhold i nedre del av Rauma før og etter bygging av Grytten kraftverk. En foreløpig uttalelse fra Iskontoret ved Hydrologisk avdeling. Rapport.
- Normann, A., 1993: Setrer i Øvre Romsdalen. Fra Normann-samlinga. Rauma kommune ved Kulturstyret. 159 s.
- Normann, A., 1997: Langs Raumavassdraget i kulturminneåret. Frå Normann-samlinga. Rauma kommune ved Kultur- og miljøstyret. 120 s.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1985: Siste nytt fra LRSK. Rallus 15:56-57.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1987: Siste nytt. Rallus 17:63-65.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1988: Siste nytt! Rallus 18:18.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1989: Siste nytt. Rallus 19:39.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1989: Siste nytt!! Rallus 19:71.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1989: Siste nytt. Rallus 19:106-107.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1992: Siste Nytt! Rallus 22:93.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1994: Siste nytt! Rallus 24:144-145.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1995: Siste nytt! Rallus 25:82-83.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1995: Siste nytt! Rallus 25:119-121.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1996: Siste nytt! Rallus 26:53-55.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1996: Siste nytt! Rallus 26:94-95.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1996: Siste nytt! Rallus 26:138.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1997: Siste nytt! Rallus 27:45-46.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal, 1997: Siste nytt! Rallus 27:102-103.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1974: Ringmerkingsoversikt, ornitologisk stasjon Vigra. Rallus 4:73-74.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1975: Aksjon åkerrikse. Rallus 5:82-84.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1976: Tyrkerdue i Møre og Romsdal. Rallus 6:24.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1976: Bøksanger i Møre og Romsdal. Rallus 6:25.
- Norsk Soppforening, 1997: Kartleggingsprosjektet. Blekksoppen 25(72):19-20.
- Nøst, T., 1981: Ferskvannsbioologiske og hydrografiske undersøkelser i Istravassdraget 1980. DKNVS, Museet. Rapport. Zool. Serie 1981-14. 48 s.
- Nøst, T., 1983: Hydrografi og ferskvannsevertebrater i Raumavassdraget 1982. DKNVS, Museet. Rapport. Zool. Serie 1983-2. 74 s.
- Nøst, T., 1984: Hydrografi og ferskvannsevertebrater i Raumavassdraget i forbindelse med planlagt kraftutbygging. DKNVS, Museet. Rapport. Zool. Serie 1984-3. 36 s.
- Nøst, T. & Daverdin, R. H., 1999: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - elveserien 1998. NINA oppdragsmelding 608:1-34.
- Nøst, T. & Schartau, A. K. L., 1994: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - elveserien 1993. NINA oppdragsmelding 301:1-15.
- Nøst, T. & Schartau, A. K. L., 1995: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - elveserien 1993. NINA oppdragsmelding 371.
- Nøst, T. & Schartau, A. K. L., 1996: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - elveserien 1995. NINA oppdragsmelding 446:1-27.
- Nøst, T., Daverdin, R. H. & Schartau, A. K., 1997: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - elveserien 1996. NINA oppdragsmelding 487:1-34.
- Nøst, T., Daverdin, R. H. & Schartau, A. K., 1998: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - elveserien 1997. NINA oppdragsmelding 544:1-34.
- Olafsen, O., 1928: Skog og skogbruk i Romsdalen i eldre tid. Romsdal sogelags Årsskrift 1928:3-12.
- Olafsen-Holm, J., 1921: Romsdalens historie. Oversikt over den forhistoriske innledning. Romsdal Sogelag. Årsskrift 1921:5-31.
- Olsen, A. & Solem, J., 1982: On the Norwegian thrips fauna. Fauna norv. ser. B 29:5-16.
- Olsen, K. M., 1994: Noen nye funn av landplanarien *Microplana terrestris* på Sør- og Østlandet. Fauna 47: 306-309.
- Olsen, K. M. (red.), 1996: Kunnskapsstatus for flaggermus i Norge. Norsk Zoologisk Forening. Rapport 2. 210 sider.
- Olsvik, H., 1996: Atlasprosjektet på øyestikkere (Odonata) i Møre og Romsdal. Insekt-Nytt 21: 15-25.
- Olsvik, H., 1996: Atlasprosjekt på øyestikkere (Odonata) i Møre og Romsdal. Rallus 26:89-93.
- Olsvik, H., 1997: Øyestikkere (Odonata) i Rauma kommune pr. nov. 1997. Hans Olsvik - zoologisk notat 1997-1. 1 s.
- Omang, S. O. F., 1932: Species generis *Hieracium* novae. Nytt mag. naturv. 71:95-145.
- Omang, S. O. F., 1935: Die Hieracien Norwegen. I. Monographische bearbeitung der untergattung *Piloselloides*. Det Norske Videnskaps-akademi i Oslo. 179 s. + 4 plansjer.
- Omang, S. O. F., 1936: Die norwegischen Unterarten des *Hieracium Pilosella* L. Nytt mag. naturv. 75:33-127.
- Omang, S. O. F., 1949: Descriptiones specierum novarum e stirpe *Hieracii alpini*. I. Nytt mag. Naturv. 87:95-195.
- Oterhals, K. M., 1996: Utkast til verneplan for havstrand og elveos i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernvedelingsa, rapport nr. 13/95. 94 s. + vedlegg.
- Oterholm, O., 1950: Samsetsetra i Voll. Romsdal Sogelags Årsskrift 1950:60-63.
- Otnes, B., 2000: Landbrukspåverka vassdrag i Møre og Romsdal 1992-1997. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernvedelingsa, rapport 2000-04. 14 s. + vedlegg.
- Papetti, C. E. G., 1999: Scandinavia: Sulle orme dei grandi naturalista nordici, a contatto con una natura incontaminata - parte I. Rivista di Micologia 42 (1999/2):119-139.

- Pettersen, L. E., Fjelstad, K. & Engen, T., 1996: Hydrometriske stasjoner for sanntidsdata. Vannføringsstatistikk og feltbeskrivelser. NVE publikasjon nr. 19 1996. 13 s. + vedlegg.
- Preuthun, J. G., 1912: Noen bemerkninger og iakttagelser om bjørn i Romsdalen. Norsk Jæger- og Fisker-Forenings Tidsskrift: 40-??.
- Rabben, J., Folkestad, A. O. & Ålbu, T. 1983: Ornitologiske undersøkingar Møre og Romsdal. Årsrapport 1982 Del 2. Rallus 13:132-146.
- Raiby, M., 1968: Rådøyrets økologi og populasjonsdynamikk. Fauna 21:21-31.
- Ramsfjell, T., 1960: Distribution of the Genus *Peronospora* in Norway. *Nytt mag. bot.* 1960: 147-178.
- Rapp, A., 1962: The debris slides at Ulvådal, western Norway. Universitetet i Uppsala. Rapport.
- Rapp, A., 1963: The debris slides at Ulvådal, western Norway. An example of catastrophic slope processes in Scandinavia. *Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Math.-Phys. Kl.* 1963:13.
- Ree, V., 1976: Rapport fra NNSK's virksomhet april 1975-april 1976. *Sterna* 15:179-197.
- Reimers, E., Brøste, O., Ensby, S., Heitkøtter, O., Mølmen, Ø. & Tengedal, S., 1975: Verneplan for villreinstammen i Nord-Ottadalsområdet. Miljøverndepartementet. Stensil 45 s.
- Reitan, O., Bjørn, R., Gravem, A. & Kjos-Hanssen, O., 1982: Viltartenes forekomst, bestandsstørrelse og biotoper i de midlertidig vernete vassdrag. Del I - Generell del. Direktoratet for vilt og ferksvannsfiske, reguleringsundersøkelsene. Rapport nr. 3-1982. 119 s. + vedlegg.
- Reitan, O., Bjørn, R., Gravem, A. & Kjos-Hanssen, O., 1982: Viltartenes forekomst, bestandsstørrelse og biotoper i de midlertidig vernete vassdrag. Del III - region 3 Vestlandet. Direktoratet for vilt og ferksvannsfiske, reguleringsundersøkelsene. Rapport nr. 3-1982. 102 s. + vedlegg.
- Rekdal, Y., 1983: Vesteråsvassdraget. Istravassdraget. NIJOS-rapport.
- Rekdal, Y., 1983: Vegetasjonskart 1:50 000 Istravassdraget. Vedlegg til NIJOS-rapport. NIJOS-rapport.
- Relling, B. & Otnes, B., 2000: Miljøkartleggingar i vassdrag i Møre og Romsdal pr. 01.01.2000. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2000-03. 123 s.
- Relling, B. & Otnes, B., 2000: Miljøkartleggingar i fjordar og kystfarvatn i Møre og Romsdal pr. 01.01.2000. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2000-02. 139 s.
- Remøy, S., 2001: Siste nytt. Rallus 30:89-91.
- Reusch, H., 1902: Nogle Bidrag til Forstaaelsen af hvorledes Norges Dale og Fjelde er blevne til Norges Geol. Unders.
- Rieber-Mohn, G. F. et al., 1999: Til laks åt alle kan ingen gjera? Om årsaker til nedgangen i de norske villaksbestandene og forslag til strategier og tiltak for å bedre situasjonen. NOU 1999:9. 297 s.
- Rognes, K., 1980: The blow-fly genus *Lucilia* Robineau-Desvoidy (Diptera, Calliphoridae) in Norway. *Fauna norv. ser. B* 27:39-52.
- Rognes, K., 1981: Recent records of Tachinidae and Rhinophoridae (Dipt.) from Norway. *Fauna norv. ser. B* 28:102-114.
- Rognes, K., 1982: Some interesting captures of Muscidae (Dipt.) from Norway. *Fauna norv. ser. B* 29:40-44.
- Rognes, K., 1986: The Sarcophagidae (Diptera) of Norway. *Fauna norv. ser. B* 33:1-26.
- Rohr-Torp, E. & Lauritsen, T., 1998: Mulig grunnvannsforsyning fra fjell til Rødven vassverk, Rauma kommune. NGU rapport 98.148. Prosjektnr: 2713.15.
- Romsdal herredsrett, 1978: Overskjønn Grytten-reguleringen. Avdeling I. Utskrift av rettsbok for Romsdals herredsrett. Sak nr. 34/1975 B. 142 s.
- Romsdal herredsrett, 1980: Ekspropriasjonsskjønn vedr. statens regulering av Mardøla - Mongevassdragene m.v., avsnitt Eresfjord og Eikesdal, med revisjon av visse erstatninger fastsatt i ekspropriasjonsskjønn vedr. regulering og overføring av Aura og regulering ved overføring av Leipåna, Breimega m.v. Utskrift av rettsbok for Romsdals herredsrett i sak nr. 33/1970 B Grytten-skjønnet. 129 s.
- Rosendahl, H. V., 1916: Bidrag till Norges ormbunksflora. I. *Nyt Mag. Naturv.* 54:1-5.
- Rosendal, 1994: Kartlegging av oter og mink i Rauma kommune, før og etter rotenonbehandling.
- Rygh, O., 1908: Norske gaardsnavne. Bd. XII. Romsdals amt.
- Rønningen, O., 1984: Nord-Ottadalen og Tafjordfjella. Naturverdier og vernebehov. Fylkesmannen i Oppland, Miljøvernadv. rapport nr. 1-1984. 120 s.
- Raastad, I., 1996: Friluftsliv, miljø og sysselsetting i Møre og Romsdal 1994 og 1995. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 10-1996. 121 s.
- Sanden, J., 1995: Raumavassdraget - ingen selvfølge. Romsdalsmuseets årbok, s. 110-122.
- Sandnes, E., 1951: Vollstølen. Romsdal Sogelags Årsskrift 1951:39-42.
- Schartau, A. K., 1992: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - Elveserien 1991. Norsk institutt for naturforskning, NINA. Oppdragsmelding 157
- Schartau, A. K. L. & Nøst, T., 1993: Kjemisk overvåking av norske vassdrag - elveserien 1992. NINA oppdragsmelding 246:1-14.
- Schiøtz, J., 1871: Om Skovforholdene i Romsdals Amt. Kristiania, 64 s.
- Schnitler, H. P., 1768, 1789: Beskrivelse over Romsdals Fogderie. Utgitt i bokform av Romsdal Sogelag 1974. Innleiing av Bjørn Austigard. 128 s.
- Schroeter, J., 1886: Über die mykologischen Ergebnisse einer Reise nach Norwegen. Jahres-Ber. Schles. Ges. Vaterl. Cult. (1885) 63:208-213.
- Schønning, G., 1910: Reise gjennom en del af Norge i de aar 1773, 1774, 1775. Bind I. Utgit av De kgl. norske videnskabers selskab i Trondhjem. Trondhjems Adresseavis Bogtrykkeri. 1. Bind. 333 s.
- Schøyen, W. M., 1883: Lepidopterologiske Undersøgelser i Romsdal Amt Sommeren 1880. *Nyt Mag. Naturv.* 27,1: 1-54.
- Schøyen, W. M., 1887: Fortegnelse over de i Norge hidtil observerede Neuroptera Planipennia og Pseudo-Neuroptera. Chra. Videnskabselskabs Forhandling 1887.

- Segerstråle, S. G., 1954: The freshwater amphipods, *Gammarus pulex* (L.) and *Gammarus lacustris* G. O. Sars, in Denmark and Fennoscandia - a contribution to the late- and post-glacial immigration history of the aquatic fauna of northern Europe. Soc. Scient. Fenn. Comment. Biol. XV. 1:1-91.
- Selvig, E., 1992: Verdien av norskvassdragsnatur i internasjonal sammenheng. Senter for utvikling og miljø, Universitetet i Oslo. 172 s.
- Seyffarth, B., 1960: Fjellsiden som raknet. Aftenposten 15.11.1960.
- SFT, 1996: Regional innsjøundersøkelse 1995. Rapport 677/96 (datarapport: 690/97). Statlig program for forurensningsovervåking. TA-1389/1996.
- Siebke, H., 1865: Entomologisk Reise i Romsdal Amt i sommeren 1864. Nyt Mag. Naturv. 14: 375-388.
- Siebke, H., 1877: Enumeratio insectorum Norvegicorum. Fasc. IV. Catalogum dipteriorum continentum. Christiania Universitets Program. XIV + 255 pp.
- Sigmond, E. M. O., M. Gustavson & D. Roberts, 1984: Berggrunnskart over Norge. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 2.2.1. Norges geologiske undersøkelse.
- Simonnæs, J. O., 1890: Beskrivelse over Måndalselvans vasdrag, Grytens præstegj. Romsdals Fogderi, Romsdal Amt. Notat 4 s.
- Simonnæs, J. O., 1890: Oplysninger om sportsfisket i Raumaelven, Grytens Præstegjæld, Romsdals Fogderi, Romsdal Amt. Notat 3 s.
- Simonnæs, J. O., 1890: Beskrivelse over Innfjordelvans vasdrag, Romsdals Fogderi, Romsdal Amt. Notat 4 s.
- Simonnæs, J. O., 1890: Beskrivelse over Heenselvans (Isfjordelven) vasdrag, Grytens Præstegjæld, Romsdals Fogderi, Romsdal Amt. Notat 4 s.
- Singsaas, S., 1985: Supplerende undersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. Universitetet i Trondheim, Museet. Rapport. 12 s.
- Sivertsen, S., Jordal, J. B. & Gaarder, G. 1994: Noen sopppunn i ugjødsle beite- og slåttemark. *Agarica* 13 (22):1-38.
- Sjong, M.-L., 1990: Fagrapport i friluftsliv: verneplan IV for vassdrag, Møre og Romsdal fylke. DN-notat 3-1990. 140 s. + kart.
- Sjulsen, O. E. & Faugli, P. E., 1988: Geofag og landskap i Raumas nedbørfelt: verdi- og konsekvensvurdering i forbindelse med planlagt kraftutbygging. Universitetet i Oslo, Vassdragsforsk, Program for naturforvaltning rapport 120. 58 s.
- Skiri, V., 1995: Laksefisket i Rauma på 18-1900-tallet. Romsdalsmuseets årbok, s. 95-109.
- Skogen, A., 1974: Fjellfloraen på Storfjellet i Tafjord og forbindelsen mellom Sunnmørsfjellenes og Jotunheimens plantesentra. *Blyttia* 32:199-210.
- Skogen, A., 1974: Karplantefloraen i Ørland herred, Sør-Trøndelag, nyfunn og forandringer etter 10 år. *Miscellanea* 18.
- Skogen, A., 1975: Registreringsskjemaer for Sandblåstvågen og Isfjorden. Landsplan for verneverdige områder/forekomster, Miljøverndepartementet. Bot. nr. 117.1 (5 s.) og 117.2 (5 s.). Upubl. rapporter.
- Skogen, A., 1977: Hovedtrekk i Sunnmøres vegetasjon og flora. Den norske turistfor. årb. 1977:103-111.
- Skogland, T., 1977: Utredning om villreinen i forbindelse med Mardøla-Grytten reguleringen. Utbredelse, bestandsutvikling, produksjon og biotopvalg hos villrein i Snøhettaområdet. DVF, Viltforskningen. Rapport. 64 s.
- Skogland, T., 1986: Betydningen av naturinngrep for villreinen i Snøhetta. *Hognareinen* nr 1-86: 52-57.
- Skogland, T., 1987: Utvikling og produksjon hos villrein i Snøhettaastammen. *Villreinen* 3:87-89,29.
- Skogland, T., 1994: Villreinen. Fra urinnvåner til miljøbarometer. Teknologisk forlag. 143 s.
- Skogland, T., Gaare, E. & Mølmen, Ø., 1980: Virkninger av naturinngrep på villreinbestanden i Snøhetta. I: Kjos-Hanssen, O. m.fl. (red.). *Vassdragsregulerings virkninger på vilt*. Foredrag og diskusjoner ved symposiet 15. - 17. April 1980: 53-71.
- Slemmen, A. P., 1950: Setrer i Slemmen og Mork i Veøy. *Romsdal Sogelags Årsskrift* 1950:10-14.
- Smeby, T., 2000: Gravfeltet på Horgheimseidet - skjøtsel av kulturminne med sauen som hjelper. s. 26-28 I: Gunnerød, G. & Heggset, S.: *Kulturlandskap. Haustskriv 2000*. Forsøksringane i Møre og Romsdal.
- Soland, H., 1991: Friluftslivsområder sikret med statlige midler. DN-rapport 1991-9. 96 s.
- Soleng, A. & Bakke, T. A., 1995: Salinitetstoleransen til *Gyrodactylus salaris* Malmberg, 1957: spredningspotensiale og sikringssoner. Utredning til DN 1995-1. 70 s.
- Solheim, R., 1990: Flere funn av vannspissmus. *Fauna* 43:179-183.
- Solheim, R., Engan, J. H. & Engan, H. J., 1995: Gi villreinen en "korridor" inn i framtida! *Fauna* 48:90-95.
- Sollid, J. L., 1983: Geomorfologiske og kvartærgeologiske registreringer med vurdering av verneverdier i 15 tiårsvernedde vassdrag i Nord- og Midt-Norge. Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Universitetet i Oslo. Rapport 55. 200 s. + vedlegg.
- Sollid, J. L. & Kristiansen, K., 1984: Raumavassdraget, kvartærgeologi og geomorfologi 1:80 000. Geografisk inst. Univ. i Oslo. Vedlegg til Sollid & Sørbel 1984.
- Sollid, J. L. & Kristiansen, K., 1985: Kvartærgeologisk/geomorfologisk verneverdige områder i Raumavassdraget, Møre og Romsdal og Oppland fylker. Geografisk inst. Univ. i Oslo. 5 s.
- Sollid, J. L. & Sørbel, L., 1981: Kvartærgeologisk verneverdige områder i Midt-Norge. Miljøverndep., avd. for naturvern og friluftsliv. Rapport T-524. 1-207 + kart.
- Sollid, J. L. & Sørbel, L., 1980: Glacialgeologisk kart over Midt-Norge 1:500 000. NGO. Vedlegg til Rapport T-524.
- Sollid, J. L. & Sørbel, L., 1982: Kort beskrivelse til glacialgeologisk kart over Midt-Norge 1:500 000. *Norsk geografisk Tidsskr.* 26:225-232.
- Sollid, J. L. & Sørbel, L., 1984: Kvartærgeologisk verneverdige områder i Møre og Romsdal. Rapport til Miljøverndepartementet. Geografisk inst. Univ. i Oslo. 18 s. + 2 kart.
- Sollid, J. L. & Torp, B., 1981: Istravassdraget, nr. 111. Geomorfologi og kvartærgeologi. Kart 1:50 000. Geografisk institutt, Universitetet i Oslo. Svartkvitt. Bilag til Sollid (1983).

- Sollid, J. L. & Torp, B., 1981: Istravassdraget, nr. III. Geomorfologi og kvartærgeologi i vernesammenheng. Stensilert rapport. 21 s.
- Spikkeland, O. K., 1995: Sammenstilling av verneverdier og brukerinteresser i Vossavassdraget, Gaularvassdraget og Rauma. Publikasjon Norges vassdrags- og energiverk nr 15/95. 56 s. + kart.
- St.meld. nr. 63 (1984-85). Om Samlet plan for vassdrag. Miljøverndepartementet. 397 s.
- St.meld. nr. 53 (1986-87). Om Samlet plan for vassdrag. Miljøverndepartementet. 125 s.
- St.meld. nr. 60 (1991-92). Om Samlet plan for vassdrag. Miljøverndepartementet. 141 s.
- St. prp. nr. 130 (1981-82). Om kraftdekningen i 1980-årene og forholdet til Samlet plan for vassdrag. Tilråding til Olje- og energidepartementet av 14. mai 1982, godkjent i statsråd samme dag. 24 s.
- St. prp. nr. 118 (1991-92). Verneplan IV for vassdrag. OED 128 s.
- St.meld. nr. 62 (1991-92). Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge. Miljøverndepartementet, 131 s.
- Statens kartverk, 1992: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1220 II Vestnes.
- Statens kartverk, 1992: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1320 II Eresfjord.
- Statens kartverk, 1992: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1320 III Åndalsnes.
- Statens kartverk, 1997: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1319 II Torsvatnet.
- Statens kartverk, 1997: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1319 I Romsdalen.
- Statens kartverk, 1997: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1319 IV Valldal.
- Statens kartverk, 1997: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1319 III Tafjord.
- Statistisk Sentralbyrå, årlig: Jaktstatistikk (årstal). Norges offisielle statistikk.
- Statistisk Sentralbyrå, 1978: Jaktstatistikk 1846-1977. Norges offisielle statistikk. 195 s.
- Staurset, O., Gyldenås, L. & Sylte, 1990: En analyse av Raumalaksen som ressurs. Studentoppgave, halvårshenhet i natur- og miljøfag ved SUM/KOMMIT. 75 s.
- Steien, T., 1984: Møre og Romsdal 1970-1983. En bibliografi. Møre og Romsdal distriktshøgskole, Molde, Skrifter 1984:4: 1-387.
- Steinkjer, J., 1991: Handlingsplanen mot *G. salaris*. Hva er oppnådd? Fagseminar om *Gyrodactylus salaris* og sykdoms-/rømmingsproblematikken. 15-17. april 1991. s. 24-29.
- Stenberg, I., 2000: Truga hakkespettar i Møre og Romsdal 1990-2000. Rapport til Fylkesmannen i Møre og Romsdal frå Norsk Ornitologisk Forening (OUM) avd. Møre og Romsdal. 18 s.
- Stenberg, I., 2000: Hakkespettar på raudlista: Resultat frå fylkesprosjektet. Rallus 29:92-95.
- Stenberg, I., 2001: Kvitryggspetten i Noreg - status fram til 2001. Norsk Ornitologisk Forening rapport nr. 6-2001. 37 s.
- Stene, R. & Hole, N., 1990: Landskapet blir forma. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 9-21.
- Strand, A., 1935: Die nordischen Gyrophaena Mannh. (Col. Staph.), mit Beschreibung von zwei neue Arten. Norsk entomologisk tidsskrift III:395-404.
- Strand, A., 1970: Koleopterologiske bidrag XV. Norsk ent. Tidsskr. 17:119-121.
- Strand, L. Å., 1998: Amfibieregistreringer i Møre og Romsdal (1998). Del 15: Rauma. Notat til kommunen.
- Strand, T., 1949: On the gneisses from a part of the north-western gneiss area of Southern Norway. Norges geol. Unders. 173:1-45.
- Strann, K.-B., Nilssen, A. C. & Straumfors, P., 1995: Invasion of Camperwell Beauty *Nymphalis antiopa* L. and Red Admiral *Vanessa atalanta* L. (Lepidoptera: Nymphalidae) in North Norway. Fauna norv. Ser. B. Norw. J. Ent. 42:83-112.
- Straume, K. J., 1990: Ver og klima. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 22-25.
- Straume, K. J., 1990: Østersanlegget på Vågstranda. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 143-145.
- Strøm, H., 1781: (tittel ukjent). I: Schnabel, M.: Beskrivelse over Hardanger.
- Stueflotten, S., 1969: Albine fugl (gråspurv). Sterna 8:342.
- Stueflotten, S., 1969: Smånotiser (trane). Sterna 8:343.
- feil
- Stueflotten, S., 1971: Silkehegre i Åndalsnes. Sterna 10:242.
- Stueflotten, S., 1972: Noen observasjoner fra Rauma kommune. Rallus 2(4):23-24.
- Stueflotten, S., 1974: Forekomst av andefugl ved Åndalsnes. Rallus 4:87-88.
- Stueflotten, S., 1976: En oversikt over fuglefaunaen i Rauma kommune. Rallus 6:7-12.
- Stueflotten, S., 1976: Hensøra i Isfjorden. Rallus 6:41-44.
- Stueflotten, S., 1976: Dvergegg funnet hos rødvingetrost. Rallus 6:105.
- Stueflotten, S., 1977: Nye observasjoner fra Rauma. Rallus 7:29.
- Stueflotten, S., 1977: Synspunkter på Atlas-prosjektet. Rallus 7:104-105.
- Stueflotten, S., 1977: Observasjoner ved et torsangerreir. Rallus 7:110-111.
- Stueflotten, S., 1978: Trekk fra fuglefaunaen i Brøstdalen, Ulvådalen og Vermedalen i Rauma kommune. Rallus 8:115-120.
- Stueflotten, S., 1979: Smånytt fra Rauma. Rallus 9:90-91.
- Stueflotten, S., 1980: Taksvalehekking i fjellvegger. Rallus 10:56-57.
- Stueflotten, S., 1980: I snøspurvens rike. Rallus 10:122-124.
- Stueflotten, S., 1982: Fiskemåker med spesialisert næringsvalg. Rallus 12:24.
- Stueflotten, S., 1982: Tjeld med noe uvanlig reirplass. Rallus 12:24.
- Stueflotten, S., 1982: Torsangerbestanden igjen på fote. Rallus 12:116.
- Stueflotten, S., 1984: Om stokkandas overvintring i Rauma. Rallus 14: 13-19.
- Stueflotten, S., 1984: Heiløa - fjellviddas karakterfugl? Rallus 14:72-73.
- Stueflotten, S., 1984: Imiterende munk. Rallus 14:78.
- Stueflotten, S., 1985: Artsmangfold og områdeareal. Rallus 15:13-15.

- Stueflotten, S., 1985: Trekk fra hettemåkas opptreden i Rauma. Rallus 15:16-19.
- Stueflotten, S., 1986: Lappspurvens hekkstatus i Møre og Romsdal. Rallus 16:26-28.
- Stueflotten, S., 1987: Kjønnsfordeling hos overvintrende ender. Rallus 17:22-23.
- Stueflotten, S., 1988: Måketreff på Holm. Rallus 18:14.
- Stueflotten, S., 1988: Overvintrende sangsvaner i Rauma. Rallus 18:134-136.
- Stueflotten, S., 1989: Gjenoppbygging av en gråhegrebestand. Rallus 19:50-52.
- Stueflotten, S., 1989: 1989 et godt meiseår. Rallus 19:94-95.
- Stueflotten, S., 1990a: Fugler i Rauma 1965 - 1989. Rapport. 82 s.
- Stueflotten, S., 1990b: Meise-epilog. Rallus 20:9.
- Stueflotten, S., 1990c: Fjellerka i Møre og Romsdal. Rallus 20:24-27.
- Stueflotten, S., 1991: Bestandstettheter hos strandsnipe. Rallus 21:90-93.
- Stueflotten, S., 1992: Internt notat om sjeldne og viktige fuglelokaliteter i Romsdalen, med ornitologiske artslistor og punkt- og linjetakseringer.
- Stueflotten, S., 1992: Det går opp og ned her i verden - Variasjoner i bestanden av gjerdesmett. Rallus 22:112-113.
- Stueflotten, S., 1993: Observasjoner fra Rauma kommune i juni-juli 1993. Rallus 23:67.
- Stueflotten, S., 1994: Kommunepresentasjonen: Fuglelivet i Rauma kommune. Rallus 24:111-127.
- Stueflotten, S., 1995: Rotenonbehandling av vassdrag og virkningen på fuglelivet. Rallus 25:17-24.
- Stueflotten, S., 1995: Fossekall til sjøs. Rallus 25:37.
- Stueflotten, S., 1996: Overvåking av en lokal hekkefuglbestand. 10 år med linjetakseringer i Rauma kommune, Møre og Romsdal. Rapport, upubl. 71 s.
- Stueflotten, S., 1996: Overvåking av en lokal hekkefuglbestand. 10 år med linjetakseringer i Rauma kommune. Rallus 26:59-68.
- Stueflotten, S., 1998: Planter i Rauma. Rapport.
- Stueflotten, S., 2000: Bestandsovervåking i Rauma. Hekkesesongen 2000. Rallus 29:158-160.
- Stueflotten, S., 2001: Linerla - litt om årets fugl 2000. Rallus 30:15-17.
- Stueflotten, S., 2002: Planter i Rauma. Rauma kommune, rapport.
- Stølen, A. M., 1986: En plantesosiologisk analyse av svartorskog i Romsdalen, Møre og Romsdal. Hovedfagsoppg. Univ. i Trondheim (upubl.) 112 s.
- Størmer, P., 1952: New records of norwegian bryophytes. II. Blyttia 10:51-61.
- Størmer, P., 1954: S. O. F. Omang 1867-1953. Blyttia 12:153-157.
- Størmer, P., 1967: Separate enclosure to "Mosses with a western and southern distribution in Norway". Lists of Norwegian herreder from which each species is known. 1-84.
- Størmer, P., 1969: Mosses with a western and southern distribution in Norway. Oslo.
- Sunde, K. B. & Grønningseter, E., 1999: Rapport fra flaggermusundersøkelser i M&R 1998. Kunnskapsstatus for flaggermus i M&R. Rapport. 46 s.
- Suul, J., 1974: Observasjoner fra Nordmøre og Romsdal. Rallus 4:90-91.
- Svarteberg, O., 1979: Striden om Rauma/Ulvåa. Molde og Romsdal Turistforening Årbok 1964-79, s. 219-236.
- Svarteberg, O., Lyse, K., Pettersen, I. J., Fadnes, B. & Bronebakk, H. (red.), 1980: Rauma/Ulvåa på vektskåla: kraftutbygging eller vern. Møre og Romsdal naturvern og Fellesutvalget for bevaring av Rauma/Ulvåa. 148 s.
- Sæbø, A., 1967: Truer og røynsler om hoggorm i Måndalen. Romsdal Sogelags Årsskrift 1967:80-85.
- Sæbø, A., 1968: Månvatnet i Måndalen. Jul i Romsdal 1968:10-14.
- Sæbø, A., 1979a: I: Bygdeboknemnda for Voll, 1979: Bygdaboka for Voll I.
- Sæbø, A., 1979b: Fra utmarksbeite til seterbruk og stølar i Måndalen. Molde og Romsdal Turistforening Årbok 1964-79, s. 63-79.
- Sæbø, S., 1990: Planteliv. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 26-33.
- Sægrov, H., 1983: Fiskeribiologiske granskinger i Langvatn og Vermevatn. DVF Fiskerikonulenten i Vest-Norge, rapport, 7 s.
- Sæther, B., 1981: Ferskvann og sump i Midt-Norges kulturlandskap - klassifisering på kvantitativt floristisk grunnlag. Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Rapp. Bot ser. 1981-5:94-102.
- Sæther, B., 1982: Flora og vegetasjon i Istras nedbørfelt, Møre og Romsdal. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Rapp. Bot ser. 1982-3.
- Sømme, S., 1930: Fortegnelse over norske Odonater. Norsk entomologisk tidsskrift II:222-240.
- Sørensen, O. J., Bjørn, R., Maartmann, E., Kjos-Hanssen, O., 1979: Viltbiotoper og bruksinteresser i de 10-års vernede vassdrag. Foreløpig rapport. Del 1 og 2. Direktoratet for vilt og ferskvannsfiske, reguleringsundersøkelsene. Rapport 2-1979. 114 s. + bilag.
- Sørensen, O. J., Kvam, T., Wabakken, P. & Landa, A., 1986: Ulven (*Canis lupus L.*) i Norge 1948-84. Viltrapport 33. 94 s. + kart.
- Sørheim, H., 1983: Rauma - Ulvåa: arkeologiske undersøkelser 1982 i forbindelse med konsesjonssøknad. Rapport Det Kgl. norske videnskabers selskab, Museet. Arkeologisk serie 1983:4. 32 s.
- Søvik, N., 1946: Flygesandfeltet på Grytten gamle prestegard i Romsdal. Blyttia 4:1-10.
- Søvik, P. J., 1990: Mardøla-aksjonen. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 156-158.
- Såstad, S.M. & Flatberg, K.I., 1993: Leaf morphology of *Sphagnum strictum* in Norway, related to habitat characteristics. *Lindbergia* 18:71-77.
- Tambs-Lyche, H., 1941: Utbyttet av villreinjakta i tida 1920-1938. *Nytt mag. naturv.* 82:141-179.
- Tangen, K., 1983: Mussel poisoning and the occurrence of potentially toxic dinoflagellates in Norwegian waters. *Medd. Trondhjem Biologiske Stasjon* nr. 225.

- Thingstad, P. G., 1983: Småviltbiologiske undersøkelser i Rauma-vassdraget 1982 og 1983. DKNVSM Rapport Zool. Serie 1983-6.
- Thingstad, P. G., 1984: Tilleggsundersøkelser av lirypebestanden ved Ulvådalsvatnet, Raumavassdraget. Univ. i Trondheim, Vitenskapsmuseet, rapport utanom serie.
- Thingstad, P. G., 1984: A post-display migration of mountain population of the Willow Grouse *Lagopus lagopus*. Fauna norv. Ser. C, *Cinclus* 7:57-61.
- Thingstad, P. G., 1987: Sammendrag med konsekvensvurderinger av de nye aktuelle alternativene F, F1 og F2 for konsesjonundersøkelsene av fugl og småvilt i Raumavassdraget. Universitetet i Trondheim 1987, stensil, 2s.
- Thor, S., 1937: Übersicht der norwegischen Cryptostigmata mit einzelnen Nebenbemerkungen. *Nytt Mag. Naturv.* 77:275-307.
- Timberlid, J. A., 1988: Driftsendringar i jordbruket som årsak til forsuring av norske vassdrag? Ein samanliknande studie av utmarksbruket på Vest- og Sørlandet i perioden 1850-1980. Økoforsk rapport 1988:14. 354 s.
- Timdal, E., 1984: The genus *Hypocenomyce* (Lecanorales, Lecideaceae) with special emphasis on the Norwegian and Swedish species. *Nordic Journal of Botany* 4:83-108.
- Toftdahl, H., 1988: Friluftsliv og andre utendørsaktiviteter langs Rauma-Verma, Møre og Romsdal fylke. Rapport Vassdragsforsk, nr. 119. 26 s.
- Tollan, I., 1945: Om og fra Kjempes nordmørsbeskrivelse. Årsskr. Nordmøre historielag. Kristiansund. s. 69-74.
- Tollan, I., 1949: Eilert Hagerup Kjempe som plantesamler for biskop Gunnerus. (utgitt av O. A. Høeg) *Blyttia* 7:81-86.
- Torkelsen, A.-E., 1977: Gelésopper på Vestlandet. *Blyttia* 35: 179-191.
- Torkelsen, A.-E. & Eckblad, F.-E., 1977: *Encoelioidae* (Ascomycetes) of Norway. *Norw. J. Bot.* 24: 133-149.
- Tornes, B. I., 1974: Gransking, prøvefiske og kulturarbeid i fiskevatn i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal landbruksselskap.
- Torp, B., 1979: Isavsmeltingsforløpet i området mellom Romsdalsfjorden - Romsdalen og Storfjorden - Øvre Ottadalsfjøret. Hovedfagsoppgave i geografi. Universitetet i Oslo. 145 s.
- Tveit, J. S. & Velsand, L., 1986: Innst. S. nr. 250. Innstilling fra kommunal- og miljøvernkomiteen om Samlet plan for vassdrag. (St. meld. nr. 63 for 1984-85). 24 s.
- Tveit, J. S. & Velsand, L., 1988: Innst. S. nr. 296. Innstilling fra kommunal- og miljøvernkomiteen om Samlet plan for vassdrag. (St. meld. nr. 53 for 1986-87). 11 s.
- Tvinnereim, J. & Kvestad, J., 1976: Samordna plan for Rauma/Ulvåa-området. Ressursutnytting i eldre tid: åkerbruk, husdyrbruk, sæterdrift, laksefiske og turisme. Fagrapport Raumaprosjektet nr. 5. Volda off. lærerskole, Møre og Romsdal distriktshøgskole. 43 s.
- Tønnesen, O. J., 1995: Mellom bakkar og berg. Ei teoretisk og praktisk rettleiing om kulturlandskapsforvaltninga i kommunane. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavdelinga, rapport nr. 1-1995. 73 s.
- Tønsberg, T., 1980: Noen interessante lavfunn - II. *Blyttia* 38:159-163.
- Tønsberg, T., 1992: The sorediate and isidiolate, corticolous, crustose lichens in Norway. *Sommerfeltia* 14: 331 pp.
- Tønsberg, T., Gauslaa Y., Haugan, R., Holien, H. & Timdal, E. 1996: The threatened macrolichens of Norway 1995. *Sommerfeltia* 23: 258 pp.
- Ueland, O. G., Finstad, E. R. & Fatland, G., 1993: Innst. S. nr. 116 (1992-93). Innstilling fra energi- og industrikomiteen om Verneplan IV for vassdrag. (St. prp. nr. 118 for 1991-92). 18 s.
- Undås, I., 1942: On the Late-Quaternary history of Møre and Trøndelag (Norway). *Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr.* 1942, Nr. 2:1-92.
- Valde, K., 1977: Kornkråke. *Rallus* 7:59-61.
- Vassdragsdirektoratet & Kontaktutvalget for verneplan for vassdrag, 1983: Verneplan for vassdrag. Kart 1:1 000 000. (Verneplan I og II). Vassdragsdirektoratet & Kontaktutvalget for verneplan for vassdrag. 1 kart.
- Vasshaug, Ø., 1965: Melding om fiskeribiologiske undersøkelser i Møre og Romsdal 1965. Fiskevatn i Ørskog kommune.
- Vasshaug, Ø., 1972: Skjønnt Grytten kraftverk - Stangfiskeplasser og produksjonsarealer for fiske i Rauma. Notat til Romsdal Herredsrett. 2 s. + kart.
- Vasshaug, Ø., 1972: Skjønnt Grytten kraftverk - Kjær og garnplasser i Rauma. Konsulenten for ferskvannsfisk i vest-Norge. Notat til Romsdal herredsrett, 10 s.
- Vasshaug, Ø., 1974: Sak nr. 33/70BGryttenanleggene, sesjon II - Rauma og sesjon III - Isa-vassdraget. Fiskeribiologisk uttalelse. Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Konsulenten for ferskvannsfisket i Vest- Norge. Utarbeidet til Romsdal herredsrett. 35 s.
- Vasshaug, Ø., 1974: Rauma - omdisponering av elva til rent sportsfiske. Direktoratet for jakt, viltstell og ferskvannsfiske. Konsulenten for ferskvannsfisket i Vest-Norge. Rapport 33 s.
- Vasshaug, Ø., 1976: Rauma - Fiskeribiologisk takseringskart 1:5 000. Revidert feb. 1975 & sept. 1976.
- Vasshaug, Ø., 1976: Mulige virkninger på fisk og fisket ved en eventuell kraftutbygging av Raumavassdraget. Bergen. Rapport. 17 s.
- Vasshaug, Ø., 1976: Fiskeribiologiske undersøkelser i Raumas nedslagsfelt 1973-1975. Bergen. Rapport til Møre og Romsdal Kraftselskap. 34 s.
- Vasshaug, Ø., 1982: Vedrørende *Gyrodactylus* i elvene rundt Isfjorden, Rauma kommune, Møre og Romsdal fylke. Forslag til tiltak. Notat, 7+4 s.
- Vasshaug, Ø. & Killingbergtrø, E., 1965: Melding om fiskeribiologiske undersøkelser i Møre og Romsdal 1965. Fiskevatn i Ørskog kommune. Rapport 30 s.
- Vigerust, Aa., 1991: Helseovervåking i kultiveringsarbeidet - erfaringer fra overvåking av anlegg drevet i regi av Direktoratet for naturforvaltning. Fagseminar om *Gyrodactylus salaris* og sykdoms-/rømmingsproblematikken. 15-17. april 1991. s. 81-84.

- Vik, L., 1951: Setrar i Innfjorden. Romsdal Sogelags Årsskrift 1951:37-39.
- Vold, I. S., 1953: Karplantenes høydegrensar på halvøya mellom Romsdalsfjord og Storfjord. Hovedfagsopp. Univ. i Bergen (upubl.) 175 + kart.
- Vaagsether, F. & Sørensen, B., 1995: Jakt- og fisketilbud i lokale jeger og fiskerforeninger i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal fylkeslag av Norges jeger- og fiskerforbund. Rapport. 47 s.
- Walseng, B., 1990: Verneplan IV. Raumavassdraget - naturfaglige verdier og eventuelle konsekvenser av en utbygging etter modifisert alternativ F1. NINA Oppragsmelding 054: 1-24.
- Warnstorf, C., 1887: Beiträge zur Moosflora Norwegens. Hedwigia 26.
- Wendelbo, P., 1956: Anthropochore Bromus-arter i Norge. Blyttia 14:1-14.
- Westavik, P. A., 1995: Mellom bakkar og berg. En reise i Møre og Romsdal. KOM forlag. 112 s.
- Wildhagen, Aa., 1949: Minken (*Mustela vison* Schreb) i Norge. Fauna 2: 107-128.
- Wischmann, F., 1970: Sommerkursjon til Nordmøre, 28.6.-6.7.1969. Blyttia 28:37-40.
- Wold, Aa., 1990: Dyreliv. I: Bjørnstad m. fl.: Ei bok om Rauma. Rauma kommune. s. 34-40.
- Wråk, W., 1908: Bidrag til Skandinaviens relieffkronologi. Ymer 1908:141-191.
- Wrånes, E., 1975: Sivsangerens utbredelse i Sør-Norge i 1973. Sterna 14:79-88.
- Ytreberg, N.-J., 1957: Sibirsk rase av spettmeis (*Sitta europea* L.) som invasjonfugl i Norge? Fauna 10:121-124.
- zur Strassen, R., 1977: Thysanopterologische Notizen (4) (Insecta: Thysanoptera). Senckenberg. biol. 58:185-202.
- Ødegaard, F., 2001: Taxonomic status and geographical range of some recently revised complex-species of Coleoptera in Norway. Fauna norv. Ser. B. Norw. J. Ent. 48:237-249.
- Økland, F., 1939: En norsk landplanarie, *Rhynchodemus terrestris* (O. F. Müller). Naturen 63:379-383.
- Økland, K. A., 1969: List of localities with *Gammarus lacustris* G. O. Sars in Norway, with references and notes. Supplement to Contribution no. 89, Zool. Museum, Univ. of Oslo. 1-36.
- Økland, K. A., 1970: Undersøkelser over marfloen *Gammarus lacustris* - ørretens viktigste næringsdyr. Fauna 23:1-11.
- Økland, K. A. & Økland, J., 1996: Landoversikt over funn av ferskvannssvamper (Porifera: Spongillidae) i Norge. LFI rapport nr. 159, 25 s.
- Ørjavik, A., 1971: En kartlegging av vannforurensninger i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal Landbruksksselskap, rapport.
- Ørjavik, A., 1971: En kartlegging av vannforurensninger i Møre og Romsdal 1971. Møre og Romsdal Landbruksksselskap, rapport 35 s.
- Ørjavik, A., 1973: Vannundersøkelser i Gjerdsetvatnet, Rauma kommune. Notat, 5 s. Arkiv hos Fylkesmannen.
- Ørjavik, A., 1975: Botnavatnet. Notat, 2 s. Arkiv hos Fylkesmannen.
- Østhagen, H., 1971: *Cladonia deformis* and *C. gonecha* in Norway and Svaldbard. Norw. J. Bot. 18: 87-92.
- Østhagen, H., 1976: Nye utbredelsesdata for norske makrolav. Blyttia 34:189-203.
- Aagaard, K. & Gulbrandsen, J. 1976: Prikkart over norske dagsommerfugler. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet. Trondheim. 68 s.
- Aakra, K., 2000: Noteworthy records of spiders (Araneae) from central regions of Norway. Norw. J. Ent. 47:153-162.
- Ålbu, T., 1988: LRSK-rapport. Rallus 18: 48-50.
- Ålbu, T., 1990: Rapport fra LRSK. Rallus 20:48-50.
- Ålbu, T., 1992: Sjeldne fugler i M&R 1991. Rapport fra den Lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen - Meddelelse nr 23. Rallus 22:78-83.
- Ålbu, T., 1997: Sjeldne fugler i Møre og Romsdal 1995 og 1996. Rapport fra den Lokale rapport- og sjeldenhetskomiteén (LRSK) - Meddelelse nr 27. Rallus 27:74-83.
- Ålbu, T., 2001: Sjeldne fugler i Møre og Romsdal 1997. Rapport fra den Lokale rapport- og sjeldenhetskomiteén (LRSK). Meddelelse nr. 28. Rallus 30:57-61.
- Ålbu, T., A. O. Folkestad, A. O., Gustad, J. R. & Valde, K. 1991: Sjeldne fugler i M&R i 1990. Rapport fra den Lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen (LRSK) - Meddelelse nr 22. Rallus 21:49-62.
- Ålbu, Ø., 1982: Nytt fra LRSK. Rallus 12:38-39.
- Ålbu, Ø., 1984: Godkjente observasjoner fra LRSK. Rallus 14:56-58.
- Aalvik, K. & Berge, L. 1976: Planlagt vassdragsutbygging i Rauma/Ulvåa. Konsekvenser for friluftsliv og landskapskarakter. Upubl. hovedoppgave NLH. 180 s.
- Aamlid, D., 1990: Et bidrag til Hardangerviddas flora: *Snøsoleie* (*Ranunculus nivalis*). Blyttia 48:69-72.
- Aarvik, L., Berggren, K. & Hansen, L. O., 2000: Catalogus Lepidopterorum Norvegiae. Norges sommerfugler. Lepidopterologisk arbeidsgruppe, Zoologisk museum, Universitetet i Oslo, Norsk institutt for skogforskning, Ås. 192 s.

Annen litteratur

Nedenfor er det listet opp diverse litteratur som ikke berører Rauma, men som er brukt til bestemmelser og vurderinger, og til å sette Rauma i et større perspektiv m. m.

- Aronsson, G., Hallingbäck, T. & Mattsson, J.-E. (eds.) 1995. Rödlistade växter i Sverige 1995. ArtDatabanken, Uppsala. 272 s.
- Boertmann, D., 1995: Vokshatte. Nordeuropas svampe - bind 1. Foreningen til Svampekundskabens Fremme. 184 s.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1996: Viltkartlegging. DN-håndbok 11. 110 s.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1999a: Kartlegging av naturtyper - verdsetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1999b: Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 1999-3. 161 s.

- Direktoratet for naturforvaltning, 2001: Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN-håndbok 19.
- Fremstad, E., 1997: Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.
- Gulden, G., E. Bendiksen, T. E. Brandrud, L. Ryvarde, S. Sivertsen & O. Smith, 1996: Norske soppsnavn. Fungiflora. 137 s.
- Hafsten, U., 1972: Plantegeografi. Tapir. 125 s.
- Hallingbäck, T., 1995: Ekologisk katalog över lavar. ArtDatabanken, Sveriges lantbruksuniversitet. 141 s.
- Hansen, L. & H. Knudsen (ed.) 1992. Nordic Macromycetes Vol. 2. Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulales. - Nordsvamp, København, 474 s.
- Hansen, L. & H. Knudsen (ed.), 1997: Nordic Macromycetes Vol. 3. Heterobasoid, aphylophoroid and gasteromycetoid Basidiomycetes. Nordsvamp, København, 444 s.
- Hansen, L. & Knudsen, H. (ed.), 2000: Nordic Macromycetes Vol. 1. Ascomycetes. Nordsvamp, København, 309 s.
- Höjer J. 1995. Hotade djur og växter i Norden. TemaNord 1995:520. Nordiska ministerrådet.
- Jordal, J. B., 1997: Sopp i naturbeitemarker i Norge. En kunnskapsstatus over utbredelse, økologi, indikatorverdi og trusler i et europeisk perspektiv. Direktoratet for Naturforvaltning, Utredning for DN nr. 6- 1997. 112 s.
- Krog, H., H. Østhagen & T. Tønsberg, 1994: Lavflora. Norske busk- og bladlav. 2 utgave. Universitetsforlaget. 368 s.
- Kuusinen M., Kaipainen, H., Puolasmaa, A. & Ahti, T., 1995: Threatened lichens in Finland. Crypt. Bot. 5: 247-251.
- Moberg, R. & Holmåsén, I., 1986: Lavar. En fälthandbok. Interpublishing, Stockholm. 240 s.
- Mossberg, B., 1992: Den nordiska floran. Wahlström & Widstrand. 696 s.
- Myklebust, M., 1996: Truete fuglearter i Norge. Norsk Ornitologisk Forening, Rapport nr. 5-1996. 78 s.
- Nedkvitne, J. J., T. H. Garmo & H. Staaland, 1995: Beitedyr i kulturlandskap. Landbruksforlaget. 183 s.
- Noordeloos, M. E., 1992: Entoloma s.l. Fungi Europaei 5. Saronno, Italia, 760 s.
- Noordeloos, M. E., 1994: Bestimmungsschlüssel zu den Arten der Gattung Entoloma (Rötlinge) in Europa. IHW-Verlag. 85 pp.
- Ryman S. & I. Holmåsén, 1984: Svampar. Interpublishing, Stockholm. 718 s.
- Santesson, R., 1993: The lichens and lichenicolous fungi of Sweden and Norway. SBT-förlaget, Lund. 240 s.
- Tibell, L., 1999: Caliciales. Nordic Lichen Flora 1:20-94.
- Wirth, V., 1995: Die Flechten Baden-Württembergs. Ulmer Verlag. 527 s.

KART OVER LOKALITETER